اطلاعات

۳۲ صفحه

تکشماره ۲۰ ریال

سه‌شنبه ۱۹ فروردین‌ماه ۱۳۶۵ـ ۲۸ رجب ۱۴۰۶ ـ ۸ آوریل ۱۹۸۶ـ شماره ۱۷۸۵۲

گردهمائی انجمن‌های اسلامی دانشجویان و شوراهای جهاد دانشگاهی‌سراسرکشور درتهران برگزار شد.

ثبت نام برای اعزام سراسری دانشگاهیان به جبهه‌ها از امروز آغاز شد

رئیس ستاد مرکزی سپاه پاسداران در مراسم گردهمائی :

حرکتی که‌از دانشجویان‌انتظار می‌رود ، انجام امور تحقیقاتی و تخصصی در امر جنك است

در صفحه ۲

هشت هواپیمای اسرائیلی پنج موضع «الفتح» رادر حومه‌صیدا بمباران کردند

● در جریان این حمله، شش تن زخمی شدند

● عملیات ضد اسرائیلی همچنان در جنوب لبنان ادامه دارد

در صفحه ۱۶

به دعوت‌بنیاد شهیدانقلاب اسلامی به‌مناسبت عید مبعث

۱۵۸ تن از مسلمانان مبارز دربندرژیم‌اشغالگر قدس که سال گذشته آزاد شده بودند وارد تهران شدند

درصفحه٤

دهها هزار تن از نیروهای مردمی از ۳۵ شهر کشورمان راهی جبهه‌های نبرد شدند

توسط رئیس جمهوری

۱۹ گالری جدیدموزه هنرهای معاصر درمجموعه سعدآباد تهران افتتاح شد

درصفحه٤

● ۳۲۰ تن از نیروهای بعثی در نبردهای ۳ روزه‌منطقه دربندی خان به هلاکت رسیدند

● تاسیسات صنعتی و اقتصادی شهرك «بانمیل» و «نفتخانه» عـراق همچنان زیر آتش توپخانه دوربرد ایران‌قرار دارد

نیروهای اسلام دریک نبرد سنگین ۳ روزه ۸ گردان کماندویی عراق رادر منطقه «دربندی خان» منهدم کردند

دعوت‌عمومی سپاه‌پاسداران ومجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق برای آموزش نیروهای عراقی

در صفحه ۱۵

رئیس جمهور در مراسم بزرگداشت شهدای ارتش جمهوری اسلامی :

ما در دفاع از آرمانهای خود به جنگ ادامه می دهیم واز صلحی که در آن خون شهیدان پایمال نشود ومتجاوز به مجازات برسد استقبال می کنیم

شهادت یکی از نیرومندترین پایه‌های رسالت پیامبران است و امروز زود است که بتوان ارزش این شهادتها را در نظام جمهوری اسلامی که تداوم بخش رسالت پیامبر است، بیان کرد

احترام به شهدا و خانواده های معظم آنها یك احترام ظاهری نیست بلکه احترامی عمیق بر مبنای یك‌فکر اسلامی است که از بعثت و رسالت پیامبر اکرم (ص) نشات می گیرد

در صفحه۳

از سوی واحد بسیج مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

نحوه‌مراجعه کلیه نیروهای داوطلب اعزام به جبهه‌ها اعلام‌شد

★ کلیه نیروهای متخصص داوطلب ادارات ، کارخانه‌ها و مشاغل آزادبرای تعیین تاریخ اعزام در تهران باید به دفتر مرکزی جذب‌نیروهای متخصص بسیج مستضعفین مراجعه نمایند .

سمینار شناخت و بزرگداشت شهید آیت‌الله صدر آغاز به کار کرد

در همین صفحه

به‌دنبال اعتصاب نفتگران نروژی

قیمت نفت در بازارهای جهانی افزایش یافت

★ هلموت اشمیت صدر اعظم پیشین آلمان غـربـی هشدار داد که کاهش قیمت نفت موجب‌کمبودنفت‌درجهان خواهد شد .

★ بهای نفت خام دربازار نیویورک به‌بشکه‌ای ۱۴٫۵۵ دلار برای‌تحویل‌درماه‌دسامبر رسید.

درصفحه٤

با انتشار بیانیه‌ی مشترکی

ایران وزیمبابوه بر لزوم گسترش همکاری درزمینه‌های سیاسی واقتصادی تأکید کردند

در صفحه۳

٤ صفحه‌ویژه نامه‌مخصوص شهرستانها

در دانشگاه تهران

سمینار شناخت و بزرگداشت شهید آیت‌الله صدر آغاز به کار کرد

● سرویس‌اجتماعی :سمینار شناخت و بزرگداشت شهید آیت‌الله‌صدربه مناسبت‌ششمین سالگردشهادت این‌عالم‌بزرگوار در تالار فردوسی دانشگاه تهران آغاز به کار کرد .

بمناسبت سالگرد شهادت دانشمند عالیقدر اسلامی و مجاهد شهیدآیت‌الله سیدمحمد باقر صدر بدست جنایتکاران بعثی‌و جهت بازشناسی جنبه های‌مختلف‌زندگی پربارفرهنگی وسیاسی این فقیه عالی‌مقام، مجتمع‌فرهنگی‌شهید صدراقدام به برگزاری سمیناری باعنوان «سمینار شناخت و بزرگداشت شهیدآیت‌الله‌صدر» نموده‌است. موضوعات مورد بحث دراین سمینار که‌دوروزدیگر نیزادامه خواهد داشت ، عبارت است از: نوآوری‌های شهید صدر درعلوم مختلف اسلامی، نقش شهید صدر در تحول فرهنگی جامعه عراق‌وسایرکشورهای اسلامی، رابطه شهید صدر با انقلاب‌اسلامی و نقش شهید صدردر طرح اسلام به‌عنوان نظام‌جامع زندگی‌و پاسخگویی به مشکلات معاصر .

جلسات سمینار مذکور از ساعت ۳بعد از ظهر در محل تالار فردوسی دانشگاه‌تهران تشکیل میشود .

شنبه ها دنیای ورزش منتشر می‌شود

نهضت سوادآموزی آموزشیار می پذیرد

درصفحه۱۳

آخرین مهلت ثبت نام زائران خانه‌خدا در کاروان‌های مجاز اعلام شد

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:
امور حج و زیارت اعلام کرد: آخرین مهلت ثبت‌نام زائرین خانه‌خدا درکاروان های مجاز تاسی و یکم فروردین ماه جاری تعیین شده است.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی امور حج وزیارت عدم مراجعه و ثبت نام زائرین در مدت تعیین شده را به منزله انصراف آنان تلقی نموده و هیچ‌گونه مسئولیتی در قبال عدم تشرف آنان نخواهد داشت.

امور حج و زیارت به مدیران کاروان‌ها اعلام کرد: چنانچه خدمه معرفی شده از سوی آنان در مصاحبه حضوری مردود شده یا به دلیل عدم تطبیق با ضوابط ازمصاحبه محروم گردیده‌اند موظفند هرچه زودتر نسبت به معرفی افراد جدید اقدام نمایند.

روابط عمومی امور حج و زیارت افزود: چنانچه مدیرانی که تاکنون ابلاغ دریافت نداشته و یا ابلاغ آنان لغو گردیده است اقدام به ثبت‌نام نمایند، قانونا مورد تعقیب قرار خواهند گرفت.

باتصویب لایحه اصلاح بند ب و تبصره ۳ ماده ٤ قانون تامین اجتماعی

صاحبان حرف و مشاغل آزاد به‌صورت اختیاری بیمه می‌شوند

سازمان خدمات هلیکوپتری به‌وزارت نفت ملحق می‌شود

● کلیات لایحه اصلاح بند «ب» و تبصره ۳ ماده ٤ قانون تامین اجتماعی مصوب تیرماه ۱۳۵٤ در جلسه علنی امروز مجلس شورای اسلامی تصویب شد.

در این لایحه آمده است: سازمان تامین اجتماعی مکلف است، با استفاده از مقررات عام قانون تامین اجتماعی، صاحبان حرف و مشاغل‌آزاد رابه صورت اختیاری در برابر تماما یا قسمتی از مزایای قانون تامین اجتماعی بیمه نماید. چگونگی انجام بیمه و نرخ حق بیمه و همچنین مزایای مربوط به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیات دولت خواهدرسید.

ـ به موجب این‌لایحه همچنین کلیه اتباع‌ایرانی اعم از شاغل و غیرشاغل در فعالیت‌های مختلف در خارج از کشور که بیمه‌آنان بامقررات قانون تامین ـ اجتماعی و تغییرات بعدی آن مغایرت نداشته باشد، می‌توانند به‌طور اختیاری مشمول مقررات این قانون و آئین‌نامه‌های مربوط قرار گیرند، مشروط براینکه بیمه‌شده حق بیمه‌خود را بطور منظم پرداخت نماید. بدیهی است سازمان در مورد این قبیل از بیمه‌شدگان، مانند سایر بیمه شدگان داخل کشور، مکلف به ارائه خدمات و انجام تعهدات قانونی براساس آئین‌نامه و مقررات مربوط درایران خواهد بود.

ـ لازم به‌یادآوری است که این لایحه پس از تصویب درشور دوم مجلس و انجام اصلاحات احتمالی جنبه قانونی خواهد یافت.

ـ گزارش خبرنگار پارلمانی اطلاعات حاکیست‌در جلسه علنی امروز مجلس شورای اسلامی همچنین لایحه انتزاع سازمان خدمات هلی‌کوپتری از وزارت دفاع و الحاق آن به‌وزارت نفت مورد تصویب قرار گرفت.

وزیر امور خارجه زیمبابوه خواستار برقراری روابط بازرگانی با جمهوری اسلامی ایران شد

تهران‌ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:
آقای«مان‌گوئندا» وزیر امور خارجه زیمبابوه وهیات همراه وی بعداز ظهر پریروز با آقای جعفری وزیر بازرگانی کشورمان دیدار کردند.

وزیر خارجه زیمبابوه در این ملاقات ضمن ارائه اطلاعاتی از محصولات کشاورزی و کالاهای قابل صدور کشور خود، خواستار برقراری روابط بازرگانی باجمهوری اسلامی ایران شد.

وزیر بازرگانی کشورمان اظهار داشت: با توجه به روابط و مشترکات سیاسی و فرهنگی بین‌دوکشور، باید روابط تجاری نیز برقرار گردد.

وی با اشاره به سفر اخیر آقای خامنه‌ای ریاست جمهوری به «حراره» تاکید کرد که بایستی اقدامات عملی در این زمینه انجام گیرد.

وزیر بازرگانی کشورمان یادآور شد که هم اکنون‌یک موافقتنامه بازرگانی درآن همکاریهای اقتصادی و تبادل‌کالا بین دو کشور پیش‌بینی شده در دست تهیه میباشد.

اجتماع سراسری دانشگاهیان کشور به‌طور همزمان فردادرسراسر کشور برگزار خواهد شد

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی :
در لبیک به فرمان سرنوشت‌ساز امام امت و فرمانده کل قوا مبنی‌بر بسیج همه نیروها در خدمت جنگ ، اقشار دانشگاهی اعم از استاد، دانشجو و کارمند بطور یکپارچه آمادگی خود را جهت حضور در جبهه‌ها و مبارزه بی‌امان با صدامیان و استکبار جهانی تا رفع فتنه از عالم اعلام می‌دارند.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی ، به دنبال تشکیل ستاد مرکزی بسیج دانشگاهی مرکب از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، معاونت جنگ وزارت‌فرهنگ و آموزش عالی ، دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی و دفتر تحکیم‌وحدت انجمن‌های اسلامی دانشجویان دانشگاهها روز چهارشنبه بیستم فروردین ماه جاری اجتماع سراسری دانشگاهیان کشور به طور همزمان در کلیه مراکز دانشگاهی برگزار خواهد شد .

این اجتماع در تهران ساعت ۱۳ روز چهارشنبه باشرکت کلیه دانشگاهیان دانشگاه‌های تهران‌در دانشگاه تهران تشکیل خواهد شد و در آن نحوه شرکت دانشگاهیان در امر جنگ تبیین خواهد گشت.

ستاد مرکزی بسیج دانشگاهی از کلیه اقشار محترم دانشگاهی دعوت کرد که به صورت گسترده در این اجتماع شرکت نمایند .

هیأت‌دولت بر سیاست حسن‌همجواری باکشورهای منطقه تأکید کرد

● سرویس سیاسی: جلسه‌ی هیات دولت، سه‌شنبه به ریاست میرحسین موسوی نخست‌وزیر،تشکیل شد.

دراین جلسه، بحث در مورد سیاست خارجی‌دولت جمهوری اسلامی، در ارتباط با کشور های همسایه ، ادامه یافت و ضمن تایید روال گذشته وتاکید برروابط صمیمانه باملت‌ها، تصمیماتی در مورد گسترش مناسبات وحسن همجواری اتخاذ گردید.

دراین جلسه همچنین چند طرح به تصویب رسید ودر پایان اهم رویدادهای داخلی و خارجی بررسی‌شد.

به‌گزارش خبرنگار ما در پایان جلسه‌ی امروز ، نخست‌وزیر ،در گفتگویی باخبرنگاران، مسایل مهم منطقه راتشریح کرد.

وی ،در مورد سفر بعضی از مقام های امریکایی به منطقه و مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال‌آن گفت: البته امریکایی‌ها اعتقاد دارند که در تمام دنیا منافع دارند و این از خصوصیات تمام ابرقدرت‌ها در دنیاست، که منافع همه‌ی مردم جهان راغارت کنند. وی گفت: از جاهای حساسی که امریکا دارای منافع بوده، خاورمیانه و خلیج فارس و مخصوصا کشورهای جنوب این منطقه می‌باشد. البته امریکا در ایران هم منافع داشته است، اما ملت ما، ریشه‌ی این منافع را کندو دورانداخت. نخست وزیر سپس به تغییر وتحولات منطقه اشاره کرد وگفت: در منطقه ،تغییر وتحولات عمیقی صورت گرفته است ونیروهای ما در «فاو» متمرکز شده‌اند و غیر ممکن را ممکن ساخته‌اند، در چنین حالتی ، ممکن است در بعضی ازکشورهای‌منطقه‌احساس خوفی به‌وجود آمده باشد ومابارها اعلام کرده‌ایم که احساس خوف باید زمانی وجود داشته باشد که این حکومت‌ها در مقابل مردمشان بایستند و متکی به قدرتهای بزرگ باشند.

نخست‌وزیر افزود: امریکایی‌ها برای این که به دوستان خودشان دلگرمی بدهند ، به منطقه آمده‌اند و ما آنچه را که به عنوان موضع خودمان می‌توانیم اعلام کنیم،این‌است که این دلگرمی‌ها، معمولا نگاه دارنده‌ی حکومت‌ها نیست. حمایت های امریکایی معنی وبی‌اثر است. بخصوص که در حال حاضر درخاورمیانه ومناطق اسلامی ، آن چیزی را که به عنوان یك‌اصل تثبیت می کند ،قدرت ملت‌های اسلامی برای بازگشت به قدرت اسلام است. در اینجا من به‌این کشورها نصیحت می کنم که اینقدر پشتشان به امریکا گرم نباشد. اینها قدرتهایی هستند که ملتشان با‌آنها دشمن هستند ودوستی باآنها، مردم آنها را بیشتر در مقابل آنها قرارمیدهد بنابراین متکی‌برابر قدرتها نباشند و بیشتر در فکر منافع ملت‌های خودشان باشند.

مهندس موسوی در مورد پیام اخیر امام امت‌مبنی برحضور گسترده‌ی ملت مسلمان ایران در جبهه‌ها گفت: پیام امام، موج عظیمی رادر میان مردم و قوه‌ی مجریه ایجاد کرده است و ماکشش شدید وگسترده‌ای را می‌بینیم ودر بسیاری از دستگاهها ،باید به نوعی حتی آن راکنترل کنیم که در مسیر منطقی خودش جریان پیدا کند.

نخست وزیر افزود: توجه به پیام اخیر امام خیلی عمیق بوده است و حرکت بسیار گسترده است و برادران نظامی وسپاه ،وسیله‌ی آموزش رافراهم‌می‌کنند تانیروهای داوطلب در جبهه‌ها هراندازه که نیاز هست، جذب شوند وانشاءالله به‌کار گرفته شوند. باشرایط تازه‌ای که به‌وجود آمده است،مادرسمینار «لبیك یاامام» هم اعلام کردیم که تمام امکانات دولت در اختیار جنك قرار دارد.

نخست‌وزیر در پایان گفت: توصیه‌ی من دراینجا به نیروهای متخصص‌است‌که کارها باید به خوبی انجام شود ودر جبهه‌ها نیروهای متخصص که موردنیازهستند مشخص شوند وقدرت به‌کارگیری آنها بالارود، تا این نیروها بیشتر شناخته شده ودر جبهه‌ها، بیشتر بـه کـار گرفته شوند.

استاد مهدی درخشانی درگذشت

● سرویس اجتماعی:
استادمهدی درخشانی استاد پرسابقه رنگرزی اداره کل هنرهای‌سنتی وزارت‌فرهنگ و آموزش عالی در سن ۵۸ سالگی بعلت سکته قلبی دارفانی را وداع گفت .

استاد درخشانی در سال ۱۳۰۷ در شهرستان کاشان بدنیا آمد واز ایام طفولیت در کارگاه رنگرزی پدرش که او نیز از استادان فن رنگرزی بـود ، مـراحل گوناگون این‌فن‌را فراگرفت و به مدت ۵۱ سال به امر رنگرزی سنتی اشتغـال داشت .

استاد مهدی درخشانی از ۱۳٤۸ به دعوت وزارت فرهنگ و آموزش عالی سمت استادی رنگرزی در اداره کل هنرهای سنتی را عهده‌دار بود و در سال ۱۳۶۱ موفق شد عده‌ای از هنرجویان متعهد ، مربیان و دانشجویان رشته های هنری را با فن رنگرزی سنتی آشنا نماید .

درگذشت نابهنگام استاد مهدی درخشانی رابه جامعه هنرمندان میهن اسلامی تسلیت می‌گوئیم .

دعوت واحد بسیج سپاه از امت حزب‌الله جهت اعزام به جبهه

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی :
واحد بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بـا صدور اطلاعیه‌ای فرا رسیدن سالروز مبعث خاتم‌الانبیاء حضرت محمد مصطفی (ص) را به امام زمان ـ نایب برحقش امام خمینی و عموم مسلمین جهان تبریک‌گفت.

این واحد از امت حزب‌الله ایران خواست که با مراجعه به مراکز واحد بسیج مستضعفین و یا پایگاهها و نواحی مقاومت، جهت اعزام به جبهه‌های حق علیه باطل به بیانات سرنوشت‌ساز امام امت مبنی‌بر تقویت هرچه‌بیشتر جبهه‌های نبرد لبیک گویند.

مدت حضور دانشجویان در جبهه‌ها جزو ایام سربازی‌شان منظور می‌گردد

تهران‌ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: به علت مراجعات مکرر دانشجویان جهت تعیین تـکلیف از فرمایشات اخیر امام خمینی در روز میلاد حضرت علی (ع) و تشکیل سمینار لبیک یا امام در جهت تحقق اوامـر رهبر انقلاب اسلامی مبنی برپرکردن جبهه‌ها از سوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اطلاعیه‌ای انتشاریافت.

در این اطلاعیه آمده است:

به منظور تسریع درامر آموزش واعزام به جبهه دانشجویان ودانشگاهیان ،داوطلبین مـی‌توانند از (۱۹ر۱ر۶۵) بامراجعه به رابطین سپاه پاسداران‌انقلاب اسلامی مستقر در انجمنهای‌اسلامی دانشگاه‌هاوموسسات آموزش عالی کشور ،فرمهای مخصوص را اخذ وتکمیل نمایند تا متعاقبا نحوه شرکت وتاریخ اعزام‌آنان‌مشخص گردد.

ضمنا در همین رابطه از سوی معاون امور جنك وزارت فرهنك وآموزش عالی دستورالعملی به‌دانشگاه‌ها وموسسات آموزش عالی کشور ابلاغ شد.

براساس این دستور العمل ،دانشگاهیان واجد شرایطی که مایل به ادای تکلیف شرعی خود هستند، میتوانندبا مراجعه‌به‌دفتربسیج دانشگاه‌مرکب‌ازمعاون‌امور جنگ‌دانشگاه، نمایندگان جهاددانشگاهی و انجمن‌اسلامی با مسئولیت نماینده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی‌محل جهت اعزام به جبهه‌های نبرد حق علیه باطل ثبت نام به عمل آورند.

بدیهی است دانشجویانی که مدت ماموریتشان‌شش ماه یا بیشتر باشد این ایام جزو مدت خدمت وظیفه مشمولیشان منظور می گردد.

گردهمائی انجمن‌های اسلامی دانشجویان و شوراهای جهاددانشگاهی سراسر کشور در تهران برگزار شد

تهران‌ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: همزمان با سالروز مبعث رسول اکرم «ص» گردهمایی انجمن‌های اسلامی‌دانشجویان و شوراهای‌جهادهای دانشگاهی‌سراسر کشور برگزار شد. این گردهمایی به منظور فراهم کردن مقدمات اعزام سراسری دانشگاهیان به جبهه‌های نبرد در محل دفتر تحکیم وحدت برپا شد.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی در این اجتماع آقای افشار رئیس ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی طی سخنانی بااشاره به مشارکت مردم در امر جنگ گفت: وحدت فکری، ایثار و گذشت امت مسلمان در این مقطع حساس دشمن رابه ضعف‌ونابودی کشانیده است.

وی همچنین افزود: پیروزی عملیات والفجرـ۸ به دلیل حساس بودن منطقه فاو، ما را ملزم به آمادگی بیشتر و استفاده از تخصصهای بالاتر می‌کند که از هرگونه تحرك دشمن‌در این منطقه جلوگیری کنیم.

وی گفت: قشر دانشجو از مردم جدا نیست‌وهمگام بامردم در جنك شرکت کرده است و با استطاعت‌فکری خود یار و یاور رزمندگان اسلام در جهاد مقدس می‌باشند.

آقای افشار خطاب به دانشجویان گفت: حرکتی‌که از شماها انتظار می‌رود انجام امور تحقیقاتی وتخصصی‌در امر جنك است.

وی گفت: دفتری در سپاه پاسداران برای جذب و اعزام دانشجویان به جبهه‌ها تشکیل شده است و از طریق فرمهایی که وزارت فرهنك و آموزش عالی‌وسپاه در اختیارشان قرار می‌دهند می‌توانند برای اعزام‌به جبهه اقدام نمایند.

وی در خاتمه گفت: این نیروها اگر به مدت ٦ماه یایکسال وبیشتر در خدمت جنك باشند، به عنوان‌پاسدار موقت یا افتخاری تلقی شده و مدت حضور در جبهه‌ها جزو خدمت وظیفه محسوب خواهد شد.

براساس همین گزارش با تشکیل ستاد بسیج دانشگاهی از امروز (سه‌شنبه ۱۹ فروردین ماه جاری) ثبت‌نام برای اعزام سراسری دانشگاهیان به جبهه‌ها آغاز می‌شود.

همچنین روز چهارشنبه ۲۰ فروردین همزمان‌تجمعی با حضور یکپارچه دانشگاهیان در دانشگاههای تهران، اصفهان، شیراز، تبریز، مشهد، مازندران وگیلان تحت عنوان «لبیك یاامام» و آمادگی عملی برای حضور در جبهه‌ها برگزار می‌شود.

لازم به ذکر است، اعزام سراسری دانشگاهیان به جبهه‌های نبرد باهماهنگی سپاه پاسداران، معاونت جنك وزارت فرهنك و آموزش عالی و دفتر تحکیم وحدت انجمنهای اسلامی دانشجویان سراسر کشور و کلیه جهادهای دانشگاهی سراسر کشور صورت می‌گیرد.

باسخنان آقای اکرمی وزیر آموزش‌و پرورش

سمینار روسا و کارشناسان مراکز تربیت‌معلم‌و دانشسراهای کشور آغاز به‌کار کرد

● سرویس اجتماعـی: سمینار «نقش تـربیت معلم در جبهه و جنگ» صبح امروز با شرکت روسای مراکز تربیت معلم و دانشسراها و کارشناسان مسئول تربیت معلم ادارات کل آموزش و پرورش سراسر کشور وبا حضور وزیر آموزش و پرورش در مرکز تربیت معلم شهید باهنرتهران آغاز به‌کار کرد.

به گزارش خبرنگار مادر آغاز این سمینار که توسط دفتر تربیت معلم و ستاد امداد و پشتیبانـی جنگ وزارت آموزش و پرورش ترتیب یافته است و تاروز پنجشنبه نیز ادامه خواهد داشت، پس‌از تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید، سید کاظم اکرمی وزیـر آموزش و پرورش وظایف و رسالتهای مراکز تربیت معلم و دانشسراهارا درجامعه‌ی اسلامی ایران‌برشمرد و افزود:ما تاکنون درآن‌حدی که امام‌امت از آموزش و پرورش انتظار داشته‌اند، نتوانسته‌ایم کاری انجام بدهیم .

وی سپس با اشاره به روز مبعث و تغییر و تحول درونی انسان افزود: انبیاء به خاطر این هدف آمده‌اند که آیات الهی را به مردم نشان بدهند و آنچه را که درفطرت انسانها هست وانسان از آن غافل است را به او بنمایانند.

وی افزود: تربیت معلم باید ویژگیهای یک معلم مسلمان وانقلابی را گلچین کرده و معرفی کند. معلمان ما غالبا خوب و مسلمان هستند ولی معلم انقلابی کم داریم.

مسئولان مراکز تربیت معلم بایستی بـا طـرح ویژگیهای‌یک معلم مسلمان و انقلابی نقاط ضعف دانش‌جویان را برای آنها باز کنند.

وی سپس تاکید کرد: به‌هم ریختن و تغییرمراکز تربیت معلم قدیم فقط نباید سطحی و ظاهری باشد بلکه از نظر محتوی و تغییرات زیربنایی نیز این مراکزباید دگرگون شوند.

وی در پایان گفت: ما سعی می‌کنیم امتحانات مراکز تربیت معلم را به‌طور هماهنگو سراسری‌برگزار کنیم.

لازم به‌یادآوری است‌که این سمینار با۸ کمیسیون ویژه، مسایل مربوط به جنگ و جبهه ونقش مراکز تربیت معلم و دانشجویان رادر این مورد تا روزپنج‌شنبه این هفته بررسی می‌کند.

باقرائت پیام مدیر کل سازمان بهداشت‌جهانی و سخنان دکتر مرندی

سمینار سالم‌زیستن گشایش یافت

● سرویس اجتماعی ـ بمناسبت سالروز جهانـی بهداشت ، اولین روز از سمینار «سالم‌زیستن» با سخنان دکتر مرندی وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و قرائت پیام آقای دکتر «ماهلر» مدیر کل سازمان بهداشت جهانی در سالن سخنرانی مرکز پزشکی فیروزگر افتتاح شد .

به‌گزارش خبرنگار ما ، آقای دکتر مرندی درمراسم افتتاح این سمینار طی سخنانی گفت : ما توجه داریم که اسلام عزیز راه و روش زندگی را در تمام ابعاد به مـا آموخته است و در این دستورالعمل‌ها ، مطالب زیادی درمورد بهداشت وجود دارد تاحدی که رسول‌اکرم(ص) فرموده است : «النظافة من‌الایمان» .

وی همچنین افزود: جای تاسف استکه ماا‌حاطه‌ی مختصری در این زمینه داریم .

دکتر مرندی از متخصصین بهداشت و روحانیون معظم خواست که در شناسایی مطالب‌بهداشتی همت‌گمارند و باتوجه به عنایتی که اسلام به بهداشت‌دارد ،درخطبه‌ها و سخنرانی‌های خودشان مطالب بهداشتی را برای مردم تشریح کنند که این اقدام ، نزدیکتر شدن به اهـداف بهداشتی در جمهوری اسلامی را درپی دارد .

وی در بخشی‌دیگری از سخنان خود،ارکان‌اساسی بهداشت در جامعه‌راآموزش بهداشت، تامین‌آب‌آشامیدنی سالم و دفع فضولات ، بهبود وضع تغذیه ، مراقبت‌های بهداشتی مادر و کودک ، واکسیناسیون مبارزه بـا بیماری‌های شایع و بومی ، تامین خدمات درمانی اولیه و تامین داروهای تخصصی برشمرد و آنگاه برنامه‌ریزی، و اهداف و اقدامات انجام شده توسط‌وزارت‌بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را در این زمینه‌ها تشریح کرد

دکتر مرندی سپس به مصرف بی‌رویه‌ی دارو در کشور اشاره کرد و گفت : پرداختن صرف به مسایل درمانی، موجب شده است که مصرف دارو در کشور ما به‌حد فاجعه‌آمیزی برسد .

وی در پایان از اطباء و اعضای هیات‌های علمی دانشگاهها خواست که هرچه زودتر جلو این فاجعه را بگیرند .

براساس همین گزارش، آنگاه پیام آقای‌دکتر«ماهلر» مدیر کل سازمان بهداشت جهانی توسط نماینده‌ی ایـن سازمان در ایران قرائت شد .

در بخشی از این پیام آمده است : از سال ۱۹۵۰ تاکنون همواره برای روز بهداشت جهانی به‌اقتضای اوضاع و شرایط بهداشتی حاکم در سراسر جهـان عنوان و شعار مناسبی اتخاذ می‌گردد . از این‌رو ازسال ۱۹۵۵ شعار «آب تمیز ، یعنی بهداشت بهتر» و در سال ۱۹۶۲ شعار «حفاظت از چشم ، جلوگیری از کوری»است و در سال ۱۹۸۰ شعار «سیگار یا سلامتی» انتخاب بـا شما است .

در این پیام ، همچنین آمده است : افراد باید بـه انجام اقداماتی که موجب حفظ سلامتی آنها است و دوری از رفتارهای زیان‌آور ترغیب و تشویق‌شوند و این مساله ، ارتباط مستقیم با استعمال دخانیات و هرشکل‌آن و مصرف نوشابه‌های الکلی و مواد مخدر دارد .

همین گزارش حاکی است : این سمینار به مدت ۲ روز ادامه دارد که طی آن ، استادان دانشگاهها و شخصیت‌ها درمورد بهداشت در جامعه‌سخنرانی خواهند کرد .

بسمه تعالی

شش سال از شهادت عالم بزرگوار فقیه مجاهد آیت‌الله صدر و خواهر فاضله‌اش بنت‌الهدی صدر گذشت

جلاد خون آشام بغداد صدام و حزب بعث عفلقی تنها این دو چهره تابناک اسلام را در طول حکومت ننگین خود به شهادت نرسانده بلکه صدها تن از علماء و دانشمندان و نویسندگان بزرگوار اسلام از سنی و شیعه به جرم دفاع و حمایت از اسلام بدست این‌جانیان تاریخ بخاک و خون غلطیدند و هم‌اکنون هزاران تـن مسلمان در سیاه چالهای زندان بغداد و دیگر بلادعراق در چنگال رژیم سفاک و غلام استکبار جهانی اسیر و گرفتارند.

جامعه روحانیت مبارز ضمن عرض تسلیت‌به‌پیشگاه ولایت کبری حضرت بقیةالله ارواحنا فـداه و نـائب بزرگوارش حضرت امام خمینی مدظله‌العالی و خاندان معظم صدر و امت ستمدیده عراق رجاء واثق دارد که رزمندگان سلحشور اسلام بزودی شر این جرثومه‌پلید را از سرزمین مقدس عراق کوتاه کرده و ملت بـرادر عراق سرنوشت نهائی خود را که زیستن در زیر سایه اسلام است بدست خود خواهد گرفت.

جامعه روحانیت مبارز تهران

آ ـ ۱۰٤۳۵

اخبار کوتاه

دیدار با امام‌امت

تهران ـ خبرگـزاری جمهوری اسلامی : بـه مناسبت بعثت رسول‌گرامی اسلام حضرت ختمی مرتبت محمدبن‌عبدالله «ص» آقایـان سید علی خامنـه‌ای رئیس جمهور، هاشمی رفسنجانی رئیس مجلـس شـورای اسلامی، موسوی اردبیلی رئیس دیوان عالی کشور، میرحسین موسوی نخست‌ـ وزیر به همراه جمعـی از مسئولین کشورمان صبح دیروز به حضـور امـام خمینی رهبر انقلاب‌اسلامی رسیدند و این عید سعیدرا به ایشان تبریک و تهنیت گفتند.

پیام های مهندس موسوی برای نخست‌وزیران ۲۰ کشور اسلامی

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی :
از سوی آقای میرحسین موسوی نخست وزیـر پیامهای تبریک جداگانه‌ای به مناسبت سالـروز بعثت پیامبر بزرگ اسلام حضرت محمد (ص) بعنوان نخست وزیران ۲۰ کشور اسلامی ارسال شد.

در این پیامها آقای موسوی سالروز بعثت پیامبر اسلام (ص) رابه دولت وملت کشورهای اسلامی‌دوست تبریک و تهنیت گفت.

سمینار توجیهی خبرنگاران اطلاعات در آذربایجان غربی در ارومیه برگزار شد

تبریزـ خبرنگار اطلاعات ـ سمینارتوجیهی‌نمایندگان و خبرنگاران موسسه اطلاعات در شهرها و بخش های مختلف آذربایجان‌غربی با شرکت ۲تن از مسئولین ایـن موسسه در ارومیه تشکیل شد.

در مراسم افتتاح این سمینار که‌نماینده آذربایجان‌ـ غربی در مجلس خبرگان ، استاندار آذربایجان‌غربی و سرپرست اداره کل ارشاد اسلامی ایـن استان حضور داشتند ، پس‌از تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید، ابتدا حجت‌الاسلام قریشی نمـاینده آذربایجان‌غربی در مجلس خبرگان و سپس مهندس‌عطایی استاندار آذربایجان‌غربی به تفصیل پیرامون نقش و اهمیت ونیز وظایف‌مطبوعات و خبرنگاران در جامعه انقلابی ایران صحبت کردند.

در ادامه جلسه این سمینار از سوی مسئولیـن اعزامی موسسه مسایل ومشکلات‌نمایندگان و خبرنگاران اطلاعات در آذربایجان مورد بررسی قرار گرفت و نیز طی یک جلسه توجیهی آموزش‌های لازم در رابطه بـا توسعه امور خبری و چگونگی گسترش فعالیت‌ها برای خبرنگاران داده شد.

از ابتدای سال جاری:

مسافرین راه‌آهن بیمه‌ی حوادث‌شدند

● سرویس اجتماعی: کلیه‌ی مسافرین راه‌آهـن جمهوری اسلامی ایران، نزد شرکت سهامی‌بیمه‌ی‌ایران، بیمه‌ی حوادث شدند.

به گزارش روابط عمومی‌شرکت سهامی بیمه‌ایران، طبق قرارداد منعقده بین راه‌آهن جمهوری اسلامی‌ایران و شرکت سهامی بیمه ایران، از ابتدای سال جاری ، کلیه‌ی مسافرین راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، ازمبدا تا مقصد ، نزد این شرکت ، بیمه‌ی حوادث شدند.

پیرو این قرارداد، کلیه‌ی مسافرین راه‌آهن‌در قبال حوادث ، حداکثر تا مبلغ ۱۵۰هزارریال هزینه‌ی‌معالجات و مبلغ ۲میلیون ریال سرمایه‌ی نقص‌عضو و یا فوت، بیمه می‌باشند.

براساس همین قرارداد، کلیه‌ی کارکنان راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران نیز از مزایای بیمه‌ی حـوادث برخوردار خواهند بود.

درگذشت یک‌همکار

با کمال تاسف اطلاع یـافتیم همکارمان مسعود طاهرخانی خبرنگار روزنامه اطلاعات و مجله جوانان در تاکستان‌در یک‌حادثه‌رانندگی جان خود را از دست داد.

روانشاد طاهرخانی ۲۱ ساله بود و از چند مـاه پیش به‌جمع همکاران‌موسسه اطلاعات در شهرستان‌هـا پیوسته بود.

فقدان اندوهبار همکـار خود را به عموم‌خبرنگاران اطلاعات در استان زنجـان بویژه کادر خبری و اداری دفاترتاکستان و قزوین و خانواده محترم و سایـر بازماندگان آن فقید سعیـد صمیمانه تسلیت می‌گوئیم .

هیات تحریریه روزنامـه اطلاعات

کمک به جبهه‌ها

تهران ـ خبـرگـزاری جمهوری اسلامی : روابط عمومی بانک کشاورزی‌اعلام کرد : کارکنان این بـانـک معادل یکروز حقوق خود را برای کمک به جبهه‌هـا اختصاص دادند.

این روابط عمومی افزود: کارکنان بـانک کشاورزی همچنان به جبهه های حق علیه باطل اعزام می شوند تا در جوار رزمندگان‌اسلام با دشمن بعثی بـه نـبرد بپردازند.

برنامه‌امشب‌تلویزیون

شبکه‌ی‌اول

۱٦ـ۳۰ اعلام برنامه‌ها
۱٦ـ۳۵ تلاوت آیاتی چنداز کلام‌الله مجید
۱٦ـ٤۵ اخبار به زبان انگلیسی
۱۷ـ۰۰ اخبار ورزشی
۱۷ـ۱۰ اخبار استان و شهرستان
۱۷ـ۱۵ برنامه‌ی کودک و نوجوان
۱۸ـ۳۰ بهداشت مدارس
۱۸ـ۵۱ اذان مغرب به افق تهران
۱۹ـ۳۰ جهاد سازندگی
۲۰ـ۳۰ اخبار سراسری ایران و جهان
۲۱ـ۱۵ سیمای اقتصاد ما
۲۲ـ۰۰ سریال بادبانهای برافراشته
۲۳ـ۰۰ برنامه بهزبان عربی (برون مرزی)

شبکه‌ی‌دوم

۱۷ـ۱۵ اعلام برنامه‌ها
۱۷ـ۲۰ تلاوت آیاتی چنداز کلام‌الله مجید
۱۷ـ۳۰ آموزش علوم (هندسه‌ی مسطحه‌ی فضایی)
۱۸ـ۰۰ اخبار فرهنگی ، هنری و اقتصادی
۱۸ـ۱۰ آموزش‌علوم (هوش و استعدادتحصیلی)
۱۸ـ٤۰ فیلم علمی (زمین‌ـ شناسی)
۱۸ـ۵۱ اذان مغرب به افق تهران
۱۹ـ۰۰ برنامه به مناسبت قطع‌رابطه با آمریکا
۲۰ـ۰۰ مجموعه‌ی معلم
۲۰ـ۵۰ گوناگون
۲۱ـ۲۰ درس هایی از نهج‌البلاغه
۲۲ـ۲۰ اقتصاد به‌بیان‌ساده
۲۲ـ۳۰ اخبار سراسری ایران و جهان

رئیس جمهوری در دیدار باوزیر خارجه زیمبابوه:

رژیم نژادگرای آفریقای جنوبی، علت‌العلل مشکلات حاکم بر ملتهای آفریقا است

حجت‌الاسلام و المسلمین خامنه‌ای رئیس جمهوری بعد از ظهر پریروز (یکشنبه) آقای دکتر «ماگندا» وزیر امور خارجه زیمبابوه را که در راس یک هیات‌عالیرتبه سیاسی اقتصادی در تهران به سرمیبرد به حضور پذیرفت. در این دیدار که‌دکتر ولایتی وزیر امور خارجه آقای نواسانی مدیرکل سیاسی آسیا و آفریقا، معاون وزیر امور خارجه زیمبابوه در امور آفریقا و سفیر جمهوری اسلامی ایران در زیمبابوه نیزحضور داشتند ابتدا وزیر خارجه زیمبابوه ضمن ابلاغ سلام گرم رئیس جمهور و نخست وزیر کشورش، گزارشی از مذاکرات خود با مسئولین جمهوری اسلامی ایران را به اطلاع رئیس جمهور کشورمان رساند.

وی همچنین از نتایج مثبت سفر رئیس جمهور اسلامی ایران به زیمبابوه، باتوجه به اهداف عالیه‌آن مبنی‌بر اعلام همبستگی قاطع جمهوری اسلامی ایران‌با کشورهای خط مقدم جبهه مبارزه با رژیم نژادپرست آفریقای جنوبی، تجلیل کرد.

وزیر خارجه زیمبابوه با اشاره به اینکه دوکشور در زمینه بسیاری از مسائل بین‌المللی از قبیل مسئله افغانستان، کامبوج، نیکاراگوئه، خاورمیانه، فلسطین آفریقای جنوبی و استقلال نامیبیا نظرات مشابه و مشترکی دارند، علاقه مقامات کشورش به گسترش همه‌جانبه مناسبات فیمابین ایران و زیمبابوه را یادآور شد.

وی در پایان سخنان خود با اظهار این مطلب‌که ما جمهوری اسلامی ایران را یکی از معدود کشورهای قابل اعتماد و از دوستان واقعی خود می دانیم تشکر رهبران کشورش را از پشتیبانی‌ها و مساعدتهای ایران در برپائی هرچه بهتر اجلاس آینده سران کشورهای غیرمتعهد در زیمبابوه به رئیس جمهور کشورمان ابلاغ کرد.

آنگاه آقای خامنه‌ای ضمن تشکر متقابل از سلام‌های گرم آقای «بنانا» رئیس جمهوری و آقای «موگابه» نخست وزیر زیمبابوه و استقبال از گسترش روابط صمیمانه دو کشور برایجاد یک روابط محکم و مفید با کشورهای آفریقا و جهان سوم تاکید کرد.

آقای خامنه‌ای افزود: جمهوری اسلامی ایران کمک همه‌جانبه به مردم کشورهائی از منطقه آفریقا را که دورانهای مدیدی‌زیرستم‌استعمار گذرانده‌اند وهنوز هم از آثار آن ستمها رنج میبرند، جزو وظایف خود میداند. رئیس جمهور کشورمان‌گفت: به اعتقاد ما کمک به رفع مظلومیت از کشورهای منطقه آفریقا که ناشی از حضور فعال و مزاحم دولت‌نژادپرست آفریقای جنوبی میباشد از بزرگترین کمکها به مردم آن منطقه است:

آقای خامنه‌ای رژیم نژادگرای آفریقای جنوبی را علت‌العلل مشکلات حاکم‌بر ملتهای آفریقایی توصیف کرد و افزود: این رژیم امنیت، آسایش و هرگونه تدبیر ملتهای آفریقا برای ساختن آینده‌شان را تهدید کرده است.

رئیس جمهوری اسلامی ایران تنها راه مبارزه با این مشکلات را اتحاد و همبستگی همه کشورهائی که دیدگاهها و سیاستهای نزدیک‌به‌همی در این زمینه دارند، ذکر کرد.

رئیس جمهوری در ادامه سخنان خود تاکیدکرد: ما مسئله فلسطین و حضور فعال رژیم غاصب اسرائیل در سرزمینهای فلسطینی را همانند مسئله رژیم نژادپرست آفریقای جنوبی، از مسائل مهم همه ملتهای زیر ستم جهان بشمار می آوریم.

وی با اشاره به اینکه اینها در حقیقت مسائل‌چند کشور نیستند بلکه مسائل عمومی همه کشورهای جهان سوم هستند، گفت: لازم است همه کشورهائی که طعم تلخ ظلم و ستم را چشیده‌اند و مبارزه را در زندگی سیاسی خود آزموده‌اند، به این مسائل بصورت جدی و عملی نگاه کنند. زیرا که محدود شدن کشورهای جهان سوم تنها در مسائل خودشان آنها را آسیب‌پذیر خواهد کرد.

رئیس جمهوری همچنین با اشاره به لزوم‌گسترش روابط و مناسبات همه‌جانبه بین دو کشور ایران و زیمبابوه اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران‌از زیمبابوه به عنوان یك کشور در خط مقدم جبهه‌مبارزه‌و کشوری که با مبارزه استقلال خود را بدست آورده است، حمایت می کند.

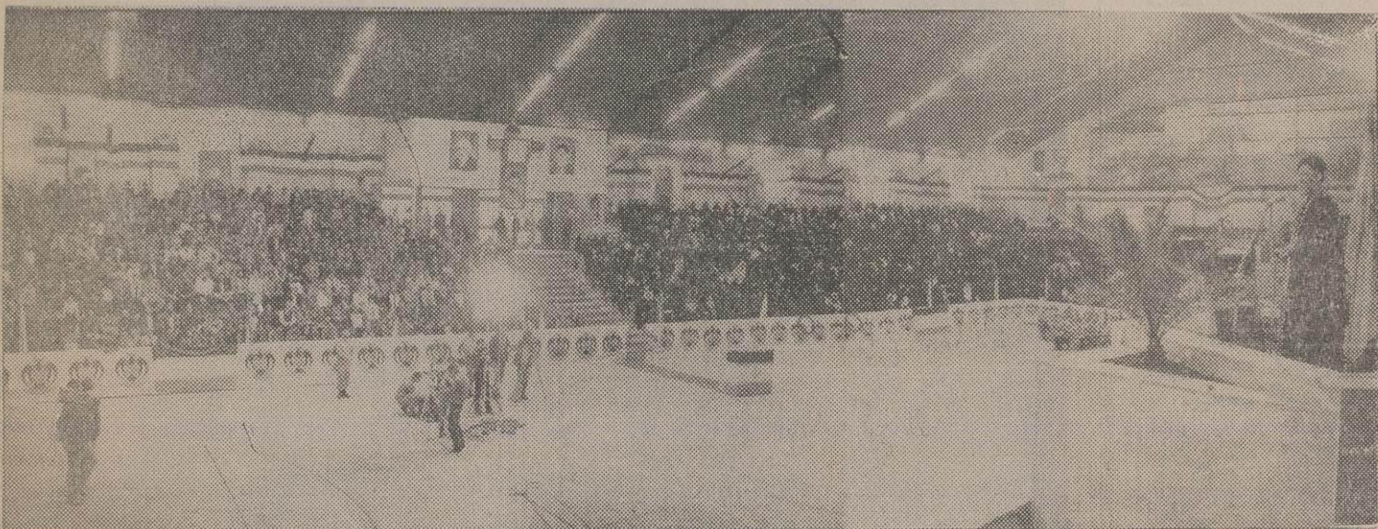

آقای خامنه‌ای در ادامه نقش مهم جنبش عدم‌تعهد در مسائل جهانی را مورد تاکید قرار داد و افزود: کشورهای جهان سوم‌وقتی احساس می کنندکه ازسوی مجامع بین‌المللی جهان حمایت نمی شوند به سازمان‌های خاصی از قبیل جنبش عدم تعهد روی می اورند. این جنبش در شرایط نومیدی کشورهای جهان سوم‌از سازمانهای بزرگ بوجود آمده و لذا طبیعی است که بایستی به مسائل آنان رسیدگی کند.

رئیس جمهوری در پایان ضمن تاکید براینکه همه ملل مظلوم در سراسر جهان انتظار و توقع تحرک بیشتری در موضعگیری های جهانی جنبش عدم تعهد دارند، اظهار امیدواری کرد که این جنبش بتواندهرچه فعالانه‌تر رسالت عظیم خود را در زمینه مسائل جهانی به اثبات برساند.

رئیس جمهور در مراسم بزرگداشت شهدای ارتش جمهوری اسلامی:

مادر دفاع از آرمانهای خود به جنگ ادامه می دهیم و از صلحی که در آن خون شهیدان پایمال نشود و متجاوز به مجازات برسد استقبال می کنیم

● تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: اقای خامنه‌ای‌رئیس جمهوری‌دیروز درمراسم بزرگداشت‌شهدای ارتش جمهوری اسلامی با تاکید بر تداوم جنگ تا مجازات متجاوز گفت:

ما از صلحی عادلانه که در آن خون شهدای ما پایمال نشود و متجاوز به سزای اعمال خود برسد، استقبال می‌کنیم.

رئیس شورای عالی دفاع که در سالروز بعثت رسول گرامی اسلام «ص» در جمع خانوادهٔ‌شهدای‌ارتش‌جمهوری اسلامی در دانشکده‌ی افسری سخن می‌گفت، افزود: خواسته‌های ملت ما در این جنگ برای دنیا مشخص است و همه می‌دانند که رژیم متجاوز عراق به‌شدت تحریک‌پذیر است و تلاشها برای خلاصی این است و اگر متجاوز از این ورطه نجات یابد، تجاوز رژیم از ورطه‌ای است که با دست خود در آن افتاده هیچگاه رفع نخواهد شد و وی باردیگر با دست پر برخواهد گشت.

آقای خامنه‌ای افزود: جنگ ما عادلانه و مظلومانه است و در دفاع از آرمان‌های خود به آن ادامه می‌دهیم.

وی اضافه کرد: مبارزه‌ی خداپسند علیرغم همه‌ی حمایت‌هایی که از دشمن ما می‌شود، پیروز است‌و این ملت بعد از این همه فداکاریها تسلیم ظلم نخواهد شد.

رئیس جمهوری در ادامه‌ی سخنان خود همچنین با اشاره به اهداف استکبار در تجاوز به انقلاب‌اسلامی، نقش ارزنده‌ی شهدا در تداوم انقلاب اسلامی را تشریح کرد و گفت: شهادت یکی از نیرومندترین پایه‌های رسالت پیامبران است و امروز زود است که بتوان ارزش این شهادت‌ها را در نظام جمهوری اسلامی که تداوم بخش رسالت پیامبر است، بیان کرد و آن روزی که این ملت بتواند متجاوز را از بین ببرد و کشور را به پیشرفت برساند، ارزش شهدا و حقی که آنها بر گردن ملت ما دارند، مشخص خواهد شد.

رئیس شورای عالی دفاع همچنین با اشاره به مفهوم «بعثت»، آن را یکی از بزرگترین پدیده‌های تاریخ امروز ذکر کرد و گفت: امروز ما یک‌بار دیگر با فریاد رسول گرامی اسلام بیدار شدیم و در دنیای امروز هم مانند زمان رسول اکرم (ص) نظام‌های فاسدی برسر کار هستند که انسان‌ها را به تباهی می‌کشند و حرکت امروز ملت ما ادامه‌ی بعثت رسول است و جنگی که به این ملت تحمیل شد نیز برای جلوگیری از گسترش این پدیده‌است که مردم ما آن را به‌وجود آوردند و کسانی که بیشترین افتخار را در این حرکت دارند، آنهایی هستند که‌بیشترین فداکاری‌ها را می‌کنند.

آقای خامنه‌ای همچنین تاکید کرد: احترام به شهدا و خانواده‌ی معظم آنها یک احترام ظاهری نیست بلکه احترامی عمیق بر مبنای یک فکر اسلامی است که ازبعثت و رسالت پیامبر اکرم (ص) نشات می‌گیرد.

نخست‌وزیر در دیدار باوزیر خارجه‌زیمبابوه:

کشور های جهان سوم بایستی عادت‌و خوی نزدیکی به قدرت‌های بزرگ و دوری از هم را در روابط اقتصادی‌و سیاسی‌ازدست‌بدهند

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

وزیرخارجه زیمبابوه عصر پریروز (یکشنبه) با آقای مهندس میرحسین موسوی نخست‌وزیر دیدار و گفتگو کرد.

در این دیدار که آقایان ولایتی وزیر امور خارجه و معیری معاون سیاسی نخست‌وزیر نیزحضور داشتند، دکتر «ماگندا» وزیر خارجه زیمبابوه تمایل دولت‌متبوع خود به گسترش مناسبات در زمینه‌های سیاسی ـ اقتصادی و فرهنگی میان دو کشور را خاطر نشان‌کرد.

وی همچنین پیام دوستی نخست‌وزیر زیمبابوه را به نخست وزیر کشورمان ابلاغ کرد.

مهندس موسوی در این دیدار با اشاره به مشترکات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی میان دوکشور لزوم همکاری بیشتر کشورهای جهان سوم در امور بین‌المللی و منطقه‌ای را خاطر نشان کرد.

نخست‌وزیر ضمن تائید برسیاست نه شرقی و نه غربی جمهوری اسلامی ایران، خواستار شناخت بیشتر دو کشور دوست از مواضع مشترک یکدیگر شد و نقش زیمبابوه در اداره اجلاس آتی غیرمتعهدها را یادآور شد.

نخست وزیرهمچنین‌اهمیت مبادلات‌بین‌کشورهای‌جهان‌سوم به‌عنوانوسیله‌قدرتمندی‌این‌کشورها رامورد تاکیدقرارداد و گفت کشورهای جهان سوم‌بایستی عادت و خوی‌نزدیکی به قدرتهای بزرگ و دوری از هم را در روابط‌اقتصادی و سیاسی از دست بدهند.

کمك‌های مالی پرسنل نیروی هوائی به جبهه‌های جنك تقدیم رئیس جمهوری شد

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: پرسنل‌جان‌برکف نیروی هوائی‌ارتش‌جمهوری اسلامی ایران به منظور یاری رساندن به رزمندگان کفر ستیز اسلام در نبردبی‌امانشان با دشمنان بعثی چکی به مبلغ پنج میلیون ریال توسط سرکار سرهنگ‌صدیق فرمانده نیروی هوائی تقدیم حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلی خامنه‌ای رئیس جمهوری ورئیس‌شورای عالی‌دفاع‌کردند. آقای‌خامنه‌ای ضمن‌تشکر و سپاسگزاری از پرسنل فداکار نیروی هوائی که علیرغم حضور افتخار آفرین خود در جبهه‌های نبرد، از کمکهای مالی به جبهه‌ها نیز دریغ ندارند برای آنان آرزوی موفقیت نمود.

ایران وزیمبابوه بر لزوم گسترش همکاری در زمینه‌های سیاسی و اقتصادی تأکید کردند

● تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: درپایان دیدار اقای «مانگونده» وزیر امور خارجه زیمبابوه از جمهوری اسلامی ایران، دو کشور با انتشار بیانیه مشترکی برلزوم گسترش همکاریهای خود در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، فنی، علمی و تجاری تاکید کردند.

در این بیانیه مشترك که شب گذشته به طور همزمان‌در «تهران» و «حراره» انتشار یافت، وزرای خارجه ایران و زیمبابوه ضمن تاکید برهمکاری متقابل در صحنه‌های بین‌المللی، برمحکومیت استفاده از سلاحهای شیمیایی که توسط کمیسیون ژنو و شورای امنیت سازمان ملل در تاریخ ۲۱ مارس ۱۹۸۶ محکوم شده بود، مجددا تاکید کردند.

طرفین، ضمن اعلام انزجار از استفادهٔ غیرانسانی از سلاحهای شیمیایی وبیولوژیکی در جنك عراق باایران‌و یا هر درگیری دیگر، حمله به مناطق مسکونی، کشتی‌های تجاری، تهدید خطوط هوایی و حمله به‌هواپیماهای مسافربری در جنك عراق علیه ایران را شدیدا محکوم کردند.

ایران و زیمبابوه، همچنین برلزوم اجرای جدی قوانین و مقررات بین‌المللی و ضرورت جلوگیری از گسترش‌درگیری به‌مناطق مسکونی و به مخاطره‌انداختن صلح و امنیت منطقه، تاکید کردند.

در این بیانیهٔ مشترك، همچنین طرف ایرانی، ضمن تشریح تجاوز وحشیانهٔ رژیم عراق که به قصدسرنگونی جمهوری نوپای اسلامی ایران طرح‌ریزی شده بود، محکومیت و تنبیه متجاوز توسط کشورهای جهان و پرداخت غرامت از سوی رژیم عراق را امری ضروری و قطعی دانست. ایران باتوجه به ماهیت رژیم صدام،تحقق این خواسته‌های عادلانه را تنها در ادامهٔ دفاع مشروع جمهوری اسلامی ایران تا ریشه‌کن کردن عامل تشنج به منظور استقرار امنیت و ثبات واقعی در منطقه اعلام کرد. ایران و زیمبابوه‌همچنین حمایت خود را ازپایبندی کامل کشورهای عضو به اصول نهضت عدم تعهد ابراز داشتند.

طرف زیمبابوه‌ای، نقش سازندگی را که جمهوری اسلامی ایران در نهضت عدم تعهد ایفا نموده است و همچنین نقشهایی را که در جهت تعالی نهضت، ضمن رعایت واقعی اصول ان انجام گرفته است مورد تقدیر قرار داد.

ایران نیز آمادگی خود را برای اهداء هر نوع کمك ممکن جهت بهتر و موثرتر برگزار شدن اجلاس سران در زیمبابوه اعلام کرد.

طرفین همچنین کلیهٔ اعمال مربوط به هواپیماربایی و تهدید هواپیماهای مسافربری و رهگیری خطوط هوایی را محکوم کردند.

طرفین، انزجار کامل خویش را از نژادپرستی و تبعیض‌نژادی ابراز داشتند و خواستار سرنگونی‌حکومت نژادپرست آفریقای جنوبی و روی کار آمدن حکومتی مبتنی بر آرای اکثریت مردم در این کشور، گردیدند تا رنك و نژاد، ملاك برتری نباشد.

در بیانیهٔ مشترك ایران و زیمبابوه، تجاوزات‌نظامی و حملات مستقیم و غیر مستقیم آفریقای جنوبی علیه کشورهای همسایه و خط مقدم جبهه شدیدا محکوم‌شده است و کشورهای خط مقدم به خاطر وحدتشان در دفع این تجاوزات ودست‌اندازیها و سایر اشکال ایجاد بی‌ثباتی‌توسط رژیم «پرتوریا» مورد تحسین قرارگرفته‌اند.

همچنین حمایت شدید از مردم ستمدیده‌ی آفریقای جنوبی در مبارزه برای تحقق خواسته‌های مشروع و عادلانه‌ی خود و کشورهای خط‌مقدم و سایر کشورهای منطقه‌ی آفریقای جنوبی و نیز ادامه‌ی این حمایت‌ها و حتی افزایش آنها برای تشدید مبارزات، مورد تاکید طرفین واقع شده است.

دو طرف قویاقدرت‌هایی را که به‌نحوی‌از انحاء از رژیم تبعیض نژادی حمایت می‌کنند، محکوم نموده و خواستار آن شدندکه‌جامعه‌ی بین‌المللی تضییقات‌همه‌جانبه و الزامی را علیه رژیم پرتوریا اعمال نماید.

در این بیانیه، طرفین‌خواستار استعمارزدایی‌نامیبیا و اعاده‌ی حق حاکمیت مردم این‌کشور در چارچوب قطعنامه‌ی ۴۳۵ شورای امنیت شدند و نیز مانورهای ایالات متحده را که با همکاری افریقای جنوبی به‌منظور تضعیف طرح سازمان ملل و به‌تاخیر انداختن استقلال نامیبیا از طریق اصرار بر ارتباط استقلال نامیبیا با مسایل خارجی صورت می‌گیرد، محکوم کردند.

در این بیانیه‌ی مشترک، سیاست ایجاد بی‌ثباتی آمریکا در کشورهای مستقل و مترقی از جمله آنگولا، نیکاراگوآ و لیبی از طریق اقدام مستقیم با استفاده از دولت‌های دست‌نشانده و بویژه مانورهای اخیر ایالات متحده در آبهای نزدیک ساحل لیبی محکوم گردیده‌است.

ایران و زیمبابوه ضمن بررسی کامل مساله‌ی فلسطین، از مبارزات برحق مردم محروم فلسطین در داخل و خارج سرزمین‌های اشغالی حمایت نموده‌و برای تشدید این مبارزات بویژه در داخل سرزمین‌های اشغالی اظهارامیدواری و پشتیبانی نمودند. آنها همچنین‌براصل آزادی تمامی سرزمین‌های اشغالی از طریق روش‌های مسلحانه مجددا تاکید کردند.

دوطرف، مبارزات مسلمانان و مردم‌لبنان را درطرد (راندن) اسراییل غاصب و نیروهای چند ملیتی از سرزمینشان تحسین نموده و این اقدام را بهترین نمونه برای آزادی کلیه‌ی سرزمین‌های اشغالی اعلام کردند. طرفین، همچنین حمایت کامل خود را از ادامه‌ی این مبارزات تا اخراج کامل رژیم صهیونیستی ابراز کردند.

دو کشور، اعمال تروریسم دولتی را توسط رژیم تل‌آویو و پرتوریا که دارای ماهیتی یکسان می‌باشند و همچنین حمایت قدرت‌های بزرگ از این دو رژیم در توطئه‌هایشان علیه ملل مبارز و انقلابی را محکوم نموده و آن را واضح‌ترین و روشن‌ترین نوع تروریسم دردنیا نامیدند.

طرفین، هرگونه تلاش از سوی جهانیان و بویژه بعضی از کشورهای افریقایی را برای برقراری و یاتجدید رابطه با نظام صهیونیستی اسراییل محکوم‌نموده و این نظام غاصب را همفکر و همپیمان نظام نژادپرست افریقای جنوبی دانستند.

در بیانیه‌ی مشترک ایران و زیمبابوه، اشغال‌نظامی افغانستان محکوم شده است و تنها راه‌حل آن خروج کامل و بی‌قیدوشرط نیروهای‌اشغالگرو سپردن‌سرنوشت مردم مسلمان افغانستان به دست خودشان دانسته شده است. طرفین در این بیانیه بر تقویت سازمان وحدت افریقا تاکید کرده و ارائه‌ی موضع این سازمان به اجلاس ویژه‌ی سازمان ملل را به عنوان یکی از نقاط اوج تلاش‌های متحد افریقا برای مقابله با بحران‌اقتصادی مورد ستایش قرار دادند. آنها، همچنین متذکرگردیدند که چنین وحدتی برای آزادی افریقا از چنگال قدرت‌های امپریالیستی ضروری است.

دو کشور، حمایت خود را در به دور نگهداشتن اقیانوس‌هند از آزمایش‌های هسته‌ای و درگیریهاو به‌دور نگهداشتن خلیج فارس از ناوگان‌های دریایی ابر قدرت‌ها که امنیت کشورهای منطقه را به‌خطر انداخته‌و موجب بی‌ثباتی درآن‌ها می‌شوند، ابراز نمودند.

آنگاه وزیر امور خارجه‌ی جمهوری زیمبابوه، آقای دکتر «و ـ ب ـ م مانگونده» از همتای ایرانی‌خود، آقای دکتر علی اکبر ولایتی بخاطر پذیرایی دوستانه‌ای که از او و اعضای هیاتش در طول‌اقامتشان درجمهوری اسلامی ایران به عمل آمده بود، تشکر و سپاسگزاری کرد.

خبرگزاری جمهوری اسلامی یادآورمی‌شود: وزیر خارجه‌ی زیمبابوه، از تاریخ ۱۶ الی ۱۸ فروردین ماه‌از جمهوری اسلامی ایران یک دیدار رسمی به‌عمل آورد.

وی که در راس هیاتی متشکل از مقامات وزارتخانه‌های امور خارجه، اراضی کشاورزی و عمران‌روستایی، تجارت و بازرگانی، اقتصاد و دارایی، برنامه‌ریزی، توسعه‌و انرژی و توسعه‌ی منابع آب به کشورمان سفر کرده بود، بامداد دیروز تهران را ترک کرد.

مراسم گرامیداشت‌روز بعثت در استانبول

آنکارا ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی:

به مناسبت بعثت پیامبر بزرگوار اسلام، پریشب مراسم باشکوهی باحضور نماینده فقیه‌عالیقدر حضرت آیت‌الله العظمی منتظری و جمع کثیری از برادران مسلمان ترک و ایرانی در مسجد ایرانیان استانبول برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی در این مراسم، پس از تلاوت‌آیاتی ازقرآن‌کریم، حجت‌الاسلام صابری همدانی نماینده آیت‌الله العظمی منتظری پیرامون شخصیت پیامبر اسلام و تاریخچه حرکت اسلامی سخن گفت.

وی‌در بخشی ازسخنان خود،حرکت انقلاب‌اسلامی ایران را تداوم‌حرکت انبیاء دانست و افزود: حمایت از انقلاب اسلامی ایران حمایت از پیامبران و دشمنی باآن دشمنی با اسلام است.

این مراسم‌با دعا برای طول‌عمرامام امت‌و پیروزی رزمندگان‌اسلام پایان‌یافت.

ارسال کاروان هدایای وزارت دفاع به‌جبهه‌ها

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: اولین کاروان‌هدایای‌پرسنل‌وزارت دفاع وسازمانهای تابعه با نام «کاروان لبیك یاامام» به‌ارزش ۲۰ میلیون ریال به‌همراه ۱۰۲ دستگاه وانت نیسان اهدائی این‌وزارتخانه دیروز رهسپار جبهه‌های‌نبرد شد. این کاروان را که با هماهنگی ستاد جذب‌وهدایت کمکهای مردمی به جبهه ارسال شد، گروهی از معاونین وزارت دفاع و مسئولین سازمانهای تابعه همراهی کردند.

براساس این گزارش کاروان مذکور شامل یك دستگاه آمبولانس، دوهزار کیلو حلواشکری، ۶۴۸۰ قوطی کنسرو، ۵۰۰ دست لباس گرم، ۱۳۳۰ گالن‌آب، ۲۰۰ عدد باطری اتومبیل، ۱۰ هزار عدد انواع‌مختلف باطری، چراغ قوه ومقادیر قابل‌توجهی ما یحتاج‌رزمندگان اسلام می‌باشد.

توسط رئیس جمهوری

۱۹ گالری جدید موزه هنرهای معاصر در مجموعه سعدآباد تهران افتتاح شد

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: ۱۹ گالری جدید موزه هنرهای معاصر در مجموعه‌سعدآباد باحضور حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی خامنه‌ای رئیس جمهوری و حجت‌الاسلام سید محمدخاتمی‌وزیرارشاد اسلامی افتتاح شد.

به‌گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی رئیس جمهوری در جریان افتتاح گالریهای جدید این موزه، طی‌دو ساعت بیش از ۴۰۰ تابلو نقاشی از آثار نقاشان بزرك ایران، از دوره‌صفویه تاکنون ونیز نقاشان‌اروپائی از قرن ۱۶ تااوائل قرن بیستم را که در ۳۳ گالری موزه مذکور نگاهداری می‌شود مورد بازدید قرار داد.

تابلوهائی که در این موزه از این پس درمعرض تماشای عموم گذاشته‌خواهد شد، در نوع خود منحصر به‌فرد می‌باشد ودارای‌ارزش بسیار زیادی است. درطبقه اول موزه در ۱۴ گالری‌آثار نقاشان ایرانی دوره اواخر صفویه ، زندیه و قاجاریه و نیز مجموعه‌ای از آثار کمال الملك نقاش بزرك ایرانی به معرض تماشا گذاشته شده است ودر گالری‌های مختلف آن‌تابلوهای‌مینیاتور، آثار خطی، تابلوهای قهوه خانه‌ای که مضمون غالب آنها را صحنه‌های عاشورا و کربلا ونیز حماسه‌های پهلوانی شاهنامه فردوسی تشکیل می‌دهد وجود دارد.

در طبقات دوم وسوم‌موزه هنرهای معاصر که دیروز با بازدید رئیس جمهوری افتتاح شد، آثار نفیسی از نقاشان خارجی وایرانی در ۱۹ گالری نگاهداری‌می‌شود.

در این مجموعه آثار نقاشان ایران ، بلژیك ، انگلیس ،امریکا ،آلمان ، فرانسه ، هلند ، ایتالیا ، اسپانیا ،سوئیس ، یونان ، دانمارك ،اتریش،دوره‌روسیه تزاری (شوروی فعلی) و پاکستان وجود دارد که‌آثار خود را عموما به پیروی از مکتبهای هنری مختلف واز جمله رئالیسم ، امپرسیونیسم وسورئالیسم بوجود اورده‌اند و درمیان آنها آثار تجریدی ، کار روی چوب ، کار روی بوم ، کاه گل‌روی بوم وبازی با اشکال هندسی دیده‌میشود. همچنین تعدادی تابلوی خطاطی ونیز مجسمه‌هائی از برنز وچوب کار هنرمندان ایرانی وخارجی در گالری‌های مختلف موزه به نمایش درآمده است.

۱۵۸ تن از زندانیان آزادشده از زندانهای رژیم صهیونیستی وارد تهران شدند

تهران ـخبرگزاری جمهوری اسلامی: ۱۵۸ تن‌از مسلمانان دربند رژیم صهیونیستی که سال گذشته‌آزاد شدند به‌دعوت بنیاد شهید انقلاب اسلامی و به مناسبت عیدمبعث رسول‌گرامی اسلام (ص) یکشنبه شب وارد تهران شدند.

مسلمانان آزاد شده لبنانی که چند روحانی نیز دربین‌آنها می‌باشند در زندان معروف «عتلیت» در فلسطین اشغالی در بازداشت بودند و سال گذشته در برابر آزادی مسافران هواپیمای امریکائی «تی. دبلیوای» که توسط مبارزین مسلمان لبنانی ربوده شد، آزاد شدند.

این گروه در آخرین ساعات یکشنبه شب با یك فروند بوئینگ ۷۰۷ هواپیمائی ملی ایران وارد تهران شدند واز سوی معاون سیاسی وزارتخارجه،نماینده‌بنیاد شهید انقلاب اسلامی و کاردار سفارت ایران دربیروت مورد استقبال قرار گرفتند. طی توقف کوتاه این‌گروه در فرودگاه تهران ،ابتدا یکی از رزمندگان مسلمان لبنانی به سردادن شعارهای اسلامی پرداخت‌وسایرافراد گروه نیز باتکرار این شعارهای پرشور، تجدید عهد خود را برای ادامه مبارزه و مقاومت علیه اشغالگران صهیونیست ،تحت رهبری امام امت اعلام داشتند.

آنگاه حسین شیخ‌الاسلام معاون سیاسی وزارت امور خارجه کشورمان طی سخنانی ضمن خوشامدگوئی به میهمانان گفت: ما حضور شما رزمندگان مسلمان لبنانی را در کشور خود به عنوان نمونه‌های مقاومت اسلامی علیه اشغالگران صهیونیست ارج می‌نهیم .

سپس از سوی برادر نورانی کاردارسفارت‌جمهوری اسلامی ایران در بیروت و نمایندگان بنیاد شهید و هواپیمائی ملی ایران به میهمانان خوشامد گفته شد. زندان «عتلیت» در مرز لبنان وفلسطین اشغالی درمنطقه «قراء سبعه» در جنوب لبنان قرار دارد که هنوز تحت اشغال صهیونیستهاست. انقلابیون مسلمان لبنانی سال گذشته موفق شدند با ربودن هواپیمای امریکائی «تی.دبلیو.ای» که حامل چندین تن ازمقامات سیاسی و نظامی امریکائی بود، مجموعا ۷۰۰ تن‌از زندانیان‌سه زندان صهیونیستی عتلیت ـخیام وانصار را طی دومرحله آزاد سازند.

«شیخ عباس محمد حرب» امام جماعت «حلوسیه» در (صور) که مدت شانزده ماه را در زندان عتلیت گذراند، در خصوص علت دستگیری خود گفت : جرم من تشویق جوانان مسلمان به شرکت در مبارزه‌سیاسی ـ نظامی علیه اشغالگران بود.

وی‌افزود :اصولا صهیونیستها باحیات وفعالیت روحانیون مخالف هستند و روحانی بودن از نظر آنان یک جرم کافی برای دستگیری است.

وی باتاکید براینکه تنها راه ادامه مبارزه و شکست دشمن صهیونیستی راه مقاومت اسلامی است، گفت: مابرای تجدید عهد باامام وکسب فیض از ملت مسلمان و مجاهد ایران به جمهوری اسلامی ایران آمده‌ایم.

عبدالکریم قانصو (۲۳ساله) طلبه‌علوم‌دینی‌در «شهابیه» لبنان در مورد شرایط زندگی در زندانهای صهیونیستی گفت : روحیه مسلمانان دربند رژیم صهیونیستی مانند روحیه مسلمانان صدر اسلام در هنگام محاصره بود. زندانیان با ایمان محکم و عقاید اسلامی خود ـ زندان را به محیط خودسازی و تهذیب نفس تبدیل‌کرده‌بودند.

وی با اشاره به اینکه یکی از اردوگاههای انصار بنام «جمهوری اسلامی مجاهدین» نامگذاری شده بود، گفت : این در حقیقت ما بودیم که صهیونیست‌ها را در زندان خود داشتیم. زیرا مزدوران اسرائیلی ازترس زندانیان جرات نداشتند با سلاح وارد زندان شوند. زندانیان برای خود دولتی تشکیل داده بودند و صهیونیستها همواره از ورود به زندان وحشت‌داشتند.

وی سپس به بیان یکی از خاطرات خود دراین رابطه پرداخت و گفت : در یکی از روزها، یک سرباز اسرائیلی به سوی حیاط زندان آتش گشود و یکی از زندانیان در پاسخ به سوی وی سنگ پرتاب کرد. مسئولین زندان بامراجعه به «شیخ عباس محمد حرب» از ایشان خواستند فردی را که بسوی صهیونیستها سنگ پرتاب کرده بود، به آنها تحویل دهد.

اما وی در پاسخ گفت : اگر شما قدرت دارید ما هم برای خود دولتی مستقل داریم. پس شماسربازی را که به سوی زندان شلیک کرده است، به ما تحویل دهید تا ما هم زندانی مورد نظر را به شما معرفی‌کنیم. به این ترتیب وضع روحی زندانیان بسیار خود بود و با هدایت‌علما همواره درمقابل صهیونیستها ایستادگی می کردند.

وی در ادامه سخنان‌خود ضمن‌اظهار خوشوقتی از سفر به ایران گفت : جمهوری اسلامی ایران مایه فخر و عزت تمامی مسلمانان جهان است و ما ازحضور در سرزمینی که خونهای شهدای راه اسلام برروی آن ریخته شده، احساس افتخار می کنیم.

وی افزود : الگوی مادر مبارزه حق طلبانه، رزمندگان مومنی هستند که با ایثار و از خودگذشتگی تمام در جبهه‌های نبرد با صدامیان حضور دارند و من به نمایندگی از مجاهدین مسلمان لبنانی به رزمندگان اسلام می گویم: ما آماده‌ایم در هرجا که آنان بخواهند خدمتگزار آنان باشیم و در این شرایط که امام خمینی به بسیج عمومی فرمان داده‌اند ما هم به این دعوت لبیک می گوئیم و معتقدیم که برادران رزمنده ایرانی خود قادر به تحقق آرزوهای مستضعفین هستند.

«رضا محمد حرب» (۲۲ ساله) دانشجوی تربیت معلم دینی در «صیدا» که مدت نه ماه را در زندانهای خیام، انصار و عتلیت گذرانده است در تشریح‌چگونگی شکنجه‌های روحی و جسمی در زندانهای صهیونیستی گفت: شرایط زندانیان در زندانهای صهیونیستی،آنچنان دشوار است که معمولا زندانهای رژیم صدام حسین در عراق را به زندانهای صهیونیستی تشبیه می کنند. به عنوان مثال در زندان خیام که در حال حاضر در اختیار مزدوران «انتوان لحد» قرار دارد، در سلول هائی به ابعاد یک متر در دو متر بیش از ده زندانی نگهداری می شوند و تنها یک روزنه کوچک برای ورود هوا و نور برروی درب آهنی سلول وجود دارد. یک سطل برای توالت زندانیان در هر سلول هست که یک بار در روز تخلیه می شود. حمام نیز هر ده روزیکبار انجام می شود و شکنجه با برق از شرایط معمول در این زندانهاست.

«علی محمودیاغی» امام‌مسجد ذوطرالغربیه.در«نبطیه لبنان که مدت پنج ماه و نیم در زندان عتلیت بسر برد، باتاکید براینکه مقاومت اسلامی عامل اساسی درازادسازی لبنان و آینده مبارزات ضدصهیونیستی است، گفت : ورود اسرائیل به لبنان حرکتی بود که درظاهر برای مسلمانان زحمت و مشقت بود، ولی در باطن‌آثار پربرکتی برای ما داشت : این اشغال موجب شد،شعار مقاومت اسلامی علیه اشغالگران فراگیر شود و حرکت اسلامی در لبنان حیاتی تازه پیدا کند.

مجاهدین مسلمان به رهبری علمای اسلامی‌به‌حمل سلاح پرداخته و به مقابله با صهیونیستهای اشغالگر پرداختند و اینها همه برای ما رحمت بود.

وی افزود : اگر اسرائیل می دانست که ورودش به لبنان و دستگیری ما، این آثار مثبت را دربی خواهد داشت، هرگز دست به چنین‌اقدامی نمی زد.

درجهان نفت

به دنبال اعتصاب نفتگران نروژی

قیمت نفت در بازارهای جهانی افزایش یافت

لندن ـ واحد مرکزی خبر ـ اعتصاب نفتگران نروژ ظرف دوروز گذشته باعث افزایش قیمت نفت‌در بازارهای اروپا شده است.

به گزارش واحد مرکزی خبر از لندن اعتصاب‌نفتگران نروژی وخروج نهصدهزار بشکه نفت تولیدی نروژ‌ازبازار که دودرصد تقاضای جهانی نفت را تشکیل می‌دهد، باعث شده که بهای نفت دردوروز گذشته ازمرز ۱۲ دلاردر هر بشکه نیز بالاتر برود.

صدها نفتگر نروژی خواستار افزایش دستمزد خود به میزان ۲۸ درصد شده‌اند. اما دولت نروژ اعلام‌کرده‌است که بعلت کاهش بهای نفت آمادگی افزایش دستمزددراندارد.

تاکنون مذاکرات پانزده ساعته اعتصابیون و مقامات دولتی به نتیجه نرسیده و احتمال میرود که این اعتصاب برای مدتی بطول انجامد.

مطبوعات اروپا پیش‌بینی کرده‌اند که این اعتصاب و ادامه آن باعث افزایش بیشتر بهای نفت در بازارهای‌جهانی بشود.

افزایش بهای نفت خام برنت

از سوی دیگر خبرگزاری فرانسه از لندن گزارش‌داد بهای نفت خام «برنت» که از دریای شمال استخراج می‌شود (دوشنبه) افزایش یافت وبه بشکه‌ای ۱۳٫۵۰ دلارباتحویل درماه‌مه‌رسید.

هربشکه نفت برنت در روز جمعه ۱۱٫۲۰ دلار معامله می‌شد.

خبرگزاری فرانسه طی گزارش دیگری از نیویورک نوشت فروش نفت خام بطور غیرنقدی دیروز نیز دربازار نیویورک پیشرفت داشت و هربشکه نفت‌خام با۵۶ سنت اضافه یعنی بشکه‌ای ۱۳٫۳۰ دلار تحویل درماه مه معامله شد در حالیکه فروش این نفت در امروز وتحویل آن در ژوئن بشکه‌ای ۱۳٫۴۰ وتحویل در دسامبر بشکه‌ای۱۴٫۵۵ دلار معامله شده است.

خبرگزاری فرانسه می‌افزاید تحلیلگران معتقدندافزایش بهای نفت خام با گفته‌های «جرج‌بوش»معاون‌ریاست‌جمهوری آمریکا در عربستان مرتبط می‌باشد.

یادآوری میشود بوش عواقب ناخوشایند براقتصاد ایالات نفتی آمریکا در اثر سقوط قیمت نفت را اعلام و علنا خاطرنشان کرده بود که واشنگتن بر ریاض فشار میاورد تا عربستان تولید خود را برای حمایت از بهای نفت کاهش دهد.

کسری موازنه بازرگانی خارجی نروژ

تهران ـ خبرگزاری‌جمهوری اسلامی ـ وزیر دارائی نروژ گفت کشورش برای نخستین بار طی ۶ سال گذشته به دلیل کاهش قیمت نفت مجبور به اخذ وام خارجی برای ترمیم کسری موازنه بازرگانی خارجی خود خواهد بود .

به گزارش رویتر از اوسلو وی طی سخنرانی در یک سمینار گفت : کاهش قیمت نفت از ۳۰ دلار به سطح کنونی ۱۴ دلار در هر بشکه باعث کاهش ذخائر ارزی کشورش‌شده است . ذخائر ارزی نروژ ۶٫۴ میلیارد دلار میباشد .

وی در مورد چگونگی اخذ وام خارجی و منابع آن توضیحی نداد .

کاهش فعالیت‌های اکتشافی شرکت‌نفت اطریش

تهران ـ واحد مرکزی خبر ـ هیات مدیره شرکت نفت اطریش هفته آینده طرح مربوط به کاهش فعالیت های‌اکتشافی این شرکت را باتوجه به قیمت های روبه‌تنزل نفت بررسی خواهد کرد .

به گزارش واحد مرکزی خبر به نقل از خبرگزاری‌اوپک یک سخنگوی این شرکت امروز گفت که این طرح که توسط مدیریت شرکت تهیه شده نتیجه مستقیم تنزل قیمت های نفت است .

ضمنا روزنامه «دی‌پرسه» چاپ وین نوشت که شرکت نفت اطریش یک یا چند تا از هشت دستگاه حفاری خود را به لیبی منتقل خواهد کرد . این شرکت در شرکت نفت لیبی سهم دارد .

هشدار هلموت اشمیت‌در مورد نفت

تهران ـ واحد مرکزی خبر:

«هلموت اشمیت» صدراعظم پیشین آلمان فدرال امروز هشدار داد که اگر قیمتهای جاری پائین نفت‌شوق جستجو برای منابع انرژی جدید را از میان ببرد، کمبود دیگری در موجودی نفت پیش خواهد آمد.

به گزارش واحد مرکزی خبر به نقل از رویتر، وی در اجلاس روسای پیشین ۲۰ کشور گفت: آشکارا این خطر وجود دارد که کشورهای وارد کننده نفت در مورد ذخیره نفت و تحقیق برای منابع دیگر انرژی مثل سوخت هسته‌ای ونیروگاههای هسته‌ای تنبل شوند.

اشمیت گفت: کشورها ممکن است همچنین توسعه ذخائر نفت و گاز طبیعی را متوقف کنند زیرا اکنون توسعه تولید جدید نفت و گاز طبیعی مقرون به صرفه به نظر نمی آید.

وی که در اجلاس افتتاحی این کنفرانس چهارروزه سخن‌می‌گفت، هشدار داد که اگر بحران فعلی نفت‌برای مدتی دوام آورد ممکن است کمبود دیگر نفت را پیش آورد.

برپایه این گزارش «تاکئو فوکودا» نخست وزیر پیشین ژاپن نیز گفت، قروض فزاینده کشورهای در حال توسعه ممکن است به بی‌ثباتی‌های مالی در مقیاس جهانی بیانجامد مگر آنکه به نحو درست حل وفصل شوند.

میزان تولید نفت خام اوپک در سه ماه نخست سال جاری

تهران‌ـواحدمرکزی خبر: موسسه بین‌المللی‌انرژی دیروز اعلام کرد، تولید نفت خام اوپك در سه ماه‌نخست سال جاری مسیحی بیش از حد انتظار بوده است.

به گزارش رویتر در گزارش ماهانه این موسسه میزان تخمین تولید اوپك طی ماه گذشته روزانه هفده میلیون و سیصد هزار بشکه ذکر شده است.

تحلیل‌گران موسسه بین‌المللی انرژی گفتند، انتظار می‌رود میزان تولید سازمان اوپك طی سه ماهه نخست سال جاری مسیحی بین هفده تا هفده‌ونیم‌میلیون بشکه در روز بوده باشد که این رقم تنها اندکی از میزان تولید این سازمان در سه ماهه آخر سال ۱۹۸۵ کمتر می‌باشد.

این تحلیل‌گران گفتند، افزایش تولید اوپك طی این مدت ناشی از افزایش تولید کویت و نیجریه بوده است.

لغو ممنوعیت فروش نفت در مرزهای نیجریه

دولت نیجریه تصمیم گرفته است که منع مربوط به فروش محصولات نفتی در نزدیکی مرزهای کشور رالغو کند.

به گزارش واحد مرکزی‌خبر به نقل از خبرگزاری اوپك، طبق گفته شرکت ملی نفت نیجریه رفع منع فروش، اثرات بداقتصادی اجتماعی بستن محلهای فروش نفت در نزدیکی‌مرزهای کشور برافراد ساکن این‌نواحی را کاهش خواهد داد.

دولت قبلی این کشور فروش فرآورده‌های نفتی در محلهای فروش را که‌در محدوده ۲۰ کیلومتری مرزهای کشور قرار دارند به علت قاچاق منع کرد.

مخالفت سوریه با کاهش بهای نفت

تهران‌ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: دکتر «قاضی دروبی» وزیر نفت سوریه در گفتگو با روزنامه«الاتحاد» چاپ‌ابوظبی گفت، وی مخالف کشورهایی است که‌ثروت نفتی خود را به قیمتهای پایین به فروش می‌رسانند.

به گزارش خبرگزاری «اوپك» وی گفت، چند کشور عضو اوپك باافزایش تولید خود سعی دارند تا کاهش قیمت نفت را از این طریق جبران کنند.

«دروبی» در قسمتی دیگر از اظهارات خود به این روزنامه، کشف یك منبع‌جدید نفتی در شمال‌شرقی‌سوریه را اعلام کرده و گفته است که منبع جدید نفتی در سه ماهه‌سوم سال جاری میلادی به مرحله بهره‌برداری‌خواهد رسید.

پیش‌بینی می‌شود، منطقه نفتی جدید روزانه ۵۰ هزار بشکه تولید داشته باشد. سوریه در حال حاضر نیمی از ۱۷۰ هزار بشکه نفت تولیدی خود را صادر می کند.

مراسم ششمین سال شهادت آیت‌الله صدر وخواهر مظلومه‌اش «بنت‌الهدی» درورزشگاه‌شیرودی برگزار شد

تهران‌ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: به مناسبت بزرگداشت سالگرد شهادت آیت‌الله سید محمد باقر صدر و خواهر مظلومه‌اش بنت‌الهدی، بعد از ظهردیروز از سوی حزب دعوه اسلامی عراق مراسمی برگزارشد.

در این مراسم که در مجموعه ورزشی شیرودی برگزار گردید شرکت کنندگان یاد هزاران شهید به خون خفته حرکت اسلامی عراق را در مبارزه با رژیم بعث صدامی گرامی داشتند و از مقام والای شهید صدر و خواهر گرامی‌اش تجلیل به عمل آوردند. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی در این مراسم چند تن از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای مجلس‌اعلای انقلاب اسلامی عراق و روحانیون و مجاهدین افغانی، علمای مبارز لبنان و بحرین، کردهای مسلمان عراقی، جامعه زنان مسلمان عراق و دیگر اقشار مختلف مردم مسلمان عراق شرکت داشتند.

شرکت کنندگان در مراسم از سوی عراقی‌های‌مقیم ایران در پاسخ به ندای امام برای عزیمت به جبهه‌ها اعلام آمادگی کرده و دهها نفر برای اعزام به‌جبهه‌ها ثبت‌نام کردند.

براساس همین گزارش حجج اسلام ناصری رئیس هیات عمومی مجلس اعلای عراق و آصفی سخنگوی حزب‌الدعوه در زمینه مقام والای شهید آیت‌الله صدرو شهید بنت‌الهدی سخنانی ایراد کردند.

آنگاه پس از اجرای چند سرود و قرائت اشعاری در گرامیداشت آیت‌الله صدر، حجت‌الاسلام رحمانی مسئول واحد بسیج سپاه پاسداران طی سخنانی‌شرکت امت مسلمان را در بسیج عمومی‌یك فرصت مغتنم شمرد.

وی با توصیف نقش و دلاوریهای برادران مجاهد عراقی در عملیات رزمندگان اسلام و شرکت آنان‌را در جنك تحمیلی موثر ذکر کرد.

در پایان مراسم، مسئول واحد بسیج عراق درسپاه پاسداران‌انقلاب‌اسلامی بااشاره به حرکت انقلاب‌اسلامی در ایران و نقش مردم در برپایی جمهوری اسلامی، از مجاهدین عراقی خواست برای ایجاد حکومت اسلامی در عراق، هر چه بیشتر در صحنه‌های جنك تحمیلی‌حاضر شوند.

همین گزارش حاکیست: در جریان برگزاری‌این مراسم دهها تن از خواهران وبرادران عراقی خون‌خود را جهت کمك به مجروحین جنگی اهداء کردند.

همچنین از سوی حزب‌الدعوه به ۳۴۰ تن از افراد خانواده‌های شهداء هدایایی تقدیم شد.

پنهانکاری ودموکراسی

SECRECY and DEMOCRACY
STANSFIELD TURNER

خاطرات استانسفیلد ترنر
(رئیس سازمان «سیا» در زمان کارتر)

ترجمه: ح.ا. مهران

(۱۱)

بدلیل بروز مسئله واترگیت و کوششهائی که نیکسون برای بکارگیری نابجا از «سیا» بعمل آورده بود، اعضای کمیته میخواستند بدانند که چنانچه این اتفاق در زمان ریاست من رخ دهد و رئیس جمهور بخواهد روش کار «سیا» را به میل خود تنظیم کند، در آنصورت چه اقدامی برای جلوگیری از بروز اختلاف‌نظر بین خود و رئیس جمهور انجام خواهم داد؟ و بخصوص در این مورد باید به سئوال سناتور «برچ‌بی» اشاره کنم که از من پرسید : «آیا در چنین صورتی ترجیح میدهید که مسائل مورد اختلاف خود با رئیس جمهور را در کمیته امور اطلاعاتی کنگره مطرح کنید؟».

برای پاسخ باین سئوال، از تعالیم نظامیگری در مورد رعایت سلسله مراتب و اطاعت از مافوق کمک گرفتم و در جواب گفتم: «هرگز معتقدنیستم که‌اختلافات خود با رئیس جمهور را در این کمیته مطرح کنم. چون تازمانیکه عضو یکی از بخشهای قوه مجریه هستم‌قانونا باید تابع رئیس جمهور باشم. و چنانچه هر عضو قوه مجریه که‌با رئیس جمهور اختلاف‌نظر پیدا میکندبخواهد خودسرانه مسئله را به مطبوعات بکشاند و یاباکنگره درمیان بگذارد، طبعا این کار نتیجه‌ای جز هرج ومرج ببار نمی آورد...»

ولی سناتور «بی» بازهم پافشاری کرد و گفت : «جناب ادمیرال! باعرض معذرت میخواستم بگویم که‌ما در اینجا داریم راجع به اختلاف شما با رئیس جمهوری صحبت‌میکنیم که آشکارا دست به اقدامات مغایر قانون اساسی و حقوق عمومی زده باشد .. در چنین موردی اگر در خود مسئولیت احساس میکنید آیا صلاح نمی دانید که مسئله را بایکی از کمیته‌های سنا درمیان بگذارید، تا از این طریق قدمی در راه تغییر سیاست رئیس جمهور برداشته شود و یا حداقل او را وادار به بازنگری و تفکر بیشتر راجع به تصمیمش کرده باشید ؟...»

و من بلافاصله در جوابش گفتم : «البته چنین کاری خواهم کرد، ولی بعداز آنکه ازشغلم استعفادادم».

سناتور «اینوی» (رئیس کمیته) میخواست مطمئن شود که : بخاطر باقی ماندنم در انیفرم دریاسالاری، آیا سازمان «سیا» خواهد توانست مستقل عمل کند، یاتحت کنترل ارتش درخواهد آمد ؟ ... درهمین مورد، «ریچارد لوگار» (۱) (سناتور ایالت ایندیانا) نیز از من سئوال کرد : «اگر بخواهید تصمیمی بگیرید که خلاف مصالح ژنرالهای مافوق شما ـ و یا آنها که بعد از پایان‌دوران ریاست سیا بر شما فرماندهی خواهندکرد ـ باشد، آنوقت این مشکل را چگونه حل‌می کنید؟». و درحالیکه بقیه سناتورهای عضو کمیته نیز نگرانی خود را از تمایل من به ادامه خدمت در ارتش پس از پایان دوره ریاست«سیا» پنهان نمی‌کردند ، سناتور «جوزف بایدن » (۲) ترجیح داد مسئله را بصورتی رک و پوست‌کنده‌در میان بگذارد وازمن بپرسد : «آیا مایل هستید به اطلاع این کمیته برسانید که در آینده اشتیاقی به تصدی مقام ریاست ستاد ارتش‌ویا فرماندهی نیروی دریائی‌ندارید؟».

در جواب آنها گفتم : «... این درست همان‌مطلبی است که روز اول به اطلاع رئیس جمهور رساندم. و در اینجا هم‌تاکید میکنم که‌هیچ اشتیاقی به تصدی‌مقامات نظامی در آینده ندارم. ولی اینکه در زمان ریاست سیا همچنان درجه نظامی خود را حفظ خواهم کرد، یکی به دلیل خواست رئیس جمهور است که باینکار تمایل داشته، و دیگری بخاطر مزایای اونیفرم نظامی است‌که میتواند همانند یک جلیقه نجات مرا از گرداب دنیای جدیدی که بدان قدم خواهم نهاد حفظ کند...».

بعد از آن روند سئوالات بصورتی درآمد که مسئله مطرح شده در ملاقاتم با رئیس‌جمهور را به گونه‌ای دیگر خاطرنشان می ساخت. و پیشقدم آنهم سناتور «گلدواتر » بود که ازمن پرسید : «بنظر شما شخصی که برسازمان سیا ریاست دارد، چگونه میتواند کنترل خود را برکلیه سازمانهای اطلاعاتی کشور اعمال کند؟ در حالیکه اصولا بودجه چنین سازمانهائی تحت نظارت کسان دیگری قرار دارد ... ». بدنبال او سناتور «هادلستون» نیز عین همین سئوال را به شکلی دیگر بامن درمیان نهاد و گفت : «آیا واقعا امکان داردکسی بتواند سازمانهای اطلاعاتی کشور را بگرداند، ولی هیچ اختیاری در مورد مخارج و بودجه آنها نداشته باشد؟». و بعد هم سناتور «بایدن» مسئله را باین‌صورت مطرح کرد که : «اصولا رئیس سیا، بایستی دامنه‌کنترل خود را برتمام سازمانهای اطلاعاتی ـ حتی بودجه آنها و بخصوص عملکرد بخشهای اطلاعاتی وزارت دفاع گسترش دهد».

دلم میخواست در جواب سناتورها بگویم که :منهم عینا همین مطلب مربوط به کنترل بودجه سازمانهای اطلاعاتی را در ملاقاتم با رئیس جمهور مطرح کرده‌ام و قرار است که اودراین مورد دستوراتی صادر کند . ولی چون تاآن موقع هنوز کارتر فرصت چنین اقدامی را پیدا نکرده بود، لذا به قضیه جنبه کلی دادم و درپاسخ به سئوالات آنها گفتم : «مهمترین مسئله‌ای که از همان ابتدای کار توجهم را بخود جلب کرد، این بود که باید اطمینان پیدا کنم تمام سازمانهای اطلاعاتی موجود در کشور ـ صرفنظر از آنکه مربوط به خزانه‌داری، یا «اف بی آی»یا وزارت دفاع، و یا هرجای دیگر باشند‌ـ بصورت یک کاسه درآیند و تحت کنترل یک مرکزواحد قرار گیرند.».

کمی بعد از ساعت ۱۲ جلسه کمیته برای صرف ناهار تعطیل شد. و منهم باتفاق همسر، پدر و مادر، و گروهی از دوستانم ـ که برای تماشای اجلاس کمیته آمده بودند ـ به مرکز نیروی دریائی، که در همان نزدیکی قرار داشت، رفتیم تا ناهار بخوریم.

بعد از ظهر پس از تشکیل مجدد کمیته گزینش، چنین احساس کردم که کنگره قصد دارد مرا غسل‌تعمید بدهد و منبعد باید خیالم آسوده باشد که مورد تائید سناتورها قرار گرفته‌ام. زیرا اجلاس بعد از ظهر دیگر آن شور و حال صبح را نداشت و مهمترین مسئله‌ای هم که مطرح شد حول این محور دور میزد که : آیالازم است کنگره قانونی وضع کند تا وضع پیچیده ودرهم روابط موجود بین سازمانهای مختلف اطلاعاتی کشور حالت منسجمی بخود بگیرد؟

در این باره سناتور «ماتیاس» پس از تشریح لزوم تنظیم منشوری برای هماهنگی نظام اطلاعاتی کشور، از من پرسید : «برای شما اشکالی ندارد که با کنگره همکاری کنید تا بتوانیم هرچه زودتر به چنین هدفی برسیم؟».

در جواب گفتم : «البته که اشکالی ندارد. وضمنا هم‌بشما اطمینان میدهم که‌بدون هیچگونه تعصبی آماده پذیرش تصمیمات کنگره درباب تعیین حدود مسئولیت‌هر یک از سازمانهای اطلاعاتی هستم، و این امر را کمک بزرگی برای رئیس سیا میدانم».

چون قبلا رئیس کمیته قول داده بود که جلسه بررسی گزینش بیش از یکروز طول نخواهد کشید، و منهم عصر همانروز برنامه سفر به ناپل را برای انجام تشریفات خاتمه ماموریتم در ناتو تدارک دیده بودم، لذا او در جلسه بعد از ظهر کار مصاحبه مرا خاتمه‌یافته اعلام کرد، و ضمن آن خطاب به من گفت : «با تشکراز سخنان صریح و پاسخهای مناسب شما، گرچه فعلاهنوز برای اظهارنظر قطعی زود است ، ولی اطمینان دارم که ساعت ۳بعدازظهر فردا موقع رای‌گیری کمیته راجع به گزینش شما، هیچ مسئله‌ای پیش نخواهد آمد. وحالا هم که عازم سفر ناپل هستید، به شما سفربخیر میگویم و اعلام میکنم که میتوانید بدون دغدغه کارهایتان را انجام دهید و مطمئن باشید که از نظر ما تائید شده هستید».

البته اگر هم سناتور «دانیل اینوی» این اطمینان خاطر را بمن نمیداد، بازهم هیچ‌نگرانی از بابت تائید گزینش خود نداشتم. ولی بااین ترتیب، موقعیکه یک ساعت بعد همراه «پاتریسیا» برای پرواز به ناپل قدم به درون هواپیما نهادم، دیگر مسلم میدانستم که رئیس آینده سازمان «سیا» خواهم بود.

روز ۲۴ فوریه ۱۹۷۷ در حالیکه مشغول انجام دیدارهای تشریفاتی پایان ماموریت خود در ناتو بودم، شنیدم که مجلس سنا انتخاب مرا تائید کرده است. و بدنبال آن نیز پس از خاتمه سفر ۵ روزه به ناپل و تحویل مقام فرماندهی جناح جنوبی ناتو به جانشینم، موقعیکه به واشنگتن بازگشتم، آماده بودم تا مقام ریاست «سیا» را تحویل بگیرم.

ادامه دارد

۱ـ Richard Lugar
۲ـ Joseph Biden

ضیافت شام شهردار تهران به افتخار قاریان

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی :

قاریان شرکت‌کننده در مسابقات بین‌المللی حفظ و قرائت قرآن کریم یکشنبه شب پس از شرکت در مراسم گرامیداشت مبعث حضرت رسول اکرم (ص) در ضیافت شام شهردار تهران شرکت کردند.

بگزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی در این مراسم که پس از اقامه نماز مغرب و عشاء و تلاوت آیاتی از قرآن مجید آغاز شد، شهردار تهران‌وهمچنین نماینده امام در نهضت سواد آموزی مطالبی بیان داشتند.

بنابرهمین گزارش در این اجتماع که نماینده امام و سرپرست سازمان حج و اوقاف و امور خیریه‌جمعی از روحانیون و مسئولین مملکتی و معاونان ومدیران شهرداری نیز شرکت داشتند، شهردار تهران در رابطه بازیبائیهای‌معنوی‌شهر تهران به ایثارگریهای شهروندان تهرانی اشاره کرد و مبارزات آنان از سال ۴۲تاپیروزی انقلاب و استقرار نظام جمهوری اسلامی، حضور در صحنه و برخورد قاطع با توطئه‌های داخلی و خارجی استکبار جهانی را تشریح کرد.

سپس حجت‌الاسلام قرائتی نماینده امام در نهضت سوادآموزی در رابطه با علاقه مردم ایران به حفظ و قرائت قرآن کریم و رعایت حدود و ثغور آن‌درزندگی فردی و اجتماعی مطالبی به زبان عربی ایراد کرد.

وی گفت : کلیه مقامات جمهوری اسلامی ایران اعم از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، وزراء و سایر مسئولین، خود ازحافظان و قاریان‌قرآن مجید میباشند و توجه و عمل به دستورات این کتاب آسمانی رامهمتر ازقرائت آن‌می‌دانند.

براساس همین گزارش قاریان و حافظان قرآن کریم سپس به اتفاق سایر مدعوین در ضیافت شامی که از سوی شهردار تهران به نمایندگی از طرف شهروندان تهرانی ترتیب یافته بود، شرکت کردند.

چرا کارخانه ها با ظرفیت کامل تولید نمی کنند؟

افزایش تولید، کاهش وابستگی

هرسال صدها هزار نفر نیروی آماده به کار وارد بازار کار می شوند، ودر جستجوی شغل مناسب به کارگاههای بزرگ وکوچک صنعتی ودیگر موسسات تولیدی وخدماتی سر می زنند، تا شاید برای امرار معاش خودکاری دست وپا کنند، اما کارگاههای بزرگ صنعتی با الصاق عبارتی بدین مضمون که فعلاً کارخانه تا اطلاع ثانوی جایی برای استخدام افراد جدید ندارد،از پذیرش نیروی آماده به کار خودداری می کنند، حال با این حساب باید پرسید که برای تأمین اشتغال این نیروی فزاینده آماده به کار چه باید کرد؟ آیا نمی توان با افزایش میزان ظرفیت تولیدی کارخانه های بزرگ صنعتی موجبات اشتغال افراد بیشتری را فراهم اورد ودر عین حال به افزایش تولید در سطحی وسیع یاری رساند؟

ادامهٔ وضع تولیدی موجود نهایتاً به کاهش میزان اشتغال زایی در سطح جامعه می انجامد، که اثرات نامطلوب این وضع به صورت تورم، گرانی، ازدیاد مشاغل کاذب و... در جامعه بروز می کند. کارشناسان مسائل اقتصادی در این زمینه اعتقاد دارند، که می توان با افزایش میزان ظرفیت تولیدی کارخانه های موجود کشور واستفاده حداکثر از ظرفیت کارخانه ها به جنگ کمبودها رفت، وتا حد زیادی بر کمبودها فائق آمد. همچنین کارشناسان مسائل اقتصادی براین مهم تأکید می کنند، که نمی توان تا ابد به ارز حاصل از فروش نفت وابسته بود، وتمامی مایحتاج کشور را از خارج وارد کرد.

بنابراین ضروری است در اسرع وقت برنامه ریزی جامع وکاملی صورت گیرد تا صنایع موجود کشور به حداکثر تولید برسند، واستفاده از منابع وامکانات داخلی در صدر برنامه ریزی صنعتی قرارگیرد. وقتی می توان از پشم تولیدی داخلی به جای الیاف مصنوعی استفاده کرد، چرا بایستی صنایع نساجی کماکان به استفاده از الیاف مصنوعی که عمدتا از خارج وارد وارز زیادی به آن اختصاص می یابد. ادامه دهند؟ یا چرا سال گذشته مقدار زیادی از پنبه تولیدی کشاورزان به علت عدم استفاده کارخانه های نساجی روی دست کشاورزان ماند و ضرر وزیان زیان هنگفتی به تولید کنندگان پنبه وارد آمد؟

افزایش میزان ظرفیت تولیدی کارخانه ها با استفاده از امکانات داخلی اکنون از ضرورت های اجتناب ناپذیر است زیرا در آمد ارزی کشور از فروش نفت با توجه به توطئه جهانی کاهش قیمت نفت، پائین آمده است و از سوی دیگر می بایست برای نیروی آماده بکار وایجاد اشتغال برای این نیرو برنامه ریزی کرد که این امر می تواند در مرحله کنونی با افزایش میزان ظرفیت تولیدی کارخانه ها عملی شود.

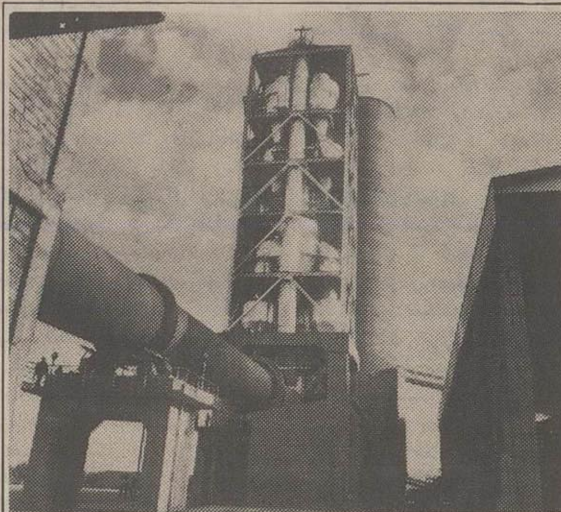
نکته دیگر اینکه باید در درازمدت راه برای صدور محصولات صنعتی به خارج از کشور هموار شود وکارخانه ها موظف باشند ارز مورد نیاز خود را از طریق صادرات محصولات خود تأمین کنند این کار علاوه بر اینکه به افزایش تولید وافزایش میزان اشتغال می انجامد، از میزان وابستگی کشور به ارز حاصل از نفت کم می کند.

در ارتباط با مسائل فوق گزارشی کوتاه وفشرده تدارک دیده ایم که از نظر خوانندگان می گذرد:

ابتدا به بررسی علل عدم استفاده کامل از ظرفیت تولید در کارگاه های صنعتی ایران می پردازیم.

به گفته دست اندرکاران مسائل صنعتی ایران، در حال حاضر بخش قابل توجهی از کارگاه های صنعتی کشور نه تنها از ظرفیت تولیدی خود استفاده کامل نمی کنند، بلکه در بخشی از سال به علل مختلف تعطیل اند.

این امر ریشه در گذشته دارد و نه تنها به معنی کمی استفاده از منابع و تجهیزات موجود است بلکه به معنی اشتغال ناقص و کمی استفاده از نیروی کار نیز می باشد. ناهماهنگی ساخت صنعتی کشور در ارتباط با الگوی سرمایه گذاری، اشتغال، دستمزد و غیره در مناطق شهری و روستایی نیز تا سال ۱۳۵۵ مورد بررسی قرار گرفته و مشخص شده است که این ناهمگنی از دهه ۱۳۵۵ـ۱۳۴۵ روز به روز تشدید شده است.

اکثر مطالعات انجام شده حاکی از کمی استفاده از ظرفیت تولیدی در کارگاه های بزرگ صنعتی است. فی المثل در کل صنایع باطری سازی کشور که صنایعی پیشرفته اند میزان استفاده از ظرفیت در سال ۱۳۵۶ فقط معادل ۵۶/۲ درصد کل ظرفیت اسمی کارگاه های مزبور بوده است.

به علاوه، بنابر آمارگیری نمونه‌ای از صنایع بزرگ، از شمار ۱۱۱۴ واحد صنعتی مورد مطالعه در ایران، تولید ۱۵ درصد از کارگاه های مذکور در سال ۱۳۵۸ نسبت به سال ۱۳۵۶ تفاوتی نکرده است. در ۲۷ درصد موارد افزایش تولید وجود داشته و در ۵۸ درصد کاهش تولید دیده شده است.

این کاهش در صنایع تولید ماشین آلات، تجهیزات ابزار و محصولات فلزی و پس از آن صنایع فلزات اساسی چشمگیرتر از سایر فعالیت ها بوده است.

میزان استفاده از ظرفیت تولیدی در صنایع بزرگ و متوسط بنابر آمارهای بانک مرکزی در مجموع برابر با ۶۴/۳ درصد بوده است.

از طرف دیگر آمارهای موجود نشان دهنده این است که استان‌های خراسان با ۷۶ درصد، کرمان با ۷۶/۷ درصد، فارس با ۷۰/۷ درصد و یزد با ۶۷/۴ درصد بالاترین میزان استفاده از ظرفیت تولیدی در سال ۱۳۵۸ را دارا بوده‌اند، در مقابل، استان‌های خوزستان با ۳۷/۶ درصد، گیلان با ۴۵/۸ درصد و آذربایجان شرقی با ۴۶/۳ درصد کمترین میزان استفاده از ظرفیت تولیدی را داشته‌اند. استان تهران با ۵۹/۳ درصد، نزدیک به متوسط استفاده از ظرفیت در کل کشور، ۵۸/۳ درصد را دارا بوده است.

شدیدترین افت استفاده از ظرفیت در سال ۱۳۵۸ مربوط به استان‌های خوزستان، فارس، مازندران، همدان، زنجان و تهران بوده است و بالاترین افزایش استفاده از ظرفیت مربوط به استان‌های گیلان، اصفهان و یزد بوده است. میزان استفاده از ظرفیت در صنایع تولید فلزات اساسی برابر با ۷۱/۵ درصد بوده است و این صنعت از نظر استفاده از ظرفیت تولیدی خود در مقام اول قرار داشته است. صنایع محصولات کانی غیر فلزی به جز فرآورده‌های نفت و ذغال سنگ، در مقام دوم قرار داشته‌اند و از ۶۰/۶ درصد ظرفیت تولیدی خود استفاده می کرده‌اند. صنایع مواد غذایی، آشامیدنی‌ها و دخانیات ۵۸/۷ درصد از ظرفیت تولیدی خود را مورد استفاده قرار می‌داده‌اند و مقام سوم را داشته‌اند. صنایع کاغذ، چاپ و صحافی با استفاده از ۵۷/۴ درصد از ظرفیت خود در مقام چهارم قرار داشته‌اند. سایر صنایع نیز حدود ۵۰ درصد از ظرفیت تولیدی خود را مورد استفاده قرار داده‌اند. بالاترین میزان استفاده از ظرفیت تولیدی در سال ۱۳۶۰ متعلق به صنایع تولیدی فلزات اساسی بوده است، در حالی که صنایع نساجی، پوشاک و چرم و صنایع متفرقه در پایین‌ترین مرتبه قرار داشته‌اند و حتی کمتر از نصف ظرفیت تولیدی خود را مورد استفاده قرار داده‌اند.

چاره اندیشی

با نگاهی کلی به آمار فوق به این نتیجه می‌رسیم که تقریباً کارگاه های بزرگ صنعتی کشور با نصف ظرفیت اسمی خود کار می کنند. آیا نمی‌توان با برنامه‌ریزی جامع و هماهنگ میزان استفاده از ظرفیت کارخانه‌ها را بالا برد و به ظرفیت رسمی کارخانه‌ها نزدیک کرد؟ آیا در شرایطی که کشور ما درگیر توطئه‌های آشکار و پنهان استکبار جهانی است، نمی‌بایستی در این زمینه به چاره اندیشی پردازیم و استفاده حداکثر از ظرفیت رسمی کارخانه‌ها را درصدر برنامه‌ریزی صنعتی خود قرار دهیم؟

آیا نمی‌توان از منابع موجود در داخل کشور سود جست و کمی و کاستی‌ها را از بین برد؟

عدم استفاده مطلوب از ظرفیت اسمی کارخانه‌ها نه تنها به کاهش تولید می‌انجامد بلکه موجب افت اشتغال در جامعه شده و به شمار بیکاران می‌افزاید. چنانچه برنامه ریزان صنعتی ما بتوانند، در یک هماهنگی کامل نارسائی‌های موجود در صنایع را از بین ببرند و نهایت کوشش و تلاش را در این راه مبذول دارند، به تدریج کشور ما از واردات مواد اولیه و وابستگی تام و تمام به درآمد نفت خلاصی پیدا می کند.

ابتکار و خلاقیت

در این راستا نمی‌باید فرصت را از دست داد. اگر قطعه یدکی یک کارخانه خراب شده است، در مرحله اول کارکنان همان کارخانه باید دست به کار شوند و با ابتکار و خلاقیت خود آن قطعه را در کارخانه بسازند و تولید کنند و اگر این امکان وجود نداشت از دیگر منابع موجود کشور استفاده کنند و بلافاصله در این فکر نباشند که قطعه یدکی مورد نظر را از خارج سفارش دهند و به اصطلاح کار را راحت تمام کنند.

استفاده از خلاقیت‌های موجود و نیروی انسانی و بالا بردن میزان ظرفیت اسمی کارخانه‌ها به بسیاری از کمبودها پایان می‌دهد. البته دراین میان کارشناسان مسائل اقتصادی اعتقاد دارند که قبل از هرکار می‌بایستی علل عدم استفاده کامل از ظرفیت تولیدی کارخانه‌ها شناسایی شده و به تدریج از میان برداشته شود.

این علل می‌تواند موارد زیر باشد:، فقدان یک نظام اطلاعاتی از امکانات و وسایل موجود، کمبود مواد اولیه، مسائل و مشکلات مالی، عدم ارتباط بین کارخانه‌ها و ناهماهنگی میان آن‌ها، کمبود نیروی انسانی کارآمد و ماهر، عدم ارتباط با مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی، مشکلات ناشی از ضعف نظام گمرکی، هماهنگ نبودن ظرفیت ماشین‌های مختلف یک کارخانه، مشکلات ناشی از فرسوده شدن بعضی از ماشین‌آلات، قطع برق و سوخت و غیره.

کمبود مواد خام

در میان علل برشمرده شده فوق، کمبود مواد خام مؤثرترین عامل در عدم استفاده از ظرفیت کامل کارگاه‌های بزرگ صنعتی بوده است.

سهم این عامل در صنایع مختلف متفاوت بوده است. حداقل تأثیر کمبود مواد خام در صنایع محصولات غیرکانی دیده می‌شود که برابر با ۱۷/۷ درصد بوده است و حداکثر آن مربوط به صنایع متفرقه به میزان ۵۴/۹ درصد و صنایع ماشین‌آلات، تجهیزات، ابزار و محصولات فلزی با ۵۱/۴ درصد است.

کمبود قطعات یدکی اولین عاملی است که در عدم استفاده از ظرفیت تولیدی کامل در کارگاههای بزرگ صنعتی مؤثر بوده است.

صنایع نساجی، پوشاک و چرم در سال ۱۳۶۰ از نظر کمبود قطعات یدکی با ۲۱/۶ درصد در مقام دوم بوده است.

مسأله کمبود مواد اولیه و قطعات یدکی بالطبع ارتباط نزدیکی با ساخت اقتصادی جامعه به طور اعم و ساختار صنعتی کشور به طور اخص دارد.

این مسأله که تنها بخش بسیار ناچیزی از کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای مورد نیاز صنایع از داخل تأمین می‌شود نشان دهنده فقدان پیوند میان بخش‌های مختلف فعالیت از یک سو و سلطه ساختار مصرفی دربخش صنعت از سوی دیگراست.

آمارهای موجود نشان می‌دهد که بخش اعظم مواد خام، ملزومات و قطعاتی که در تولید کالاها به مصرف می‌رسند از خارج وارد می‌شود. محتوی وارداتی کالاهای تولید شده در کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سال ۱۳۶۰ برابر با ۵۶ درصد کل ارزش مواد خام، قطعات مصرفی و ملزوماتی بوده است که در سال مذکور برای تولید محصولات صنعتی در کل کشور به مصرف رسیده است.

گفتنی است که مواد خام تهیه شده در داخل کشور برابر با ۴۴ درصد بوده است.

یکی از کارشناسان مسائل اقتصادی در این زمینه می گویند: چارچوب کلی مدیریت ایران در بخش صنعت تاکنون به طرز موثری نتوانسته است آثار فزاینده و تکاثری ناشی از درآمد نفت را به آثار توسعه‌ای جهت ایجاد صنایع اساسی تبدیل نماید. به عبارت دیگر افزایش درآمد ملی طی ده ساله اخیر که عمدتاً ناشی از افزایش درآمد نفت بوده است سبب افزایش تقاضا برای کالاهای مصرفی و مصرفی با دوام و در نتیجه افزایش تولید این گونه کالاها شده است. بدون آن که سبب افزایش تولید نهاده‌های واسطه‌ای و سرمایه‌ای که برای تولید این کالاهای ضروری هستند شود. در نتیجه تقاضا برای نهاده‌های واسطه‌ای و سرمایه‌ای به عوض آن که موجب گسترش صنایع واسطه‌ای و سرمایه‌ای گردد، سبب اتکای بیشتر به واردات کالا از خارج شده است.

به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که جریان توسعه صنعتی ایران طی سال‌های گذشته نه تنها به صورت هماهنگ صورت نگرفته بلکه موجب افزایش وابستگی به خارج شده است.

مشخصه ساخت صنعتی ایران، سهم نسبتاً ناچیز کالاهای سرمایه‌ای و مصرفی با دوام نسبت به کالاهای واسطه‌ای و مصرفی بی‌دوام است.

از نظر توزیع کارکنان کارگاه‌های بزرگ صنعتی نیز سهم عمده از آن کارگاه‌هایی بوده است که به تولید کالاهای مصرفی بی دوام اشتغال داشته‌اند.

بنابر آمارهای موجود ۴۵/۲ درصد از کارکنان کارگاه‌های بزرگ صنعتی در سال ۱۳۶۰ در صنایع تولید کالاهای مصرفی شاغل بوده‌اند.

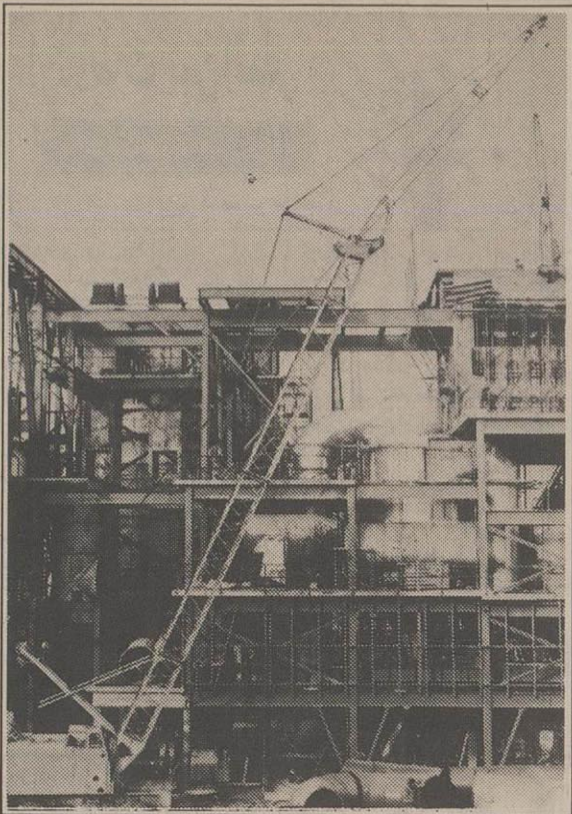
سهم صنایع تولید کالاهای واسطه‌ای در سال ۱۳۶۰ برابر با ۳۳/۴ درصد و سهم صنایع کالاهای سرمایه‌ای و مصرفی با دوام برابر با ۲۱/۴ درصد بوده است. توزیع ارزش افزوده از این هم نامتعادل‌تر است. سهم صنایع تولید کالاهای مصرفی بی‌دوام ۳۵ درصد، کالاهای واسطه‌ای ۴۷/۶ درصد و کالاهای سرمایه‌ای و مصرفی با دوام ۱۱/۴ درصد می باشد.

به گفتهٔ کارشناسان مسائل اقتصادی می توان با برنامه‌ریزی صنعتی از وابستگی به واردات مواد اولیه به خارج کاست، و قسمت اعظم مواد اولیه را از منابع داخلی تامین کرد، به شرط آن که هماهنگی لازم بین کارگاه‌های بزرگ صنعتی بوجود آید. ضمناً مراکز تحقیقاتی در تمامی کارگاه‌های بزرگ صنعتی بایستی دایر شوند تا نیاز کارخانه‌ها به قطعات یدکی را در داخل طراحی و بالاخره به مرحله تولید برسانند. و از سوی دیگر نارسائی‌های موجود را از بین ببرند. تمامی کارکنان کارگاه‌های کوچک و بزرگ صنعتی باید این وظیفه را احساس کنند، که می‌باید در حداقل وابستگی به خارج نیازهای خود را تامین کنند.

آیا واقعاً قابل قبول است، که کارگاه‌های بزرگ صنعتی کمی بیش از نصف ظرفیت تولید داشته باشند؟

فی المثل ظرفیت اسمی کارخانه ذوب آهن اصفهان ۱/۹ میلیون تن فولاد در سال است، اما در حال حاضر به علت اشکالی که در ریخته‌گری مداوم این کارخانه وجود دارد تولید فولاد این کارخانه به ۱/۱ میلیون تن در سال می رسد.

این اشکال می‌باید در اسرع وقت حل شود و از بین برود. رفع این اشکال می‌تواند، کشور ما را از واردات ۹۰۰ هزار تن فولاد بی نیاز کند؟

* این مسأله که تنها بخش بسیار ناچیزی از کالاهای سرمایه ای و واسطه ای مورد نیاز صنایع از داخل تأمین می شود، نشان دهندهٔ فقدان پیوند میان بخشهای مختلف صنایع از یک سو وسلطهٔ ساختار مصرفی در بخش صنعت از سوی دیگر است.
* کمبود قطعات یدکی اولین عاملی است که در عدم استفاده از ظرفیت تولیدی کامل در کارگاههای بزرگ صنعتی مؤثر بوده است.

* عدم استفادهٔ مطلوب از ظرفیت کامل کارخانه ها نه تنها به کاهش تولید می انجامد، بلکه موجب افت اشتغال در جامعه شده، برشمار بیکاران وصاحبان مشاغل کاذب می افزاید.

* مشخصهٔ ساخت صنعتی ایران، سهم ناچیز کالاهای سرمایه‌ای و مصرفی با دوام نسبت به کالاهای واسطه ای ومصرفی بی دوام است.
* چارچوب کلی مدیریت در بخش صنعت تاکنون نتوانسته است به طرز مؤثری آثار فزاینده وتکاثری ناشی از درآمد نفت رابه آثار توسعه ای برای ایجاد صنایع اساسی تبدیل کند.

* چنانچه برنامه ریزان صنعتی ما بتوانند دریک هماهنگی کامل نارسایی های موجود در صنایع را از میان بردارند وزمینهٔ وسیعی برای بروز خلاقیت ها فراهم آورند، به تدریج کشور ما از واردات مواد اولیه و وابستگی به درآمد نفت خلاصی می یابد.

جدول ۱۸۹۳

افقی:

۱ـ نام جشنواره ایست که بخاطر تشویق استعداد و ذوق هنری نسل نو در کارهای فیلمسازی و عکاسی برگزار شده است ـ خوراکی با ارد و روغن و شکر
۲ـ از اصطلاحات هندسی ـ لشکریان ـ شل و سست
۳ـ چمن ارای طبیعت ـ بخشی از کاشان ـ هرچیز تیز و برنده
۴ـ نام کوچک اولین فضا نورد جهان ـ مخلوط و قاطی ! ـ گذراندن
۵ـ کسیکه درراه رسیدن به آرزویش شکست خورده ـ منسوب به حکم ـ شهری زیارتی
۶ـ ابزار و دستگاه فشار ـ سرزنش ـ میوهٔ نرسیده
۷ـ وسیله آهنی حرکت دادن اجسام سنگین ـ مصیبت و گرفتاری ـ مشهور و معروف
۸ـ فرزند ذکور ـ قاچی از ماه!ـ توجه و نظر
۹ـ نوعی کفش ـ تکه و پاره چیزی ـ همان پیکان و سهم است ـ کلمه تحسین به معنی آفرین
۱۰ـ گیاهی که از آن کتیرا میگیرند ـ حق ناحق ابر قدرت ها ـ آماده و فراهم
۱۱ـ سیب گاز زده! ـ نام بتی بوده که عربها قبل از اسلام انرا پرستش میکردند ـ استخر و آبگیر ـ جامهٔ بلند
۱۲ـ جانشینی ـ خبرگزاری رسمی لیبی ـ زبردست پهلوان و قهرمان کار میکند
۱۳ـ با مهربانی و لطف با کسی رفتار کردن ـ از ابزار کار بنایان ـ کنایه از آدم ناسپاس!
۱۴ـ خردمند و با دانش ـ ارث برنده ـ کلمهٔ همراهی
۱۵ـ نام باغی بوده در آتن که افلاطون دران تدریس میکرد ـ ساده لوح ـ بخش و قسمت

عمودی:

۱ـ نخستین شاعر فرانسوی که کوبیسم را با موفقیت وارد ادبیات کرد (۱۸۸۰ ـ ۱۹۱۸)
۲ـ لوزی پیچیده! ـ راز نهفته نوعی خوراک از گوشت
۳ـ رمق و توان ـ گوناگون ـ سفید ترکی
۴ـ کتابی معروف از موریس مترلینگ ـ از پائین به بالا به مفهوم آشوب و غوغا ـ حیوان وحشی و درنده
۵ـ از ادات استفهام ـ بزغاله شیرخوار ـ ناقص!
۶ـ یکی از دوازده حواریون حضرت عیسی ـ جمع ملت ـ فوری
۷ـ قابلیت انعطاف و هماهنگی و اصطلاحی ورزشی ـ همینطور هم وسیلهٔ صاف کردن لباس است ـ صیقل
۸ـ قرار و دعوت ـ از اثاث خانه ـ فاسد و نابود
۹ـ وسیله آرد کردن گندم ـ ناشدنی و غیر ممکن ـ وارونه‌اش نام امپر اطور سفاک روم قدیم است ـ باز و گشاده
۱۰ـ صاف و خالص و بی غش ـ نوعی کفش پارچه ای محصول الیاف گیاهی معروف ـ مجرای وسیع بین دو دریا برای عبور کشتی ها
۱۱ـ امر خارق العاده که از اولیا و صالحان دیده شود ـ شبگرد و عسل ـ نوعی ماهی بزرگ که در دریاهای شمالی زندگی میکنند
۱۲ـ دزد و راهزن ـ بازدارنده از کارهای بد ـ شکستن پیمان و نقض عهد
۱۳ـ جنس مذکر ـ بعضی ها از آن کوه میسازند ـ از آنطرف به معنای مسابقه و دویدن است
۱۴ـ رها و آزاد ـ آهسته ـ گیاهی که سائیده آن را داخل خوراکیها میکنند
۱۵ـ چیزی که میکروبهای آنرا کشته باشند ـ اجسام مخروطی شکل

حل جدول ۱۸۹۲

ارتباطات بین‌الملل

دکتر کاظم معتمد نژاد

قسمت هفتم

نظم جهانی توزیع اطلاعات؛ بیداد نابرابری‌ها

پیشبرد سیاست‌های ملی ارتباطی

در هفدهمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو (پائیز ۱۹۷۲)، کشورهای درحال توسعه راجع به بستگی نزدیک بین ارتباطات و توسعه‌ی فرهنگی و ضرورت تجزیه و تحلیل این مساله برمبنای مبادلات گسترده و نه در قالب جریان یک طرفه‌ی اطلاعات، پافشاری کردند. دراین اجلاسیه، کنفرانس عمومی از مدیرکل یونسکو تقاضا نمود به گسترش تحقیقات در زمینه‌ی ارتباطات کمک کند و به ویژه مطالعات مربوط به سیاست‌های ارتباطی و استفاده از ارتباطات در توسعه‌ی ملی را تشویق نماید.

در اجلاسیه‌ی بعدی کنفرانس عمومی، که درسال ۱۹۷۴ تشکیل گردید، مباحثات یونسکو در مورد ارتباطات، به نتیجه گیری‌هایی مشابه آنچه سال پیش از آن در چهارمین کنفرانس سران ممالک غیر متعهد در الجزایر به دست آمده بود، منتهی گردیدند. این نتیجه گیری‌ها، نخست در قطعنامه‌ی مهم شماره‌ی ۱۲ـ۱ کنفرانس عمومی درباره‌ی کمک یونسکو به استقرار یک نظم جدید اقتصادی بین‌المللی انعکاس یافتند. دراین قطعنامه گفته شده است: «....کنفرانس عمومی معتقد است که مساعدت یونسکو به پیشبرد یک نظم جدید اقتصادی و اجتماعی بین‌المللی، به منظور ایجاد یک ساخت جهانی و بدون وابستگی، مرکب از جوامع عدالت آمیز و آزاد.... بایستی، تأمین جریان آزاد و متعادل اطلاعات و کاربرد دموکراتیک وسایل ارتباط جمعی را در برداشته باشد... و کمک به ممالک درحال توسعه، برای ایجاد زیر ساخت‌های ملی اطلاعات و ترغیب و تحکیم همکاری چند جانبه...» را تامین نماید. (۱)

در دو قطعنامه‌ی دیگر (قطعنامه‌های شماره‌ی ۱۱ـ۴ و شماره‌ی ۱۲ـ۴)، که در ۲۰ نوامبر ۱۹۷۴ به تصویب رسیدند، کنفرانس عمومی از مدیرکل یونسکو دعوت کرد که «...با ترغیب برای تأسیس خبرگزاری‌های منطقه‌ای... درجهت جریان متعادل و چند طرفه‌ی اطلاعات اقدام نماید، به گسترش مطبوعات دوره‌ای در ممالک درحال توسعه مساعدت کند، برای برنامه ریزی نظام‌های ارتباطی، که باید جزء مکمل برنامه ریزی توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی باشد، کوشش نماید و حق ارتباط را مورد بررسی قرار دهد...» (۲) این قطعنامه‌ها که به پیشنهاد گروه نمایندگان کشورهای غیر متعهد تصویب گردیدند، مسیر فعالیت‌ها و برنامه‌های آینده‌ی یونسکو را روشن‌تر ساختند. بدین ترتیب مشخص گردید که باید با ایجاد شرایط لازم برای دستیابی به اطلاعات و مشارکت در ارتباطات، با طرد وابستگی که شاخص نظام کنونی است و با تقویت ساخت‌های ارتباطی ممالک درحال توسعه‌ی وسایل ارتباط جمعی را به حالت دموکراتیک درآورد. به همین جهت بستگی نزدیک بین ارتباطات و توسعه، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت.

کنفرانس عمومی یونسکو در هجدهمین اجلاسیه‌ی خود، به منظور پیشبرد هرچه بیشتر نقش وسائل ارتباط جمعی در اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های ملی توسعه‌ی جهان سوم، توصیه کرد که نخستین کنفرانس بین‌الدول درباره‌ی سیاست‌های ارتباطی، درسال ۱۹۷۵ در آمریکای لاتین تشکیل شود و به دنبال آن کنفرانس مشابهی درسال ۱۹۷۷ در آسیا برگزار گردد.

بنابر توصیه‌ی مذکور، اولین کنفرانس راجع به سیاست‌های ارتباطی در آمریکای لاتین و منطقه‌ی کارائیب، از ۱۲ تا ۲۱ ژوئیه‌ی ۱۹۷۶، در «سان خوزه» (کاستاریکا) تشکیل شد. دراین کنفرانس، ضرورت تهیه و تدوین سیاست‌های ملی و بین‌المللی ارتباطی و به ویژه تأسیس شوراهای ملی ارتباطات، توسعه‌ی پژوهشهای علمی در زمینه‌ی ارتباطات و ایجاد [illegible] برجسته‌ی نوزایی ملی و پشتیبان نیرومند کشورها در روابط بین المللی معرفی گردیدند.

کنفرانس «سان خوزه» در توصیه نامه‌ی شماره‌ی یک خویش، «...حق حاکمیت کشورهای آمریکای لاتین و منطقه‌ی کارائیب را برای کسب آزادانه‌ی بهترین وسایل لازم برای مقابله با عقب ماندگی این ناحیه در زمینه‌ی ارتباطات...» مورد تأکید قرارداد. در قطعنامه‌ی دیگری، کنفرانس مذکوراز مدیرکل یونسکو دعوت به عمل اورد تا ممالک آمریکای لاتین و منطقه‌ی کارائیب را در کوشش‌های آن‌ها برای مطالعات و تحقیقات فنی و حقوقی در زمینه‌ی ارتباطات، تربیت روزنامه نگاران و تأسیس یک خبرگزاری منطقه‌ای و تدارک سیاست استفاده از ماهواره‌های ارتباطی، کمک کند. کنفرانس همچنین پیشنهاد کرد که درمورد اصول مربوط به «حق ارتباط» و تهیه‌ی مقررات حقوقی خاص دراین باره و تدوین صنایع و مآخذ کامل در زمینه‌ی تجربیات دیگری که ازاین لحاظ در دنیا جریان دارند، مطالعات حقوقی گسترده‌ای صورت گیرند. در کنفرانس «سان خوزه»، سیاست سلطه جویی انحصارهای بزرگ کشورهای صنعتی در زمینه‌ی ارتباطات محکوم گردید و تصمیم قاطع ممالک آمریکای لاتین و منطقه‌ی کارائیب برای استقرار یک نظم جهانی جدید اطلاعات وارتباطات مورد تأکید واقع شد.

کنفرانس بین الدول در باره‌ی سیاست‌های ارتباطی در آسیا و اقیانوسیه، که قرار بود در سال ۱۹۷۷ برگزار شود، سرانجام از ۵ تا ۱۴ فوریه‌ی ۱۹۷۹ در کوآلالامپور (مالزی) تشکیل گردید. در این کنفرانس، جنبه‌های مختلف «سیاست ملی ارتباطی» مورد بررسی قرار گرفتند و بر نقش مهم وسایل ارتباط جمعی در حفظ هویت ملی و گسترش همگرایی اجتماعی نیز تاکید گذاشته شد.

در اعلامیه‌ی نهایی کنفرانس بین الدول در باره‌ی سیاست‌های ارتباطی در آسیا و اقیانوسیه، هم انحصارهای موجود در زمینه‌ی ارتباطات محکوم گردیدند و ضرورت احترام به حاکمیت و برابری دولت‌ها و لزوم مشارکت بیش از پیش خلق‌ها و افراد در روند ارتباطات و نیز نقش خاص وسایل ارتباط جمعی در توسعه‌ی اقتصادی و اجتماعی و اهمیت سیاست‌های ارتباطی در برنامه ریزی‌ها و برنامه‌های ملی، مورد تأکید قرار گرفتند. اعلامیه‌ی مذکور، همچنین ضرورت کاهش عدم تعادل‌ها و نابرابری‌های موجود در زمینه‌ی ارتباطات و لزوم استقرار یک نظم جهانی جدید اطلاعات و ارتباطات را خاطرنشان ساخت.

سومین کنفرانس بین الدول راجع به سیاست‌های ارتباطی در آفریقا، نیز از ۲۲ تا ۳۱ ژوییه‌ی ۱۹۸۰ در «یائونده» (کامرون) تشکیل شد و در اعلامیه‌ی نهایی و قطعنامه‌های خود، توصیه‌ها، تصمیم‌هایی مشابه دو کنفرانس قبلی، اتخاذ نمود.

یونسکو در سال‌های اخیر کوشش‌های دیگری هم برای مطالعه و تحقیق در مورد سیاست‌های ارتباطی به عمل آورده است که در میان آن‌ها انتشار مجموعه‌ای راجع به سیاست‌های ارتباطی در کشورهای مختلف جهان، اهمیت خاص دارد.

* * *

سال ۱۹۷۶، در تحول شیوه‌های تصمیم گیری یونسکو در مورد ارتباطات، مرحله‌ی تازه‌ای به شمار می‌رود. نوزدهمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو، که در پاییز این سال، چند ماه پس از پنجمین کنفرانس سران کشورهای غیر متعهد (کلمبو ـ اوت ۱۹۷۶) و چند ماه بعد از کنفرانس منطقه‌ای بین الدول یونسکو در باره‌ی ارتباطات، فرصت ممتازی پدید اورد. «احمدمختارامبو» مدیرکل یونسکو، در نطق افتتاحیه‌ای که در آغاز مباحثات مربوط به سیاست عمومی یونسکو در این اجلاسیه، ایراد کرد، اعلام داشت: «دلایل این تحول (در مورد ارتباطات) بسیار پیچیده‌اند. این دلایل از یک سو به طبیعت برنامه‌ی مورد نظر برای سالهای ۱۹۷۵ـ۷۶ و از سوی دیگر به اوضاع و احوال بین المللی بستگی می‌یابند. از این لحاظ، توجه روز افزونی که پس از تصویب متن‌های مربوط به استقرار یک نظم جدید اقتصادی بین المللی و مخصوصاً به دنبال کوشش‌های ممالک غیر متعهد برای برقراری همکاری‌های وسیع ارتباطی، به مسایل مربوط به ارتباطات معطوف گردیده است، اهمیت ویژه‌ای دارد. موضوع اساسی، آن است که توزیع وسایل ارتباطی و قدرت نقل وسیعی که این وسایل در بردارند، نمایانگر توزیع بین المللی نابرابر قدرت اقتصادی است. در این مورد بین امکانات ممالک صنعتی شده و کشورهای در حال توسعه، فاصلهٔ بزرگی موجود است. باری، از این پس در بارهٔ ی نقش وسایل ارتباط جمعی در توسعه‌ی ملی و اهمیت این وسایل در چشم انداز دگرگونی روابط بین ملت‌ها ـ که هدف جدید اقتصادی بین المللی است ـ آگاهی روشن تری وجود دارد. وسایل ارتباط جمعی باید در مورد موضع‌های تمام طرف‌های ذی نفع و نیز در باهٔ ی طرح جهانی جدیدی که جامعه‌ی بین المللی به اجرای آن متعهد گردیده است، به گونه‌ای متعادل گزارشگری کنند.» (۳)

در طول مباحثاتی که در کمیسیون‌های اجلاسیه‌ی عمومی مذکور صورت گرفتند، به اتفاق آراء اذعان گردید که... «عدم تعادل کنونی در مورد جریان بین المللی اطلاعات، نتایج وخیمی دارد و باید برای مقابله با آن، اقدامات فوری به عمل آید...». در این زمینه مخصوصاً تأکید گردید که یونسکو باید به تحقق هدف‌های مشخص شده از طرف جنبش کشورهای غیرمتعهد، کمک کند و کوشش‌های ممالک در حال توسعه را بیش از پیش مورد حمایت قرار دهد. ایجاد امکانات لازم برای حق ارتباط و مشارکت در روند ارتباط نیز با تأکید بیشتری طرف توجه واقع شدند.

نوزدهمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی در قطعنامه‌ی شماره‌ی ۱۴۲ ـ ۴ خود، خاطرنشان ساخت «...... یونسکو توانایی دارد به آزاد کردن کشورهای در حال توسعه از حالت وابستگی ـ که میراث عوارض تاریخی خاص می‌باشد و هنوز بر نظام‌های ارتباطات و اطلاعات آن‌ها مستولی است، مساعدت نماید.....» قطعنامه‌ی مذکور همچنین از مدیرکل یونسکو دعوت کرد که «... به فعالیت‌های سازمان‌هایی (شورای همکاری کشورهای غیرمتعهد و کمیته‌ی هم‌آهنگی شبکه‌ی خبرگزاری‌های ممالک غیرمتعهد) که موظف به هم‌آهنگی و اجرای برنامه‌های ارتباطات و اطلاعات کشورهای غیرمتعهد می‌باشند، توجه ویژه‌ای مبذول دارد و برای آن دسته از فعالیت‌های برنامه‌ی عادی یونسکو که با قطعنامه‌های جنبش غیرمتعهدها هم‌آهنگ هستند، اولویت قایل گردد.....» (۴)

در پاریس برگزار شد ـ ارتباطات، مهم‌ترین مسأله‌ی مورد بحث را تشکیل می‌داد. در این اجلاسیه، تقریباً تمام جنبه‌های مختلف ارتباطات به بررسی گذاشته شدند و درباره‌ی بسیاری از آن‌ها، تصمیمات مهمی اتخاذ گردید.

***مدیر کل یونسکو:**
توزیع وسایل ارتباطی و قدرت نقل وسیعی که این وسایل در بر دارند، نمایانگر توزیع بین‌المللی نابرابر قدرت اقتصادی است. در این مورد بین امکانات ممالک صنعتی شده و کشورهای در حال توسعه، فاصله‌ی بزرگی وجود دارد.

گزارش مقدماتی «کمیسیون بین‌المللی مطالعه درباره مسائل ارتباطات»

کمیسیون بین‌المللی یونسکو برای مطالعه درباره‌ی مسایل ارتباطات (۵)، که به موجب [illegible] اجلاسیه‌ی [illegible] «... بررسی [illegible] ارتباطات در [illegible] تشکیل شده بود، گزارش مقدماتی خویش را در پاییز ۱۹۷۸ به بیستمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی ارایه داد. این کمیسیون از دسامبر ۱۹۷۷، به ریاست «مک براید» (۶) وزیر پیشین امور خارجه‌ی ایرلند ـ برنده‌ی جایزه‌ی صلح نوبل و جایزه‌ی لنین ـ و با عضویت پانزده تن از شخصیت‌های جهانی و کارشناسان معروف ارتباطات(۷) کار خود را آغاز کرده بود، مأموریت یافته بود درباره‌ی چهار مسأله‌ی مهم نزدیک به هم، که حیاتی‌ترین مسایل ارتباطات در زمان معاصر به شمار می‌روند، به مطالعه بپردازند:

۱ـ جریان آزاد و متعادل اطلاعات
۲ـ نظم جهانی جدید اطلاعات و رابطه‌ی ان با نظم جدید اقتصادی بین‌المللی
۳ـ حق ارتباط
۴ـ تأمین و حمایت عینی گرایی و استقلال وسایل ارتباط جمعی

مباحثات مربوط به گزارش مقدماتی کمیسیون، در اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی، وسعت فوق‌العاده‌ای پیدا کردند. به طوری که ۴۴ هیات نمایندگی در آن ها مشارکت نمودند. این مباحثات برای کمیسیون فرصتی فراهم ساخت تا از تمام ملاحظات و پیشنهادها و اظهارنظرهای نمایندگان دولت های عضو یونسکو، برای تهیه‌ی گزارش نهایی، که باید به اجلاسیه‌ی بعدی کنفرانس عمومی در سال ۱۹۸۰، ارائه گردد، استفاده نماید. در این مباحثات، به ویژه راجع به نکات زیر، تبادل نظرهای مختلف صورت گرفتند:

الف ـ عدم تعادل اطلاعات

ـ در بحث های کنفرانس عمومی، علل عدم تعادل اطلاعات بین کشورهای پیشرفته و ممالک در حال توسعه، که در اجلاسیه‌های قبلی نیز مطرح گردیده بودند، با قاطعیت بیشتری مورد تاکید قرار گرفتند. از این حیث عوارض استعمار، سلطه‌ی انحصارها، عملیات شرکت های چند ملیتی و توسعه‌ی سریع تکنولوژی در ممالک صنعتی شده، به عنوان مهم‌ترین علل عدم تعادل، معرفی گردیدند. همچنین با تکیه بر ضرورت متعادل کردن اطلاعات، لزوم معاضدت کشورها از راه همکاری های دو جانبه و چند جانبه، به ویژه از طریق یونسکو برای تقویت و تحکیم ساخت ها و زیر ساخت های ارتباطی ممالک در حال توسعه و افزایش قابلیت های ملی آن ها در این زمینه، خاطرنشان گردید.

ب ـ ازادی و مسئولیت اطلاعات

ـ برخی از هیات های نمایندگی غربی، ضمن بحث در باره‌ی مساله‌ی تعادل اطلاعات، آزادی اطلاعات را به عنوان یک حق اساسی بشری مطرح نمودند و بر این مبنا آن را غیرقابل سلب و غیرقابل محدودیت، از طریق هر گونه مقررات معرفی کردند. بعضی دیگر، به ویژه هیات های نمایندگی کشورهای در حال توسعه، یادآوری نمودند که آزادی به هیچ وجه مورد تهدید نیست، بلکه آزادی باید بر مبنای عوامل جدیدی که از قرن نوزدهم به بعد پدید آمده اند، با اصول اخلاقی بین‌المللی سازش یابد.

نمایندگان ممالک جهان سوم، مخصوصا تاکید کردند که فعالیت های تبلیغاتی و تحریک ذهنی توده ها از طریق موسسات چند ملیتی و گروه های فشار اقتصادی و سیاسی را که منحصراً مقاصدی مغایر با منافع کشورهای در حال توسعه را دنبال می کنند و به همین جهت به اعمال فشار و اختناق و فرهنگ زدایی و تهاجم فرهنگی علیه ملت ها دست می زنند ـ نمی توان آزادی یا حق به شمار آورد.

تعدادی از هیات های نمایندگی کشورهای جهان سوم در این زمینه، به ضرورت عینیت اطلاعات و مسئولیت وسایل ارتباط جمعی در برابر اخبار و مطالب مورد انتشار آن ها تکیه کردند و یادآور شدند که موضوع مسئولیت مؤسسات ارتباط جمعی در قبال مندرجات و پیام های آنان، باید در سطح بین المللی، چه از جهت سیاسی و چه از لحاظ حقوقی، مشخص گردد.

ب ـ حاکمیت دولتها

ـ بسیاری از هیات های نمایندگی، به ویژه نمایندگان کشورهای سوسیالیستی، در بحث های مربوط به تعادل اطلاعات، یادآور شدند که اصل حاکمیت ملی دولت ها باید به عنوان محدودیت آزادی اطلاعات پذیرفته شود. زیرا حاکمیت ملی ایجاب می کند که هر دولت حق برقراری سیاست ارتباطی خاص خویش را دارا باشد و با توجه به آن در مورد چگونگی آزادی اطلاعات تصمیم بگیرد. بر این اساس، ضرورت پیش بینی مقررات حقوقی مخصوص در باره‌ی ارتباطات و برقراری قواعد جدید، بر مبنای عادلانه و دموکراتیک، در زمینه‌ی مبادله‌ی اطلاعات، مورد تاکید قرار گرفت.

ت ـ ارتباط و توسعه

ـ در بحث های مذکور، تعدادی از هیات های نمایندگی ممالک در حال توسعه، نقش های مهمی را که وسایل ارتباط جمعی در خدمت توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی، آموزشی و فرهنگی ایفا می کنند یادآوری کردند.

به طور کلی در جمع بندی نظریات مربوط به گزارش مقدماتی کمیسیون بین‌المللی مطالعه در مسایل ارتباطات، چنین نتیجه گیری شد که اکثر کشورهای عضو یونسکو، یک نظم جدید جهانی اطلاعات و ارتباطات را، که از نظم جدید اقتصادی بین‌المللی تفکیک ناپذیر است، ضروری می دانند.

به همین سبب در پایان مباحثات، کنفرانس عمومی از مدیرکل یونسکو، دعوت کرد تا از کمیسیون بخواهد، در تهیه‌ی گزارش نهایی کار خود، اقدامات عملی و محسوسی را که به استقرار یک نظم جهانی جدید عادلانه‌تر و مؤثرتر اطلاعات و ارتباطات رهنمون خواهند گردید، پیشنهاد نماید. (۸)

***در اعلامیه‌ی نهایی کنفرانس بررسی سیاستهای ارتباطی در امریکای لاتین و منطقه‌ی «کارائیب»، ارتباط به عنوان عامل برجسته‌ی نوزایی ملی وپشتیبان نیرومند کشورها در روابط بین‌المللی معرفی شدند.**

اعلامیه‌ی یونسکو درباره‌ی نقش بین‌المللی وسایل ارتباط جمعی

در بیستمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی در پاییز سال ۱۹۷۸، طرح «اعلامیه‌ی یونسکو در باره‌ی اصول بنیادی مربوط به مساعدت وسایل ارتباط جمع در تحکیم صلح و تفاهم بین‌المللی، پیشبرد حقوق بشر و مبارزه علیه نژادپرستی، «آپارتاید» و تحریک به جنگ» نیز مورد بررسی و تصویب واقع شد.

این طرح، که مقدمات تهیه و تدوین آن از سال ۱۹۷۲ فراهم شده بود، تا آن زمان دگرگونی های فراوانی را پشت سر گذاشته بود. در هجدهمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو (پاییز ۱۹۷۴)، که طرح مذکور با عنوان «... اعلامیه‌ی مربوط به اصول کاربرد وسایل ارتباط جمعی...» به آن ارائه گردیده بود، پس از بررسی‌های مقدماتی، ضرورت مطالعات بیشتر درباره‌ی آن مورد تأکید قرارگرفت و به همین جهت در گردهمآئی خاصی که در سال ۱۹۷۵ از کارشناسان دولت‌های عضو یونسکو تشکیل شد، طرح تازه‌ای در این زمینه تهیه گردید، به هنگام تهیه‌ی طرح اخیر در گردهمایی کارشناسان، در باره‌ی محتوای آن برخوردهای فکری شدیدی بین نمایندگان کشورهای عضو یونسکو پدید آمد. نمایندگان غربی، به ویژه در مورد یکی از مواد طرح اعلامیه که مسأله‌ی مسئولیت دولت‌ها را در باره‌ی وسایل ارتباط جمعی آن‌ها مطرح می کرد، انتقادات شدیدی به عمل اوردند و آن را مغایر اصول قوانین اساسی و اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر در موردآزادی اطلاعات، معرفی نمودند.

نوزدهمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو در نایروبی (پاییز ۱۶۷۶) نیز دربرابرانتقادهای شدید کشورهای غربی علیه طرح جدید اعلامیه، بررسی آن را به اجلاسیه‌ی بعدی موکول کرد و ضمن قطعنامه‌ی شماره‌ی ۱۴۳ـ۴ خود، از مدیرکل یونسکو دعوت به عمل آورد تا به منظور تهیه و تدوین طرح نهایی اعلامیه، مشورت‌ها و تبادل نظرهای بیشتری با کارشناسان انجام دهد و برای کسب آرای هرچه بیشتر جهت تصویب آن، کوشش‌های لازم را مبذول دارد.

به هنگام برگزاری بیستمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی (پاریس: ۲۴ اکتبر ـ ۲۸ نوامبر ـ ۱۹۷۸)، مدیرکل یونسکو طرح تازه‌ای ارائه داد که پیشنهادهای اصلاحی و دادو ستدهای متعددی در مورد آن صورت گرفت. مسایل مربوط به آزادی اطلاعات، متعادل ساختن جریان اطلاعات بین کشورهای توسعه یافته و ممالک در حال توسعه، عینیت اطلاعات و مسئولیت وسایل ارتباط جمعی، از جمله مهم‌ترین موضوع‌های مورد بحث در این زمینه بودند. به طور کلی درمباحثات مربوط به طرح نهایی اعلامیه نیز، همان اشتغالات ذهنی و گرایش‌های سیاسی وایدئولوژیکی و انتقادها و احتیاط کاری‌هایی که به هنگام بحث در مورد گزارش مقدماتی «کمیسیون بین‌المللی مطالعه در باره‌ی مسایل ارتباطات» پدید آمده بودند، به خودنمایی پرداختند.

در این مباحث در زمینه‌ی طرح نهایی اعلامیه، سه گرایش اصلی در معارضه بودند: کشورهای آمریکای شمالی و اروپای غربی، به ویژه اصرار داشتند که مقررات خاصی در مورد احترام و پیشبرد حقوق بشر و آزادی بیان و اطلاعات، در متن اعلامیه گنجانده شوند و از هرگونه اشاره‌ای به مسئولیت دولت‌ها در برابر فعالیت وسایل ارتباط جمعی کشورهای آن‌ها، در این اعلامیه خودداری گردد. ممالک سوسیالیستی برعکس، اعتقاد داشتند که عینیت و مسئولیت در وسایل ارتباط جمعی از هم تفکیک ناپذیر می‌باشند. ممالک غیرمتعهد و سایر کشورهای درحال توسعه نیز در عین تأکید براصول اساسی اعلامیه، که شامل تحکیم صلح و تفاهم بین‌المللی بود، برای درج اصول خاص طرف توجه جنبش عدم تعهد در زمینه‌ی ارتباطات، به گونه‌ای که در کنفرانس‌های مختلف این جنبش برآن‌ها تکیه شده بود، پافشاری داشتند.

به دنبال مباحثات و مذاکرات طولانی و پس از آخرین گردهم‌آیی یک گروه کار مرکب از نمایندگان گروه‌های منتخب کشورهای مناطق مختلف جغرافیایی جهان، رؤسای کنفرانس عمومی و شورای اجرایی و همچنین مدیرکل یونسکو، سرانجام یک متن جدید مورد توافق همگان از طرف مدیرکل یونسکو به کنفرانس عمومی ارائه شد. این متن که دارای یک مقدمه و ۱۱ ماده بود و پیشنهادهای اساسی تمام گروه‌ها در آن رعایت شده بودند، با دست زدن‌های ممتد نمایندگان دولت‌های عضو به اتفاق آراء، در جلسه‌ی همگانی ۲۲ نوامبر ۱۹۷۸ اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی به تصویب رسید.

همان گونه که مدیرکل یونسکو موقع ارائه‌ی آخرین طرح اعلامیه در اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یادآوری کرد، «... هیچ کس نمی تواند ادعا کند که انشاء دقیق و کلمه به کلمه‌ی آنچه را که مورد آرزوی او بود، در متن اعلامیه مشاهده نماید. اما هیچ کس نیز نمی تواند تأئید کند که این طرح با اصولی که او عمیقاً به آن‌ها متکی است، عمیقاً برخورد داشته باشد....»

اعلامیه‌ی مصوب بیستمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو در مورد نقش بین‌المللی وسایل ارتباط جمعی راجع به ضرورت تغییر دادن وضع کنونی ارتباطات، مقررات مثبت و جالب توجهی دربردارد. برای نخستین بار، با این اعلامیه، یک ابزار بین‌المللی به تصویب رسید که در آن از «... آگاهی یابی به آرمان‌های ممالک در حال توسعه برای برقراری یک نظم جدید و عادلانه‌تر ومؤثرتر اطلاعات و ارتباطات....» اشاره شده است. باید یادآوری کرد که عبارت اخیر فقط در مقدمه‌ی اعلامیه درج گردیده است. زیرا گروه کشورهای غیرمتعهد و نیز گروه ۷۷»، به منظور تسهیل در توافق مورد نظر برای تصویب اعلامیه، موافقت کرده بودند که عبارت مربوط به تأیید اصل استقرار یک نظم جهانی جدید اطلاعات و ارتباطات را از متن اصلی اعلامیه خارج کنند، تا در مورد آن قطعنامه جداگانه‌ای (قطعنامه شماره‌ی ۱/۲ـ۴/۹)، صادر گردد.

به طور کلی در زمینه‌ی نقش بین‌المللی وسایل ارتباط جمعی، اعلامیه‌ی یونسکو، انتشار گسترده‌تر و متعادل تر اطلاعات، تضمین دستیابی همگان به اطلاعات «... به خاطر آن که هر کس بتواند نسبت به صحت اخبار، اطمینان حاصل کند و عقیده‌ی خویش را در مورد رویدادها بر مبنای واقع بینانه استوار سازد....»، «... ضرورت به گوش رساندن صدای خلق‌های ستمدیده....»، «.... تصحیح نابرابری‌های موجود در جریان اطلاعات به طرف یا از سوی کشورهای در حال توسعه و نیز بین این ممالک....» را مورد توصیه قرار می‌دهد.

مساعدت وسایل ارتباط جمعی به استقرار یک نظم جدید اقتصادی بین‌المللی و نیز مقام ممتاز یونسکو برای مساعدت کردن به برقراری شرایط یک نظم جدید جهانی اطلاعات و... ارتباطات، نیز به طور دقیق اعلامیه، خاطر نشان گردیده‌اند.

بیستمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی، به موجب قطعنامه‌ی شماره‌ی ۱/۱ـ۴/۹ خود نیز کوشش‌های مربوط به برقراری یک نظم جدید جهانی عادلانه‌تر و متعادل تر اطلاعات را مورد تائید قرار داد و از مدیر کل یونسکو دعوت کرد که مساعی خویش را در این زمینه دنبال نماید.

کنفرانس عمومی در بیستمین اجلاسیه‌ی خود، قطعنامه‌های مختلف دیگری نیز در مورد برخی اقدامات و مطالعات و تحقیقات، به ویژه در مورد مبادلات خبری در چارچوب شبکه‌ی خبرگزاری‌های کشورهای غیر متعهد، تاسیس بانک‌های رادیو ـ تلویزیون در جهان سوم و ایجاد مراکز مبادله‌ی اطلاعات در زمینه‌ی مسایل ارتباطی ممالک در حال توسعه، صادر کرد. در همین اجلاسیه برای ایجاد یک مکانیسم نهادی جهت مشاوره در باره‌ی فعالیت‌ها، نیازها و برنامه‌های مربوط به توسعه‌ی ارتباطات ـ که در سال‌های بعد به تاسیس برنامه‌های بین‌المللی توسعه‌ی ارتباطات منتهی گردید ـ نیز قطعنامه‌ای تهیه شد.

مجمع عمومی سازمان ملل متحد، چند روز پس از پایان کار بیستمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو، در هیجدهم دسامبر ۱۹۷۸، قطعنامه‌ای (قطعنامه‌ی شماره‌ی ۳۳/۱۱۵) مورد تصویب قرار داد و ضمن آن از کوشش‌های یونسکو در زمینه‌ی ارتباطات قدردانی نمود. در قطعنامه‌ی مجمع عمومی پس از یادآوری «قطعنامه‌ی یونسکو در باره اصول بنیادی مربوط به مساعدت وسایل ارتباط جمعی در تحکیم صلح و تفاهم بین‌المللی، پیشبرد حقوق بشر و مبارزه علیه نژاد پرستی، آپارتاید و تحریک به جنگ»، ضرورت استقرار یک نظم جدید جهانی عادلانه‌تر و موثرتر اطلاعات و ارتباطات خاطرنشان گردید و نقش اساسی نظام ملل متحد در تحقق این هدف مورد تاکیدواقع شد.

برنامه‌ی بین‌المللی یونسکو برای توسعه ارتباطات

باید یاد آوری کرد که با تمام مخالفت‌ها و کار شکنی‌هایی که در کشورهای غربی علیه فعالیت‌ها و تصمیمات و اقدامات یونسکو جهت بهبود وضع ارتباطات بین‌المللی و مقابله با عدم تعادل اطلاعات بین کشورهای پیشرفته و ممالک جهان سوم انجام می‌گیرند، این سازمان موفق شده است در سال‌های اخیر برای تکمیل کوشش‌های قبلی خویش، گام‌های جدیدی بر دارد.

در بیست و یکمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو که در پائیز ۱۹۸۰ در بلگراد (یوگسلاوی) برگزار شد، قطعنامه‌ای مهمی راجع به اعلامیه‌ی اجلاسیه‌ی قبلی کنفرانس در باره‌ی وسایل ارتباط جمعی صادر گردید. در این قطعنامه از دولت‌های عضو یونسکو دعوت به عمل آمد تا در معرفی هدف‌های اعلامیه‌ی مذکور به افکار عمومی، روزنامه نگاران و سایر کارگزاران وسایل ارتباط جمعی کشورهای خویش کوشش نمایند. قطعنامه، همچنین از دولت‌های عضو یونسکو خواست تا در انطباق با مقررات پیش بینی شده در قوانین اساسی خویش و به کمک سازمان‌های دولتی و غیر دولتی دارای روابط همکاری با یونسکو، اطلاعات لازم را در مورد چگونگی اجرای اصول اعلامیه، در اختیار مدیر کل این سازمان قرار دهند. در همین قطعنامه، از مدیر کل یونسکو دعوت شد، گزارشی از اقدامات انجام شده در راه اجرای اعلامیه را به بیست و دومین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو ـ که در پاییز سال ۱۹۸۳ در پاریس تشکیل می‌شود ـ ارائه کند.

***عدم تعادل کنونی در مورد جریان بین‌المللی اطلاعات، نتایج وخیمی دارد و باید برای مقابله با آن، اقدامات فوری به عمل آید.**

گزارش نهایی کمیسیون بین المللی مطالعه در باره مسائل ارتباطات

از دیگر اقدامات تازه‌ی یونسکو در زمینه‌ی ارتباطات، انتشار گزارش نهایی «کمیسیون بین المللی مطالعه در باره‌ی مسایل ارتباطات» است که در پاییز ۱۹۸۰ به بیست و یکمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی در بلگراد تسلیم گردید. دراین گزارش که به صورت یک کتاب جامع، ابتداء به زبان‌های انگلیسی و فرانسه و سپس به سایر زبان‌های رسمی یونسکو، انتشار یافت، ۵ باب مهم گنجانده شده است. «احمدمختار امبو» مدیرکل یونسکو، پیشگفتاری براین گزارش نوشته است و «شون مک براید» رئیس کمیسیون مذکور نیز مقدمه‌ای در باره‌ی آن ارائه داده است.

در باب اول گزارش تحت عنوان «ارتباط و جامعه»، به ترتیب، بعدهای تاریخی، معاصر و بین‌المللی ارتباطات مورد بررسی قرار گرفته‌اند، در فصل اخیر به ویژه در باره‌ی عدم تعادل ها و نابرابری‌های ارتباطات و مباحثات بین‌المللی مربوط به آن‌ها در یونسکو، مطالب مهمی آمده است.باب دوم گزارش، زیر عنوان «ارتباطات امروز» که دارای شش فصل می‌باشد، وسایل ارتباطی، زیر ساخت‌های آنها، همگرایی و گوناگونی وسایل ارتباطی، تمرکز موسسات ارتباطی، تقابل‌های اجتماعی مربوط به ارتباطات و پراکندگی‌های ارتباطات، را مطرح کرده است. در باب سوم گزارش که راجع به «مسایل ارتباطات و اشتغالات ذهنی مشترک» است، طی ۵ فصل، نابسامانی‌های جریان اطلاعات، مشخصات محتوای ارتباطات، دموکراتیک کردن ارتباطات، تصویرهایی از جهان، مخاطبان و افکار عمومی، مورد بررسی قرار گرفته‌اند. باب چهارم گزارش، تحت عنوان «چهارچوب نهادی و حرفه‌ای ارتباطات» ضمن ۶ فصل، به ترتیب سیاست‌های ارتباطی، منابع مادی، دست آورد تحقیقات، کارگزاران حرفه‌ای ارتباطات حقوق و مسئولیت‌های روزنامه نگاران و قواعد و اصول حرفه‌ای را ارائه داده است.

در باب پنجم گزارش زیر عنوان «ارتباطات فردا» دو قسمت «الف» و «ب» درنظر گرفته شده‌اند. در قسمت «الف»که حاوی نتیجه گیری‌هاو پیشنهادهای ۸۲ کانه‌ی کمیسیون است، پنج بخش مهم از هم تفکیک شده اند و در آن‌ها به ترتیب در باره‌ی تحکیم استقلال و خود توسعه یافتگی، نتایج اجتماعی ووظایف جدید، اصول اخلاقی و شرافت حرفه‌ای، دموکراتیک کردن ارتباطات و پیشبرد همکاری بین‌المللی، پیشنهادها و توصیه‌های خاصی اشاره شده است.

قسمت «ب» به موضوع‌هایی که باید مورد مطالعات عمیق‌تر قرار گیرند، اختصاص یافته است و ضمن آن از همبستگی فزاینده، هم‌آهنگی بهتر، قواعد و ابزارهای بین‌المللی، جمع‌آوری و پخش اخبار، حمایت روزنامه نگاران، توجه خیلی بیشتر به نواحی فراموش شده و افزایش منابع ملی سخن به میان آمده است.

در آخر گزارش نیز پیوست‌هایی گذاشته شده است. در پیوست شماره‌ی یک که.به اظهار نظرهای کلی اختصاص یافته است، نظریات خاص ۴ تن از اعضای کمیسیون: سرگئی لوزف (نماینده‌ی دولت شوروی)، مصطفی مسمودی (نماینده‌ی تونس)، گابریل گارسیا مارکز (عضو کلمبیایی) و خوآن سوماویا (عضو شیلیایی)، درج گردیده است. پیوست شماره‌ی دوکه حاوی چند یادداشت است، سیستم‌های بین‌المللی ماهواره‌ها (اینتلسات و اینتراسپوتنیک)، سازمان‌های بین‌المللی فعال در زمینه‌های گوناگون ارتباطات (سازمان های جهانی بین الدول، سازمان های منطقه‌ای بین الدول، سازمان‌های دیگر و سازمان‌های حرفه‌ای وسایل ارتباط جمعی) طرح‌ها و الگوهای مطالعه در ارتباطات و تعریف‌ها و مفاهیم ارتباطات را معرفی نموده است.

پیوست شماره‌های سه، که برای معرفی «کمیسیون بین‌المللی مطالعه در مسایل «ارتباطات» در نظر گرفته شده است، چگونگی تاسیس کمیسیون، ماموریت ،ترکیب و فعالیت‌های آن را یادآوری کرده است. در پایان این پیوست، صورت اسناد و مدارک کمیسیون مذکور که شامل یکصد گزارش و مقاله در زمینه‌های مختلف ارتباطات می‌باشد، ارائه گردیده است.(۹)

در قطعنامه‌ای که ضمن تصویب گزارش نهایی کمیسیون بین‌المللی مطالعه در مسایل ارتباطات از طرف بیست و یکمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو صادر شد، درباره‌ی برقراری یک نظم جدید جهانی اطلاعات و ارتباطات، توصیه‌ها و پیشنهادهای موکدی عنوان شدند.

به موجب قطعنامه‌ی اخیر، «استقرار نظم جدید جهانی اطلاعات

بقیه درصفحه ۱۱

چهل سال پیش در همین روز

کلیه مطالب از اطلاعات ۱۹ فروردین ماه ۱۳۲۵ نقل شده است

اسناد سیاسی

موافقتنامه های مربوط به تخلیه کامل ایران

بتاریخ ۴ آوریل ۱۹۴۶
۱۵ فروردین ماه ۱۳۲۵

جناب آقای نخست وزیر

بدینوسیله محترماً باستحضار جنابعالی میرساند که از طرف فرماندهی نیروی شوروی در ایران طبق دستورات واصله تمام عملیات مقدماتی برای اینکه در مدت یکماه و نیم از ۲۴ مارس ۱۹۴۶ کلیه واحدهای ارتش سرخ مقیم ایران تمام خاک کشور مزبور را تخلیه نماید انجام گردیده است

با احترامات فائقه

جناب آقای قوام السلطنه نخست وزیر دولت شاهنشاهی ایران شهر تهران

بتاریخ ۱۵ فروردین ماه ۱۳۲۵
۴ آوریل ۱۹۴۶

آقای سفیر کبیر

بدینوسیله محترماً باستحضار جنابعالی میرساند که از مدلول نامه آن جناب مشعر بر اینکه از طرف فرماندهی نیروی شوروی در ایران در نتیجه وصول دستورات مربوطه تمام عملیات مقدماتی برای اینکه کلیه واحدهای ارتش سرخ ایران را در مدت یکماه و نیم که از ۲۴ مارس شروع می شود خارج نمایند انجام گردیده است اطلاع حاصل نمود. موقع را مغتنم شمرده احترامات فائقه را تجدید می نماید.

جناب آقای سادچیکف سفیر کبیر اتحاد جماهیر شوروی تهران

قرار تشکیل شرکت مختلط نفت ایران و شوروی

تاریخ ۱۵ فروردین ماه ۱۳۲۵
۴ آوریل ۱۹۴۶

آقای سفیر کبیر

پیرو مذاکرات شفاهی که بین ما بعمل آمده است محترما باستحضار آن جناب میرساند که دولت ایران موافقت می نماید که دولتین ایران و شوروی شرکت مختلط ایران و شوروی برای تجسسات وبهره برداری اراضی نفت خیز در شمال ایران با شرایط اساسی ذیل ایجاد نمایند:

۱ـ در مدت بیست و پنجسال اول عملیات شرکت چهل و نه درصد اسهام بطرف ایران و پنجاه و یک درصد اسهام بطرف شوروی متعلق خواهد بود و در مدت بیست و پنجسال دوم پنجاه درصد اسهام بطرف ایران و پنجاه درصد اسهام بطرف شوروی متعلق خواهد بود.

۲ـ منافعی که بشرکت عاید گردد بتناسب مقدار اسهام هریک از طرفین تقسیم خواهد شد.

۳ـ حدود اراضی اولی که برای تجسسات اختصاص داده میشود همان است که در نقشه‌ای که جناب عالی ضمن مذاکرات در روز ۲۴ مارس باینجانب واگذار فرموده اید باستثنای قسمت خاک آذربایجان غربی که در باختر خطی که از نقطه تقاطع حدود اتحاد شوروی و ترکیه و ایران آغاز و بعد از سواحل شرقی دریاچه رضائیه گذشته تا شهر میاندوآب می رسد واقع است همانطوری که در نقشه مزبور روز ۴ آوریل سال ۱۹۴۶ اضافه تعیین گردیده است.

ضمنا دولت ایران متعهد میگردد خاکی را که در طرف غرب خط فوق الذکر واقع است بامتیاز کمپانی های خارجی یا شرکتهای ایرانی با اشتراک خارجی‌ها یا با استفاده سرمایه خارجی واگذار ننماید.

۴ـ سرمایه طرف ایران عبارت خواهد بود از اراضی نفت‌خیز مذکور در ماده ۳ که پس از عملیات فنی دارای چاههای نفت و محصول آن قابل استفاده شرکت خواهد گردید و سرمایه طرف شوروی عبارت خواهد بود از هر قبیل مخارج و آلات و ادوات و حقوق متخصصین و کارگران که برای استخراج نفت و تصفیه آن مورد احتیاج خواهد بود.

۵ـ مدت عملیات شرکت پنجاه سال است.

۶ـ پس از انقضای مدت عملیات شرکت دولت ایران حق خواهد داشت اسهام شرکت متعلق بطرف شوروی را خریداری نماید و یا مدت عملیات شرکت را تمدید کند.

۷ـ حفاظت اراضی مورد تجسسات و چاههای نفت و کلیه تاسیسات شرکت منحصراً بوسیله قوای تامینیه ایران خواهد بود.

[illegible]

ماه از تاریخ ۲۴ ماه مارس سال جاری برای تصویب پیشنهاد خواهد شد. موقع را مغتنم شمرده احترامات فائقه را تجدید مینماید.

قوام السلطنه نخست وزیر ایران

جناب آقای نخست وزیر

تهران ۴ آوریل ۱۹۴۶

بدینوسیله وصول نامه مورخ (۴) آوریل ۱۹۴۶ جنابعالی را تایید و با کمال احترام اشعار میدارد که بمناسبت اطمینانی که جنابعالی بنام دولت ایران داده اید دولت شوروی موافقت خود را مبنی بر اینکه شرکت مختلط شوروی و ایران برای تجسسات و بهره برداری اراضی نفت‌خیز در شمال ایران با شرایط ذکر شده، اظهار میدارد.

موقع را مغتنم شمرده احترامات فائقه را تجدید مینماید

امضاء آ.سادچیکف

پراودا از تخلیه ایران صحبت میکند

رادیو لندن ـ (دو و نیم بعدازظهر) ـ روزنامه پراودا چاپ مسکو امروز مقاله‌ای درباره ایران نوشته و تاریخچه‌ای درباره روابط ایران و شوروی از سال ۱۹۲۱ که عهدنامه‌ای بین این دو کشور منعقد شد ذکر و از عملیات کسانی که آنها را این روزنامه مرتجع میخواند، شکایت میکند.

روزنامه پراودا علت تاخیر تخلیه نیروهای شوروی را نیز شرح داده و دلیلی که در این خصوص میاورد اینست که این تاخیر براثر عملیات عناصر مرتجع بوده است.

دولت فرانسه خیال ندارد مفتی اعظم فلسطین را ازاد کند

رادیو دهلی ـ از پاریس خبر می‌رسد که وزارت امور خارجه فرانسه خبر اینکه دولت فرانسه در نظر دارد سید محمد امین حسین مفتی اعظم فلسطین را آزاد کند تکذیب نموده است بلکه مشارالیه همچنان در منزل خود واقع در حومه پاریس تحت نظر خواهد بود.

رادیو لندن ـ از قاهره خبر میرسد که عبدالرحمن عزام پاشا دبیر کل سازمان ملل متفق بنابر تصمیم اتحادیه عرب یادداشتهائی برای دولتین فرانسه و انگلستان فرستاده و در آن متذکر شده که در موضوع آزاد نمودن مفتی اعظم فلسطین تصمیم قطعی بگیرند.

در دنباله مسابقات فوتبال باشگاههای تهران

حاصل ۴ دیدار انجام شده تنها یک گل بود

در ادامه مسابقات فوتبال قهرمانی دسته اول باشگاههای تهران (بزرگداشت شهدای ۱۷ شهریور) روزهای یکشنبه هفدهم و دوشنبه هیجدهم فروردین ماه با انجام «۴» دیدار در ورزشگاه شماره یک شهید شیرودی دنبال شد.

* یکشنبه ۶۵/۱/۱۷، زمین شماره یک ورزشگاه شهید شیرودی

* بازی اول
* برق ۰ ـ راه‌آهن ۰

داور: محمد اطهری، کمکها ـ امیر صداقت و علی آراسته

جمعیت: بیش از ۷۰۰۰ تماشاگر

هوا: خوب و آفتابی، زمین: نیمه چمن و لغزنده

راه‌آهن و برق در نیمه اول با یک بازی متعادل در میانه میدان هوشیارانه عمل می‌کردند و بارها شانس گشودن دروازه یکدیگر را داشتند ولی ضمن تمام زمانهای قابل نتیجه گیری، تا پایان وقت اول این امر پیش نیامد و تنها حادثه قابل ذکر این نیمه را می‌توان ضربه خوب «حمید عسگری» مهاجم تیم راه‌آهن دانست که توپ با شلیک وی به تیر افقی دروازه برق اصابت کرد.

با آغاز نیمه دوم تیم برق برای آنکه امید خود را برای صعود از گروه اول جدول رده‌بندی مسابقات فوتبال باشگاههای تهران همچنان زنده نگاه دارد، از وحشت یک مساوی کمی بخود آمده بود و با تلاشی مضاعف برای گشودن دروازه حریف کار خود را شروع نمود اما تیم راه‌آهن برای گرفتن امتیازی دیگر همراه با تحرک هرچه بیشتر خطوط دفاعی و میانی، چهره‌ای استوارتر و پرتوان‌تر از وقت اول ارائه نمودو حتی از اواسط نیمه دوم نشان داد که نه تنها حاضر به تسلیم شدن نیست بلکه به فرو ریختن دروازه برق نیز امید دارد. و اگر «نظامعلی گرامی» مهاجم این تیم در دقیقه ۸۳ مسابقه درون محوطه جریمه برق کمی دقت بیشتری می‌کرد می‌توانست حتی نتیجه را به سود تیم خویش برگرداند. در این دیدار کلیه بازیکنان هر دو تیم خوب بودند با این تفاوت که مجتبی حوله کیان، مرتضی باباخانی از برق و اکبر رستمی و رضا عباسی از تیم راه‌آهن در طول مدت بازی از دیگران بهتر ظاهر شدند.

* بازی دوم
* شاهین ۰ ستاد مشترک ۰

داوری خوب: محمد صالحی، کمکها ـ حسین ابوالفضلی و مرتضی درودیان

جمعیت: بیش از ۱۰۰۰۰ تماشاگر

بازیکنان اخطاری: مجتبی محرمی از شاهین و جواد حسن‌زاده از ستاد مشترک

هوا: خوب و آفتابی، زمین: نیمه چمن و ناهموار

دیدار حساس و دیدنی شاهین ـ ستاد مشترک به داوری «محمد صالحی» با نتیجه مساوی «صفر ـ صفر» به پایان رسید و هر دو تیم را به دومین نتیجه مساوی و از دست دادن یک امتیاز دیگر مجبور کرد. بیش از ده هزار تماشاگر در شرایطی به تماشای این دیدار آمده بودند که شاهین در غیاب «سعید سلطانی‌فر» و ستاد مشترک بدون «شهنام اردشیرزاده» قدم به میدان گذاشتند. در دقایق نخست بازی، شروع توفانی و سریع شاهین برتری نسبی را به این تیم داد اما ستاد مشترک با سماجت در ارائه یک بازی آرام و تأخیری سرعت حریف را مهار نمود و بازی را باب میل خود کرد. شاهین در خط میانی با داشتن امیر قلعه نوعی، محمد حسین ضیایی و ایرج سانلی دیگر کمبودی نمی‌توانست داشته باشد زیرا محمدحسین ضیایی در کار کمک به خط دفاعی و دو هافبک خویش، امیر قلعه نوعی در تمایل به بازی جلو و تغذیه مهاجمان و ایرج سانلی با دوندگی و جنگندگی یک خط میانی مطلوب را می‌توانستند تشکیل دهند ولی یک قلعه نوعی مصدوم و کمتر از حد گذشته و محمدحسین ضیایی کم تلاش و خط میانی بهسیار خوب ستاد مشترک که «حسین بالایی» کاپیتان خویش را آماده‌تر از همیشه داشت و با تلاش حمید دانیالی و هوشیاری خسرو پارسا و قدرت شوت‌زنی جواد حسن‌زاده با طراوت‌تر از شاهین بازی می‌کرد در حالیکه شاهین طبق روال خویش تنها با سانتر از جناحین و ضربه سر دو مهاجم خودقصد کوبیدن دروازه حریف را

* مدافع گسترش با پرشی بلند و تسلط کامل توپ را از مقابل «خلیل جعفری» مهاجم نفت دور می‌کند.

*** نتایج دیدارهای روز یکشنبه و دوشنبه**

برق صفر ـ راه آهن صفر
شاهین صفر ـ ستاد مشترک صفر
پیام صفر ـ نیروی هوایی صفر
گسترش یک ـ نفت صفر

می‌نمود و تمامی امیدهای گلزنی را در «کریم باوی و مرتضی یکه» خلاصه می‌کرد اما با مراقبتی که مدافعان خوب رقیب از آنان می‌نمودند تلاششان بی حاصل می‌ماند. وقتی که در دقیقه ۱۲ مسابقه برای اولین بار ستاد مشترک روی کار خوب حسین بالایی و شلیک جواد حسن زاده تیر عمودی دروازه شاهین را لرزاند، صحنه‌ای زیبا بوجود آورد که حاکی از یک تیم آماده بود ولی پس از آن هردوتیم دروهله اول دراندیشه حفظ دروازه‌ها بودند و سپس نیم نگاهی به حوادثی داشتند که در گرو لحظه‌ها و موقعیت‌ها بود.

در نیمه دوم ورود «محمود سجادی» همراه با تلاش مضاعف این بازیکن و دوندگی بی امان «محمود پازوکی» به همراه حفظ توپ و مانور توسط «امیر قلعه نوعی» کفه ترازو را به سود شاهین تغییر داد ولی کماکان عبور از دفاع هوشیار و محکم ستاد مشترک و دست‌یابی به گل برای شاهین کار ساده‌ای نبود زیرا آفسایدگیرهای پی درپی مدافعان ستاد مشترک مهاجمان شاهین را از پای انداخت و عکس‌العمل‌های به موقع «تورج تیموری» دروازه‌بان این تیم و بازی خوب و پرش‌های بلند «خسرو پارسا» در مقابله با سرزن‌هایی چون کریم باوی و مرتضی یکه دروازه آنان را مقاوم کرده بود و آنگاه که فشار بی امان ستاد مشترک آغاز می‌شد هرلحظه این فکر را تقویت می‌کرد که سرانجام دروازه شاهین بر پاشنه خود بچرخد اما «حجت‌الله شاه نباتی» درون دروازه با تمام وجود مراقب اوضاع بود و روزی بدون اشتباه را گذراند و هم‌چنین بدن آماده و قدرت بازی «محمدرضا شکورزاده» او را بالاتر از دیگر مدافعان شاهین نشان می‌داد. او در این دیدار حتی در پشت سر مدافع پوششی و در محل و زاویه مناسب قرار می‌گرفت.

دقیقه ۷۰ مسابقه «حمید دانیالی» از جناح راست تا دهانه دروازه شاهین پیش رفت اما کمی تعلل او باعث شد تا «مصطفی اردستانی» با تکلی بلند از گل یک کرنر بسازد. در سرتاسر نیمه دوم کوشش مدافعان هر دو تیم برای گرفتار ساختن مهاجمان حریف در تله آفساید در دستور کار قرار داشت که در چنین مواقعی بهترین راه نفوذ از گوشهای زمین، پخش شدن مهاجمان در طول و عرض زمین، جابجایی و تغییر مکان، تغییر مسیر و آهنگ و انجام حرکات «یک ـ دو» برای رهایی از تله آفساید موثر می‌باشد که هر دو تیم خیلی کم به این کار دست می‌زدند! در پایان این دیدار آنچه در تصور تماشاگران حاضر در ورزشگاه باقی ماند این بود که ستاد مشترک تیم تازه وارد به دسته اول خیلی راحت به مقابل دروازه نایب قهرمان باشگاههای تهران میرسید و در حفظ توپ موفق‌تر از حریف نشان می‌داد و در میانه میدان با چشم باز می‌جنگید. در این مسابقه حساس اگر حرف آخر را دروازه‌بانان دو تیم زدند، «محمدرضا شکورزاده» را می‌توان شاخص‌ترین بازیکن شاهین دانست که در کنار «محمود سجادی» که در توپ‌گیری و ایجاد ارتباط بسیار، موفق می‌نمود و همراه با «مجتبی محرمی» دفاع چپ از بهترین‌ها بودند و در نزد ستاد مشترک «حسین بالایی» و «حمید دانیالی» بهتر از دیگران نشان دادند در حالیکه از نیمه دوم به بعد تمامی نفرات ستاد مشترک در اندازه‌های خوب ظاهر شدند.

* دوشنبه ۶۵/۱/۱۸، زمین شماره یک ورزشگاه شهید شیرودی

* بازی اول
* نیروی هوایی ۰ ـ پیام ۰

داور: حسین دشتگرد، کمکها ـ عباس دینی و رضا محمد صادق

جمعیت: بیش از ۳۰۰۰ تماشاگر

هوا: سرد و ابری، زمین: نیمه چمن و ناهموار

تیم فوتبال نیروی هوایی در سومین دیدارش با تیم ته جدولی پیام با روش ۲ـ۴ـ۴ شروع خوبی داشت و تا دقیقه ۳۵ مسابقه دریک بازی متعادل پا به پای پیامی ها پیش می‌رفتند که دراین لحظه «رضا سلیمانی» دفاع کناری نیروی هوایی با نفوذی سریع تا محوطه جریمه حریف پیش رفت و از آنجا اقدام به شلیک کرد که توپ پس از برخورد به دفاع نصیب «محمد محبی» شد و توپ با شوت این بازیکن و با اختلاف بسیار کمی از کنار دروازه به خارج رفت و بازیکنان دو تیم نیمه اول را با نتیجه مساوی بدون گل به رختکن رفتند در وقت دوم تیم پیام دست به دو تعویض زد به این ترتیب که «حمید روزبهانی» بجای عباس سلیمی مقدم و «محسن فردپور» بجای حسن طلوعی وارد زمین شدند اما تغذیه نشدن از طرف بازیکنان خط میانی و ناتوانی در استفاده از پاس‌ها مانع از هرگونه نتیجه گیری آنان می‌شد.

در آغاز نیمه دوم «داود گلفشانی» مهاجم تیم نیروی هوایی درحالتی نامتعادل توپ را به سوی دروازه شلیک کرد اما ضربه او از کنار دروازه راهی خارج شد. دقیقه ۶۲ مسابقه خطایی بسود پیام بوقوع پیوست. «مجید نوروزی» پشت این توپ قرار گرفت و شلیک وی پس از اصابت به تیرافقی دروازه به خارج رفت. پس از آن بازی بمدت ۱۰ دقیقه آرامش نسبی یافت و سپس محمد محبی و داود گلفشانی مهاجمان نیروی هوایی روی اشتباه خط دفاع حریف می‌رفتند تا دروازه این تیم را باز کنند که اولی به تیر دروازه اصابت کرد و دومی را «رضا محتشم» دروازه بان پیام با عکس العمل زیبا دفع کرد.

* بازی دوم
* گسترش ۱ ـ نفت ۰

داوری ضعیف: حسین عسگری، کمکها ـ مصطفی شهبازی و ابراهیم میرزابیگی

گل: دقیقه ۵۴ رضا قاسمی برای گسترش

جمعیت: بیش از ۷۰۰۰ تماشاگر

بازیکنان اخطاری: مجید اسدی از گسترش و هوشنگ قیدر از نفت بازیکن اخراجی: منصور رشیدی از نفت

تیم فوتبال نفت پس از دو باخت متوالی برای رهایی از سقوط به دسته دوم مسابقات، نیاز به این پیروزی و گرفتن امتیازی ازاین دیدار داشت زیرا بخوبی به این امر واقف بود که شکست دراین مسابقه برای آنان تا چه حد مشکل خواهد شد. بهمین منظور در دیداری حساس از آغاز با هوشیاری کامل بر دروازه حریف یورش برد و با تکیه بر هافبکهای خویش سعی برآن داشت تا ارتباط میانی را با «مهدی فردعلی نیا» گلزن خویش حفظ کند و چیزی هم نمانده بود که در دقیقه ۳۰ مسابقه به این مهم نایل گردد، اما توپ در ۶ قدمی جلوی دروازه با ضربه مهدی فردعلی نیا درون دستهای «داریوش علیزاده» دروازه بان تیم گسترش قرار گرفت. دقیقه ۴۲ مسابقه «منصور رشیدی» دروازه بان پرسابقه نفت ناجی دروازه خود شد زیرا توپ را در آستانه ورود به دروازه با شیرجه ای دیدنی به کرنر فرستاد و نیمه اول این مسابقه با نتیجه مساوی صفر» « صفر» به پایان رسید. بازی در نیمه دوم پرهیجان‌تر از وقت اول شد بازی با حملات نفتی‌ها شروع شد اما این تیم گسترش بود که در دقیقه ۵۴ مسابقه به گل دست یافت. حادثه گل به این ترتیب صورت گرفت که در اثر یک ضد حمله توپ از جناح چپ به «رضا قاسمی» که بیش از ۳ متر در آفساید قرار داشت، رسید و این بازیکن با بغل پا توپ را روانه دروازه حریف کرد. پس از آن دیدار دو تیم نفت و گسترش خشن و توام با درگیری زیاد شد بطوریکه مسابقه بارها از شکل عادی خود خارج گردید و سوتهای پیاپی حسین عسگری داور این مسابقه با آنکه دعوتی به آرامش بود نمی‌توانست از دامنه خشونت بکاهد و سرانجام این مسابقه با همان نتیجه ۱ـ۰ بسود گسترش خاتمه یافت.

* اسامی بازیکنان تیم گسترش: داریوش علیزاده (دروازه بان)، مجید اسدی، ناصر دهقان، جعفر حسین لو، سعید مظاهری (علی نصیرزاده)، محمد خضرایی (کاپیتان)، غنی عظیمی؟ امیر قاسمی، محمدرضا قاسمی، علیرضا اسماعیلی، ابراهیم اسحاقیان

مربی: نادر لطیفی

مسابقات انتخابی کشتی آزاد و فرنگی جوانان استان تهران از «امروز» آغاز می‌شود

مرحله نهایی مسابقات کشتی آزاد و فرنگی جوانان استان تهران رده سنی ۱۷ و ۱۸ سال که در دو گروه باشگاههای تهران و شهرستانهای تابعه استان تهران بطور جداگانه درسالن شهدای هفتم‌تیر، بمناسبت بزرگداشت روز جمهوری اسلامی (۱۲ فروردین) آغاز شده بود؛ سرانجام با گزینش ده تن از زبده‌ترین کشتی گیران جوانان استان تهران و شهرستانهای تابعه از امروز و در ادامه همین مسابقات به مرحله دوم (نهایی) انتخابی رسید.

اسامی نفرات اول تا سوم اوزان کشتی آزاد و فرنگی باشگاههای استان تهران و شهرستانهای تابعه بقرار زیر است.

کشتی آزاد: تعداد شرکت کننده ۳۸۸ نفر

* وزن ۴۵ کیلوگرم: ۱ـ محمد پناهی از جمشیدی ۲ـ جمشید صفری از رسالت ۳ـ شاهپور پاشازاده از راه آهن

* وزن ۴۸ کیلوگرم: ۱ـ مسعود پور قربان از ایزد فردوسی ۲ـ منصور افشار از استقلال ۳ـ محمدتقی شلالوند از سپهر

* وزن ۵۲ کیلوگرم: ۱ـ ارسلان یاوری از رسالت ۲ـ احمد مجیدی از فردوسی ۳ـ یونس شاکر از مرغوبکار

* وزن ۵۶ کیلوگرم: ۱ـ فیروز باستی از ایزد فردوسی ۲ـ محمود رحمانی از چمران ۳ـ عیسی عابدی از اسدی

* وزن ۶۰ کیلوگرم: ۱ـ علیرضا محمدی از اسدی ۲ـ سیامک مرشدی از راه آهن ۳ـ جعفری امیری از شیرودی

* وزن ۶۵ کیلوگرم: ۱ـ محمود حیدری از مرغوبکار ۲ـ حمیدرضا جهان مرد از فرهانی ۳ـ محمد قهرمانی از رسالت

* وزن ۷۰ کیلوگرم: ۱ـ علیرضا نجفی از ایزد مهرآباد ۲ـ داریوش هوشمند از سپهر ۳ـ حمید لعلی از استقلال

* وزن ۷۵ کیلوگرم: ۱ـ حسین ابراهیمیان از مرغوبکار ۲ـ حسین حمزه دولابی از تکاور ۳ـ روح ا... دل آرام از فردوسی

* وزن ۸۱ کیلوگرم: ۱ـ اصغر جوانیان از دخانیات ۲ـ سعید خانی از مرغوبکار ۳ـ حسین تمسکی از استقلال

* وزن ۸۷ کیلوگرم: ۱ـ رضا محمدپور از دخانیات ۲ـ احمد قبادی از کارگران ۳ـ مجید نوبر از فردوسی

* وزن ۸۷+ کیلوگرم: ۱ـ شمس اشکنری از اسدی ۲ـ عادل فریحی از هویزه ۳ـ ابراهیم بهادری از توحید

رده بندی تیمی باشگاههای تهران در مسابقات کشتی آزاد انتخابی جوانان استان تهران و شهرستانهای تابعه بشرح زیر است:

۱ـ باشگاه شهید مرغوبکار با کسب ۵۰ امتیاز

۲ـ باشگاه ایزد فردوسی با کسب ۴۵ امتیاز

۳ـ باشگاه دخانیات با کسب ۳۸ امتیاز

کشتی فرنگی: تعداد شرکت کننده ۱۲۲ نفر

* وزن ۴۵ کیلوگرم: ۱ـ حسین پور حسن طناب چی از هویزه ۲ـ کرجعلی کرمی از هفت تیر ۳ـ محمد تقی جهانگر از شهید عراقی

* وزن ۴۸ کیلوگرم: ۱ـ ناصر واخنده از هویزه ۲ـ حمید شیخ حسنی از ایزد فردوسی ۳ـ داریوش مهاجر از رسالت

* وزن ۵۲ کیلوگرم: ۱ـ میرکمال بیرمی از شیرودی ۲ـ مرتضی بخشنده از شهید عراقی ۳ـ مهدی سیف اللهی از هویزه

* وزن ۵۶ کیلوگرم: ۱ـ محمدرضا خانپا از هفت تیر ۲ـ محمد فرد فهیمی از رسالت ۳ـ محمد پیرمافی از شجاعت

* وزن ۶۰ کیلوگرم: ۱ـ حسین افسوشین از حمزه ۲ـ حمیدرضا مقیمی از دخانیات ۳ـ سیاوش نوروز پور از هویزه

* وزن ۶۵ کیلوگرم: ۱ـ صابر احمدزاده از شفق ۲ـ امیر هوشنگ سلیمانی از شهید عراقی ۳ـ محمدرضا عامری از شهید عراقی

* وزن ۷۰ کیلوگرم: ۱ـ جعفر نظری از آتش نشانی ۲ـ اسدالله میرزاخانی از شهیدعراقی ۳ـ حمید کافی از شهید عراقی

* وزن ۷۵ کیلوگرم: ۱ـ علی بیات از شهید عراقی ۲ـ سید مجتبی حسینی از هویزه ۳ـ بهمن نادری از شیرودی

* وزن ۸۱ کیلوگرم: ۱ـ منوچهر کریم نژاد از شیرودی ۲ـ علی خدائی از پالایشگاه ۳ـ قادر قدیم خانی از شهید عراقی

* وزن ۸۷ کیلوگرم: در این وزن تنها محمد وکیلیان از باشگاه هویزه شرکت داشت.

* وزن ۸۷+ کیلوگرم: ۱ـ بابک فصیحی از شهید عراقی ۲ـ محمدرضا مقانی از پالایشگاه ۳ـ سیدمحمد موسوی از شیرودی

رده بندی تیمی باشگاههای تهران در مسابقات کشتی فرنگی انتخابی جوانان استان تهران و شهرستانهای تابعه بشرح زیر است:

۱ـ باشگاه شهید عراقی با کسب ۷۳ امتیاز

۲ـ باشگاه هویزه با کسب ۶۰ امتیاز

۳ـ باشگاه شهید شیرودی با کسب ۴۵ امتیاز

در ضمن رده بندی اوزان باقیمانده از کشتی‌های آزاد رده سنی نوجوانان ۱۵ و ۱۶ سال که به علت ضیق وقت در شماره‌های پیش موفق به درج آن نشدیم؛ بشرح زیر است:

* وزن ۵۵ کیلوگرم: ۱ـ عباس علی عیاری از کارگران ۲ـ اکبر موبلاجی از دخانیات ۳ـ صداقت پورمحمد از جمشیدی

* وزن ۵۹ کیلوگرم: ۱ـ ابراهیم مرادی از مرغوبکار ۲ـ حسین نظری از قاضبی ۳ـ علی حسین رحمتی از آذر

* وزن ۶۳ کیلوگرم: ۱ـ حسن شکوهی از نسیم ۲ـ رضا انصاری از تکاور ۳ـ حمید جمالی از کارگران

* وزن ۶۸ کیلوگرم: ۱ـ محمدرضا شاهنبات از فهمیده ۲ـ امیر هوشنگ علی اکبری از آتش نشانی ۳ـ امیر مسعود حسین مردی از ایزد فردوسی

* وزن ۷۳ کیلوگرم: ۱ـ بیان الله شاهی از کارگران ۲ـ مهدی افشاری از شیرگیر ۳ـ مجید افسری از شفق

* وزن ۷۸ کیلوگرم: ۱ـ مهدی مجیدی از شفق ۲ـ جعفر محمودی از جمشیدی ۳ـ علی نیکو بذر از کارگران

رده بندی تیمی باشگاههای تهران در مسابقات کشتی آزاد انتخابی نوجوانان استان تهران بشرح زیر است:

۱ـ باشگاه کارگران با ۷۴ امتیاز

۲ـ باشگاه مرغوبکار با ۶۶ امتیاز

۶ـ باشگاه جمشیدی با ۴۶ امتیاز

از سوی هیأت والیبال استان تهران

آئین نامه نقل وانتقال والیبالیست ها در باشگاههای تهران اعلام شد

* مسعود صالحیه مسئول هیأت والیبال استان تهران در تماسی با سرویس ورزشی روزنامه اطلاعات آئین‌نامه نقل و انتقالات والیبالیست‌های باشگاههای تهران را به شرح زیر اعلام کرد:

۱ـ کلیه بازیکنانی که در سال گذشته فرم عضویت باشگاه مربوطه را تنظیم کرده‌اند، مادامی که در زمان تعیین شده نقل و انتقالات به هیأت والیبال تهران مراجعت نکرده و نسبت به تغییر باشگاه اقدام نکنند، به عنوان عضو باشگاه قبلی شناخته خواهند شد.

۲ـ کلیه بازیکنانی که قصد تغییر باشگاه سال قبل خود را دارند و آن عده از بازیکنانی که در سال گذشته عضو هیچ باشگاهی نبودند، به منظور تعیین باشگاه مورد نظر بایستی در زمان تعیین شده به هیأت والیبال تهران مراجعه کرده و نسبت به تنظیم فرم عضویت باشگاه مربوطه اقدام کنند.

۳ـ هرتیم در سال ۶۵ می‌تواند فقط از۲ بازیکن تیم‌های دسته اول و ۲ بازیکن از تیم‌های دسته دوم و به هرتعداد از بازیکنان آزاد و دسته سوم استفاده کند.

۴ـ زمان تعیین شده نقل و انتقالات سال ۶۵ از روز چهارشنبه ۶۵/۱/۲۰ لغایت پنج شنبه ۶۵/۲/۱۸ خواهد بود.

۵ـ کلیه تیم‌های دسته اول باشگاههای تهران باید نسبت به تشکیل یک تیم جوان زیر ۲۰ سال اقدام و در مسابقات جوانان شرکت دهند. بدیهی است شرط اصلی حضور تیم‌ها در دسته اول باشگاههای تهران در سال ۶۵ منوط به شرکت تیم جوانان باشگاههای مذکور در مسابقات جوانان خواهد بود.

۶ـ هیأت والیبال تهران پس از انقضای مهلت نقل و انتقالات و به علت بسته شدن دفاتر مذکور از ثبت نام و یا تغییر باشگاه دادن بازیکنانی که بموقع وضعیت خود را مشخص نکرده‌اند، معذور است.

---

۵۴ چابک‌سوار خردسال هفته دوم کورس بهاره گنبد را برگزار کردند

گنبد ـ خبرنگار ورزشی روزنامه اطلاعات ۵۴ چابک سوار خردسال ترکمن صحرا در هفته دوم مسابقات اسبدوانی کورس بهاره گنبد کاوس بمناسبت بعثت رسول اکرم (ص) طی هفت کورس، رقابتهایی پرشور و دیدنی انجام دادند.

نتیجه کورسها:

* کورس اول مخصوص اسبهای دوساله گروه پنج: مسافت ۱۰۰۰ متر بیاد شهید حاجی محمد ماسوریان

۱ ـ نورمحمد کوچکی با مادیان طاهره ۲ ـ رمضان آچاک با اسب گرداب ۳ ـ محمد قلی امانی با مادیان بهارک

* کورس دوم مخصوص اسبهای دوساله گروه پنج: مسافت ۱۴۰۰ متر بیاد شهید سید محمود کهنه

۱ ـ امان محمد مهرانی با اسب آل مشکل ۲ ـ محمد قلی قربانی و جواد خاکشور با مادیان نسیم و مادیان بهار مشترکاً به مقام دوم رسیدند.

* کورس سوم مخصوص اسبهای سه ساله گروه پنج، مسافت ۱۴۰۰ متر بیاد شهید عبدالستار قرنجیک

۱ ـ نورمحمد کوچکی با اسب شاپرک ۲ ـ محمد قلی قربانی با اسب سیدبای ۳ ـ جواد خاکشور با اسب رامین

* کورس چهارم مخصوص اسبهای تروبرد گروه آزاد، مسافت ۱۴۰۰ متر بیاد شهید جلاالدین قاری

۱ ـ رحیم داز با اسب ماهر ۲ ـ غلام خاکشور با اسب اشعه طلائی ۳ ـ احمد ایری با اسب ولوله

* کورس پنجم مخصوص اسبهای سه ساله گروه پنج، مسافت ۱۵۰۰ متر بیاد شهید محمود مهاجری

۱ ـ غلام خاکشور با اسب کمال ۲ ـ نادر علایی قوجق با اسب اسوات ۳ ـ مولام نفس قولر عطا با اسب سبک تک

* کورس ششم مخصوص اسبهای چهارساله گروه چهار، مسافت ۱۵۰۰ متر بیاد شهید بیگدلی کسلخه

۱ ـ غلام خاکشور با اسب شورش ۲ ـ رحیم داز با اسب درخشان ۳ ـ نادر علائی قوجق با اسب احسان

* کورس هفتم مخصوص اسبهای چهارساله به بالا گروه دو و سه هندی کاپ، مسافت ۱۵۰۰ متر بیاد شهیدان گمنام

۱ ـ طویلی قربانی با مادیان پرستو ۲ ـ بایجان قولاخ با اسب آتیلا ۳ ـ عبدالرحمان قولر عطا با اسب بابک

مسابقات بسکتبال باشگاههای ایران از دهه اول اردیبهشت ماه آینده آغاز می‌شود

*فدراسیون بسکتبال جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: مسابقات بسکتبال باشگاههای ایران یادواره «فتح خرمشهر» با شرکت ۵۵ تیم از دهه اول اردیبهشت ماه در ۱۶ منطقه کشور آغاز خواهد شد. لذا از تیم‌هایی که نقص پرونده دارند دعوت می‌شود تا تاریخ ۲۰ فروردین ماه نسبت به رفع نواقص آن اقدام نمایند.

اسامی ۵۵ تیم شرکت کننده در این مسابقات به این شرح است:

باشگاه منطقه‌ای گیلان، پاس تهران، هوابرد شیراز، آموزش و پرورش جهرم، دخانیات جهرم، دانشگاه شیراز، ملوان بندر انزلی، ذغال سنگ کرمان، آزادی سیرجان، دانشگاه گیلان، شاهین ایلام، تربیت بدنی ایلام، بروجن، باشگاه آرارات ارومیه، دانشگاه ارومیه، دخانیات ارومیه، تربیت بدنی اصفهان، دخانیات اصفهان، سپاهان فلاورجان، استقلال تهران، دخانیات تهران، هلال احمر مشهد، بهداری استان باختران، استقلال گلپایگان، اسدی شمیران، وحدت لار، هما ارومیه، پرسپولیس تهران، جوانان پرسپولیس تهران، استقلال بیرجند، استقلال کاشمر، دانشکده استقلال یاسوج، جم گچساران، شهرداری قزوین، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی بروجرد، دریای بابل، بنیاد مستضعفان گنبد کاووس، پاس تنکابن شهید نواب صفوی ساری، بانک ملی زاهدان، پرسپولیس کرمان، دارایی تهران، تربیت بدنی بوکان، هلال احمر سمنان، هلال احمر شاهرود، آرارات تهران، پرسپولیس گرگان، تربیت بدنی بجنورد، پرسپولیس میناب، پاس بندر لنگه، استقلال بندر لنگه، شاهین بندر لنگه، استقلال گچساران، فنی و مهندسی یاسوج و گسترش تهران

لازم به یاد آوری است در چند روز آینده ۱۶ منطقه محل برگزاری مسابقات نیز قرعه کشی خواهد شد.

ورزش ایران و جهان در ۳۰ سال گذشته

۱۹ فروردین ماه ۱۳۳۵

وزنه برداران امشب در ۳ وزن به رقابت می پردازند

سرپرستان تیم‌های شرکت کننده در مسابقات وزنه برداری شوروی طی جلسه‌ای در هتل ناسیونال برنامه مسابقات خود را تنظیم کردند در این جلسه که با حضور روسای نمایندگی، ورزشی کشورهای شرکت کننده در مسابقات وزنه برداری تشکیل شد، آقای آلکساندرلافی کسکی قهرمان تیم‌شوروی به اتفاق آراء به عنوان سرداور مسابقات انتخاب شد و سرپرستان تیم‌های ورزشی شرکت کننده به عنوان هیات داوران انتخاب شدند.

مسابقات از امروز آغاز می‌گردد و امشب در سه وزن اول مسابقه انجام خواهد شد و بقیه مسابقات فردا انجام خواهد یافت.

تیم کشتی ایران در مسابقات بین المللی استانبول شرکت می کند.

مبنی براینکه درهفته اول خردادماه مسابقات کشتی بین‌المللی استانبول انجام خواهد شد، تیم ملی ایران نیز در این مسابقات شرکت خواهد نمود. به همین لحاظ یک رشته مسابقات انتخابی در تهران و شهرستانها از روز ۱۵ اردیبهشت ماه آغاز خواهد شد.

به قرار اطلاع علاقه‌مندان به این مسابقات از هر باشگاه آزادانه می‌توانند در آن شرکت کنند

به قهرمانان اول این مسابقات مدال طلا داده خواهد شد و برای شرکت در مسابقات استانبول انتخاب می‌شوند.

مسابقات وزنه برداری قهرمانی ارتش

در مسابقات وزنه برداری مابین کلیه واحدهای ارتش که تحت نظر فدراسیون وزنه برداری کشور در باشگاه سرباز انجام شد، در نتیجه لشگر ۲ زرهی با ۲۸ امتیاز اول و لشگر ۹ زرهی با ۱۲ امتیاز دوم و نیروی هوایی با ۱۱ امتیاز مقام سوم را بدست آورد.

در هفته سی‌ام فوتبال باشگاههای «بوندسلیگا»

«وردربرمن» و «بایرن مونیخ» هر کدام ۵ گل در درون دروازه‌های حریف کاشتند

آلمان غربی ـ خبرگزاریها: «بایرن مونیخ» در مسابقات باشگاهها این هفته آلمان‌غربی بانتیجه عالی ۱ـ ۵ کیزرزلاترن را برد و هم چنان خود را به عنوان مطرح ترین رقیب برای «وردربرمن» مطرح نمود.

از سوئی دیگر «وردربرمن» نیز که در هر شرایطی امسال نمی‌خواهد قهرمانی را از دست بدهد، بایر لورکوزن را ۰ ـ ۵ درهم شکسته و جای هیچ حرفی برای «بایرن مونیخ» باقی نگذارد.

حالا وردربرمن با ۴۷ امتیاز از ۳۰ مسابقه هم چنان در صدر باقی مانده است و این در شرایطی می‌باشد که «بایرن مونیخ» با ۴ امتیاز اختلاف نسبت به صدرنشین هم چنان شانس خود را برای کسب مقام قهرمانی و دفاع از عنوان قهرمانی سال گذشته خود کم نمی‌داند.

۳۱ هزار تماشاگر وردربرمن شاهد شکست تیم هفتم جدول در زمین تیم شهرشان بودند. «برنوپزی» لیبروی اتریشی «وردربرمن» در دقیقه ۲۳ اولین گل این مسابقه را به «بایرلورکوزن» تحمیل کرد و «مانفرد بورگس مولر» چهره قدیمی فوتبال آلمان غربی در دقایق ۲۹ و ۶۴، کونترهرمان در دقیقه ۵۶ و فرانک نوبرت در دقیقه ۸۸ جمع گلهای تیمشان را به ۵ رساندند.

در این هفته فقط ۱۵ هزار تماشاگر در زمین «بایرن مونیخ» گرد آمده بودند تا شاهد شکست کیزرزلاترن آنهم با نتیجه ۰ ـ ۵ در برابر بایرن باشند.

«سورن لربی» در دقایق ۱۵ و ۳۴، هولگرویلمر در دقیقه ۲۲، رونالد ولفارت در دقیقه ۳۷ و میشل رومنینگه در دقیقه ۵۷ گلهای بایرن را به ثمر رسانیدند.

«بوروسیامونشن‌گلادباخ» پس ازچهار مسابقه‌ای که با نتیجه مساوی به پایان رسانید، در این هفته توانست «بورسیادور تموند» را فقط در برابر ۹ هزار تماشاگر ۱ـ۲ شکست داده و هم چنان در مکان سوم جدول بایستد.

نتایج به دست آمده این هفته

فوتبال باشگاههای المان غربی:

* ساربروکن ۱ـ فورتونا دوسلدورف ۱
* هامبورگ ۲ـ نورمبرگ ۱
* بوروسیامونشن گلادباخ ۲ـ بوروسیادورتموند ۱
* بایرن مونیخ ۵ـ کیزرزلاترن ۰
* اشتوتگارت ۲ـ اینتراخت فرانکفورت ۱
* شالکه ۴ـ بوخوم ۲
* هانوور ۱ـ مانهایم ۱
* کلن ۱ـ بایراوردینگن ۱

جدول رده بندی تا هفته سی‌ام فوتبال آلمان غربی:

۱ـ وردربرمن ۴۷ امتیاز، ۲ـ بایرن مونیخ ۴۳ امتیاز، ۳ـ بوروسیامونشن گلادباخ ۳۹ امتیاز، ۴ـ اشتوتگارت ۳۶ امتیاز، ۵ـ هامبورگ ۳۳ امتیاز، ۶ـ بایراوردینگن و بایرلورکوزن ۳۲ امتیاز، ۸ـ والدهوف مانهایم ۳۰ امتیاز و...

در یک مسابقه محلی

«کووا» رقیب خود را ۱۵۰ متر جاگذاشت

ایتالیا ـ خبرگزاریها: «آلبرتو کووا» قهرمان المپیک و جهان در دو ۱۰۰۰۰متر در یک مسابقه محلی که بنام «کفش طلائی» موسوم است و مسافت آن ۸/۱ کیلومتر می‌باشد، شرکت کرده و براحتی به مقام نخست دست یافت.

«آلبرتو کووا» هموطن و رقیب همیشگی خود «استفانومی» را براحتی پشت سر گذارده و در پایان خط نزدیک به ۱۵۰ متر از وی جلو افتاد.

زمان غیر رسمی «آلبرتو کووا» در این مسابقه ۲۳ دقیقه و ۱۹ ثانیه به ثبت رسید.

آلمانها تورنمنت هاکی پاکستان را فتح کردند

پاکستان: تورنمنت سه روزه هاکی پاکستان که در شهر کراچی برگزار می‌شد، در نهایت با قهرمانی تیم آلمان غربی به پایان رسید. آلمانها در شب فینال توانستند تیم پرقدرت استرالیا را ۲ـ۳ برده و به قهرمانی این تورنمنت دست یابند.

آلمانها با پیروزی بر هند با نتیجه ۰ـ۳ به فینال پای گذاردند و استرالیائیها با پیروزی ۱ـ۴ برهلند به این مرحله رسیدند.

بیستم اردیبهشت ماه جاری

«لیور پول» و «اور تون» فینال جام حذفی انگلیس را برگزار می کنند

ورزش درجهان

انگلیس ـ خبرگزاریها: «لیورپول» و «اورتون» دو تیم اول و دوم رده‌بندی باشگاههای انگلیس، با پیروزی بر حریفان خود در مرحله نیمه نهائی جام حذفی این کشور، روز ۱۰ ماه می (شنبه ۲۰ اردیبهشت ماه.) فینال این دوره را برگزار می‌کنند. «اورتون» که برای سومین سال متوالی پا به مرحله نهایی این جام گذارده است، در مرحله نیمه نهایی توانست شفیلدونزدی را ۱ ـ ۲ مغلوب کرده و راهی فینال شود.

از سوی دیگر «لیورپول» که در برابر «سات همپتون» قرار داشت در پایان وقت قانونی مسابقه به نتیجه مساوی بدون گل دست یافت، ولی در وقت اضافی «ایان راش» در دقایق ۹۹ و ۱۰۴ دو گل در دروازه حریف جای داده و باعث پیروزی ۰ ـ ۲ تیمش در برابر سات همپتون گردید.

* در مسابقات لیگ سراسری نیز تیم سوم جدول «منچستریونایتد» بیک پیروزی ۱ ـ ۳ در برابر کاونتری دست یافت.

«چلسی» تیم چهارم جدول نیز هر چه کرد پس از دو باخت متوالی نتوانست در برابر تیم «ایپسویچ» به نتیجه‌ای بهتر از ۱ ـ ۱ دست یابد. آرسنال نیز با پیروزی ۰ ـ ۱ روی «منچسترسیتی» خود را با ۶۱ امتیاز تا مقام پنجم جدول بالا کشید.

«تاتنهام» نیز در شرایطی که دیدار «لیورپول» و «سات همپتون» در زمینش برگزار می‌شد، به خانه «لستر» رفته و در آنجا به نتیجه ۱ ـ ۱ دست یافت.

«ناتینگهام فارست» قهرمان سابق اروپا نیز در خانه «وست بروموبج آلبیوم» هر چه کرد نتوانست به نتیجه‌ای بهتر از ۱ ـ ۱ دست یابد. در این روز یکی از بهترین نتایج را «واتفورد» به دست آورد و این در شرایطی بود که توانست تیم بالای جدول «نیوکاسل» را ۱ ـ ۴ مغلوب نماید.

* نتایج دیدارهای انجام شده در این هفته:

* چلسی ۱ ـ ایپسویچ ۱
* کاونتری ۱ ـ منچستریونایتد ۳
* لیستر ۱ ـ تاتنهام ۱
* منچسترسیتی ۰ ـ آرسنال ۱
* آکسفورد ۱ ـ آستون ویلا ۱
* واتفورد ۴ ـ نیوکاسل ۱
* وست بروموبج ۱ ـ ناتینگهام فارست ۱

* جدول رده بندی تا هفته سی و ششم فوتبال باشگاههای انگلیس:

۱ـ لیورپول ۷۰ امتیاز (۳۶ بازی)، ۲ـ اورتون ۷۰ امتیاز (۳۵ بازی)، ۳ـ منچستریونایتد ۶۸ امتیاز، ۴ـ چلسی ۶۳ امتیاز، ۵ـ آرسنال ۶۱ امتیاز، ۶ـ وستهام ۶۰ امتیاز، ۷ـ لوتون ۵۸ امتیاز و....

«رینوس میشل» سکان رهبری تیم ملی هلند را بدست گرفت

هلند ـ خبرگزاریها: «رینوس میشل» مربی صاحب نام فوتبال جهان که بهمراه تیم ملی هلند تا فینال جام جهانی ۱۹۷۴ مونیخ پیش رفته بود در این مرحله در برابر آلمان غربی ۱ـ۲ فینال را واگذار کرد، شب پیش از سوی مسئولین فدراسیون فوتبال هلند مجدداً به رهبری تیم ملی این کشور برگزیده شد.

«میشل» پس ازپایان سال ۱۹۷۴ به اسپانیا رفته و بارسلونا را تا قهرمانی باشگاههای اسپانیا پیش برد و پس از آن راهی کشورهایی مانند آلمان غربی، آمریکا و سوئیس شد و حالا پس از نزدیک به ۱۲ سال مجدداً به هلند بازگشته و مسئولیت تیم ملی را به عهده گرفته است.

«میشل»که یکی ازفهیم‌ترین مربیان فوتبال جهان محسوب می‌شود، سه ماه قبل دچار حمله قلبی شد و بدین خاطر انتخاب مجدد وی برای رهبری تیم ملی هلند برای همگان تعجب برانگیز می‌باشد و این انتخاب در شرایطی می‌باشد که هلندیها قبلاً شانس حضور در جام جهانی مکزیک را از دست داده‌اند.

راهنمای شماره‌های نیازمندیهای اطلاعات

سلامت کانون نیازمندیهای اطلاعات ۳۰/۱۴ الی ۳۰/۱۴

قبول آگهی تلفنی ۷/۳۰ الی ۱۸
پنجشنبه ها : ۷/۳۰ الی ۱۳/۳۰

هزینه آگهی معمولی سطری ۳۰۰ ریال وحروف بزرگتر، کادری، کلیشه سطری ۴۰۰ ریال . بالای صفحات یکستونی سطری ۵۰۰ ریال

قابل توجه
اهالی محترم - فرجام، اوقاف و شمیران نو
تهران پارس
آژانس سان تاکسی
با مدیریت و شماره تلفن جدید شبانه روز در خدمت شماست
تلفن جدید ۷۰۸۴۶۱
ادرس: بلوار دلاوران بین اوقاف و تهران پارس

۱ فروش لوازم

اقساط
بکارمندان دولت
مبلمان استیل ومدرن
تلفن ۷۶۳۳۱۴

یکدستگاه سردخانه ۱×۲×۴ بفروش میرسد تلفن ۲۹۵۰۲۰

دودستگاه سردخانه ۴ متری بفروش میرسد تلفن ۲۹۵۰۲۰

جهت تغییر شغل وسایل زیر به قیمت نازل بفروش میرسد
کلاف ۴۵×۶۰ دو روپرس
حـ حی شیشه ۱۵ سی سی قهوه ای
۳۸۵۷۸۱۹

آلات صوتی ۴۲۷۲۵۱۷
آ_۴۴۸۴۴

۱۰٪ تخفیف
مبلمان تختخوابشو گالری فاتسو
خیابان ولیعصر روبروی پارک ساعی پلاک ۱۱۰۴ طبقه دوم ۶۸۱۰۱۵
جمعه‌ها تا ظهر باز است

۲ خرید لوازم

فرش شایسته
خرید ارقالی وقالیچه کهنه ونـو ۶۶۶۲۳۰

فرش ...
۷۳۳۱۹۰
خریدار فرشهای ماشینی و دستباف

گالری آپادانا
خریدار کلیه لوازم منزل شما
تلفن ۸۶۴۷۶۲
آ_۴۵۱۶۹

تلویزیون-یخچال
فریزر دست دوم ولوازم برقی و خرده ریز خریداریم ۹۶۸۱۹۰
آ_۴۳۹۰۳

۵ تعمیر تلویزیون

خدمات پارس گروندیک بلر آریا بلموند ناسیونال شهاب رنگی ویدئو فوری بدون تعطیل ۹۲۰۹۳۳

پارس سرویس ۶۷۸۲۸۶
تعمیر ویدئو تلویزیون رنگی نصب پالسکام تعویض هد با دستگاه در منازل با فاکتور و ضمانت
آ_۴۵۱۰۱

تعمیر تلویزیون رنگی
و سیاه و سفید و ویدئو با یدکی ارزان با تضمین ۸۶۸۰۷۸
آ_۴۵۱۳۰

۷ تعمیر یخچال و سردخانه

تعمیر انواع یخچال، فریزر، لباسشوئی فوری در منزل
۳۳۱۱۱۰

تعمیر فریزر و یخچال با تضمین درمنزل ۷۰۹۷۰۱
آ_۴۵۷۲۱

موسسه فنی باستان
تعمیر یخچال فریزر کولر
۹۵۴۹۰۷

۸ تعمیر لباسشوئی

تعمیر هرنوع لباسشوئی تعمیر انواع تایمر تلفن ۲۷۶۶۱۸ درمنزل

موسسه فنی آ.ا. گ_کن وود_فیلکو_ارج و غیره تلفن ۷۰۹۹۵۵
آ_۴۴۸۷۱

۹ تعمیر آبگرمکن

تعمیر انواع آبگرمکن گازی و اجاق گاز
۷۹۳۹۰۱
آ_۴۳۳۳۶

۱۲ تعمیر شوفاژ

نصب شوفاژ وراه اندازی لوله کشی کل ساختمان
۹۸۱۱۱۷
آ_۴۵۱۰۰

۱۳ لوله کشی گاز

گاز رسانی و تاسیسات
تعمیر مشعل گاز سوز با سابقه زیاد تلفن ۲۳۲۳۸۱

۱۶ شستشوی مبل و موکت

دوراکلین سرویس
۲۵ سال تجربه علمی و عملی درخشکشوئی مبلمان موکت فرش درمحل گرانتر مطمئن تر
تلفن ۸۴۵۶۸۳
۸۴۸۳۹۵-۸۴۸۳۹۶
آ_۴۴۹۶۸

خشکشوئی مبل و موکت
پارکت ۲۲۱۳۰۲_۶۳۹۱۵۱

۱۷ قالیشوئی

قالیشوئی نارمک ۷۹۵۷۲۹

قالیشوئی برف ۸۵۲۷۵۲
پاسداران ۲۴۸۲۲۷

قالیشوئی ابوذر
قالیشوئی شاد رنگشو وگرمید هد
۵۵۰۸۴۳-۵۵۴۳۱۵
۶۵۷۷۴۸

قالیشوئی پاسیفیک ری
۹۶۱۱۶۴

قالیشوئی تهرانپارس
کارخانه ۷۵۲۱۵۱
دفتر ۷۹۰۲۱۲

قالیشوئی رفوگری عباس آباد
۵۵۵۰۱۶

قالیشوئی
صابر
بادستگاه اتوماتیک و با اصول اسلامی کرداده میشود تلفن ۵۵۱۹۶۵ _ ۳۵۲۳۶۸
آ_۴۵۱۵۹

قالیشوئی شربت اوغلی
۵۵۹۲۶۴
۵۵۱۷۹۱

قالیشوئی رفوگری طاهر
۵۵۱۶۵۹
۵۵۵۰۱۶

قالیشوئی بیوک
تحویل ۲۴ ساعته
رنگبرداری ورفوگری
۹۷۷۱۱۸-۵۵۱۳۶۰
۵۲۰۹۴۷-۵۱۹۸۶۰

۲۱ فروش اتومبیل

رنو ۵۷ تمیز
۸۹۸۹۲۱ از ۳ تا ۶ بعدازظهر
آ_۴۱۶۰۰

فیات ۱۳۱ سفارش امریکا بسیار تمیز فروشی تلفن ۷۵۶۴۰۵

ژیان مدل ۵۳ فروشی تلفن ۲۶۱۵۱۱

پیکان ۶۰ فروشی با لوازم اضافی ۶۲۲۹۵۸
آ_۴۵۱۹۳

اتومبیل پاسات ۷۷ فروشی ۸۴۷۵۹۶
آ_۱۲۸۱

تویوتا هایس مدل ۷۶ تمیز تلفن ۹۶۳۹۵۰
آ_۴۵۱۷۰

فوری فروشی
پیکان کارلوکس مدل ۶۰ بسیار تمیز ۷۰۶۴۴۴
آ_۱۲۱۸

پیکان مدل ۶۱ رنگ طوسی نمره شهرستان بسیار تمیز ۵۵۲۴۰۲
آ_۴۵۱۵۸

بنز ۲۲۰ مدل ۷۲ در وضعیت عالی با رادیو پخش بفروش میرسد تلفن ۵۴۳۶۵۹ از صبح تا ۳ بعداز ظهر
آ_۴۵۱۶۴

ژیان ۵۶ فوری فروشی تلفن ۸۲۵۸۲۲
آ_۴۵۱۶۵

پیکان استیشن ۵۶ تلفن ۷۳۰۹۲۵
آ_۴۵۱۲۰

ژیان مدل ۵۷ فروشی تلفن ۸۱۹۲۱۰۸
آ_۱۲۳۶

فورد کاپری تمیز ارزان قیمت تلفن ۷۰۷۲۰۹ _۴ تا ۷ بعدازظهر

استثنائی
پیکان جوانان مدل ۵۶، ۹۳۷۲۱۵ _ ۳ تا ۶ بعد از ظهر
ا_۴۵۰۸۴

خرید موتور

بهترین خریدار موتور سیکلت در محل ۵۴۷۱۲۰
ا_۴۳۷۲

خریدار دوچرخه و موتورسیکلت ۲۳۴۸۰۳
آ_۴۴۶۷۳

۲۳ خرید اتومبیل

رنو پیکان نیسان
لندرور صفر کیلومتر خریداریم ۷۶۵۲۳۸ و ۷۵۶۲۳۸
آ_۴۵۱۷۸

انواع اتومبیل ۶۳ و ۶۴ در محل خریداریم ۹۵۰۹۸۹
آ_۴۳۸۷۶

خرید اتومبیل مرجوعی وامتیاز دانشجوئی ۹۲۴۷۱۵
آ_۴۳۸۷۲

۲۴ نمایشگاه اتومبیل

بورس تاکسی
قوام نقد واقساط
۳۵۱۴۲۷ -۳۵۲۴۳۵

۲۶ آژانس کرایه اتومبیل

ترانسپورت تهران
اتوبوس مینی بوس دربست
۷۶۶۷۱۳-۷۵۱۸۳۶

میهن پیما
اتورضا سابق
سواری - اتوبوس - مینی بوس
۷۵۹۷۹۰

تاکسی سرویس تهران
اتومبیل شبانه روزی ۹۲۸۲۶۳

اتوساسان
اتوبوس، مینی بوس، دربست شبانه روزی ۹۲۹۲۵۱

آژانس توریران
برای مسافرتهای بین شهری و مراسم عروسی و تشریفات و گردشهای علمی و دسته جمعی شبانه روز درخدمت شماست
۳۳ و ۸۲۴۰۳۲

۲۹ بارکشی شهر و شهرستان

خرم بار
بسته بندی بیمه باکارگران ورزیده
۹۵۷۱۱۱
۹۵۵۵۰۱

شریعتی بار
شهر و شهرستان
۲۶۵۲۴۵-۲۶۲۴۶۳

پارک بار
جرثقیل بدون تعطیل
۲۴۸۸۰۰، ۲۴۹۵۱۵،۱۶

جت بار
بدون تعطیلی
جرثقیل تریلی کامیون
۷۶۷۰۰۰
۷۵۲۴۱۸

نیرو بار
۳۳۸۸۹۹
۳۴۸۸۹۹

قالیشوئی شیراوغلی تبریزی
سرویس در تمام نقاط، رفوگری، رنگبرداری، سریع ارزان ۶۳۷۶۵۶

۴۱ استخدام

بیک خانم فروشنده جهت پوشاک بچه گانه نیازمندیم آدرس کوچه برلن مقابل پاساژ کاشانی پلاک ۳۴ فروشگاه کیانی
آ_۴۵۰۹۶

به چند نفر دوشیزه یا بانوی چرخکار و بسته بند نیازمندیم تلفن ۶۶۳۱۱۳
آ_۴۵۱۴۹

تاکسی سرویس سمند
تعدادی راننده با اتومبیل جهت همکاری تمام وقت و نیمه وقت نیازمند است تلفن ۷۹۹۸۶۸
آ_۴۵۱۴۸

نقشه کش معماری
با حداقل سه سال سابقه کار مفید تلفن ۴۲۷۳۴۱۳
آ_۴۵۱۹۱

به یک خانم منشی جهت دفتر نیازمندیم ۹۷۷۰۵۳
آ_۴۵۱۸۸

بتعدادی ماشین خاور کانتینر دار و چند نفر کارگر و تحصیلدار نیازمندیم
شرکت ایران بصیر تلفن ۹۵۸۹۸۳
آ_۴۵۱۹۵

به چند وکیل پایه یک دادگستری مورد نیاز است ۳۹۲۰۷۷

بانوئی آشنا به امور حسابداری نیمه وقت نیازمندیم ۶۴۲۵۶۰ تماس ۸ تا ۱ بعداز ظهر
آ_۴۵۰۶۸

بتعدادی کارگر ساده،
پرسکار - فیلترساز نیازمندیم تلفن ۳۵۵۷۱۱_۳۶۹۱۴۲ فیلتر وفا

پرستار بچه نیازمندیم تلفن ۸۲۹۵۳۳ تماس از ۹ صبح تا ۴ بعد از ظهر
آ_۴۵۱۱۲

بچند نفر خانم بازاریاب فعال با درآمد عالی فوری نیازمندیم تلفن ۳۴۷۱۱۸

بچند کارگر ساده متاهل تمام وقت جهت کارخانه نیازمندیم آدرس مجیدیه تلفن ۲۳۵۵۹۳
آ_۴۵۰۲۵

۴۳ شریک

یک واحد تولیدی بیک سرمایه گذار نیازمند است ۸۲۰۸۶۱
آ_۴۵۱۸۰

۵۱ تدریس خصوصی

نعمت الهی
فلسفه و منطق
تضمینی با جزوه تلفن ۲۸۴۴۰۰
آ_۴۵۱۰۵

مکالمه سریع و صحیح
انگلیسی بامتد مخصوص توسط فارغ التحصیل جامعه شناسی از آمریکا ۲۷۸۰۲۸
آ_۴۵۱۱۳

فقط ۴۰ روز تضمینی
انگلیسی آلمانی فرانسه
تجدیدی-تقویتی
۶۲۸۹۱۶

شهریه بعد از قبولی
کنکور و کلیه دروس گالیله
۷۹۱۴۱۹_۷۹۵۹۶۸
آ_۴۵۱۴۲

دروس ابتدائی و راهنمائی توسط دبیران خانم ۷۶۵۲۴۰

کلیه دروس بادبیران
تضمینی با شرایط عالی ۶۳۲۲۴۱
آ_۴۵۱۳۳

فرانسه را در کوتاهترین مدت توسط فرانسوی زبان بیاموزید تلفن ۶۷۲۶۰۴

کنکور پزشکی آزرم
تضمینی تلفن ۳۹۸۷۲۰

۵۲ کلاس درس

ماشین نویسی نژاد
با آی بی ام خیابان ولیعصر پائین تر از خیابان جمهوری جنب کلانتری مرکز
ا_۴۵۱۷۵

۶۱ آپارتمان فروشی

میرداماد آپارتمان دوخوابه بعد از ظهرها ۲۹۶۹۷۰
ا_۴۵۱۴۳

اکازیون
آپارتمان ۲ خوابه نوساز با پارکینگ، انباری، سونا، استخر رختشوی خانه، شوفاژ، کولر، پارکت و سرویس خارجی انتهای گلستان ۵ در موقعیت عالی بدون واسطه فوری فروشی تماس ۹ الی ۴ بعدازظهر تلفن ۹۶۳۸۱۸
آ_۴۵۱۷۹

تهرانپارس
سه دستگاه آپارتمان نوساز با ۱۱۳ متر بنای مفید پارکینگ، شوفاژ روشن یکجا یا جداگانه بفروش میرسد نشانی خیابان ۱۹۲/۳ غربی تقاطع طالقانی روبروی سوپر شروین تلفن ۷۰۱۱۳۴
آ_۱۳۰۱

آپارتمان فروشی نقد واقساط ۹۷۴۵۷۹
آ_۱۲۹۸

بلوار کشاورز آپارتمان یک اطاق خوابه تک واحدی با گاز شهری تلفن ۹۴۱۱۷۲
آ_۴۵۱۲۱

مجتمع ۱۱۰
مسکونی وپزشکی ۲ و ۳ خوابه محدوده میدان ونک تحویل سه ماهه
۶۸۶۵۲۷

۶۲ خانه فروشی

فروش خانه
خانه ای به مساحت ۶۳۴ متر زمین و ۵۴۰ متر بنای مفید با آب و برق و تلفن در قلهک خیابان کیکاوس سابق (شهید نعمتی) کوچه هشتم جنب سوپر شایان فوری بفروش میرسد تلفن ۲۶۴۴۱۷
آ_۴۵۰۶۳

خانه بمساحت ۲۲۰ متر با تلفن دروازه شمیران فروشی ۷۶۲۷۵۹
آ_۱۲۸۳

سیدخندان منزل ۲ طبقه مستغلاتی ۲۷۵ متر زمین ۳۸۰ زیربنا با ۲ خط تلفن شوفاژ گاز پارکینگ تلفن ۲۳۰۴۰۷ و ۲۳۸۰۱۸
آ_۴۵۱۹۴

کلنگی-عباسی
منزلی قدیمی ساز با جواز ساخت ۴ طبقه ۱۱۴ متر دوطبقه فیش تلفن ۱۰ ساله بفروش میرسد. خیابان عباسی شمالی-نرسیده به هلال احمر کوچه دکتر پیروز پلاک ۱۴۴
آ_۴۵۱۸۴

آگهی فروش ساختمان مسکونی
دلخواه وجالب-شیک
یک دستگاه ساختمان بمساحت ۷۰۰ متر بازیربنا ۳۰۰ متر سه طبقه دارای-انباری-پارکینگ وآب وبرق مجاز در بهترین نقطه بفروش میرسد. تلفن ۲۰۶۶_۲۰۵۱_۲۷۱۵ رودهن کد ۰۲۲۴۸ پاسخگوی شماست.

۶۳ ویلا فروشی

ویلائی نیمه تمام در فاز ۲ مهرشهر کرج فروشی ۴۵۷۵۱۶۹
آ_۱۲۵۲

ویلای فروشی با سه باب مغازه اول زردبند تلفن ۲۸۸۴۱۳
آ_۴۵۱۴۶

۶۴ زمین فروشی

آگهی فروش زمین رودهن
قطعه زمینی بسیار مناسب و دلخواه شما بمساحت ۷۰۰ متر جنب پمپ بنزین رودهن بفروش میرسد. طالبین باتلفن ۲۰۶۶ _۲۰۵۱_۲۷۱۵ رودهن کد ۰۲۲۴۸ تماس حاصل کنند.

زمین فروشی در تنکابن
تلفن های تنکابن ۴۳۳۶_۳۴۴۱ و ساری ۹۱۵۰۴
آ_۱۱۷۹

۶۷ فروش و سرقفلی مغازه

عکاسی فروشی
خیابان جمهوری چهارراه ولیعصر روبروی سینما آسیا تلفن ۶۴۹۲۴۹

مکان پرده فروشی در فلسطین شمالی در حال کار به متراژ ۱۶۰ متر با ۲ خط تلفن جهت اجاره یا فروش داده میشود تلفن ۸۹۹۱۸۳

سالن غذاخوری حمید در کاشان بفروش میرسد کاشان-بانخل تلفن ۲۶۱۱
ا_۱۲۳۷

حمام نوساز در رشت شامل ۲۶ نمره ۴ باب مغازه و یک سالن بمساحت ۲۲۰ متر مربع یک جا یا قسمتی از آن بفروش میرسد و یا معاوضه میشود تلفن ۵۴۶۸۲۸
آ_۴۵۰۹۵

آپارتمان تجارتی مشتمل بر ۲ اطاق، سالن بزرگ، سرویس کامل، آسانسور و فن کوئل با ۲ خط تلفن مستقل مناسب برای هر نوع کسب و تجارت عصرها- تلفن ۶۷۵۹۳۷
آ_۱۴۷

۷۰ اجاره آپارتمان

آپارتمان ۲ اطاق خوابه طبقه دوم با سرویس کامل اجاره داده میشود ۶۷۵۵۶۸
آ_۴۵۱۴۷

آپارتمان مجهز ۲ تا ۴ خوابه در شمال شهر رهن و اجاره موجود است مسکن ایران ولد تلفن ۲۶۳۱۹۳
آ_۴۵۱۸۵

۷۹ مورد نیاز اجاره آپارتمان

چندین خانواده پزشک به مسکن شما نیازمندند تلفن ۹۲۸۰۴۲
آ_۴۳۴۴۵

مدیرعامل کمپانی بین المللی نیازمند اجاره ۲۲۴۵۰۲
آ_۴۷۳۲

۸۵ مورد نیاز اجاره کارگاه و انبار

کارگاهی حدود ۳۰۰ متر با برق سه فاز و تلفن در منطقه جنوب شهر نیازمندیم تلفن ۵۵۶۵۶۶
آ_۴۵۱۰۸

سالنی جهت کارگاه تولیدی از ۴۰۰ متر ببالا در اطراف تهران با برق سه فاز اجاره‌ای نیازمندیم تلفن ۸۹۸۹۲۴
آ_۴۵۱۸۰

۱۰۱ ساختمان سازی

دفتر ساختمانی حق کارگر
جهت انجام کلیه کارهای ساختمانی و آسفالتکاری و لوله کشی کلی و جزئی و شبانه روزی در سراسر کشور ایران در خدمت شماست تلفن ۹۶۸۱۷۸

شیروانی منازل
خود را تعمیر کنید تعمیر و تعویض هرگونه شیروانی فوری ۸۳۶۵۰۲
آ_۴۵۱۵۵

آسفالتکاری فوری
۷۳۶۹۹۹
آ_۴۵۱۶۱

دفترخانه سازی
مقاطعه کاری ساختمان و تعمیرات تلفن ۷۰۸۱۷۷
آ_۴۴۶۶۱

دفتر ساختمانی الوند
کلی و جزئی با مصالح و بدون مصالح ۹۷۷۰۵۳

اسکلت بتونی ایتال سقف
فروش تیرچه بلوک بانرخ رسمی-سریع
شرکت سقف مرکزی
تلفن ۸۲۸۷۲۸

دیوار و سقف پیش ساخته
نصب سریع قیمت مناسب
۶۲۱۶۳۷

کلیه کارهای ساختمانی
پیمانکاری فراهانی ۳۳۸۰۶۴
آ_۴۴۰۰۰

اسفالتکاری
۳۵۸۲۲۸ ناصری

رابیتس بندی
نصب هیرانیت اطاقک
۸۳۲۱۳۳

تهران شتیلا
پیمانکاری کلیه کارهای ساختمانی سریعتر و ارزانتر
۸۹۷۱۶۶

ایزوسیل
بام خود را ایزوسیل کنید
تجربه ۱۶ ساله شرکت ایزوسیل بام شما را بدون کندن و نیاز به برف روبی بروش سرد در ۳ نوع ۴-۶-۸ لایه ایزوسیل و ۵-۱۰-۱۵ سال و بروش گرم در ۳ نوع ۸-۱۲-۱۶ لایه ایزوسیل و ۱۰-۱۵-۲۰ سال با اطمینان تضمین میکند
(ساعت ۸/۳۰ تا ۱۷)
۳۸۵۲۰۰۰
۳۸۵۵۳۳۵

۱۰۴ نقشه کشی ساختمان

نقشه و پایان کار ۲۲۴۵۰۲

۱۰۵ داربست

داربست فلزی یزد

پیچ رولپلاک کف سابی فوری ارزان ۳۴۰۲۹۴
آ_۴۴۴۸۷

شرکت مهشید بست

فروش ونصب داربست پیچ رولپلاک سنگ ۲۳۳۹۷۲
آ_۴۲۶۶۳

داربست پیچ و سنگ و سیمانکاری ۷۳۲۳۲۳

داربست فلزی
عین آبادی ۲۶۵۳۲۱

داربست فلزی اشک زری تلفن ۷۳۴۶۰۲
آ_۴۳۴۲۲

داربست گل نما
نصب فوری ۸۵۳۱۶۵
آ_۴۴۸۷۲

نصب سریع و فروش
داربست ۷۵۴۰۷۹_۷۵۶۰۲۴
آ_۴۲۶۵۴

اژانسهای املاک مجاز تهران

مسکن وزیری
تنها آژانس مجاز کامپیوتر
۶۵۸۱۸۸
۶۵۰۸۵۲
۶۵۳۷۴۲

مسکن فرمانیه
خرید و فروش آپارتمان و ویلا
۲۸۰۳۵۹

مسکن ۴۴
باسالها تجربه کادر تخصصی ملک
خرید فروش اجاره آپارتمان - ویلا
۲۴۱۴۳۹
۲۲۸۳۳۵
آ_۱۲۸۷

شوکت ارمغان
خرید فروش اجاره
تلفن ۸۸۸۲۸۱ ۶۸۵۵۳۲

سریع ترین راه جهت خرید وفروش و اجاره
۲۲۲۴۹۲ و ۲۲۶۰۱۳
۶۵۵۱۳۷ و ۶۲۲۴۷۴
آ_۴۵۱۸۳

برای خرید فروش رهن واجاره با مشاور همیشگی خود تماس حاصل فرمائید سریعتر میفروشیم واجاره میدهیم ۸۵۳۹۹۵
۸۵۶۲۱۸ تماس تا ۸ شب

۸۵۰
ملک شما را سریع تر می فروشد..
۸۵۰ ۸۵۰
۸۵۳۸۰۳-۸۵۱۸۷۱
۸۴۴۹۶۶-۸۴۲۶۵۰

خرید فروش اجاره رهن
تهرانپارس
تهران مسکن
تلفن ۷۸۷۴۲۰

مشاور املاک گوهر
خرید فروش اجاره سعدی
۳۱۳۵۳۸

۱۰۶ تزئینات و دکوراسیون

نقاشی ساختمان
بنرخ تعاونی فوری ۷۶۲۶۵۶
ا_۴۳۷۹۶

تزئینات ۲۲۷
نقاشی موکت کاغذ دیواری دراسرع وقت ۶۶۱۷۹۲
آ_۴۴۳۰۵

امدادگران ۶۷۰۴۷۷
نقاشی تزئینات بنائی اسفالت
آ_۴۴۰۶۴

درکشوئی
لوردراپه تلفن ۳۱۱۴۶۹
آ_۴۵۱۵۶

۱۰۷ لوله بازکنی و تخلیه چاه

تخلیه چاه لوله بازکنی تشخیص ترکیدگی
شبانه روزی فوری
۵۶۴۴۴۸
۶۴۹۰۹۳
۵۳۷۸۱۷

ارزان فوری شبانه روزی
تشخیص ترکیدگی-لوله بازکنی-تخلیه چاه
۷۶۷۷۴۲

تشخیص، ترمیم و لوله بازکنی با فنربرق
۲۵۳۶۹۹-۶۶۷۹۳۵

تخلیه هرنوع چاه
لوله بازکنی
شبانه روزی
شرکت ایران سانترال
۹۳۰۷۸۴

تخلیه چاه لوله بازکنی
تشخیص ترکیدگی لایروبی
شبانه روزی
۳۰۰۰۰۴
۵۳۵۲۶۷ - ۳۰۳۶۶۹

شبانه روزی تمام نقاط
تشخیص
ترکیدگی لوله ترمیم بنائی
تخلیه چاه
لجن کشی و تعمیر طوقه چاه
لوله بازکنی
با فنر برقی فوری
۸۳۱۳۳۲

تخلیه چاه
تشخیص
لوله بازکنی
شبانه روزی
۳۹۷۶۶۷

تخلیه چاه
تشخیص ، لوله بازکنی
۷۹۳۷۹۳

تشخیص ترکیدگی
لوله بازکنی تخلیه چاه
۲۷۷۶۴۱

شرکت مهندسی اندیشه
حق ایام
تعطیلات نوروز
ارزان تمام نقاط
تخلیه چاه تشخیص ترکیدگی لوله بازکنی
۸۲۰۴۹۹
۶۵۱۴۵۱

تخلیه چاه
تشخیص ترکیدگی لوله بازکنی
۳۴۰۸۱۶

تخلیه چاه
تشخیص ترکیدگی
لوله ترمیم وبنائی بامصالح
لوله بازکنی
۳۱۴۲۵۶

لوله بازکنی تخلیه چاه شبانه روزی
۶۶۲۲۶۶ ۶۹۵۹۱۰
۹۴۴۷۴۷ ۵۶۴۹۰۴
۹۹۶۳۱۰ ۹۳۰۴۷۲
۳۴۷۴۹۰ ۶۶۱۱۴۹

ارزان فوری شبانه روزی
تخلیه چاه
لوله بازکنی با فنر برقی
تشخیص ترکیدگی لوله
ترمیم بنائی با مصالح
۷۵۴۴۴۹

تخلیه چاه
تعمیر طوقه-لایروبی
۲۴۲۶۶۶
۶۷۴۳۳۱

۱۲۱ پانسیون میپذیریم

تعلیم وتربیت و پذیرائی روزانه و شبانه کودکان استثنائی درمحیطی شاد زیر نظر مربیان مجرب ۲۷۴۸۵۲
آ_۴۴۷۸۳

۱۲۴ گمشده

دفترچه مالکیت کامیون ۸۰۸ مدل ۶۸ بشماره ۷۹۳۵۲ تهران ع گمشده اعتبار ندارد

کیف محتوی سند منزل و دفترچه بسیج و شناسنامه بنام زیدالله بهاری و سه عدد شناسنامه فرزندانم همراه یادسته چك بانك ملی شعبه کمالی جاری ۷۵۴۸۷ و دفترچه تعاونی مصرف فرهنگیان بنام اینجانب در تاریخ ۶۴/۱۲/۲۹ مفقود گردیده. ازیابنده تقاضادارد با تلفن ۵۴۱۰۱۲ تماس حاصل نماید.
آ_۱۴۸

کارت موتور هوندا ۱۲۵ بشماره شهربانی ۸۲۴۵ تهران ۸۱ گمشده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.
آ_۱۴۴

کیف قهوه ای رنگ محتوی کارت شرکت نفت و گواهینامه رانندگی پایه یکم و موتور سیکلت و کارت پایان خدمت و منقضی خدمت گمشده یابنده با تلفن ۵۹۸۷۳۸ اطلاع دهند که همگی آنها بنام محسن رحیمی
آ_۱۴۰

دفترچه مالکیت پیکان بشماره شهربانی ۷۶۱۸۲ تهران س گمشده و از درجه اعتبار ساقط میباشد
آ_۶۱

کارت پایان خدمت اینجانب محمد جعفری فرزند محمود شناسنامه شماره ۱۸ صادره از حوزه ۳ اراك مفقود و از درجه اعتبار ساقط است یابنده با تلفن اراك ۳۱۴۰۴ تماس حاصل نمایند.
آ_۱۴۸۶۶

دفترچه مالکیت پیکان بشماره شهربانی ۲۷۹۶۸ تهران ۲۲ گمشده و از درجه اعتبار ساقط میباشد
آ_۱۳۷

کارت موتور یاماها ۸۰ به شماره شهربانی ۳۹۷۲ تهران ۴۳ و موتور هوندا ۱۱۰ به شماره شهربانی ۱۵۶۸ تهران ۸۰ مفقود اعتبار ندارد
آ_۴۵۱۵۲

دفترچه مالکیت پیکان شماره شهربانی ۸۲۸۸۵ تهران ۲۵ مفقود و از درجه اعتبار ساقط است
آ_۴۵۱۵۳

دفترچه مالکیت اتومبیل تویوتا به شماره شهربانی ۷۲۱۶۳ تهران ۲۲ مفقود و از درجه اعتبار ساقط میباشد
آ_۴۵۱۶۶

سند مالکیت اتومبیل وانت پیکان بشماره ۲۸۱۱۵ تهران ۲۸ مفقود گردیده از درجه اعتبار ساقط است
آ_۱۲۷۹

دوفقره چك از حسابجاری شماره ۱۶۰۵ به شماره های ۱۷۸۵۰۹ به تاریخ ۶۵/۱/۳۰ و ۱۷۸۵۱۰ به تاریخ ۶۵/۲/۲۰ هر دو فقره به مبلغ دومیلیون ریال بانك سپه شعبه دپو (جاده قدیم کرج) گمشده از درجه اعتبار ساقط است
آ_۴۵۱۷۴

سند موتور وسپا به شماره شهربانی ۴۶۵۲ تهران ۳۷ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط میباشد
آ_۴۵۱۸۶

دفترچه مالکیت پیکان بشماره شهربانی ۹۱۳۵۶ تهران س گمشده و از درجه اعتبار ساقط میباشد
آ_۱۴۶

یك دسته چك از شماره ۸۲۶۵۸۹ الی ۸۲۶۶۰۰ جاری ۳۱۴ بعهده بانك ملت شعبه سرچشمه مفقود گردیده از درجه اعتبار ساقط است
آ_۱۲۸۲

کارت موتور سوزوکی ۲۵۰ بشماره شهربانی ۳۵۲۸ تهران ۷۷ گمشده اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۴

دفترچه سوخت کامیون تریلی ماك بشماره ۱۲۱۸۳۱ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است
آ_۱۱۹۰

دفترچه مالکیت ژیان مهاری شماره ۸۶۴۸۵ تهران د مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۶

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۲۴۲۱۴ تهران د مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۶

دفترچه مالکیت بی ام و شماره ۴۶۳۵۹ تهران د مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۸

دفترچه مالکیت رنجرور ۷۵ به شماره شهربانی ۸۷۵۹۱ تهران ع گمشده اعتبار ندارد
آ_۱۲۹۱

مدارك تاکسی شماره ۳۲۷۲۸ تهران ۱۱ و کارنامه و دفترچه جنسی و کارت ماشین متعلق به مهدی آگاهی کشه مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط میباشد
آ_۱۲۹۳

دفترچه مالکیت بنز مدل ۶۹ تهران ج به شماره شهربانی ۷۱۲۷۷ گمشده از درجه اعتبار ساقط است
آ_۱۲۹۲

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۵۶۸۵۵ تهران ۲۴ مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۵

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۶۴۴۵۷ تهران ۲۶ مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۵

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۵۶۲۴۹ تهران ۲۵ مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۵

دفترچه مالکیت تویوتا شماره ۵۷۱۴۳ تهران ۱۵ مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۵

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۶۹۹۹۴ تهران ۲۵ مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۵

دفترچه مالکیت وانت دایهاتسون شماره ۱۷۲۱۹ تهران ۱۹ مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۵

دفترچه مالکیت فولکس شماره ۹۲۳۷۶ تهران ب مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۵

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۷۳۷۷۶ تهران م مفقود اعتبار ندارد

دفترچه مالکیت وانت نیسان شماره ۱۵۱۷۱ تهران ل مفقود اعتبار ندارد
آ_۱۲۸۵

دفترچه مالکیت وانت پیکان شماره ۵۷۱۹۴ تهران ص مفقود اعتبار ندارد

۱۲۴ گمشده

دفترچه مالکیت بـاـو ۳۲۰ بشماره شهربانی ۶۸۵۶۷ تهران۲۲ گمشده و از درجه اعتبار ساقط میباشد.

دفترچه مالکیت مینی بوس شماره ۸۱۶۹۶ تهران ب مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۵

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۲۷۷۶۹ تهران س مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۷

دفترچه مالکیت وانت نیسان شماره ۹۳۳۳۱ تهران الف مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۷

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۹۸۵۲۸ تهران ج مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۷

دفترچه مالکیت بنز شماره ۷۸۱۸۷ تهران ج مفقود اعتبار ندارد

دفترچه مالکیت شورلت شماره ۶۸۱۳۶ تهران ص مفقود اعتبار ندارد

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۸۸۶۷۳ تهران ۲۴ مفقود اعتبار ندارد

دفترچه مالکیت بی ام و شماره ۹۸۶۵۴ تهران م مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۷

دفترچه مالکیت تویوتا شماره ۱۷۳۶۳ تهران ۲۱ مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۷

دفترچه مالکیت شورلت شماره ۹۷۶۶۲ تهران ع مفقود اعتبار ندارد

۴ جلد سند مالکیت
شنبه ۶۵/۱/۹ حدود ساعت ۸ صبح در پیکان شخصی در مسیر آزادی جامانده از یابنده یا راننده محترم تقاضا دارد در غرب چهارراه جمال زاده جبهه آزادی مجتمع ۱۳۹ فروشگاه خانگی ناز تحویل فرموده مژدگانی خود را دریافت دارد یا وسیله تلفن ۹۲۳۴۷۵ از ۹ الی ۱۲ ظهر مراجعه فرمایند
آـ۴۵۱۹۲

دفترچه مالکیت اتومبیل فیات بشماره شهربانی ۲۵۱۹۴ تهران م مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط میباشد
آـ۴۵۱۹۰

دفترچه مالکیت پژو شماره ۶۷۹۳۷ تهران الف مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۹

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۳۵۸۳۴ تهران ۲۵ مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۹

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۱۶۲۷۲ تهران ط مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۹

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۶۴۳۴۹ تهران ط مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۹

دفترچه مالکیت پیکان شماره ۷۵۷۱۷ تهران ج مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۹

دفترچه مالکیت رنو شماره ۵۴۷۵۲ تهران ۲۸ مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۹

کیف محتوی دسته چك، مهر شرکت و دفترچه مالکیت تویوتا شماره ۹۲۴۱۷ تهران ۲۲ مفقود اعتبار ندارد
آـ۱۲۸۹

۱۲۵ پیدا شده

مقداری پول نقد در تاریخ ۲۵ بهمن حدود شریعتی پیدا شده لطفا با تلفن ۸۵۹۱۴۰ تماس بگیرید
آـ۴۵۱۷۳

کیف پول
در تاریخ ۶۴/۱۲/۲۴ کیفی با مقداری پول ووسایل دیگر در داخل اتومبیل رنو جا گذاشته شده لذا خواهشمند است با دادن نشانی آن کیف خود را دریافت نمائید تلفن ۷۹۶۹۴۷

۱۳۱ فروش ماشین آلات

دستگاه شیلنگ زنی کولر-وان- نوار نقاله بفروش میرسد کرج- مهر شهر گلستان یك جنب تعویض روغنی تلفن ۳۲۱۳ کد ۰۲۲۴۶ ملکی
آـ۱۳۰۰

آگهی فروش
تعداد ۱۰ دستگاه ماشین جوجه کشی بفروش می رسد.
۹۹۱۹۱۳
اـ۴۵۰۸۳

۱۳۳ ماشین آلات کرایه

پیمانکاری طرب انگیز
کرایه بیلهای هیدرولیکی کمپرسورهای بتون کنی لوله گذاری لودر بلدوزر
خاکبرداری ۵۹۵۸۶۴

۱۳۵ آگهی های گوناگون

آجر فشاری
بدون فوت وقت جهت ارگانهای دولتی و غیره با ۵٪ تخفیف تلفنهای ۸۶۹۱۴۴ـ۸۶۵۷۳۳

ارز صادراتی خریداریم ۶۲۴۶۱۸ـ۱۹

قهوه ترک اعلا
در بستهبندی ۱۰۰ گرمی تائید شده از وزارت بهداری از تهران و شهرستانها نماینده فعال میپذیریم
شرکت بازرگانی کالاهای مجاز بازار ۶۸۳۹۸۲

توجه

مقداری جک لوله‌ای فابریک پیکان آماده پخش برای تعاونیها سراسر کشور ۵۹۴۰۷۴ عبدالهی تماس ۸ صبح الی ۴ بعدازظهر

اطلاعیه تغییر مکان

بدینوسیله به اطلاع عموم میرساند که
شرکت دگوسا ایران (سهامی خاص)
از اول فروردین ماه ۱۳۶۵ به محل جدید واقع در خیابان آفریقا چهار راه جهان کودك خیابان امیر پرویز شرقی شماره ۲۰ انتقال یافت. تلفن ۶۸۳۴۲۶ و ۶۸۶۲۵۱ تلکس ۲۱۲۶۹۰ دگ ایر

بنام خدا

آگهی مزایده

شرکت سهامی عام پشمبافی جهان در نظر دارد ۵ دستگاه وسائط نقلیه خود را از طریق مزایده بفروش رساند. متقاضیان میتوانند جهت بازدید و شرکت در مزایده به محل کارخانه واقع در کیلومتر ۱۰ جاده ساوه بعد از شرکت خاور جنب کمیته مقداد مراجعه نمایند.

۱ـ وانت نیسان مدل ۱۳۵۵ ۲ دستگاه
۲ـ مینی بوس ۳۰۹ مدل ۱۳۵۲ ۱ دستگاه
۳ـ اتوبوس ۳۰۲ مدل ۱۳۵۳ ۱ دستگاه
۴ـ کامیون بنز ۶۰۸ مدل ۱۹۷۳ ۱ دستگاه

شرکت کنندگان میتوانند تقاضای خود را ازتاریخ درج آگهی به مدت یك هفته بطور کتبي به شرکت تسلیم نمایند.
شرکت در رد یا قبول هریك از پیشنهادات مختار میباشد

بنام خدا

«دعوت به همکاری برای نصب ماشین آلات»

شرکت سیمان ارومیه که با مشارکت و مدیریت بانك صنعت و معدن ایجاد یك واحد تولید سیمان بظرفیت ۲۰۰۰ تن در روز را در کیلومتر ۳۵ جاده ارومیه ـ مهاباد در دست انجام دارد برای نصب ماشین آلات مکانیکی والکتریکی واحد مزبور از کلیه شرکتها و گروه هاییکه در زمینه نصب ماشین آلات واحد های صنعتی بزرگ بخصوص واحدهای تولید سیمان دارای تجربه وسابقه کار میباشند دعوت به همکاری بعمل میآورد. خواهشمند است پیشنهادات خود را که حاوی اطلاعات زیر نیزباشد تا تاریخ ۱۳۶۵/۱/۲۵ به آدرس زیر ارسال نمائید.

۱ـ مشخصات شرکت یا گروه با ذکر نام شرکا ومدیران.
۲ـ سوابق وتجربیات با ذکر محل انجام آنها.
۳ـ ماشین آلات وتجهیزات وابزار نصب موجود.
۴ـ نیروی انسانی متخصص با ذکر سوابق تحصیلی وتجربیات کاری.
۵ـ پیشنهاد در مورد چگونگی عقد قرارداد.

شرکت سیمان ارومیه برای رد یا قبول پیشنهادات مخیر خواهد بود.
آدرس: تهران ـ خیابان مطهری ـ خیابان میرعماد ـ کوچه ۱۲ـ پلاک ۳ـ طبقه ۳

شرکت سیمان ارومیه

آگهی استخدام

شرکت تعاونی تولیدی و خدماتی سازندگان قطعات ثابت خودرو نیاز بهمکاری افراد ذیل دارد

۱ـ رئیس اموراداری
وارد به امور ماشین نویسی فارسی و لاتین و داشتن لیسانس امور اداری و وارد به زبان خارجی (انگلیسی)

۲ـ انباردار
داشتن مدرک لیسانس انبارداری و ۵ سال سابقه کار و تخصص

۳ـ نگهبان
داشتن حداقل دیپلم متوسطه و ضامن معتبر با ۵ سال سابقه کار

۴ـ صندوقدار
داشتن دیپلم متوسطه و ضامن معتبر با ۵ سال سابقه کار

۵ـ رئیس فروش
یک نفر لیسانس بازرگانی با ۵ سال سابقه کار
داوطلبین شرایط می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر یک برگ فتوکپی شناسنامه عکس‌دار و فتوکپی مدرک تحصیلی به انضمام ۴ قطعه عکس به آدرس خیابان کارگر جنوبی خیابان طوس پلاک ۱۶ مکاتبه و یا با تلفن ۵۴۲۶۳۷ تماس حاصل فرمایند.

قابل توجه کلیه بیمارستانهاو مصرف کنندگان گازهای طبی وصنعتی
تهیه وتامین کلیه گازهای طبی و صنعتی وانواع سیلندرهای گازهاوخدمات نصب و تعمیر اکسیژن سانترال بیمارستانها باقطعات یدکی وانواع مانومترهای مرطوب وصنعتی ولوازم فنی بیمارستانی تلفن۶۷۰۷۹۳ و ۶۷۰۵۰۸

آگهی استخدام

شرکت خدماتی مهندسی جهت تکمیل کادر فنی خود به افراد زیر با حقوق مکفی نیازمند است.

۱ـ مهندس ماشین آلات کشاورزی
دارای حداقل ۳ سال سابقه کار عملی و آشنا به زبان انگلیسی یا آلمانی ۱ـ نفر

۲ـ تکنیسین ماشین آلات کشاورزی
دارای حداقل ۴ سال سابقه کار عملی و آشنائی کامل به لوازم کشاورزی ۲ نفر
داوطلبین میتوانند همه روزه به استثناء پنجشنبه ها از ساعت ۱ الی ۵ بعد از ظهر با تلفن ۶۲۵۹۴۸ تماس حاصل نمایند تا ترتیب مصاحبه با آنها داده شود

شرکت ساختمانی کیان میهن (سهامی خاص) شماره ثبت ۱۱۳۳
قابل توجه خوانندگان روزنامه

بدینوسیله به اطلاع کلیه هموطنان میرساند در تاریخ ۶۵/۱/۱ یکعدد کیف مشکی دستی که مقداری مدارک و اسناد به شرح زیر داخل آن بوده مفقود گردیده است از یابنده خواهشمند است در صورت اطلاع به تلفن ۳۳۴۶۲۹ آقای صمد ارشادی تماس حاصل و مژدگانی دریافت نمایند.
اسناد داخل کیف به شرح زیر میباشد
۱ـ شناسنامه بنام محمد کیانی نوده فرزند عصمت علی
۲ـ سند مالکیت به شماره ۴۱۰۰ـ۱۵۱ گوهر دشت کرج
۳ـ دسته چک بانک ملی شعبه کرج به شماره جاری ۱۰۵۲۶ که از درجه اعتبار ساقط میباشد.
۴ـ دسته چک بانک سپه شعبه گوهردشت کرج به شماره جاری ۱۶۶۸ که از درجه اعتبار ساقط میباشد
۵ـ کارت خودرو سواری پیکان به شماره شهربانی ۷۸۸۵۳ شیراز ۱۱
۶ـ کارت کامیونت انترناش به شماره شهربانی ۷۲۸۶۷ تهران ب
۷ـ گواهینامه رانندگی به شماره ۰۰۱۰۲۰ بنام محمد کیانی نوده
۸ـ مقداری اسناد و مدارک مربوط به قراردادهای استانداری، فرمانداری ـ شهرداری و شهرداری کرج و گوهر دشت میباشد که طرف قرار داد بنام محمد کیانی نوده
در صورت امکان یابنده به پاکت گذارده و به نشانی زیر بفرستد و مژدگانی قابل توجه‌ای دریافت نماید
آدرس ـ گوهردشت کرج ـ خیابان ۱۷ فاز ۳ بلوک ۳ پلاک ۲۲ یا شهرداری گوهردشت مقاطعه کار محمد کیانی نوده ارسال نماید.

کنکور
فوق دیپلمه‌ها

کلاسهای آمادگی کنکور فوق دیپلم به لیسانس دررشتههای برق و الکترونیک، ساختمان و مکانیک برای دروس علوم پایه و اختصاصی درمجتمع فنی تهران تشکیل میشود.
توجه: برای داوطلبانیکه قادر به حضور درکلاسها نمیباشند کلیه جزوات، تستها و سئوالات کنکور ٦٤ و سالهای قبل از آن بهمراه حل و پاسخ کامل تستها ارسال میگردد.
نشانی: خیابان حافظ چهارراه یوسف‌آباد مقابل وزارت بهداری کوچه زرتشتیان شماره ٢٤ تلفن ٦-٣٨٥٦٤٢٤

سماور امینیان فرد
را فراموش نکنید چون دارای گارانتی میباشد

پوکه

صنعتی ـ معدنی
جهت بام ـ بتون ـ کف ـ عایق ضد رطوبت بقیمت انجارتی
تحویل فوری در تمام کشور
تلفن ۹۳۵۵۸۲ ـ ۹۲۴۲۵۶ و ۷۶۳۴۰۲

ارز صادراتی

شرقی نیازمندیم تلفن ۱۹ و ۶۲۴۶۱۸

آگهی مزایده

جهاد سازندگی استان آذربایجانغربی در نظر دارد ماشین آلات سنگین زیر را از طریق مزایده به فروش برساند داوطلبان میتوانند همه روزه باستثنای ایام تعطیل جهت بازدید از دستگاهها در محل انبار شهید ناصری واقع در چهارکیلومتری جاده ارومیه و سلماس روبروی انبار شهید محبی مراجعه و در صورت تمایل برگ شرایط مزایده را از جهاد سازندگی استان آذربایجانغربی واقع در ارومیه، فلکه قدس جهاد سازندگی استان تحویل بگیرند.
۱ـ بلدوزر D8 ۲ـ بلدوزر D7 ۳ـ بلدوزر D6
۴ـ بلدوزر TD15 ۵ـ بیل مکانیکی بکهو
۶ـ کمپرسی ولو ۷ـ شش دستگاه کمپرسی لیلاند
آخرین مهلت ثبت نام ساعت ۱۲ روز چهارشنبه مورخه ۶۵/۲/۱۰ اجرکم عندالـ...
جهاد سازندگی استان آذربایجانغربی

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت جدیدالتأسیس خدمات مهندسی و فنی برق و الکترونیک باختران «نوبت دوم»
نظر باینکه در جلسهٔ مورخ ۶۵/۱/۱۰ موضوع مندرج در روزنامه اطلاعات شماره ۱۷۸۳۹ اکثریت قانونی حاصل نشد لذا بدینوسیله از کلیه سهامداران این شرکت دعوت بعمل میآید که درمجمع عمومی فوق العاده نوبت دوم که درتاریخ ۶۵/۲/۵ ساعت ۶ بعداز ظهر در منزل مدیرعامل به نشانی: باختران کوی ۲۲ بهمن خیابان ۴۵ متری برق کوچه میثم روبروی آرایشگاه فتن‌فر تشکیل میگردد حضور بهمرسانند.
دستور جلسه: نحوه آغاز فعالیت شرکت و یا انحلال آن «تعیین تکلیف شرکت»
هیئت مدیره

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده شرکت سهامی خاص نخ زرین
بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت سهامی خاص نخ زرین دعوت میشود تا درجلسه مجمع عمومی عادی شرکت که بطور فوق العاده در ساعت ۱۰ صبح روز شنبه ۱۳۶۵/۱/۳۰ در محل کارخانه شرکت تشکیل میشود حضور بهم رسانند.
دستور جلسه عبارت است از:
۱ـ استماع گزارش هیئت مدیره
۲ـ تعیین اعضاء هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت
۳ـ ورود و خروج سهامداران
۴ـ اتخاذ تصمیم و تصویب موضوعاتی که وسیله رئیس جلسه درمجمع مطرح میشود.
رئیس هیئت مدیره شرکت سهامی خاص نخ زرین
محبوبه لاهیجانیان

آگهی مزایده ـ/۵۰ تن سیم مس

راه آهن جمهوری اسلامی ایران در نظر دارد مقدار ۵۰ تن سیم مسی فرسوده ۳ و ۴ میلیمتری موجود در محوطه انبار خود واقع در حوزه ۶ ناحیه راه آهن تهران (درب ـ ورودی خیابان کشتارگاه بعد از پل جوادیه) که مازاد بر احتیاج میباشد و براساس مقررات و ضوابط آئین نامه معاملات دولتی از طریق مزایده بفروش میرساند، سپرده شرکت در مزایده معادل ۵٪ مبلغ پیشنهادی خواهد بود، داوطلبان شرکت در مزایده می توانند برای اطلاع بیشتر از جزئیات و مشخصات و شرایط معامله در یکی از ساعات اداری باداره کل کار پردازی راه آهن واقع در میدان راه آهن ساختمان شهید کلانتری طبقه چهارم مراجعه واسناد مزایده رادرمقابل فیش بانکی به مبلغ ۵۰۰پانصد ریال که بحساب ۵۷۴ راه آهن نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قابل پرداخت (بتمامی شعب بانک ملی) پرداخت شده باشددریافت نمایند پیشنهاد دهندگان باید کلیه اسناد مزایده را پس از بازدید سیم های فرسوده با قید قبولی امضا کرده و ضمیمه پیشنهاد خود حداکثر تا ساعت ۹ صبح روز۶۵/۱/۳۰ منحصراً بدبیر خانه اداره کل کار پردازی راه آهن تحویل و رسید دریافت نمایند پیشنهادهای رسیده در ساعت ۱۰ صبح همان روز در کمیسیون مزایده باز و خوانده خواهد شد دادن پیشنهاد بمنزله قبول اختیارات و تکالیف دستگاه مزایده گزار موضوع ماده ۱۰ آئین نامه معاملات دولتی که در شرایط مزایده توضیح داده شده است میباشد.
م الف ۳۳۷۷۱ راه آهن جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شرکت ایران خودرو (سهامی عام)

متقاضیان تعمیر اساسی موتور پیکان و صافکاری کلی و تعویض قطعات بدنه میتوانند به تعمیرگاه مجاز ۶۱ واقع در خیابان شهید رجائی بعد از سه راه علی آباد مراجعه تا طبق ضوابط شرکت ایران خودرو و رعایت نوبت در خط تعمیر قرار گیرند

شرکت ملی نفت ایران
بسمه تعالی
امور مهندسی و ساختمان (عمومی ـ خطوط لوله و مخابرات) شرکت ملی نفت ایران در نظر دارد اجرای عملیاتی احداث شعبه و جایگاه فروش درپاوه شامل کارهای ساختمانی و محوطه‌سازی جداول بتونی و آسفالت پیاده‌روها و همچنین نصب مخازن زیرزمینی و کارهای تأسیساتی شامل برقی و مکانیکی را بمناقصه بگذارد. از کلیه پیمانکارانیکه شرائط ذیل را دارا میباشند:
۱ ـ توانائی تهیه ضمانتنامه بانکی حدود ۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال.
۲ ـ نداشتن کار در دست اقدام کمتر از ۵۰٪ (در مقایسه با ظرفیت کل ارجاع کار).
۳ ـ آشنائی با موقعیت منطقه.
دعوت مینماید حداکثر تا تاریخ ۱۳۶۵/۱/۲۵ جهت دریافت تکمیل و تحویل پرسشنامه اطلاعاتی بانضمام ارائه تقاضای شرکت در مناقصه فوق‌الذکر به امور پیمانهای شرکت ملی نفت ایران ـ امور مهندسی و ساختمان واقع در خیابان آیت‌ا... طالقانی شماره ۵۳ مرکزی سوم طبقه هفتم اطاق ۷۰۹ مراجعه فرمایند.
م الف ۳۳۹۳۷

بسمه تعالی
وزارت معادن و فلزات
شرکت ملی فولاد ایران

آگهی مناقصه

این مرکز در نظر دارد یکدستگاه جراثقال سقفی دو تنی را از طریق مناقصه خریداری نماید.
پیشنهاد دهندگان میتوانند جهت دریافت اسناد مناقصه بآدرس اصفهان اتوبان ذوب آهن کیلومتر یک نرسیده به سه راه آب و برق منطقه صنعتی قائمیه مراجعه و یا جهت کسب اطلاعات بیشتر با تلفنهای ۷۱۷۴۲ـ ۷۴۹۲۴ و ۷۴۵۳۹ تماس حاصل نمایند.
مرکز تحقیقات و آزمایشگاه نسوز اصفهان

احضاریه

بدینوسیله به آقایان حسن نصیروند فرزند عزیز و اسد نصیروند فرزند ذکرخان که آدرس مندرج در پرونده کلاسه ۱۱۱۱۳/۶ مورخ ۶۲/۷/۲۳ شناخته نشده‌اند، ابلاغ میگردد ظرف مدت ده روز از تاریخ نشر این آگهی خود را به دادیاری شعبه ۶ دادسرای انقلاب اسلامی امور اقتصادی تهران معرفی نمایند بدیهی است در صورت عدم مراجعه به پرونده نامبردگان غیابا رسیدگی خواهد شد.
روابط عمومی دادستانی کل کشور

آگهی

بدینوسیله از آندسته از امت حزب‌ا... که ازآقای حسین افضلی فرزند اسماعیل رئیس ساواک منحله جنوب شرق تهران (بازار) دماوند، جنوب غربی تهران و شمیران شکایتی دارند تقاضا میشود جهت اعلام شکایت خود به دادسرای انقلاب اسلامی تهران امور اقتصادی واقع در خیابان خیام مراجعه نمایند.
م الف ۸۲۰ روابط عمومی دادستانی کل کشور

بسمه تعالی

آگهی مناقصه حمل نفر

فرماندهی ترابری نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران حمل افراد سال ۱۳۶۵ را برابر برگ شرایط و مشخصات موجود بمناقصه میگذارد. پیشنهاد دهندگان میتوانند همه روزه باستثنای ایام تعطیل با مراجعه به شعبه پیمانها فرماندهی ترابری نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران (واقع در کیلومتر ۱۸ جاده قدیم کرج) واخذ شرایط و مشخصات پیمان پیشنهاد خود را طبق مفاد مندرج در شرایط مربوطه تا آخر وقت اداری روز ۶۵/۱/۲۹ به مرکز پیام فرماندهی ترابری تسلیم و رسید دریافت نمایند.
فرماندهی ترابری لجستیکی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران
م الف ۷۹۱

بسمه تعالی

«آگهی مناقصه حمل کالا»

شرکت سهامی صنایع شیر ایران حمل ۴۸۰ تن پاکتهای بسته‌بندی شیر استریل خود را (حدود ۲۴ کامیون) از سوئد به تهران بطریق کامیون مستقیم به مناقصه میگذارد.
شرکتهای حمل و نقل بین‌المللی دارای مجوز فعالیت در امور «کریر» و یا «کریر ـ فورواردر» از وزارت راه و ترابری میتوانند جهت اخذ برگ شرایط مناقصه تا تاریخ ۶۵/۱/۳۰ به دبیرخانه شرکت به آدرس خیابان حافظ، بالاتر از طالقانی، خیابان رودسر، شماره ۹ مراجعه نمایند.
/م الف ۷۷۱ شرکت سهامی صنایع شیر ایران

آگهی مزایده

اداره کل مهندسی زراعی در نظر دارد تعداد چهارصداصله درخت تبریزی را از طریق مزایده عمومی بفروش برساند متقاضیان میتوانند در ساعات اداری از تاریخ انتشار این آگهی لغایت مورخ ۶۵/۱/۳۱ به آدرس کرج ـ جاده مردآباد کیلومتر ۴ اداره کل مهندسی زراعی آقای رضاشور گشتی مراجعه و ضمن بازدید از درختان برگ شرایط مزایده را دریافت و نسبت به ارائه پیشنهاد طبق مفاد برگ شرایط مزایده تا پایان وقت اداری روز ۶۵/۲/۱۰ به دبیرخانه اداره کل اقدام و رسید دریافت دارند./س
مهدی اصغری سرپرست اداره کل مهندسی زراعی

مجتمع معدنی شرکت ذغال سنگ البرز مرکزی گامی بلند در جهت رفع نیاز صنایع کشور و قطع وابستگی به خارج

برادر مهندس
قربان محمد اسماعیل پور
مدیر عامل شرکت
ذغالسنگ البرز مرکزی

کارکنان و متخصصین متعهد به انقلاب اسلامی ایران شاغل دراین شرکت که همانند دیگر همرزمان و همسنگران خود دراقصی نقاط ایران این مرز و بوم به جهاد صنعتی اشتغال دارند، نه تنها درهدف افزایش تولید و

برادر مهندس اسماعیل پور مدیرعامل شرکت دغالسنگ البرز مرکزی هنگام بازدید ، حجت الاسلام حبیبی نماینده مردم قائم شهر و سوادکوه و همراهان از تاسیسات معدن توضیح لازم را میدهد

بالا بردن تولید سرانه مملکت جهد و کوشش مینمایند، بلکه درروند قطع وابستگی از قدرتهای سلطه گربیگانه درسنگرکار، تلاش چشمگیری انجام میدهند، کارگران و کارمندان شرکت ذغال سنگ البرز مرکزی با برنامه ـ ریزی صحیح بهمراه مدیریت با استخراج روزانه حدودا ۶۰۰ تن ذغال ، و سالیانه ۱۸۰۰۰۰ تن نیاز داخلی را تامین مینمایند، و درحقیت میتوان گفت معادن ذغال سنگ البرز مرکزی یکی از عظیم ترین سرمایه گذاریهای کشور درشمال ایران و تامین کننده درصدی از حیاتی ترین نیاز صنعت مادر بشمار میروند.

برادر مهندس قربان محمد اسماعیل پور مدیر عامل شرکت ذغال سنگ البرز مرکزی طی گفتگوئی ضمن اظهار مطالب فوق چگونگی فعالیت های شرکت البرز مرکزی را تشریح کرد و درآغاز گفت:

با سلام و درود به رهبر کبیرانقلاب اسلامی و ارواح مقدس و پاک شهدا و آرزوی پیروزی نهائی رزمندگان دلاور اسلام بر کفر جهانی در سال ۱۳۱۳ بهنگام احداث راه آهن تهران ـ گرگان ـ شرکت ذغال زیرآب درمعدن ذغال سنگ زیراب، شروع بکار نمود و تا سال ۱۳۵۰ بهره برداری از آن ادامه داشت، درسال ۱۳۱۹ شرکت ملی نفت در شمال منطقه البرز مرکزی و شرکت دماک از سال ۱۳۳۸ بر اساس قرار دادی که بین شرکت ملی ذوب آهن ایران و شرکت آلمانی دماک امضاء شد متعهد مطالعات زمین شناسی رسوبات ذغالدار ناحیه زیرآب، کارمزد و گلندرود گردید. عملیات اکتشافی شرکت دماک در سطح بوسیله ترانشه ها و درعمق بوسیله تونلها که شامل ۹ تونل اکتشافی بر روی رگه های ذغال بشماره ۴ و۹و۱۱ و۱۲و۱۳ می باشد درقسمتهای مختلف معدن مشخص گردیده است، درسال ۱۳۴۸ درمنطقه زیرآب، و کارمزد با همکاری کارشناسان شوروی عملیات زمین شناسی و اکتشافی ادامه یافت، و معدن کارمزد احداث شد و برای بسط و توسعه کارخانه ذوب آهن اصفهان تامین ذغال سنگ کک شو از

مهمترین مسائلی است که شرکت ملی ذوب آهن با آن روبرو بود و دراین رابطه از سال ۱۳۵۳ بعد دامنه فعالیتهای اکتشافی درحوزه البرز مرکزی به وسعت ۲۵۰۰۰ کیلومتر مربع درمحدوده ای از شرق تا اطراف بهشهر و درجنوب تا جاده دامغان به تهران و درشمال تا فرورفتگیهای دریای خزر و درغرب تا جاده چالوس به شرکت البرز مرکزی واگذار گردید، دراین رابطه فعالیتهای چشمگیری با عملیات اکتشافی و معدنی درمحدوده استحفاظی و نواحی ذغالخیز آلاشت و ناحیه ذغالدار چهاردشت ـ کیاسر و مناطق ذغالدار گلندرود و نورود، و بلده شروع شده است، و انواع ذغالها با خواص متفاوت و ذخائر متناوب شناسائی گردیده عملیات بهره برداری از معدن ذغال سنگ کارمزد در سال ۱۳۵۰ شروع گردیده است که این عملیات معدنی نیمه مکانیزه بوده و پس از طراحی ـ معدن اقدام به حفر تونلها و سایر موارد مورد نیاز برطبق طرح شد و استخراج ذغالسنگ ازکارگاهها شروع گردید و توسط کامیون از معادن به قسمت کمپلکس واقع در انجیر تنگه جهت تغلیظ حمل شده و ذغال کنسانتره توسطواگن راه آهن بکار خانه ذوب آهن اصفهان ارسال میگردد،

مدیر عامل شرکت ذغال سنگ البرز مرکزی در ادامه سخنانش افزود: بمنظور بالا بردن تغلیظ پذیری و بدلیل اینکه در برنامه های کاری شرکت استخراج از معادن دیگر ذغال سنگ با مارکهای مختلف اجتناب ناپذیر است از این جهت قراردادی بین شرکت ملی ذوب آهن ایران و کشور شوروی قبل از انقلاب شکوهمند اسلامی منعقد و بر اساس آن طراحی و نصب کارخانه ذغالشوئی کار مزد واقع در انجیر تنگه به ظرفیت سالانه ۵۰۰ هزار تن در نظر گرفته شد و بدلیل سهل انگاری و عدم توجه به اهمیت مسئله شروع کار ساختمان کارخانه مزبور به تعویق افتاد ولی از نیمه دوم سال ۶۰ علیرغم امکانات خیلی ضعیف، ابتدائی ترین مراحل ساختمان کارخانه شروع و ادامه یافت، و هم اکنون بیش از ۸۵ درصد حجم کار کلیه قسمتهای کارخانه از جمله نصب تجهیزات و راه اندازی آزمایشی بخشی از آنها انجام گرفته و عمده کارها بصورت امانی و بعضاً از طریق پیمانکار داخلی بدون هیچ کارشناس خارجی از دو سال قبل در حال پیشرفت بوده و انشاالله بیاری خداوند بزرگ و با همت برادران متعهد شاغل در این قسمت و کمک برادران در دیگر قسمتها، این واحد در اوایل نیمه دوم سال ۱۳۶۵ راه اندازی و مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت، و ذغال سنگ استخراجی از معادن کارمزد، کار سنگ کیاسر که هر یک دارای خاکسترهای متفاوت و بعضاً بالا بوده در این کارخانه تغلیظ و خاکستر آن بحد نرم مجاز مورد مصرف باطریهای کک پزی کارخانه ذوب آهن اصفهان خواهند رسید و از طریق راه آهن از انجیر تنگه به کارخانه ذوب اهن اصفهان حمل میگردد. مدیریت عامل در مورد تعداد کارکنان این شرکت گفت: بر اساس آخرین آمار تعداد کارکنان این واحد شامل ۵۷۴۲ نفر است که ۱۰۸۶ نفر آنها مشمول قانون استخدام خاص شرکت ملی فولاد و ۴۲۸۳ نفر نیز مشمول قانون کار هستند و همگی در معادن وبخشهای مختلف شرکت در حال انجام وظیفه هستند، از این تعداد همچنین ۳۷۳ نفر بصورت قراردادی موقت یکساله و ۸۵ روزه بر حسب نیاز در طرحهای مختلف شرکت بکار اشتغال دارند.

برادر اسماعیل پور مدیرعامل در مورد اداره کلیه قسمتهای شرکت اعم از عملیات اکتشافی و معدنی و کارخانه ذغالشوئی بوسیله متخصصین متعهد ایرانی گفت: اداره کار شرکت چه در بخش اکتشاف و بهره برداری و استخراج و ذغالسنگ که در طول سالیان قبل بوسیله مشاورین و کارشناسان روسی که بالاترین رقم آنها در سال ۴۹ به ۴۶ نفر رسیده بود انجام میشد، خوشبختانه بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی این عده کاهش یافته است بطوریکه در اواخر سال ۶۲ به یک نفر کارشناس ساختمانی عدم نیاز به کارشناسان خارجی اعلام شد و کارشناسان به کشور شوروی بازگشت داده شدند، ناگفته نماند که از دو سال قبل بخاطر همت والای برادران مومن و متعهد و متخصصین ایرانی کلیه کارها حتی در مرحله طراحی نیز بدست افراد ایرانی انجام میشود.

مدیرعامل شرکت در مورد تلاش کارگران در سنگر کار گفت: بخاطر اعتقاد درونی و ریشه‌ای که به اسلام تحت رهبری ولایت فقیه و آگاهی کارگران و بخصوص برادران کارگر شاغل در این شرکت از شرایط خاص انقلاب شکوهمند اسلامی و اطلاع از حیله‌ها و دسایس نوکران اجنبی و استکبار جهانی

شهید ابوالقاسم خانگاه

شهید موسی موسی نژاد

شهید مهرعلی مرادیان

شهید علی اکبر مستانی

شهید اسدالله فولادی

شهید یعقوب شیرزادی

معدنچیان و کارگران زحمتکش برای رسیدن بمرحله خودکفایی تا مرحله ایثار در سنگر کار تلاش می کنند

تلاش چشمگیر و ایثارگرانه معدنچیان عزیز در سختترین شرایط کار و همکاری مستمر با مسئولین و مدیریت و رعایت که هر لحظه در انتظار بزانو در آوردن این امت بپا خاسته میباشد مسئله خودکفائی در این شرکت از اهمیت خاصی برخوردار است و مقررات کاری به نحوی است که علیرغم مسائل و مشکلات ناشی از برخی کمبودها، پیشرفت کار و بالا رفتن میزان تولید نسبت به سالهای قبل نشانه توفیق در کار بوده است.

وی در مورد ایجاد امکانات رفاهی کارکنان و کارگران اظهار داشت: از محل پس انداز کارمندان شرکت تابحال به افراد واجد شرایط که بیش از ۵۰۰ نفر هستند وام مسکن داده شده است که در طی ۲۵ سال مستهلک میشود. همچنین دراین رابطه از محل پس انداز مزبور طبق ضوابطی به افراد واجد شرایط وامی نیز تحت عنوان وام ضروری داده می‌شود که در طی ۴ سال باید مستهلک شود. اخیرا با پیگیریهای مداوم شرکت ملی فولاد و مصوبات مجلس شورای اسلامی و هیئت محترم دولت جمهوری اسلامی ایران، بدلیل [illegible] کار در معادن و بمنظور ارج نهادن به کارگران زحمتکش، از محل اعتبار مصوبه مزبور، این شرکت حدودا درسال ۶۳ موفق به پرداخت وام مسکن کارگری به بیش از ۲۰۰۰ نفر شده است که این وام با رعایت شرایط بانک مسکن جمعا بیش از ۱/۰۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال شده است، که خود کمک مهمی به این برادران متعهد به انقلاب و این قشر زحمتکش میباشد و از طرفی شرکت دارای سه شهرک درازاد مهر کیاسر ـ کلیج کلا با ۴۰۰ دستگاه ساختمان میباشد و برحسب ضرورت شغلی و با توجه به امتیازات درنظر گرفته شده در اختیار افراد واجد شرایط اعم از کارگر و کارمند قرار داده می شود، و علاوه بر آن دو دستگاه مهمانسرا در آزاد مهر و کیاسر برای اسکان مهمانان شرکت وجود دارد، وی همچنین افزود: برای گسترش و تعمیم ورزش درکلیه رشته‌ها برای کادر این شرکت، علاوه بر برگزاری مسابقات ورزشی، مجتمع و سالن ورزشی شهید بهشتی با زیربنای ۱۰۸۰ متر مربع در مجاورت اداره شرکت درحال احداث است و انشاالله در آینده بصورت یک مجموعه کامل ورزشی درخواهد امد، همچنین شرکت دارای پنج باب رستوران و سه ساندویچی است و به کلیه افراد برحسب تمایل غذا داده میشوذ و از بابت آن فقط هزینه خرید مواد اولیه دریافت میشود، ناگفته نماند از سوی ستادنهضت سوادآموزی شرکت ذغالسنگ البرز مرکزی برای بالا بردن میزان سواد بیسوادان شاغل در شرکت، چهار کلاس مقدماتی (قبول شدگان ۱۵۲ نفر) و پنج کلاس تکمیلی دائر و ۳۳ نفر با سواد شده‌اند، و ۸۶۷ نفر از افراد بیسواد شرکت درآینده زیر نظر شش نفر از آموزشیاران مومن و متعهد به انقلاب اسلامی به امرسوادآموزی مشغول خواهند شد و از اول بهمن ماه سال جاری ۴ کلاس درمنطقه کیاسر نیز دائر شده است.

شرکت ذغالسنگ البرز مرکزی همواره مشوق کارکنان و کارگران به امر سوادآموزی بوده و با ایجاد امکانات رفاهی، آنان را مورد حمایت قرارداده است، درحال حاضر بعلت موقعیت کاری ۱۸۰ نفر درکلاسها سرگرم آموزش میباشند.

مدیرعامل شرکت در ادامه سخنانش به وضع درمان اشاره کرد و گفت: شرکت دارای یک بیمارستان در شهرک آزاد مهر و دارای شش درمانگاه در معادن و بخشهای متفاوت کاری برحسب درجه اهمیت میباشد، کلیه کادر شرکت اعم از کارمندان و کارگران دارای دفترچه درمانی شرکت بوده و بیمه میباشند، وعلاوه برآن شرکت به منظور رعایت رفاه حال مراجعین و کادر شاغل، با تعدادی از بیمارستانها در سطح استان قراردادی منعقد نموده است و حتی درصورت عدم معالجه بیماران در داخل کشور برطبق ضوابط دولت جمهوری اسلامی، جهت مداوا به خارج از کشور اعزام میشوند بطوریکه درسال ۶۴ سه نفر بیمار به خارج از کشور اعزام شدند و خوشبختانه درزمینه مداوای آنها هم موفقیتهائی حاصل شده است.

برادر اسماعیل پور در مورد شرکت تعاونی این شرکت گفت: شرکت البرز مرکزی دارای شرکت تعاونی مصرف با سیزده شعبه در قسمتهای مختلف و بیش از ۴۰۰۰ نفر عضو شاغل در این شرکت تعاونی میباشد، که بر حسب اساسنامه خاص، اعضای هیات مدیره و مدیر عامل انتخاب می‌شوند و امکانات رفاهی و خرید را برای شاغلین در واحد برحسب امکانات موجود فراهم مینمایند، لازم به توضیح است که در این رابطه هزینه قابل توجهی از نظر هزینه‌های پرسنلی و اداری برای ارائه خدمات و تدارک متوجه شرکت البرز مرکزی میگردد.

مدیرعامل شرکت در مورد همکاری و نقش انجمنهای اسلامی در ادارات و بخصوص اماکن صنعتی و معدنی گفت: انجمنهای اسلامی با وظائفی که بعهده دارند حقا باید رسالت انبیاء را داشته باشند و نظر بر مشخص بودن حدود وظایف و انتظار این شرکت از اتحادیه انجمنهای شرکت البرز مرکزی در محدوده مقررات وظایف مزبور، کلا همکاری در حد مطلوب است و پیشنهادات عمدتا در جهت پیشبرد کار میباشد، و در این رابطه فعالیت این برادران عزیز را نباید ندیده گرفت:

مدیریت عامل در مورد نقش وزارت معادن و فلزات و ایجاد هماهنگی گفت: با توجه باینکه این شرکت وابسته به شرکت ملی فولاد بوده و شرکت ملی فولاد یکی از شرکتهای مهم وزارت معادن و فلزات است، خواهان بذل توجه بیشتر به مسائل این شرکت می‌باشیم و انتظار هماهنگی لازم از طرف مسئولین شرکت ملی فولاد و وزارت معادن و فلزات را داریم.

برادر اسماعیل پور در مورد اعزام نیروهای رزمنده و متخصص و کمکهای نقدی و جنسی به مناطق جنگی گفت: شرکت علاوه بر موفقیت در زمینه کار، خدمات چشمگیری را از نظر ارسال کمکهای نقدی و جنسی و اعزام برادران حزب‌الله بصورت رزمنده و یا بازدید داشته است و کارکنان این شرکت جبهه‌های حق علیه باطل را نیز همانند سایر رزمندگان عزیز یاری داده‌اند، اعم کمکها عبارتند از: اعزام نیروی انسانی به جبهه از ابتدای جنگ تا حال که حدودا ۹۰۰ نفر بوده است و شرکت ۶ نفر شهید داشته است. بهای هدایای کارکنان شاغل در شرکت به جبهه‌ها از محل کسر یکروز حقوق ثابت کلیه کادر از زمان کسر تا بحال بیش از دویست شصت میلیون ریال شده است که عمدتا بصورت خرید وسایل و لوازم و البسه، دارو و پرداخت نقدی بصورت چک جهت مصرف مستقیم در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل و خرید بیش از ۷ دستگاه وانت تویوتا، ۱۴ دستگاه آمبولانس تویوتا، یکدستگاه لندرور، هفت نفره، ده دستگاه وانت نیسان، یکدستگاه اتوبوس و یازده فروند قایق موتوری و یکدستگاه تریلر کمر شکن بوده است.

۲۱ دستگاه آمبولانس و وانت اهدایی کارکنان و کارگران شرکت ذغالسنگ البرز مرکزی به مناطق جنگی

نمایی از ساختمان تغلیظ و ذغالشویی شرکت دغالسنگ البرز مرکزی

مدیرعامل شرکت در مورد ذخیره مناطق تحت پوشش شرکت البرز مرکزی گفت: با توجه به وسعت منطقه تحت پوشش، این واحد دارای سه معدن در حال بهره برداری بنام کارمزد، با ظرفیت ۱۲۰۰۰۰ تن در سال و ذخیره، اولیه ۱/۶۳ میلیون تن در روی لایه ۴ و ۱۳ کارمزد ۲ است که بعنوان طرح توسعه معدن کارمزد یک است و عملیات بر روی لایه ۱۱ و ۱۲ میباشد و از اواخر سال ۱۳۶۳ تجهیز آن جهت استخراج سالانه ۱۲۰۰۰۰ تن برای بهره برداری کامل شروع شده است. و ذخیره آن بیش از ۷ میلیون تن میباشد که احتمالا جایگزین کارمزد یک خواهد شد.

معدن کار سنگ در وسعتی بیش از ۶ کیلومتر مربع مساحت بر روی سه لایه ذغالدار با ذخیره احتمالی ۱۷/۵ میلیون تن و ظرفیت سالانه ۲۵۰ هزار تن در مرحله بهره برداری کامل است و نوع ذغال آن از مرغوبترین نوع و کم خاکستر میباشد.

معدن کیاسر نیز با ذخیره کلی ۳/۵ میلیون تن که ۹۵۰/۰۰۰ تن آن ذخیره تونلی است با ظرفیت سالانه ۱۵۰/۰۰۰ تن ذغالسنگ در مرحله بهره برداری کامل میباشد که از انواع ذغالسنگ مرغوب وکک شو میباشد، همچنین عملیات اکتشافی مقدماتی بر روی منطقه کردآباد یک وعملیات پیجوئی، درمنطقه گلیران بر روی رسوبات ذغالدار درحال پیشرفت است واطلاع فعلی نشان دهنده وضعیت نسبی خوب این مناطق است.

نموداری از عملیات حفاری و اکتشافات شرکت ذغالسنگ البرز مرکزی

برادر اسماعیل پور مدیر عامل شرکت در پایان با توجه به شرایط کار سخت وطاقت فرسای معادن وبخصوص معادن ذغالسنگ کم ضخامت گفت: بمنظور بالا بردن توان وراندمان کار ورسیدن به مرحله خودکفائی نسبی وجلوگیری از واردات ذغالسنگ به کشور ونظر براستعداد کاری وذخائر موجود وشرایط خاص مملکت ونیاز شدید کارخانه ذوب آهن اصفهان به تولیدات این شرکت استفاده از علم وتجربه کشورهای پیشرفته را درمکانیزه کردن معادن ضروری دانست واضافه کرد: فرسودگی های زودرس کلیه برادران شاغل درکارگاههای معدنی ناشی از شرایط سخت وطاقت فرسا کار است که بعضا درحال حاضر عوارض آن باعث از کارافتادگی عده کثیری از برادران عزیز کارگر شده است وبهمین دلیل با اولویت خاص خواستار بذل توجه ومطالعه بیشتر مسئولین ذیربط مملکتی دراین زمینه میباشیم. وی افزود: البته درحال حاضر مطالعاتی توسط، شرکت ملی فولاد برحسب موضوع وبا توجه به پیشنهادات واحدهای ذغالسنگ وشرایط خاص معادن واحدهای تابعه شروع شده است، که انشاء الله نتایج مفید وثمربخشی بدهد. وی تاکید کرد: لازم به توضیح است با اهمیت تلقی نمودن مسائل واحدهای معدنی از طرف مقامات مسئول مملکتی وایجاد زمینه جذب ونگهداری کادر متخصص ومتعهد وکارآمد مورد نیاز وبخصوص تهیه تدارکات لازم که تامین آنها از عهده واحدهای اجرائی خارج واز طریق ارگانهای ستادی قابل تامین است در پیشرفت کار وبالا رفتن راندمان موثر است.

وی گفت: همچنین تهیه آئین نامه های خاص انضباطی مناسب، با پشتوانه قوی اجرائی با توجه به اهداف مقدس انقلاب اسلامی، وشرایط کاری این واحدهای معدنی دربالا رفتن تولید اثر مستقیم خواهد داشت.

برادر مهندس اسماعیل پور مدیرعامل شرکت ذغالسنگ البرز مرکزی در پایان باردیگر با آرزوی موفقیت برای رزمندگان اسلام وبا درنظر گرفتن مسئله جنگ تحمیلی، از کارکنان وکارگران خواست ضمن ادامه کمکهای نقدی وجنسی واعزام نیرو درسنگر کار برای رسیدن بمرحله خودکفایی وتداوم انقلاب اسلامی ایران کوشا باشند.

صحنه‌ای از استخراج ذغالسنگ بوسیله واگن ها از تونل

دستگاه تیکز ذغالشویی شرکت ذغالسنگ البرز مرکزی

دستگاه ذغالشویی شرکت ذغالسنگ البرز مرکزی

مجتمع ورزشی شهید بهشتی شرکت ذغالسنگ البرز مرکزی

در جلسه علنی روز یکشنبه مجلس شورای اسلامی

طرح مربوط به چگونگی استرداد لوایح از مجلس تصویب شد

* لایحه برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس و عائله تحت تکفل آنان، در نخستین جلسه علنی مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۶۵ که صبح روز پنجشنبه به ریاست حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی تشکیل شد، مورد تصویب قرار گرفت. در این جلسه همچنین طرح مربوط به چگونگی استرداد لوایح از مجلس تصویب شد.

نمایندگان قائنات، اراک، بوکان وسربند اراک سخنرانان پیش از دستور این جلسه بودند.

سخنان نماینده قائنات

اولین ناطق قبل از دستور جلسه علنی روز یکشنبه مجلس آقای سیدحسین حسینی نماینده قائنات بود که پس از گفتن تسلیت به مناسبت شهادت امام موسی بن جعفر (ع) و تبریک و تهنیت مبعث رسول اکرم (ص) به جهان بشریت، اظهار داشت: در سالروز مبعث اشرف موجودات و افضل رسل، از خداوند خواهانم که این سال را سال پیروزی رزمندگان اسلام برجنود شیطانی و کافر بعث عفلقی قرار دهد و با نصرت‌الله و رهنمودهای امام امت و امت شهیدپرور همیشه در صحنه، این سال، سال پیروزی مسلمین باشد.

ـ ناطق آنگاه به مناسبت آغازسال جدید، خطاب به مسئولین کشور ودولت خدمتگزار، پیشنهادات خود را به این شرح مطرح کرد: پیشنهاد اول در مورد مناطق محروم کشور است و از مسئولین محترم نظام جمهوری اسلامی، مخصوصاً از دولت خدمتگزار، درخواست می‌شود که به مناطق محروم برنامه ویژه‌ای اختصاص دهند تا به تدریج بتوان محرومیت را از این مناطق زدود.

پیشنهاد دوم در خصوص حوزه‌های علمیه است. علماء متعهد و طلاب عزیز در مورد مسائل جاری کشور، مطالب و مسائلی دارند که پیشنهاد می کنم، هرچند وقت یک مرتبه، رئیس محترم جمهور، ریاست محترم دیوان عالی کشور، رئیس محترم مجلس و نخست وزیر محترم با این عزیزان جلساتی داشته باشند و نظرات آنها را در مورد مسائل کشور جویا شوند.

پیشنهاد سوم در مورد ادارات است. بدیهی است که در ادارات ماعده اندکی هستندکه خدمات ارزنده پرسنل متعهدوانقلابی مارالوث می کنندو برخورد اسلامی بامراجعین ندارند. در این زمینه هم پیشنهاد می‌شود، برای اینکه اقدام سریعی برای اینچنین افرادی بشود، از طرف ریاست محترم جمهوری و نخست وزیر محترم، نماینده‌ای در هر اداره‌ای مشخص بشود که ضمن انجام کار خود، اگر خلافی از یکی از پرسنل آن اداره دید، آن خلاف را گزارش دهد تامقامات اجرائی در حد اختیار خویش اقدام کنند و چنانچه بنا باشد که خلاف در حد مقامات قضایی باشد، به مقامات قضائی ارجاع شود.

چهارمین پیشنهاد در مورد خانواده محترم شهدا، اسرا، مفقودین و به طور کلی در رابطه با جنگ است. خانواده محترم شهدا و اسرا و مفقودین به ادارات گاهی مراجعه می کنند وباکاغذبازی‌های پرسنل بعضی از ادارات روبرو می‌شوند و چه بسا کارشان انجام نشده، از اداره بیرون می روند. لذا پیشنهاد می‌شود در هر اداره‌ای اتاقی به نام «اتاق جنگ» مشخص شود که کلیه امور مربوط به رزمندگان و جنگ به آن اتاق ارجاع داده بشود تا انجام بگیرد.

پیشنهاد دیگرم به وزارت محترم آموزش و پرورش است که اخیراً بخشنامه‌ای صادر کرده‌اند مبنی براینکه کلاسهای کمتر از ۲۵ نفر تعطیل شود که این بخشنامه مشکلاتی را در روستاها به وجود آورده و خیلی از کلاسها را تعطیل کرده و خود سبب دیگری برای مهاجرت روستائیان عزیز شده که درخواست می‌شود در این بخشنامه تجدیدنظر شود.

پیشنهاد دیگرم در رابطه با شرکتهای تعاونی است که متأسفانه زیان‌آور است و در این مورد باید اقدام شود تا بیش از این شرکتهای تعاونی زیان ندهند.

ـ نماینده قائنات در بخش دیگری از سخنانش به مشکلات حوزه انتخابیه‌اش اشاره- کرد و گفت: شهرستان قائن و بخش «درمیان» که بنا به مصوبه هیأت محترم دولت یکی از شهرستانها و بخشهای محروم کشور است و بیش از هزار روستا و ۲۲۰ هزار جمعیت دارد، منتظر محبتهای بیشتر مسئولین کشور می‌باشد. با توجه به اینکه حوزه انتخابیه‌ام هم مرز با کشور افغانستان است و مواد مخدر زیادی به آنجا وارد می‌شود، از قوه محترم قضائیه و مجریه درخواست می‌شود که نسبت به مجرمین و قاچاق فروشان قاطعیت بیشتری به عمل آورند.

ـ ناطق در پایان سخنانش ضمن قدردانی از زحمات ارزنده وزارت کشور، گفت: درخواست می‌شود که جنوب خراسان هم در رابطه با کاروان «راهیان نور» فراموش نشود.

ـ وی آنگاه دیگر تذکراتش را به این شرح برشمرد:

ـ از سازمان تربیت بدنی درخواست می‌شود که ورزش فراموش شده شهرستان قائن را فعال و احیاء کند و وسایل تفریحی سالم در اختیار جوانان آن منطقه قرار دهد.

ـ از وزارت نفت درخواست می‌شود لوله گاز جنوب خراسان را در برنامه ۵ ساله خود بگنجاند.

ـ از وزارت برنامه و بودجه و راه درخواست می‌شود جاده قائن ـ زیرکوه که راه نفوذی به مرز است و حدود ۳۰ هزار نفر از این راه رفت و آمد می کنند و حساسیت خاصی دارد را جزء طرحهای ملی قرار بدهند.

ـ از وزارت نیرو و جهاد درخواست می‌شود که نسبت به سد «مهدی آباد» که مطالعات اولیه‌اش در وزارت جهاد است و بنا به اقرار واحد مهندسی وزارت جهاد بیش از ۱۰۰ میلیون متر مکعب آب را می تواند در خود جمع بکند، درباره این سد مطالعه کنند و اقدام بفرمایند. راجع به سد جعفر مشهدی تربت حیدریه که مطالعات اولیه‌اش انجام شده، درخواست می‌شود که وزارت نیرو و جهاد در این مورد هم اقدام لازم را به عمل آورند.

ـ از وزارت برنامه و بودجه درخواست می‌شود که در مورد پولادخراسان که مواد اولیه خود را در آنجا دارد ومطالعات اولیه‌اش نیز انجام شده اقدامات لازم را انجام دهد.

سخنان نماینده اراک

آقای سیدمجتبی میرجعفری نماینده اراک دومین سخنران پیش از دستور جلسه علنی روز یکشنبه مجلس بود که در آغاز گفت: امید است، به یاری خداوند متعال، در این سال جدید، همان گونه که در طلیعه آن شاهد پیروزی سپاه اسلام و روسیاهی صدامیان عفلقی در خطه «فاو و سلیمانیه» بودیم، به همین زودی، در ادامه آن شاهد، پیروزی کامل حماسه آفرینان اسلام و شکست کامل مزدوران صدام در سراسر جبهه‌ها نیز باشیم.

ـ ناطق آنگاه اظهار داشت: اکنون که در این سال جدید مسئولین محترم کشور و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی و مسئولین محترم دستگاه‌های قضائی، برای انجام وظیفه خطیر خود، از هر آسایشی چشم پوشیده و آماده خدمت هستند، مناسب است به تذکری از قرآن کریم که خطاب به پیغمبر گرامی اسلام بیان شده است اشاره کنم.

ـ وی افزود: عده‌ای از بی‌خردان و خودخواهان به حضور حضرت رسیدند و تقاضای مجلسی ممتاز از مجالس دیگران برای خود کردند که «ماحاضریم مسلمان شویم، به شرط اینکه جلسات ما غیر از جلسات دیگران باشد. ما باید از فقرا و ضعفای مسلمان جدا باشیم». لذا آیه‌ای نازل شد که «پیامبر! آنان می‌خواستند تو را از وحی و آنچه ما به تو فرستادیم متزلزل کنند تا غیر آن را انجام دهی و به ما افتراء بندی و بگوئی این هم وحی است و دستور اسلام است و در نتیجه، با تو دوست شوند و اگر ما تو را هوادار نبودیم، شاید به طرف آنان میلی داشتی، آنگاه عذاب زندگی و مرگت را دو چندان می نمودیم و یاوری هم برای خود نمی یافتی».

این است آنچه بر پیامبر بزرگ اسلام در این مورد گذشته است.

ـ نماینده اراک سپس خطاب به کلیه مسئولین در نهادها و ارگانها اظهار داشت: دستورات اسلام و فقه و سنت همه از وحی گرفته شده است و همه مضبوط و مشخص است و مردم هم کم و بیش از آنها مطلع و آگاهند و اگر چنانچه یک جمله از مسئولی در تریبون‌ها و روزنامه‌ها و غیره که در اختیار عموم است شنیده شود که با محتوای اسلام مغایرت داشته باشد، ایجاد سئوال می کند و جواب آن هم منفی است.

* لایحه برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس و عائله تحت تکفل آنان مورد تصویب قرار گرفت.

ـ وی افزود: توجه پیامبر اسلام به جانب آنان به خاطر گسترش اسلام بوده است و آنان هم اگر وی را به دوستی می گرفتند، به خاطر هوای نفسشان بوده است. بنابراین، اگر خدای نخواسته از مسئولی شعاری داده شود که از محتوای اسلام بیرون باشد و آن را به اسلام نسبت دهد، به خاطر اینکه دیگران را به دوستی برگزیند، مجازات آن را همین آیات بیان کرده است و همه می‌دانیم که قیام و مقاومت و ایثار این مردم فقط به خاطر اسلام است و نه غیر آن که جوابگوی آنها و شهدای گلگون کفن هم باید باشیم.

ـ ناطق در بخشی دیگر از سخنانش در خصوص علل مهاجرت روستائیان به شهرها اظهار داشت: مهاجرت روستائیان به شهرها به دو جهت است: یکی اختلافات محلی که بعضاً به نزاع و قتل و ضرب و جرح منتهی می شود و یک باره دهها نفر روانهٔ زندانها می شوند که این خود مشکل دیگری را ایجاد می کند و کار دستگاه قضائی را هم مشکل تر می نماید که راه حل آن تشکیل یک شعبه سیار قضائی در هر بخش است که حداقل در هفته یک بار به روستاهای محل اختلاف برود، واقعیات را از نزدیک مشاهده کند و اختلافات را حل و فصل نماید. در غیر این صورت، کمبود کادر قضائی بیش از پیش خواهد بود. دومین دلیل نیز نداشتن آب کافی برای زراعت است که وزارت نیرو و سازمانهای امور ابهای زیرزمینی باید سریعاً به این مشکل رسیدگی کنند و تقاضای کشاورزان را برای پروانه حفر چاه به یکسال و دو سال به تعویق نیاندازند، بلکه ظرف دو سه ماه پروانه صادر کنند.

ـ آقای میرجعفری سپس در مورد ضرورت تعیین تکلیف خانه‌های قولنامه‌ای گفت: وضعیت خانه‌های قولنامه‌ای که سالهاست خریداری شده و مسکونی است و سازمان آب شهری نیز به آنها آب نمی‌دهد، باید روشن شود.

ـ وی افزود: ساکنین این خانه‌ها حاضرند یک بار دیگر پول زمین دولتی را به دولت بدهند تا این مشکل بر طرف شود و دولت تصمیم بگیرد هر چند دست که خانه‌ها را به قولنامه فروخته‌اند، فروشندگان را ملزم به پرداخت مالیات و مقررات مربوطه بنماید.

ـ ناطق ادامه داد: مسئله دیگر اینکه تفکیک خانه‌های کمتر از دویست متر را ممنوع کرده‌اند که این هم باعث جنگ و نزاع بین ساکنین و مالکین آنها و ایجاد مشکلات فراوان برای دستگاه قضائی کشور شده است. لذا چنانچه به هر اندازه که است اجازه تفکیک بدهند، خیلی از مشکلات مسکن هم حل خواهد شد.

ـ وی افزود: سازمان زمین شهری هم کمتر از دویست متر زمین به مستحقین واگذار نمی کند که این خود سبب گسترش شهرها و نرسیدن خدمات و مایوس شدن ضعفا از خانه‌دار شدن می‌شود.

ـ ناطق در پایان سخنانش از شرکت ملی گاز درخواست کرد که گاز مایع شرکت «البرز گاز» اراک را کسر نکند و بلکه از آن حمایت کند تا دوباره مردم در صف طولانی گاز قرار نگیرند و انشاءالله از گاز سراسری که خط لوله‌اش از دلیجان تا اراک رفته، هر چه زودتر به کشیدن لوله در داخل شهر اقدام کنند که این شهر سردسیر را از سرمای زمستانی نجات دهند.

سخنان نماینده بوکان

آقای محمد شاورانی نماینده بوکان سومین سخنران پیش از دستور بود که نخست «طلیعه بهار آزادی و روز دوازدهم فروردین که روز تعیین حکومت اسلامی و روز استقرار نظام جمهوری اسلامی است» را تبریک گفت و یادآور شد: ما باید خدا را شکر کنیم که این الفت و برادری صدر اسلام را به ما عطا کرده است و این افتخار را به ما عنایت فرموده که قرآن عظیم‌الشان را به دنیا ابلاغ و قانون مقدس آن را پیاده کنیم.

ـ ناطق آنگاه در مورد وحدت شیعه و سنی گفت: باید به جای کلمه شیعه و سنی، کلمه «اسلام» را به کار گیریم. هدف از وحدت این نیست که مسلمانان دست از عقاید فقهی و اصولی خود بردارند، چون تمام مسلمانها دارای یک هدف مشترک‌اند و باید در زیر پرچم اسلام گرد آیند، چراکه اسلام دشمن مشترک دارد و آن کفر جهانی است که می‌خواهد اسلام را منزوی کند.

ـ وی افزود: هدف از وحدت، حفظ اسلام و جلوگیری از تفرقه بین مسلمانان و خنثی کردن تبلیغات کفر جهانی است. مسلمانها تشنه وحدت و ابروی اسلام هستند و اگر این مسئله برای آنها روشن شود، اصول وحدت اسلامی با استقبال جهان اسلام روبرو خواهد شد. دشمن می‌خواهد ما را به جان هم بیندازد، ولی چون حرف ما حق است، پیروزی از آن اسلام خواهد بود. هدف انقلاب اسلامی، توجیه اهداف الهی و انسانی و ضرورت وحدت بین مسلمانها است.

ـ ناطق در این زمینه ادامه داد: وحدت در میان مسلمین وابستگی آنها را به استعمارگران کوچک و بزرگ قطع خواهد نمود و توطئه‌های آنها را برای تفرقه اندازی بین مسلمانها خنثی خواهد کرد.

ـ آقای شاورانی سپس اظهار داشت: یکی از مسائل مهم دشمنان اسلام از بدو پیروزی انقلاب اسلامی که بدان حساسیت نشان داده‌اند و می دهند، وحدت اسلامی است.

ـ وی همچنین با اشاره به اینکه وحدت و انسجام باعث انهدام نقشه‌های شوم دشمنان خواهد بود، گفت: وحدت مردم، روحانی و دانشجو در پایه گذاری انقلاب اسلامی، نقشی مهم و اصولی داشته و نباید این سوابق افتخارآمیز به دست فراموشی سپرده شود و مطمئن هستیم که ثمرات وحدت ملت ایران، یکی پس از دیگری، به جامعه ارائه خواهد شد.

ـ نماینده بوکان در ادامه این بحث گفت وحدت را از بزرگترین وظایف و فرایض خود به حساب می آوریم وحدت، یعنی حذف افراد و عوامل مخرب و رعایت احترام به عقاید یکدیگر و بررسی کتابهایی که مسائل اختلاف انگیز در آنها هست و منتشر می‌شود. وحدت یعنی پذیرفتن واقعیات و دستورات قرآن. اگر سنی و شیعه متحد شوند، مشکل قدس بزودی حل خواهد شد.

امروز شاهد بیداری و تلاش مبارزین مسلمان، در کشورهای جهان، در این جهت هستیم و معتقدیم که این حرکت، با الهام از پیروزی انقلاب اسلامی در کشور ایران، در حال شکل گیری است و مسلمانان جهان انقلاب ما را، به رهبری امام امت، به عنوان سمبل و الگو برگزیده‌اند.

ـ وی در بخش دیگری از این گفتار خاطرنشان ساخت: باید عدالت در میان مسلمین تحقق یابد تا بهانه در دست هیچ کسی نباشد که جمهوری اسلامی را مورد تهاجم و انتقاد قرار دهد. عدالت، دشمنان را تضعیف می کند و بهانه‌ها را از دستشان می گیرد. گمان می کنم اگر از وقوع اشتباهات جلوگیری شود، دشمن دیگر بهانه‌ای برای حمله ندارد. پس بنابراین، باید از مطرح کردن اختلافات مذهبی و برانگیختن احساسات مذهبی پرهیز کنیم. اعلام هفته وحدت از سوی حضرت آیت‌الله منتظری یک تصمیم حکیمانه بود و نتایج بسیار خوبی به دنبال داشته است و اخلاص در قول و عمل حضرت ایشان برای همگان مشهود است و همه مسلمین اقدام ایشان را می ستایند و امیدوارم بقیه علما از ایشان پیروی کنند و برادرانه این راه صحیح را تأکید نمایند، چراکه رهبری انقلاب روی این مسئله تاکید می کند.

وی آنگاه یادآور حضور ملت ایران از پانزده خرداد ۴۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ در صحنه‌های مختلف اجتماع شد و پیرامون جنگ تحمیلی و یکپارچگی مسلمانان مبارز در این جنگ افزود: می بینیم که قیام دلاورانه ملت ایران، همگام با ملت مسلمان عراق، روزبروز ابعاد گسترده تری پیدا می کند و می رود تا به حکومت جابرانه صدام جنایتکار خاتمه دهد. همچنین مجاهدین مسلمان عراقی، پس از آزمودن احزاب مختلف که آخرین آن طرح شکست خورده طالبانی بود، سرانجام به حقیقت قدرت اسلام پی برده و با تمسک به تعالیم اسلام به پیکار با جلادان بعثی می پردازند.

ـ وی افزود: خروش دلاورانه مسلمانان شمال عراق به قدری سران عفلقی را به وحشت انداخته که کنترل خود را بر شهرهای اربیل، سلیمانیه و موصل از دست داده‌اند. بنابراین، شواهد بسیاری وجود دارد که رژیم عراق در سراشیبی سقوط قرار گرفته و تنها تحکیم وحدت و یکپارچگی نیروهای مسلمان مبارز و تکیه بر خط اصیل جهاد تا شهادت و الهام از دین مقدس اسلام می تواند شتاب بیشتری به این مسئله ببخشد.

ـ نماینده بوکان در این زمینه همچنین گفت: امید واثق داریم که با تشدید عملیات نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و مبارزین مسلمان عراقی، بزودی شاهد به اهتزاز درآمدن پرچم عدل و توحید برفراز خاک عراق باشیم و مقدمه آزادسازی نخستین قبله مسلمانان قدس عزیز را فراهم سازیم.

ـ نماینده بوکان در خاتمه از اقدامات قاطع دادستان کل کشور در مبارزه با طاغوتچه‌ها و فئودالها و به منظور اقامه قسط اسلامی اعلام پشتیبانی کرد و از وزیر کشور نیز درخواست کرد، با توجه به شرایط و ضوابطی که بخش بوکان دارد، این بخش تبدیل به فرمانداری شود. وی همچنین از وزارت بازرگانی خواستار رسیدگی به حقوق کارگران قنادی در بوکان شد.

سخنان نماینده سربند اراک

آقای اسماعیل فدائی، نماینده سربنداراک، آخرین سخنران پیش از دستور جلسه دیروز مجلس بود که در نخستین بخش از مطالبش در باره جنگ اظهار داشت: اولین مسئله‌ای که می‌بایست نصب‌العین همه ملت ایران، حتی اقلیت‌های مذهبی، قرار داشته و لحظه‌ای، بخصوص از جنبه عملی، محو نگردد، مسئله جنگ با اجانب و کفار و دشمنان این انقلاب است که دشمنی با این انقلاب، فقط و فقط دشمنی با کیان اسلامی است.

ـ وی در بخش دیگری از سخنانش در باره فرمایش حضرت امام در مورد عنایت بیشتر به فرزندان شهدای عظیم‌الشأن انقلاب اسلامی گفت: گرچه به ظاهر این امر به وزارت آموزش عالی و وزارت آموزش و پرورش و بنیاد شهید ارجاع گردیده، اما باید تک تک ملت ایران نیز در این زمینه خود را سهیم و شریک نمایند و در ترقی و تعالی و تربیت فرزندان بزرگوار شهدا بکوشند.

ـ وی در این زمینه خواستار شد که مجلس شورای اسلامی طرحی اصولی و دقیق و دراز مدت به تصویب رساند که چنانچه این جنگ سالهای متمادی ادامه یابد که قهراً اثرات و تبعات آن ادامه خواهد یافت، فرزندان عزیز شهدا و مفقودین و اسراء و جانبازان، از همه شئون فردی و اجتماعی برخوردار گردند.»

ـ نماینده اراک، به عنوان سومین موضوع سخنرانیش، در باره «جنایت بیشرمانه وقیحانه استکبار جهانی که خواسته است با کاهش قیمت سرسام آور نفت، جهان سوم را نابود و نظام جمهوری اسلامی را ساقط کند»، گفت: باید با برنامه‌هائی بر مبنای قناعت و اقدام و انجام کارهای اصولی و رعایت الاهم و فالاهم، از اسرافکاریها، دوباره کاریها و اقدام به کارهای کم اهمیت، جداً جلوگیری به عمل آورد و حتی نسبت به کارهای اساسی و صددرصد عام‌المنفعه نیز با احتیاط کامل و با برنامه‌ریزی دقیق اقدام فرمایند که مسلماً جز این گناهی عظیم و در پیشگاه ملت نابخشودنی خواهد بود، زیرا که عرض ملت تا اندازه‌ای در گرو ارزی است که هرچه بیشتر بتوان، عالمانه و بر مبنای اقتصادی، از آن بهره گرفت.

ـ آقای فدائی در گفتاری دیگر در باره ضرورت توجه به روستاها گفت: آخرین مسئله موضوع جبهه دوم این کشور، یعنی روستاهاست که جبهه اقتصادی کشور است و عنایت به رونق و آبادانی روستا، کمک به رونق و آبادانی کشور و بی‌عنایتی به روستاها که در همه شئون کشور به چشم می‌خورد، بی توجهی به رونق اقتصادی و سرمایه گذاری کشور خواهد بود و در مدت زمانی که توفیق سرکشی به روستاها حاصل گردیده است، وضع بسیار رقت‌باری مشاهده می‌گردد که با نهایت التماس و تضرع، روستائیان خواستارند که مسئولین محترم خواسته شود که نگذارند از روستا و مأوائی که سالیان دراز در آن انس گرفته‌اند، آواره شهرها شوند و با فلاکت و بدبختی در کنار شهرها سرکنند.

ـ وی افزود: از اهم اموری که روستائیان را بالاجبار آواره می کند، اولاً سرکشی نکردن مسئولین مملکتی است که ظاهراً به نظر می رسد اغلب مسئولین کشور و کارگذاران و کارمندان برای شهرنشینان می باشند که امید است در این زمینه نخست وزیر محترم بخشنامه‌ای صادر فرمایند.

ثانیاً، از خرابی‌های مسکن آنهاست که با خراب شدن یک خانه، خانه‌های زیادی به خطر می‌افتد و روستائیان قادر به ماندن نیستند، بخصوص که صاحبان خانه‌های خراب شده به شهرها می روند.

بعد از این موضوع، جاذبه‌های پرزرق و برق شهری است که انصافاً هم خوب توانسته‌اند در مهاجرت نقش عمده ایفاء نمایند.

ـ وی در پایان از این بحث نتیجه گرفت: برای تقویت بسیج مستضعفین که اغلب روستازادگان هستند و برای رونق بازار اقتصادی و جلوگیری از فساد و فحشاء و منکرات و قاچاق و شکوفا کردن نیروی بالقوه، باید به روستاها عنایت نمود.

تذکرات نمایندگان

پس از سخنان ناطقین قبل از دستور، رئیس مجلس تذکرات نمایندگان به مسئولان اجرائی کشور را به شرح زیر قرائت کرد:

* آقای سید خاوری نماینده لنگرود به وزارت نفت در خصوص تأمین نفت و گازوئیل مورد نیاز منطقه، به وزارت کشور در مورد احداث ساختمان شهربانی لنگرود و به وزارت بازرگانی در مورد افزایش سهمیه حلب و چوب لنگرود.

* آقای قنبری نماینده قائم شهر و سواد کوه به شهرداری قائم شهر در مورد رسیدگی به وضع توزیع آهن و نظارت دقیق بر جریان امور شهرداری.

* آقایان خزاعی، صفوی، رهبری املشی، پورگل، رنجبر و موسوی نمایندگان استان گیلان شهادت مظلومانه برادر متعهد و خدمتگزار حاج ابوالحسن کریمی را به مردم مسلمان و حزب‌ا... گیلان و خانواده محترم ایشان تبریک و تسلیت گفته‌اند.

مذاکرات مجلس

بررسی گزارش شور دوم کمیسیون «برنامه و بودجه»، در مورد لایحه «برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان، در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسئولیتهای خطیر نمایندگی»، نخستین دستور جلسه علنی روز یکشنبه مجلس شورای اسلامی بود که پس از بحثهای موافقان و مخالفان، عیناً، تصویب شد.

در این بحث ابتدا آقای محمودی پیشنهاد داد: عبارت «ناشی از مسئولیتهای خطیر نمایندگی» از تیتر لایحه مزبور، حذف شود که مورد موافقت قرار گرفت.

همچنین آقای موحدی کرمانی پیشنهاد داد: برای نمایندگانی که در راه انجام وظیفه فوت می‌شوند نیز مستمری در نظر گرفته شود که این پیشنهاد نیز پس از بحثهای موافقان و مخالفان به تصویب نرسید و رد شد.

آقای موحدی کرمانی در استدلال نظریه خود، چنین گفت: قانون فوت نمایندگان مجلس، نباید با قانون فوت کارمندان، مغایر باشد و ضرورت دارد در این مورد، مصوبه شور اول کمیسیون و لایحه دولت، تصویب شود.

آقای حسینی شاهرودی در موافقت با این پیشنهاد، اظهار داشت: بین نمایندگان مجلس و کارمندان دولت نباید تبعیض گذاشت.

ـ وی افزود: دوران نمایندگی مدت ۴ سال است و نمایندگی مجلس، شغل دائمی نمایندگان نیست، ولی کارمندان دولت، تنهابه یک نوع کاراشتغال دارند.

ـ آقای شاهرودی همچنین تأکید کرد: در این مورد، دست کم قانون کارمندان دولت باید در مورد نمایندگان هم اجرا شود.

ـ وی یادآور شد: تصویب این پیشنهاد، امتیازی است که تنها به خاطر نماینده بودن داده می‌شود و یک ترجیح غیر ضروری است.

ـ آقای شاهرودی اضافه کرد: هرکاری زن وبچه بقیه مردم انجام دادند، زن و بچه نمایندگان نیز همان کار را انجام بدهند.

ـ در ادامه بررسی جزئیات این لایحه، پیشنهاد کمیسیون «امور اقتصادی و دارایی» مجلس مبنی بر حذف شرط «معلولیت» از ماده یک و نیز پرداخت مستمری نمایندگان به میزان دو سوم حقوق آنان مطرح شد که مورد تصویب قرار نگرفت.

مخبر کمیسیون «امور اقتصادی و دارایی»، در دفاع از این پیشنهاد، گفت: از آن جهت که اکثر نمایندگان شغل دیگری دارند که درآمد عمده آنان را تأمین می کند، پرداخت میزان دوسوم حقوق برای وارثان کافی است.

ـ وی در ادامه گفت: این مسأله که نمایندگان را همردیف شهیدان قرار بدهیم، عادلانه نیست و بخش نخست ماده یک باید در مورد فوت و شهادت و بخش دوم آن، برای معلولیت اختصاص یابد.

مخالف این پیشنهاد، آقای اکرمی بود و آقای موحدی کرمانی نیز ضمن آنکه پیشنهاد مزبور را عادلانه دانست، یادآور شد: شما، فکر می کنید وضعیت کارمندان چگونه است؟ اگر کارمندان دچار آسیب دیدگی بشوند، حقوق کامل می‌گیرند که نمایندگان از چنین حقی برخوردار باشند؟

ـ وی تأکید کرد: این پیشنهاد با نظریه دولت، منطبق است و مصوبه شور اول نیز به همین میزان است.

به گزارش خبرنگار پارلمانی اطلاعات، در ادامه بررسی لایحه مزبور، آقای موحدی کرمانی، پیشنهاد داد: شرط سنی مندرج در ماده «ب» که برای پسران اختصاص یافته است، برای فرزندان دختر نیز در نظر گرفته شود که مورد موافقت قرار نگرفت.

همچنین پیشنهاد کمیسیون «دیوان محاسبات» مبنی بر ایجاد تسهیلات برای استفاده سایر افراد تحت تکفل از مستمری نمایندگان مطرح شد که مورد تصویب قرار نگرفت.

مخبر کمیسیون «دیوان محاسبات» در دفاع از این پیشنهاد، گفت: براساس قانون تأمین اجتماعی، زندگی افراد از کار افتاده و بی سرپرست، در جمهوری اسلامی باید تأمین شود و وجود این بند، در ماده «هـ» لایحه، مانع تزلزل مبانی زندگی افراد تحت تکفل متوفی خواهد شد.

در مورد ماده «۳» نیز آقای عیوض زاده از کمیسیون «نهادهای انقلاب» پیشنهاد داد: در صورت قطع سهم هریک از مستمری بگیران، به سهم دیگری اضافه شود که این پیشنهاد نیز به تصویب نرسید و رد شد.

به گزارش خبرنگار پارلمانی اطلاعات، پس از رد پیشنهادهای نمایندگان، لایحه «برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان» به شرح زیر تصویب شد:

* ماده ۱ ـ هرگاه نماینده‌ای، در دوران نمایندگی خود، به درجه رفیع شهادت برسد و یا فوت نماید و یا معلول شود، به نحوی که قادر به انجام وظایف نمایندگی نباشد، مقرری ماهانه‌ای که برابر حقوق ثابت نمایندگی اوست، به عنوان حقوق وظیفه، به عائله تحت تکفل قانونی وی و یا خود نماینده حسب مورد، پرداخت می‌شود.

تبصره ۱ـ اگر فوت نماینده، پس از دوران نمایندگی، ناشی از معلولیت دوران مزبور باشد، از مزایای این قانون بهره‌مند خواهد شد.

تبصره ۲ـ هرگاه نماینده‌ای از کارکنان دولت، سازمانها و مؤسسات وابسته به دولت، شهرداریها و به طورکلی هر مؤسسه‌ای باشد که به موجب مقررات مربوط، می تواند از حقوق مستمری و وظیفه استفاده نماید، مستمری بگیران او به انتخاب خود، می توانند فقط از یکی از دو حقوق (دولتی یا مجلس) استفاده نمایند. در صورت اختلاف نظر مستمری بگیران، تشخیص و تصمیم، به عهده کمیسیون ماده (۴) این قانون خواهد بود.

* ماده ۲ـ عائله تحت تکفل از لحاظ این قانون، عبارتنداز:

الف ـ زوجه دائمی نماینده، تا زمانی که شوهر اختیار نکرده باشد.

ب ـ فرزندان و نوادگان ذکور (به شرط آنکه پدرشان فوت شده و تحت تکفل نماینده باشند) تا سن هجده سالگی تمام، مگر اینکه به موجب مدارک مثبته، در یکی از دانشگاهها یا مؤسسات آموزش رسمی عالی مشغول تحصیل باشند. در این صورت، حقوق وظیفه آنان تا پایان بیست و پنج سالگی پرداخت می‌شود.

ج ـ فرزندان و نوادگان اناث (به شرط آنکه پدرشان فوت نموده و تحت تکفل قانونی نماینده باشد) به شرط آنکه همسر اختیار نکرده باشند.

د ـ فرزندان و نوادگان (به شرط آنکه پدرشان فوت نموده و تحت تکفل قانونی باشند) علیل و ناقص العضو که قادر به انجام کار نباشند.

هـ ـ پدر و مادر، به شرط آنکه تحت تکفل قانونی باشند.

* ماده ۳ ـ حقوق وظیفه، به تساوی، بین عائله تحت تکفل قانونی تقسیم می‌شود.

* ماده ۴ ـ تعیین حقوق وظیفه و مستمری و همچنین تعیین عائله تحت تکفل قانونی نماینده و سهام آنها به عهده کمیسیون پنج نفری متشکل از نمایندگان هیأت رئیسه، کمیسیونهای قضایی، بهداری، دیوان محاسبات و امور اداری و استخدامی مجلس می باشد.

* ماده ۵ ـ برقراری حقوق وظیفه و مستمری، موکول به احراز نیاز مادی نماینده یا عائله تحت تکفل او می باشد. تشخیص این موضوع در صلاحیت کمیسیون موضوع ماده فوق است.

* ماده ۶ ـ کلیه نمایندگانی که از آغاز رسمیت مجلس شورای اسلامی تا تاریخ تصویب این قانون، به علتی شهید یا فوت و یا معلول شده‌اند نیز مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

* نماینده قائنات: بخشنامه اخیر وزارت آموزش و پرورش مبنی بر تعطیل کلاسهای کمتر از ۲۵ نفر مشکلاتی را برای روستاها به وجود آورده و خود سبب دیگری برای مهاجرت روستائیان شده است.

* نماینده اراک: نداشتن آب کافی از علل عمده مهاجرت روستائیان است. وزارت نیرو و سازمانهای امور آبهای زیر زمینی باید سریعاً به این مشکل رسیدگی کنند و تقاضای کشاورزان برای پروانه حفر چاه را یک سال و دو سال به تعویق نیاندازند.

* نماینده بوکان: خروش دلاورانه مسلمانان شمال عراق به قدری سران عفلقی را به وحشت انداخته که کنترل خود را بر شهرهای اربیل، سلیمانیه و موصل از دست داده‌اند. بنابراین، شواهد بسیاری وجود دارد که رژیم بعث عراق در سراشیب سقوط قرار گرفته است.

* نماینده سربند اراک: باید با برنامه‌هائی بر مبنای قناعت و اقدام و انجام کارهای اصولی از اسرافکاریها، دوباره کاریها و اقدام به کارهای کم اهمیت، جداً جلوگیری به عمل آورد.

نحوه استرداد لوایح از مجلس

در ادامه جلسه علنی روز یکشنبه مجلس، به ریاست حجت‌الاسلام کروبی، طرح «اصلاح ماده» ۸۹ «آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی»، پس از بحث و بررسی، به شرح زیر به تصویب رسید:

* ماده واحده ـ تبصره ماده «۸۹» آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، حذف و دو تبصره زیر جایگزین آن می‌شود:

تبصره ۱ـ هرگاه هیأت وزیران استرداد لایحه‌ای را تصویب نمایند، در صورتیکه پیش از تصویب کلیات لایحه در شور اول مجلس باشد، وزیر مربوطه یا نماینده پارلمانی دولت می تواند با ذکر دلیل در جلسه علنی مجلس آنرا مسترد نماید.

تبصره ۲ـ هرگاه هیأت وزیران پس از تصویب کلیات لایحه‌ای، در هر مرحله تا تصویب نهایی، رأی به استرداد آن بدهد، می تواند آنرا توسط وزیر مربوط یا معاون امور مجلس، با ذکر دلیل و صحبت یک نفر مخالف، هر کدام حداکثر به مدت ده دقیقه و تصویب مجلس، مسترد نماید.

ـ یادآور می شود: متن تبصره ماده «۸۹» آئین نامه داخلی مجلس چنین بود: وزرا می توانند لوایحی را که به مجلس تقدیم کرده‌اند، در هر مرحله‌ای از مذاکرات باشد، با ذکر دلیل در جلسه علنی مسترد دارند.

بررسی گزارش شور دوم کمیسیون «کشاورزی و عمران روستاها» در خصوص لایحه اعتبار اسناد عادی وامهای پرداختی شرکتهای تعاونی روستایی و عشایری و صیادی به اعضاء دیگر دستور این جلسه بود که بدون بحث موافق و مخالف، ماده واحده و تبصره آن پس از رأی گیری، به این شرح تصویب شد:

* ماده واحده ـ اسناد و قراردادهای مربوط به وامها و قرض الحسنه‌های پرداختی اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی عشایری و صیادی به اعضا، مشروط براینکه اصل مبلغ وام از یک میلیون ریال تجاوز ننماید، در حکم اسناد رسمی تلقی و از حیث اجرا، تابع مفاد آئین‌نامه اجرایی اسناد رسمی است.

تبصره ـ در صورت انکار اصل وام و یا ادعای باز پرداخت آن از طرف وام گیرنده، اجرای آن موکول به رأی دادگاه صالح است.

ـ به گزارش خبرنگار پارلمانی اطلاعات، در پایان جلسه علنی روز یکشنبه مجلس، گزارش شور دوم کمیسیون «بهداری و بهزیستی» درباره لایحه الغای تبصره «۳» ماده «۱۱» قانون تشکیل وزارت بهداری (بهزیستی) مصوب سال ۱۳۵۵ به شرح زیر به تصویب رسید:

* ماده واحده ـ از تاریخ اول آذر ماه ۱۳۶۰، تبصره «۳» ماده «۱۱» قانون تشکیل وزارت بهداری (بهزیستی) مصوب سال ۱۳۵۵ لغو و کلیه کارمندانی که طبق مقررات قانون سابق حمایت کارمندان بیمه شده‌اند و در حال حاضر حق بیمه آنها براساس ضوابط قانون سابق حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کارافتادگی و فوت به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌شود، از هر جهت (نرخ حق بیمه، ماخذ حقوق و مزد مبنای کسر حق بیمه و استفاده از مزایای قانون تأمین اجتماعی) مشمول مقررات قانون تأمین اجتماعی می‌باشند. ضمناً پرداخت حق بیمه به سازمان تأمین اجتماعی توسط سازمانهای منطقه‌ای بهداری استانها، در فاصله زمانی اول فروردین لغایت آذر ماه سال ۱۳۶۰، همان مقداری است که براساس قوانین گذشته یا اصلاح شده، دریافت گردیده است.

نظم جهانی توزیع اطلاعـات، بیداد نابرابری‌ها

بقیه از صفحه ۶

و ارتباطات باید براساس اصول زیر استوار باشد:

«۱ـ محو عدم تبادل‌ها و نابرابری‌هایی که شاخص وضع کنونی می‌باشند.

۲ـ محو آثار منفی بعضی از انحصارهای عمومی و خصوصی و تمرکزهای افراط آمیز.

۳ـ رفع موانع داخلی و خارجی جریان آزاد و انتشار گسترده‌تر و متعادل‌تر اطلاعات و افکار.

۴ـ تعدد منابع و مجراهای اطلاعات.

۵ـ آزادی مطبوعات و اطلاعات.

۶ـ آزادی روزنامه نگاران و تمام همکاران حرفه‌ای وسایل ارتباطی، یک آزادی تفکیک ناپذیر از مسئولیت.

۷ـ توانایی کشورهای درحال توسعه برای بهبود بخشیدن به اوضاع خودشان، مخصوصاً از طریق تهیه‌ی تجهیزات، تربیت کارکنان، بهبود زیر ساخت‌ها و ایجاد وسایل خبری و ارتباطی، منطبق با نیازها و آرمان‌های آنان.

۸ـ علاقه‌ی صمیمانه‌ی کشورهای توسعه یافته برای کمک به ممالک درحال توسعه جهت نیل به این هدف‌ها.

۹ـ احترام به هویت فرهنگی همه‌ی خلق‌ها و به حق هر ملت برای آگاه ساختن مخاطبان جهانی، درمورد علاقه‌ها، آرمان‌ها و ارزشهای اجتماعی و فرهنگی آن.

۱۰ـ احترام به حق تمام خلق‌ها برای مشارکت در مبادله‌ی بین‌المللی اطلاعات براساس برابری، عدالت و منافع مشترک.

۱۱ـ احترام به حق همگان، گروه‌های قومی و نژادی و افراد، برای دستیابی به منابع خبری و مشارکت فعال در روند ارتباطات...»

بیست و یکمین اجلاسیه‌ی کنفرانس عمومی یونسکو همچنین به موجب قطعنامه‌ی دیگری از مدیر کل یونسکو خواست تا با توجه به خواست بیستمین اجلاسیه‌ی آن در مورد برقراری یک نظم جدید جهانی به نحوی عادلانه‌تر و مؤثرتر در زمینه‌ی ارتباطات و اطلاعات و با در نظر گرفتن اصول اعلامیه‌ی یونسکو در باره‌ی وسایل ارتباط جمعی و نیز با توجه به اعلامیه‌ها و توصیه‌های کنفرانس‌های بین‌الدول در باره‌ی سیاست‌های ارتباطی، مقدمات تحقیق یک «برنامه‌ی بین‌المللی برای توسعه ارتباطات» را فراهم سازد.

پایان فصل سوم

ادامه دارد

پی نویس‌ها:

1- Actes de la Conference Generale, 18 Session, Paris, 1974, Vol. i. Resolutions, P.P. 120, 121

2- Ibid P.P. 65, 66

3- Amadou mahtar mbow - introduction au Débat de Politiglle Generale - 19 clinf. 12, 2 Novembre 1976, P.P. 23, 24

4— Actes de la Conference Generale, 19 Session - Nairobi, 26 Octobre - 30 Novembre 1976 - Vol. 1. Resolutions, P. 54

5- international Commission for the Study of Communication Problems (e.) - Commission internationale d'Etude sur les Problémes de le Communication (f.)

6- Sean MAC BRIDE

۷ـ اعضای کمیسیون مذکور افراد زیر بودند:

- Elie Abel (US) - Hubert Beuve - Mery (FP) - Elebe Ma Ekonzo (zaire) - Gabriel Garcia Marquez (Columbia) - Sergei Losev (USSR) - Mochtar Lubuis (indonesia) - Mustafa Masmoodi (Tunisia) - Michlo Nagai (Jap.) - Fred Issac Akporuaro Omu (Nigeria) - Bogdan Osolink (Yug.) - Jamal Aldtaifi (Egypt) - Johannes Pieter Pronk (Netherland) - Juan Somavia (Chili) - Boobli George Verghese (India) - Betty Zimmerman (Can.) -

لازم به یادآوری است که در آستانه‌ی آغاز کار کمیسیون، مارشال مک لوهان، اندیشمند معروف ارتباطات اجتماعی از کانادا، برای عضویت آن انتخاب شده بود، اما مدتی بعد، به سبب خودداری او از شرکت در جلسات کمیسیون، شخص دیگری به جای وی برگزیده شد.

8- A. Derradji - «Analyses et Initiatiues de Tiers Mond, des Organisation Internationales et des Pays Non - Alignés» - P.P. 307, 308

9- Rapport de La Commission Internationaled'Etude des Problemes de La Communication - Voix Multiple, un Seul Monde: Communication et Societé, Aujourd'hui et Demain Paris, La Documentation Francaise - Unesco, 1980, 367 P.P.

فالانژها باروح صهیونیستی به جنگ صلیبی درلبنان مشغولند

بقیه از صفحه ۱۲

زندگی می کنند؟ بشیر با این درخواست با اکراه موافقت نمود، ولی به رفائیل ایتان التماس کرد که مبلغ درخواست شده را به نصف کاهش دهد (مبلغ ۲ میلیون دلار بود.) با اینکه ایتان از شخصیت‌هایی است که برضد ایجاد روابط با لبنانی‌ها بشمار می‌رود، به بگین گفت: نباید هزینه تسلیحات از کتائب دریافت شود. بگین دستور معافیت پرداخت هزینه تسلیحاتی را صادر کرد، اما رئیس کارخانه‌های تسلیحاتی اسرائیل اعتراض شدیداللحنی به بگین تقدیم کرد و نسبت به عمل وی اظهار ناراحتی نمود و بگین به وی قول داد که این عمل دیگر تکرار نخواهد شد.

با شروع کمکهای تسلیحاتی که از طرف دولت بگین بمیزان بالائی به کتائب ارسال می‌شد، اسرائیل مسیحیان لبنان را زیر فشار قرار داد و از آنها خواست فرماندهی نظامی خود را متحد کنند و ستاد مرکزی واحدی تشکیل دهند. علیرغم استراتژی اسرائیلی‌ها در لبنان که پیشرفت کارایی جنگ مارونیها را در اتحاد آنها می‌دانستند، درگیری‌های خونین میان طرفداران بشیر و طرفداران شمعون شعله ور گشت. علت این درگیری گسترش نیروهای بشیر و شمعون بر مناطق یکدیگر و همچنین به جهت باج خواهی این نیروها از مردم صورت گرفت. در روز ۷ ژوئیه در منطقه «صفرا» ۸۰ نفر از عناصر شمعون توسط میلیشیای طرفدار فالانژبقتل رسیدند وبشیرجمیل درهمین وقت شاخه نظامی جبهه لبنانی تحت عنوان «القوات اللبنانیه» را تاسیس کرد. دانی شمعون پسر کمیل شمعون اسرائیل را مسئول این درگیری خواند و برای پیشگیری از حوادث ناگوار در آینده از بشیر خواست که قبل از دست زدن به هرکاری با کمیل شمعون مشورت کند. بعد از این حرکت، نیروهای «المنور»، شاخه نظامی حزب «الوطنین الاحرار» و کمیل شمعون منزوی شدند، و برخی از عناصر این نیروها به کارهای روزمره برخی به نیروهای کتائب پیوستند.البته نیروهای «حراس الارز» و گروه دیگری به رهبری جرج عدوان نیز به کتائب ملحق شدند. کمیل شمعون درقبال این درگیری‌ها عکس‌العملی ازخودنشان نداد. گروهی معتقدند شمعون بخاطر پیر جمیل دوست قدیمی خود این کار را کرده است و برخی دیگرآنرا یک اقدام سیاسی می‌دانند. گروهی دیگرنیز معتقدبودند، نقطه نظرهای سیاسی شمعون وپیرجمیل همیشه یکی بوده و این تشابه آراء یک ضرورت سیاسی بشمار می رود. پس از درگیری‌های «صفرا»، کتائب برای اظهار حسن نیت خود در قبال شمعون او را بعنوان رئیس جبهه لبنان منصوب کرد و به وی نیز مبلغ یک میلیون دلار خسارت داد. مدتی گذشت و کلیه مناطق مسیحی نشین بیروت و حومه تحت تسلط کامل بشیر قرار داشت. دشمنان وی یا منزوی شدند و یا از مناطق تحت تسلط بشیر کوچ کردند. حتی برادر وی، امین نیز پست‌های متعددی را از دست داد.

درمیان سازمان «موساد» کسانی بودند که از رفتارهای بشیر خشنود نبودند، و رفتار اورا برخلاف گفته هایش می پنداشتند. آنها عقیده داشتند که بشیر، اسرائیل را به جنگ با سوریه سوق می‌دهد و البته این عمل بخاطر پوشاندن ضعف‌های موجود در حزب کتائب می‌باشد. در دسامبر ۱۹۸۰ بشیر جمیل از بگین تعهد رسمی اسرائیل مبنی بر حمایت از مسیحیان لبنان را گرفت. در همین مدت اوضاع شهر زحله (۱) و اطراف متشنج شد. بشیر از مناخیم بگین خواست تا جنگنده‌های اسرائیل برفراز محل استقرار نیروهای سوری به پرواز درایند. بگین سعی می کرد ضمن آنکه روابط اسرائیل ـ مارونی را پیش می‌برد، روابط فیمابین را به «سرنوشت واحد» برساند. به این ترتیب سناریوی پرورش مزدور در لبنان توسط صهیونیست‌های اشغالگر قدس مراحل تکوینی خود را یافت و اینک صحنه‌ی لبنان شاهد بلوایی است که مزدوران صهیونیست آتش بیار معرکه‌ی آن هستند.

پایان

پاورقی‌ها

۱ ـ واقع در شمال بیروت و تحت کنترل مسیحیان است.

۲ ـ رئیس جمهور کنونی لبنان.

۳ ـ شبه نظامیان «النمور» یا ببرها عامل کشتار اردوگاه تل زعتر می باشند و بنا به گفته کمیل شمعون، شرف جنگ تل الزعتر نصیب شبه نظامیان النمور شده است. النمور بازوی نظامی حزب احرار برهبری کمیل شمعون می‌باشد.

۴ ـ لبنانی‌ها یعنی مارونی‌ها و این امر توسط بشیر تحقق پیدا کرده که بشیر به گفته اسرائیلی‌ها عمل کرد و کلیه رقیبانش را بقتل رسانده و خود در راس قرار گرفته و بعدها نیز نابود شد.

۵ ـ نقل از یادداشت‌های روزنامه نگار اسرائیلی منتشره در روزنامه‌ی السفیر.

۶ ـ همان منبع.

۷ ـ این نیروها برهبری تونی فرنجیه پسر سلیمان فرنجیه درشمال لبنان در منطقه زغرتا هستند. این نیروها همراه کتائب در جبهه مارونی بودند ولی درسال ۱۹۷۸ جدا می‌شوند و اختلافات را منجر به قتل تونی فرنجیه توسط سمیر جعجع می‌شود.

۸ ـ جاده مزبور دره بقاع را به بیروت وصل می کند. این جاده اکنون تحت تسلط نیروهای فالانژ قرار دارد و جاده اصلی بیروت ـ دمشق بشمار می رود.

۹ ـ شبه نظامیان «حراس الارز» از مارونی‌های افراطی مستقر در جنوب لبنان تشکیل یافته‌اند، این گروه بطور مستقیم از اسرائیل تغذیه می شود.

۱۰ ـ دراین عملیات نیروهای صهیونیستها از رودخانه لیطانی عبور کرده و گروهی از مردم مسلمان جنوب لبنان را شهید نمودند.

۱۱ ـ واقع در ۶ کیلومتری فلسطین اشغالی و جزء کمربند امنیت اسرائیل به شمار می رود.

۱۲ ـ این جبهه از چندحزب مسیحی (مارونی)، کتائب، الاحرار، حراس الارز و المرده و برخی ازمسیحیان مارونی مانندشارل مالک وادواردحنین تشکیل شده بود. این جبهه جلسات خود را زیر صلیب تشکیل می‌دادند و فرنجیه دراین جبهه بود که مسلمانان لبنانی و فلسطینی توسط افراد جبهه بقتل رسیدند. فرمانده کنونی جبهه لبنانی را سمیر جعجع بعهده دارد.

۱۳ ـ مدتی بعد مشخص شد، رهبر کماندوئی کتائب در قتل فرنجیه و همسرش سمیر جعجع بوده است، و سمیر جعجع با این کشتار شهرتی درحزب کتائب به دست آورد.

۱۴ ـ مرد اسطوره‌ای که ۱۰ شاخ و هفت سر دارد. این مرد در اسطوره‌های یونان قدیم آمده است.

۱۵ ـ بلندی های جولان درجنگ ۶ روزه سال ۱۹۶۷ توسط اسرائیل اشغال شده اکثر ساکنان این بلندی‌ها دروزی هستند.

۱۶ ـ رئیس جمهور لبنان ۱۹۸۲ ـ ۱۹۷۶ که چندی پیش در پاریس فوت کرده است، وی از سیاست سوریه در لبنان پشتیبانی کرده بود.

اشاره
همزمان باریشه گرفتن جنبش مقاومت فلسطین درلبنان و افزایش عملیات چریکی به خاک رژیم اشغالگر قدس ازطریق جنوب لبنان، مارونی های راستگرا و اسرائیل متوجه این مطلب شدند که تحکیم قدرت نظامی مقاومت فلسطین در چهارچوب موقعیت منطقه‌ای لبنان در دو محور خطرناک تلقی می گردد.

اول انکه گسترش جنبش فلسطین درلبنان، بمنزله‌ی دگرگونی توازن قدرت و نیرو بنفع چپگرایان و مسلمین است که تسلط مارونی ها را دربرابر رشد روبه تزاید آنها تهدید می کند.

دوم: مستقر شدن صدها هزار فلسطینی درفضای آزاد لبنان وادامه‌ی حملات چریکی آنها علیه اسرائیل امنیت آن را درمعرض خطر جدی قرارمی دهد.

درراستای این تحول دراواسط دهه‌ی ۷۰، تفاهم صهیونی ـ مارونی براساس ارتباط مضاعف درجهت نابودی مخالفین شکل می گیرد که این از ارتباط براساس نیاز متقابل منطقه‌ای آنها گسترش می یابد.

آنچه درپی می آید پیگیر تحولاتی است که میان روابط صهیونی ـ مارونی اواسط هفتاد رخ داده است

***

فالانژها باروح صهیونیستی به جنگ صلیبی درلبنان مشغولند

حزب فالانژ در عرصه‌ی تاریخ (۲)

از: ن ـ قاضی زاده

ناوچه‌ی ارتش اسراییل در خلیج جونیه (۱) پهلو گرفت. یکی از افسران عالیرتبه‌ی سازمان «موساد» در انتظار «بشیر جمیل» «پسر کوچک پیر جمیل» رییس حزب فالانژبود. درهمین حال بشیر با چهره‌ی پوشیده ومخفی شده از راه رسید. بشیر با دلهره و از مشکلات و گرفتاری‌های مارونی‌ها صحبت می‌کرد. افسر اسراییلی گمان می‌کرد که با یک پسر بچه روبروست و گفته هایش اعتبار چندانی ندارد. مسئولین اسراییلی مایل بودند که با پیر جمیل ملاقات کنند، ولی بشیر از جواب دادن طفره رفت. در ملاقات دیگری امین جمیل (۲) پسر ارشد پیر با صهیونیست‌ها حاضر شد. وی بدون ماسک به دیدار آنها آمد. این شخص نیز عکس العمل منفی در میان اسراییلی‌ها به وجود آورد. یکی از افسران «موساد» پس از ملاقات گفت: «نباید به او اعتماد کنیم» و بدین ترتیب ناوچه باز گشت.

ـ افسران «موساد» که با بشیر و امین ملاقات کردند و به دولت پیشنهاد کردند که گفتگو و تماس با مارونی‌ها را ادامه دهند، پس از یک سال از این دیدار «اسحق رابین» یک گروه ۴ نفره نظامی به ریاست یک افسر عالی رتبه به نام «بنیامین بن الیازار» را جهت گفتگو با رهبران مارونی به لبنان اعزام کرد. این گروه نظامی با لباس غیر نظامی وارد خلیج جونیه شدند. دو ناوچه‌ی جنگی، اوضاع را در خلیج جونیه زیر نظر قرار دادند، هنگامی که افراد این گروه وارد خلیج جونیه شدند، صدای انفجار موشک و خمپاره در گوشه و کنار بیروت شنیده می‌شد. در همین حال جوانی ظاهر شد که به انگلیسی روان صحبت می‌کرد. وی از افراد گروه استقبال کرد. این جوان، «دانی شمعون» پسر ارشد «کمیل شمعون» و رهبرشبه نظامیان «النمور» (۳) بود. دانی شمعون دربرخورد اول از پسران جمیل لایق تر بنظر می رسید. دانی به همراه اسراییلی‌ها سوار بر اتومبیل به طرف ویلای خود رفتند. دو ناوچه‌ی اسراییلی اوضاع در منطقه جونیه را زیر نظر گرفته، اما ناوچه‌های حامل گروه نظامی به اسراییل باز گشتند.

اسراییلی‌ها از گارد احترام سان دیدند و وقتی که به ویلای مجلل خود رسیدند، شب بود. یکی از افسران اسراییلی بدون نگاه کردن به جلو پای خود، در یک گودال افتاد و پایش آسیب دید، اما به دوستان خود گفت: چیزی نشده، در همین حال دختر جوانی برای کمک به این اسراییلی نزد او آمد. دانی با لحن چاپلوسانه به اسراییلی گفت: این دختر نامش ایوا و یهودی الاصل است» دانی گمان می کرد این گفته ممکن است میهمانان را خوشحال نماید. کلیه‌ی وسایل پذیرایی برای اعضای گروه فراهم شد از جمله، لوازم التحریر و تفنگ و اسلحه مثل «کلاشینکوف».

ـ دانی سر صحبت را باز کرد. وی با اعتماد به نفس در مقابل آنان صحبت می‌کرد. هدف دانی جلب اعتماد هر چه بیشتر اسراییلی‌ها بود. وی به اسراییلی‌ها گفت: «به ما سلاح بدهید ما فلسطینی‌ها را خواهیم راند».

«بن الیازار» درجواب «دانی» اظهارداشت: ما اطمینان کامل به صحبت‌های شما داریم و می‌دانیم که افراد به تنهایی کاری را از پیش نمی برند.

ـ روز دوم اقامت هیات اسراییلی، نمایندگان کتائب به دیدار آنها آمدند. اسراییلی‌ها متوجه این نکته شدند که کتائب قادر به ایفای نقش مهمتر از افراد شمعون است. امین و بشیر جمیل هر دو وکیل دادگستری بوده و چهره‌ی شناخته شده ای در لبنان هستند. مهم تر از همه، آنها به افکار پنهانی اسراییلی‌ها اطمینان ندارند. بشیر که به تازگی وارد سیاست شده، آدمی خجالتی است (۴)، به حدی که یکی از همراهان بن الیازار می گوید: «ما گمان می کردیم که هر لحظه ممکن است اشک‌های این پسر سرازیر شود».

دانی شمعون ازامین وبشیربرای شرکت درگردهمایی بااسراییلی‌هادعوت به عمل اورد. اسراییلی‌ها متوجه این مهم شدند که دانی شمعون به ادامه‌ی جنگ تا پیروزی کامل ادامه خواهد داد، اما فرزندان پیر جمیل بر عکس آنها ممکن است آتش بس را قبول کنند. پس از پایان کار جلسه، به هنگام عزیمت به منزل شمعون، اسراییلی‌ها شاهد مناظری می‌شوند که ازملتی که مدعی پیشرفت و ترقی است دور از انتظار است. اجساد انسان‌ها درخیابان بوسیله اتومبیل کشیده می‌شود، بن الیازار به میزبان خود می گوید: «این اجساد را خاک کنید تا از سرایت بیماری‌ها جلوگیری شود» و...

اسراییلی‌ها در منزل کامیل شمعون به سخنرانی او پیرامون جنگ لبنان گوش می‌سپارند. آنگاه کمیل شمعون به میهمانان خود رو می کند و با بی‌شرمی تمام می‌گوید: دختران ما به شما نشان خواهند داد، که قدرت رزمی تا چه سطحی است، آنگاه چهار دختر که با لباس نظامی در جمع حاضر بودند یک به یک توسط کمیل شمعون به حضار معرفی شدند. کمیل شمعون به اولین دختر اشاره کرد و گفت: این دختر فلسطینی ـ مسیحی، است و سپس در مورد دختر دومی گفت: آن دختر لبنانی و مادرش روسی است، این‌ها نمونه‌هایی از جنگجویان ما هستند.»

بن الیازار روبه کمیل شمعون کرد و گفت: «در چه زمینه‌هایی آموزشی دیده اند؟ بی‌درنگ یکی از دختران جلو آمد و کیسه پر از انگشت‌های یک انسان را به الیازار نشان داد و گفت: این انگشت‌های انسانهایی است که من آنها را به قتل رسانده ام و به رسم یادگار انگشت هر مقتول را پیش خود نگه داشته ام.» «دختر دومی نیز کیسه‌ای پر از گوش‌های انسان‌ها را داشت. وی نیز گفته: برای یادگاری گوش‌های قربانیانم را می برم و پیش خود نگه می‌دارم». بن الیازار با مشاهده‌ی این منظره نزدیک است، استفراغ کند.

ماموریت گروه نظامی به پایان می‌رسد. بن الیازار نتایج این مأموریت را حول سه محور برای میزبانان خود خلاصه می کند:

* ۱ـ باید هدف‌های تعیین شده را بوضوح مشخص کرد.

* ۲ـ برنامه‌ریزی جهت تحقق هدف‌های تعیین شده انجام گیرد.

* ۳ـ تربیت یک نیروی قوی و رشد یابنده.

مهمترین نکته‌ای که بن‌الیازار برآن تأکید دارد، اتحادفرماندهی نیروهای کتائب و النمور «ببرها» است، لذا اگر لبنانی‌ها میخواهند به راه خودادامه دهند، راهی جز اتحاد ندارند، اما نیروهای مسیحی مارونی بر اثر درگیری‌های داخلی و بر سر باج‌خواهی از مردم و اختلاف پراکنده شده اند و اسراییلی‌ها ناگزیرند برای حل اختلافات به شرق بیروت میانجی بفرستند. بن الیازار از وضع دهکده‌های مسیحی نشین در جنوب لبنان سخن می گوید، و اظهار می‌دارد: این دهکده‌ها ممکن است در آینده عنصر کمکی برای مارونی‌های بیروت در جنگ باشد. همراهان بن الیازار از ادامه‌ی سخنرانی وی جلوگیری می کنند و یکی از همراهان به وی گوشزد می کند که این عمل باید با موافقت قبلی دولت، صورت بگیرد. (۵)

کمیل شمعون و اسحق رابین در سال ۱۹۷۷ در یک ناوچه جنگی اسراییل در بندر حیفا با هم ملاقات کردند. این ملاقات نخستین ملاقاتی بود که در سطح اشخاص عالی رتبه‌ی دوطرف صورت می گرفت. کمیل شمعون در این ملاقات به اسحق رابین گفت: آیا در لبنان دخالت خواهید کرد؟ «رابین بیدرنگ پاسخ داد: «آیا چنین درخواستی از ما خواهید کرد؟» طبق گزارش هایی که توسط بن الیازار به رابین داده شده بود، وی می دانست که وضع داخلی مارونی‌ها آشفته است. و به همین سبب رابین با شمعون از نقطه ضعف‌های مارونی‌ها سخن می گفت و اینکه آنها چگونه با چنین ضعف‌ها می توانند در مقابل «ساف» ایستادگی کنند.

رابین رو به میهمان خود «شمعون» کرد و گفت: باید به خودتان کمک کنید». پس از این ملاقات، اسراییلی‌ها اقدام به ارسال تفنگ‌های ام ـ ۱۶، خمپاره انداز و تانک‌های شرمن برای مارونی‌ها در لبنان کردند.

پس از مدتی «موساد» ماموریت تحویل اسلحه به مارونی‌ها را بعهده‌ی وزارت دفاع واگذار کرد. از آن پس موساد کار ارسال اسلحه به مارونی را به عهده گرفت، بطوریکه کمک‌های اخیر صهیونیست‌ها به مارونی‌ها تاکنون معادل ۱۵۰میلیون دلاربرآوردشده است. (۶) مدتی بعدرابین ازپیرجمیل و فرزندان او برای اجرای گفتگوها دعوت به عمل آورد. پیرجمیل به این دعوت پاسخ مثبت داده و در یک کشتی با هم ملاقات کردند. پیر از این ملاقات خرسند نبود و صریحاً به رابین گفت: «به رغم ناچاری در همکاری با شما و احساس حقارت می کنم، می خواهم یک مسیحی عرب سربلند بمانم». رابین خود را به نفهمی زد.

پیرجمیل در دنباله‌ی سخنان خود خطاب به رابین اظهار کرد: تنها عامل بدبختی لبنان خود اسراییل است، چون اسراییل فلسطینی‌ها را از وطن و خاکشان بیرون کرد.

و آنها (فلسطینی‌ها) مجبور شدند که به لبنان بیایند و در کشور ما سکونت کنند. اگر اسراییل خواهان سعادت و خوشبختی لبنان است، باید سیاست میانه روتری با فلسطینی‌ها بکار گیرد به همین سبب، بدبختی لبنان این است که ملزم به درگیری با فلسطین شده است. اسراییل باید سیاست انعطاف پذیری در برابر اعراب پیش بگیرد تا آنرا قبول کنند.

وی اضافه کرد، کسی نمی تواند منکر آن باشد که اسراییل چه بدبختی هایی برای همسایه‌ی شمالی خود ببار آورده است. جو حاکم در گفتگوهای پیر جمیل و رابین غیر عادی بود. در همین حال بشیر حالت سر گیجه و استفراغ پیدا کرده و سر خود را روی میز گذاشته. پدرش پیر به وی نگاه ملامت آمیزی کرد گویی می‌خواست به او بفهماند که کار زشتی انجام داده است پیر از میزبانان خود معذرت خواهی نموده و بحث و مناقشه بر سر موضوعات لبنان، را از سر گرفتند بشیر در جریان بحث ساکت بود. همراهان رابین همدیگر را نگاه می کردند و به بشیر لبخند مسخره آمیزی نثار می کردند و البته آنها انتظار نداشتند که این پسرک یکسال بعد به فرماندهی نیروهای لبنانی منصوب شود.

***

اینک جنگ داخلی لبنان به مرحله‌ی خطر ناک و حساسی رسیده بود سوریه که به بهانه‌ی حفظ امنیت لبنان، وارد آن کشور شده بود خود را با اکثر احزاب این کشور درگیری ساخت. پیر جمیل در ژانویه ۱۹۷۶ اعلام کرد: تا آخرین سرباز به جنگ علیه نیروهای سوری و دفع تجاوز آنها خواهیم ایستاد.

اما وی پس از گذشت ۴ ماه، یعنی در مارس ۱۹۷۶ موضع خود را عوض کرد و گفت: «دیوانگی است اگر کسی با نیروهایی که برای حفظ امنیت کشور از خارج گسیل شده‌اند، جنگ کند، به ویژه آنکه اگر این نیروها، در برابر تجاوزات فلسطینی‌ها ایستادگی کرده، و آنها را سرکوب کنند.»

سوری‌ها که در سال ۱۹۷۶ با موافقت دستجمعی سران مارونی‌ها وارد لبنان شدند، به رغم برقراری روابط حسنه میان خود و مارونی‌ها نتوانستند مانع ایجاد روابط خوب مارونیها با اسرائیل شوند. در چنین جو در هم ریخته‌ی سیاسی هنگامی که بیروت غربی هدف توپخانه‌های ارتش سوریه قرار گرفت، مارونی‌ها از افسران اسرائیلی به ریاست بن‌الیازار جهت بازدید از بیروت شرقی دعوت به عمل آوردند.

در منطقه «بکفیا» به سردی از اسرائیلی‌ها استقبال شد. علت آن دیر رسیدن امداد نظامی به کتائب بود. گوئی این عمل اسرائیلی‌ها، مارونی‌ها را به همزیستی با سوریه سوق می‌داد. با اینکه سران مارونی‌ها از ورود سوری‌ها اظهار خرسندی کردند، اما بشیر پیرامون این موضوع به بن‌الیازار گفت: «بیش از این نمی‌توانیم ادامه دهیم در پرتگاه سقوط قرار گرفته‌ایم» بن‌الیازار جواب همیشگی خود را به بشیر داد. وی اظهار داشت.، «باید نیروهای مارونی اتحاد خود را حفظ کنند و با مسیحی‌های شمالی به رهبری فرنجیه همکاری نمایند «مسیحی‌های شمال نیروهای نظامی به نام «المرده» (۷) دارند.).

بشیر با قاطعیت گفت: نه. به عقیده‌ی من «تونی فرنجیه» فرمانده‌ی شبه نظامیان «المرده»با برخی اشخاص سوری در قاچاق حشیش همکاری می کند. بشیر به دلیل اصرار اسرائیلی‌ها مبنی بر همکاری با تونی به حالت اعتراض از جلسه خارج شد.

شب روز بعد دانی شمعون به افتخار بن‌الیارزار بر پا کرد. در این، جشن

> * باگسترش روابط سران حزب فالانژ خاصه بشیر جمیل باصهیونیست های اشغالگر قدس زمینه برای تهاجم نظامی فالانژها علیه نیروهای سوری درلبنان هموارشد.
>
> * صهیونیست هاز آغاز بر مساله‌ی اتحاد نیروهای مسیحی راستگرا علیه نیروهای فلسطینی و سوری درلبنان تاکید داشتند.

تونی فرنجیه نیز شرکت داشت. فرنجیه مایل به صحبت با بن‌الیازار نبوده اما بن‌الیازار توانست، فرنجیه را قانع به گفتگو کند. بن‌الیازار از همکاری یا کتائب وقوای فرنجیه سخن‌گفت. وی تنهاراه نجات آنهارابوجود آمدن‌همکاری میان طرف های مسیحی اعلام کرد. تونی فرنجیه اظهار داشت، که این موضع تا کنون به ذهنش خطور نکرده است و از روابط حسنه‌ی خود با جهان عرب یاد کرد. تونی فرنجیه به شکلی وانمود کرد، که موضوع همکاری با کتائب و خانواده‌ی شمعون با آنها ارتباطی ندارد، چون خانواده‌ی فرنجیه از مدت ها قبل تمام هستی خود را در اختیار سوری ها قرار دادند، و آنها (خانواده فرنجیه) به غیر از سوری ها وارد «بازی» دیگر نخواهند شد.

سال ۱۹۷۶ بن الیازار از بیروت و مقر فرماندهی نیروهای مسیحی در شرق بیروت نزدیک اردوگاه (تل الزعتر) دیدن کرد. این مقر فرماندهی از نظر استراتژیکی اهمیت به سزایی دارد، زیرا این مقر در جاده‌ای واقع است که بیروت را در مسیر بیت برمانا و منطقه‌ی صنعتی مکلس درمنطقه‌ی جبل(۸) به دمشق متصل می کند اردوگاه «تل الزعتر» از یکماه و اندی پیش از آن تاریخ توسط شبه نظامیان «حراس الارز»(۹) و شبه نظامیان کتائب در محاصره شدید قرار گرفته بود. بن الیازار از بالای بام ساختمان بر اوضاع نظارت کرد فلسطینی ها از این اردوگاه حراست می کردند. تونل های بسیار زیادی نقاط مختلف اردوگاه را بهم ربط می داد و جوانان فلسطینی از طریق این تونل به این و آن طرف حرکت می کردند.

بن الیازار در عرض یکماه برای سومین بار از بیروت دیدن کرد. البته بن الیازار برای اظهار حسن نیت خود به بیروت آمد. دانی شمعون و بشیر جمیل قبل از آمدن بن الیازار به اسرائیل رفته بودند. بشیر جمیل از وضعیت خطرناک در قبال تجاوزات (ساف) اشاره کرد. بشیر سوری ها را به دلیل عدم جلوگیری از پیشروی (ساف) در مناطق کوه های شوف مورد انتقاد قرار داد بشیر خواسته بود که اسرائیل برای حل و فصل جریانات کنونی وارد لبنان شود، اما اسحق رابین به وی جواب منفی داد. وی این عمل را غیرقابل قبول خواند، روز ۲۸ سپتامبر نیروهای سوری به طرف مواضع (ساف) در کوه های شوف پیشروی کردند و در نیمه‌ی اکتبر اکثر مردم جنگ را تمام شده تلقی کردند. در همین حال کنفرانس سران چند کشور عربی از جمله سوریه، مصر، لبنان و سعودی در ریاض منعقد شد و نتایج این اجلاس قانونی بودن نیروهای سوری موجود در لبنان، که برای حفظ امنیت و صلح و آرامش به آن کشور عازم شده بودند مورد تائید قرار گرفت.

همچنین جمع آوری اسلحه های سنگین (ساف) به عهده سوریه واگذار شد، این عمل سوریه موجب شد که روابط سوریه و مارونیها در اوج همکاری قرار بگیرد. و به گفته‌ی برخی این دو (سوری ها و مارونی ها) در ماه عسل بسر می بردند، اما بشیر از این وضع خوشحال نبود و خود را برای آینده مبهم آماده می کرد. و همیشه این جمله را تکرار می کرد که: «تاریخ نشان داده است که همواره ارتش هایی که به کمک همسایه‌ی خودوارد آن کشور می شوند، ناگزیربه ارتش اشغالگر بدل می شوند. بشیر جمیل تنها شخصی بود که با ورود سوری ها به لبنان به مخالفت برخاسته بود. اما بقیه‌ی اعضای دفتر سیاسی حزب کتائب نظر موافقی با ورود نیروهای سوری به لبنان داشتند. آنها علت موافقت خود را موقعیت سوریه و روابط آن با (ساف) و چپگرایان لبنانی قلمداد می کردند. آنان همچنین همکاری با اسرائیل را بزرگترین گمراهی و انحراف تلقی می کردند. سال ۱۹۷۷ گذشت. با اینکه سال با آرامش سپری شد، اما بشیر خود را برای جنگ آماده می کرد. بشیر مرتبه های نظامی سیاسی مهمی را طی کرد و قدرت جذب افراد را در حزب کتائب بدست آورد، چنانکه به مرد گرفتاری ها معروف شده بود.

بشیر احساسات جوانان مسیحی را در بازگشت به زمان آرامش برانگیخت و همیشه وعده می داد. «لبنانی نو و خالی از اندیشه های قدیمی و پیشرفته خواهیم ساخت ما از حکمرانان پیر و فرسوده زده شدیم و دیگر فرصت به آنها نخواهیم داد. ما هزاران شهید (۴) تقدیم نکردیم که به عقب برگردیم».

در راستای تحقق همین شعار بود که بشیر هر روز با افسر رابط (موساد) ملاقات می کرد. وی از سیاست پدرش ناراحت بودوی می گفت، که باید یک دولت مارونی در منطقه‌ی ساحلی اعلام کنیم. او همواره به اسرائیلی ها می گفت: باید همانند شما (سال ۱۹۴۸) دولت یکطرفه اعلام کرده و سپس بر روی تمام منطقه سیطره و تسلط یابیم.

از طرف دیگر نیروهای سوری نقش حساسی در برانگیختن احساسات مسیحیان بر ضد آنها ایفا کردند، اگرچه موقعیت بشیر در بروز این احساسات میان مسیحیان نیز موثر بود. نیروهای سوری رفتارهای غیر شایسته‌ای با مردم لبنان داشتند. چپاول، غارت، بازداشت مردم بیگناه، تجاوز به دختران از جمله‌ی این رفتار بوده همه این اعمال منجر شد که مسیحیان روابط خود را با سوریه مورد سئوال قرار دهند.

بشیر در همین حال واژه‌ی «لبنان آزاد» را سر داد و این عمل موجب شکوفایی امیدی تازه میان مسیحیان شد. بشیر و امین هر دو توانستند زمام امور را بدست بگیرند. بشیر همچنانکه به استحکام روابط خود با «موساد» مشغول بود، امین نیز روابط خود را با سوریه افزایش داد و اسرائیل را عامل اصلی جنگ داخلی لبنان قلمداد کرد. بشیر بازوی نظامی مسیحیان مارونی را (کتائب) که با کمک اسرائیل تشکیل شده بود، تقویت کرد. وی کار وکالت در دادگستری را رها کرده و به بازسازی نیروی نظامی کتائب و جمع آوری گروهی از وفاداران خود به عنوان دستیار و مشاور اقدام ورزید.

بموازات آنکه قدرت بشیر روز به روز افزایش می یافت، در سال ۱۹۷۷ کمیل شمعون در کنار بشیر در برابر سوری ها ایستاد. بشیر و شمعون نیروی هماهنگی در برابر سایر اعضای دفتر سیاسی حزب را تشکیل دادند. همچنین آنها سعی کردند که نیروی نظامی مسیحیان را جمع آوری کنند و از چند دستگی نجات دهند، لذا در راستای همین سیاست بشیر بازدیدهای خود را از اسرائیل افزایش داد، تا اعتماد اسرائیلی ها را نسبت به یک اقدام نظامی علیه نیروهای سوری جلب کند.

***

ماه مه ۱۹۷۷ اسحق رابین از نخست وزیری کناره گرفت و پست خود را به مناخیم بگین داد. هنگامیکه لیکود زمام امور فلسطین اشغالی را بدست گرفت روح تازه ای در جان بشیر جمیل دمیده شد. وی گمان می کرد که حکومت جدید قادر خواهد بود به درخواست وی پاسخ مثبت بدهد، چنانکه از بگین خواست به حمله نظامی دست بزند، اما بگین همانند سلف خود رابین بر این نکته تکیه می کرد که مارونی ها باید به خود متکی باشند. حکومت جدید از ایده های مارونی ها با خبر بود، حتی به عملیات «رودلیطانی»(۱۰) که نتیجه‌ی کوشش های بشیر بود، نیز شک داشت.

عملیات «رود لیطانی» دو هدف را دنبال می کرد: اولاً نابودی نیروی نظامی «ساف» و پایگاه های آنها، که امنیت منطقه الجلیل را بخطر می انداخت و ثانیاً گسترش نوار مرزی تحت کنترل نیروهای طرفدار اسرائیل توسط سعدحداد. (اسرائیل توانست در سال ۱۹۷۶ سعد حداد را که یکی از مسیحیان ارتدکس است به زادگاه خود «مرجعیون»(۱۱) بازگرداند).

«ساف» این عمل اسرائیل را زنگ خطری برای خود تلقی کرد، از طرف دیگر مسیحیان بیروت، به دیده‌ی تحقیرآمیز به سعدحداد می نگریستند، چون اولاً وی جزء مسیحیان مارونی نبود و در ثانی موقعیت نظامی خوبی نداشت.

در شروع عملیات «لیطانی» حداد از بشیر خواسته بودکه در حدود ۸۰۰ نفر از عناصر خود را به کمک وی اعزام کند. بشیر با اکره به درخواست سعد حداد پاسخ دادوجنگجویان مارونی پس ازاستقرار درنوار مرزی به فاصله‌ی زمانی کوتاه به بیروت باز گشتند. اسرائیلی ها با توجه به رفتار بشیر و عدم کمک سریع به سعد حداد، به شک افتادند. آنها تعجب کردند که کتائب چگونه همپیمانانی هستند که به کمک دوستان خود نمی شتابند، لذا وسوسه هایی در اذهان اسرائیلی ها پیرامون کتائب رسوخ کرد، که از تردید آنها حکایت می کرد.

> * ملاقات کامیل شمعون و اسحاق رابین دراواسط دهه‌ی هفتاد برروابط فالانژها باصهیونیست عمق بیشتری بخشید.
>
> * مناخیم بگین دلیل عدم تهاجم صهیونیست ها به لبنان را مذاکرات کمپ دیوید اعلام کرد.

بشیرعلاقه فراوانی نسبت به اوضاع جنوب نشان می داد،بهمین سبب می توانیم بگوییم که اهداف عملیات لیطانی منحصر به نابود کردن نیروی نظامی «ساف» نبود، بلکه جلب نظر بشیر به اوضاع جنوب بود.

در همین حین بشیر، تمام نیروهای خود را برای جنگ علیه سوری ها بکار گرفت، لذا وی هدف از این عملیات رابه‌عنوان‌عملیات«انتقامجویانه علیه ارتش اشغالگر» اعلام کرد. حافظ اسد رئیس جمهور سوریه اظهار کرد: ارتش سوریه بنابه درخواست دولت قانونی الیاس سرکیس واردلبنان شده است، امابشیرعکس آنرا عمل می کرد. شگفت آنست که بشیر وضعیت خود را در برابر ارتش ۳۵ هزار نفری سوریه در لبنان و ۲۰۰ تانک و ۳۰۰ قبضه توپ را درک می کرد، و می دانست که وی قادر به ایستادگی در برابر چنین ارتشی نیست، لذا از اسرائیل خواست کمک های خود را به کتائب افزایش دهد و کلیه‌ی اعضای مسلح فالانژها را به اسرائیل فرستاد تا آموزش های نظامی را در آنجا فرا گیرند. در همین حال مناخیم بگین از بیانیه‌ی مشترک کمیل شمعون و بشیر جمیل پیرامون قدردانی مسیحیان از اسرائیل اظهار خرسندی کرد، و قول افزایش کمک به آنها را داد. از طرف دیگر پس از امضای قرارداد کمپ دیوید، سایروس ونس وزیر خارجه‌ی وقت آمریکا به انور السادات گفت: روزی در دفتر مناخیم بگین بودم که نامه‌ای با دستخط کمیل شمعون مبنی بر طلب کمک از بگین مشاهده کردم، من (سایروس ونس) به بگین تذکر دادم که روابط خود را با کمیل شمعون قطع کند، چون این شخص مدتی مزدور سرویس های جاسوسی انگلیس، فرانسه، آمریکا و سوریه بوده است و امروز با تو همکاری می کند.

مناخیم بگین عقیده داشت که باید موجودیت مارونی ها را تامین کرد و این عمل جز با شعله ور ساختن همسایه‌ی شمالی خود، یعنی لبنان میسر نمی شود.

همچنین بگین میگوید: موقعیت ایجاب میکند که به مارونی ها کمک کنیم، لذا ما اجازه نابودی مارونی ها را نخواهیم داد. سیاستمداران لبنانی موضع گیری بگین را به عنوان پیشقدم در عرصه سیاست قلمداد کردند و رهبران لبنانی مطمئن بودند که اسرائیل هنگام گرفتاری آنها را رها نخواهد کرد و به کمک آنها

> * مسیحیان مارونی درجنگ های سال ۱۹۷۸ ده ها هزار آواره داده ودراین راستا خسارت های زیانباری متحمل شدند.
>
> * مناخیم بگین معتقد بود، موجودیت مارونی ها هنگامی تثبیت می شود که نبردهای داخلی لبنان به صورت مستمر ادامه یابد.

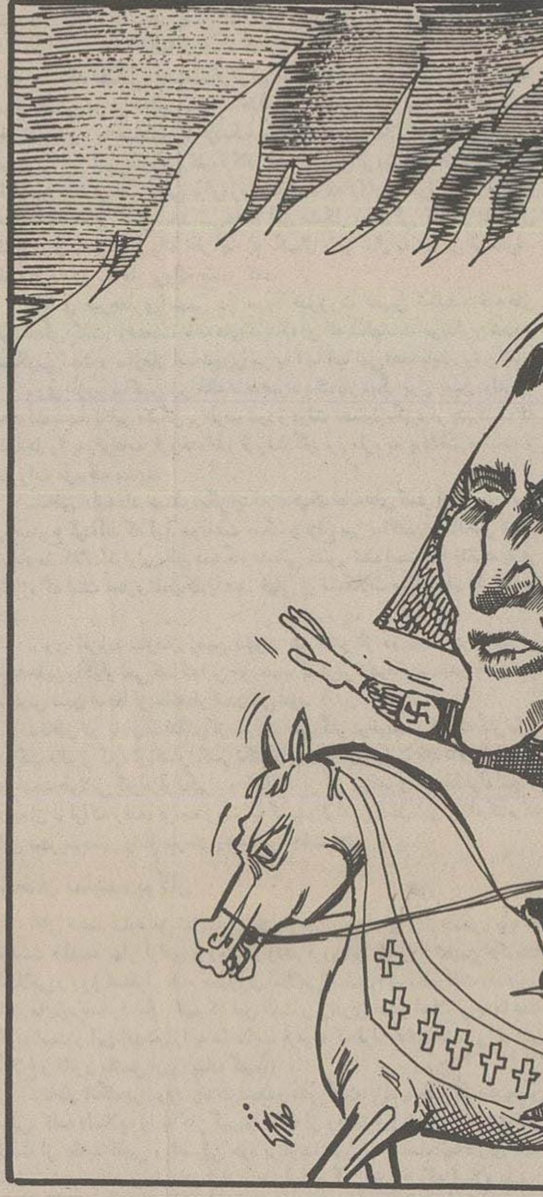
خواهد شتافت، با اینکه تاکنون کمکی دریافت نکردند.

اسرائیل با موضع گیری مختلف خود، بشیر را به گسترش سلطه کتائب به سایر مناطق به ویژه شمال لبنان تشویق کرد. هدف اسرائیل از تشویق، سرکوبی سلطه خانواده فرنجیه در مناطق شمال جهت تخریب همکاری آنها با سوری ها بود. در اواخر ماه مه ۱۹۷۸ فرنجیه از «جبهه لبنانی» (۱۲) بیرون رفت و در همین حال درگیری و تشنج میان خانواده جمیل و فرنجیه به اوج خود رسید. روز ۱۳ ژوئن ۱۹۷۸ گروهی از شبه نظامیان وابسته به فرنجیه «جوادالبایع»

مسئول حزب کتائب

در منطقه شمال و مسئول یکی از بانک‌های طرابلس را به قتل رساندند. عکس العمل کتائب این بود که به منزل تونی فرنجیه حمله‌ور شدند و تمام ساکنان، تونی، همسرش و فرزند و ۲۰ نفر از عناصر آنان را به قتل رساندند (۱۳). این قتل عام خشم سوری‌ها را برانگیخت و نیروهای کماندوئی ویژه سوریه نظامیان کتائب را تا بیروت تحت تعقیب قرار دادند به موازات این حادثه، کمیل شمعون و بشیر جنگ خود را علیه نیروهای سوری در مناطق مسیحی نشین آغاز کردند.

حافظ اسد در قبال حوادث ساکت نماند و اخطار شدیداللحنی به مارونی‌ها داد. وی اظهارنمود، کتائب باید اسلحه خود را بزمین بگذارد و اجازه بازگشت نیروهای سوری به مناطق سابق خود را بدهد وگرنه به نیروی نظامی متوسل خواهیم شد. بشیر در برابر گفته‌های حافظ اسد به مناخیم بگین گوشزد کرد که برای نجات مارونی‌ها اقدامی صورت دهد. بشیر نیروی نظامی سوری را به

صورت بزرگی برای بگین ترسیم کرد، و به وی گفت که با «ابوکالیپسو» (۱۴) روبرو هستیم.

اما سرویس‌های ضداطلاعات و جاسوسی اسرائیل به مناخیم بگین اخطار کردند که با سوریه وارد جنگ نشود. اسرائیل‌ها می‌دانستند که کتائب احساسات سوری‌ها را برانگیخته بودند، لذا بگین مایل به پاسخ بشیر نبود. ایزر وایزمن وزیر دفاع و رئیس ستاد ارتش و مردخای گور درقبال درخواست‌های کتائب مبنی بربمباران سکوهای موشکی سوریه در اطراف بیروت بی‌تفاوتی خود را اظهار کردند و به این درخواست اهمیت چندانی ندادند. اما بشیر از اسرائیل درخواست کرد تا نیروی کماندوئی خود را در بندر جونیه پیاده کنند، ضمن آنکه قول داد که این نیروها در جنگ شرکت نخواهند کرد و تنها جنبه کمکی روانی و معنوی خواهند داشت. مناخیم بگین از پیشنهاد بشیر خرسند نبوده و به همین سبب وضع بشیر در بیروت ناپایدار گردید. روز ۶ ژوئنه جنگنده‌های «کاولیر» ساخت اسرائیل برفراز بیروت به پرواز درآمدند و دیوار صوتی را مکرراً شکستند.

مسیحیان شرق بیروت از این کار اسرائیل که بدون هیچ واکنشی منفی از سوی مسلمانان در غرب بیروت همراه بود، خشمناک شدند. در همین حال ارتش اسرائیل نیروهای خود را در بلندی‌های جولان (۱۵) مستقر کرده و بگین و وایزمن تهدید شدیداللحنی مبنی براینکه اسرائیل در برابر کشتارهای ملت همسایه ساکت نخواهد ماند اظهار کردند، و کمیل شمعون فشار بسیار زیادی بر الیاس سرکیس (۱۶) وارد آورد تا موضع مخالف با ورود نیروهای سوری بوسیله تهدید به استعفا به نمایش بگذارد.

***

بعد از مدتی الیاس سرکیس به گروه بازدارنده به رهبری کمیل شمعون پیوست و اعلام کرد اگر سوریه بمباران مناطق مسیحی نشین را متوقف نکند، استعفا خواهد کرد.

این مانور سرکیس مثمر واقع شد و سوریه بمباران مناطق را متوقف کرد، اما رهبر شبه نظامیان حزب کتائب از اسرائیل در قبال حوادث اخیر راضی بنظر می‌رسید. لذا پس از دو هفته، بشیر از عناصر خود خواست به نیروهای سوری در بیروت حمله کنند. عکس‌العمل نیروهای سوری بمباران شدید مناطق مسیحی نشین شمال بیروت بود. بشیر بازی خطرناکی را آغاز کرده بود. مارونی‌ها که مناطق کوههای شوف را دژ محکم خود می‌دانستند، زیر بمباران توپهای سوری قرار گرفتند. در همین حال، بشیر در ملاقاتی که با افسر رابط موساد در بند جونیه داشت، عصبانی بنظر می‌رسید. وی از اسرائیلی‌ها خواست که وارد لبنان شوند. وی خطاب به افسران اسرائیلی اعلام کرد که، «سوری‌ها بند جونیه را در محاصره خود قرار دادند و اگر آنها بندر جونیه را تصرف کنند، از چه راهی اسلحه را از اسرائیل خواهیم گرفت»؟ بگین هیچ واکنشی در قبال گفته‌های بشیر نداد و کنفرانس کمپ‌دیوید را بهانه کرد.

نیروهای سوری با مهارت تمام به پیشروی خود در مناطق کوهستانی لبنان ادامه می‌دادند و نقطه ضعفی مقابل اسرائیل از خود نشان ندادند، بطوریکه کلیه نقشه‌های بشیر بر باد رفته محسوب شد و اسرائیلی‌ها او را تنها گذاشتند. درگیری‌های مجدد میان نیروهای سوری و کتائب از سرگرفته شد و عربستان سعودی بعنوان میانجی میان دو طرف درگیر وارد عمل شد.

کتائب وساطت سعودی را بعنوان میانجی بسرعت قبول کرد و نبرد طرفهای درگیر خاتمه یافت. مسیحیان زیانهای زیادی ازنتایج درگیری‌های ۱۹۷۸ دیدند. بطوریکه دهها‌هزار مسیحی آواره گشتند و بسیاری از مواضع آنها در شمال از دست رفت و در اکثر محورها به محاصره قوای سوریه درآمدند. در همین رابطه اسرائیل از بشیر خواست گزارشی از نیازهای مارونی‌ها را تهیه کند تا براساس این گزارش پایه همکاری دوطرفه پی‌ریزی گردد. زیرا بشیر از کمک‌های جزئی که در سابق از طرف اسرائیل به مارونی تقدیم می‌شد، ناراضی بود.

اما بعد از مدتی اسرائیل درخواست کمک بشیر را مدنظر قرار داد و بلافاصله دستور بازسازی نیروهای کتائب و آموزش عناصر شبه نظامیان کتائب را در اسرائیل صادر گردید. صدها جوان مسیحی از لبنان به طرف اسرائیل سرازیر شدند و در مانورهای مشترک با نیروهای اسرائیلی جهت تقویت جنگی شرکت نمودند. در همین حال، اسرائیل از بشیر خواست تا هزینه اسلحه تحویل شده را پرداخت کند. اسرائیل با این حرکت حلقه محاصره و طناب را بر گردن بشیر محکم‌تر کرد. مسئولین نظامی اسرائیلی به بشیر گفتند، دولت متبوع آنها نمی‌تواند اسلحه مجانی در اختیار آنها قرار بدهد. افسران اسرائیلی برای این درخواست خود عذر موجهی داشتند و می گفتند:«چرا شهروند اسرائیلی هزینه این اسلحه را پرداخت کند، در حالیکه لبنانی‌ها در آسایش و رفاه کامل

بقیه در صفحه ۱۱

«کاخ شیشه‌ای سیاست»

ترجمه: دکتر عبدالرحمن صدریه

خاطرات کورت والدهایم (دبیرکل سابق سازمان ملل متحد)

۵۳

من شخصاً ـ از جمله بخاطر تجربهٔ دوران خدمتم ـ، به بنیان تفکر کشورهای جهان سوم شدیداً علاقمند بوده‌ام. مللی که به خواستهٔ منشور ملل مبنی بر «سطح زندگی بهتر و آزادی بیشتر» پایبند شده‌اند، نمی‌توانند با وجدان آسوده شاهد باشند که کشورهای نیمکرهٔ جنوب مدام بیشتر گرفتار تیره‌روزی، گرسنگی، بیماری و بیسوادی می‌شوند.

کمکهای فراگیر در سطح جهانی لازمند و به نظر من بهتر است در چهار چوب فعالیتهای سازمان ملل متحد عملی شوند. چون هنوز هم شمال با یک چهارم جمعیت جهان بیش از نه دهم تولید کالا و صنایع جهان را در اختیار دارد. بیش از چهار پنجم در آمد جهان در اختیار شمال است. در مقابل در جنوب بیش از ۱/۲ میلیارد انسان در کشورهائی زندگی می کنند که در آمد سرانه آنها از ۲۵۰ دلار در سال کمتر است.

کمک برای پیشرفت به کشورهای در حال توسعه اگر حقیقت بین باشیم نمی‌تواند جاده‌ای یکطرفه تلقی گردد. هر کمکی هم که در اختیار گذاشته شود، کوششهای کشورهای جهان سوم باید عاملی مهم باشد. بخصوص باید توجه داشت که هیچ چیز عاید نخواهد شد اگر دو طرف ـ کشورهای صنعتی و کشورهای در حال توسعه موضعی سرسختانه اختیار کنند، و سازمان ملل متحد را تریبونی برای تاختن به یکدیگر بدانند. این بود که من کوشا بودم، مواردی را جستجو کنم که هر دو طرف عقیده‌ای یکسان ابراز می‌داشتند، و ملایمت را موعظه می‌کردم تا امکان گفتگوئی سازنده فراهم گردد.

زمانی که من پست دبیر کلی سازمان ملل متحد را پذیرفتم، کشورهای صنعتی جهان یک دهه رشد اقتصادی مطلوب را پشت سر گذاشته بودند. برای یاری رساندن به جهان سوم، سازمان ملل متحد در باره یک استراتژی کمک برای پیشرفت تصمیم گرفته بود. کشورهای صنعتی غرب گرچه ایرادهائی را عنوان کردند، اما در اصول پذیرفتند که از راه همکاری با کشورهای در حال توسعه نظام اقتصادی ـ اجتماعی عادلانه‌ای را عملی سازند. سالهای دهه هفتاد سالهای زجر آفرین و زیانبار انطباق شرایط اقتصادی بودند. از جمله سیستم برابری از پیش تعیین شده ارزها که متکی به توافق «برتون وودز» در ۱۹۴۴ بود، متلاشی شد. مضاف بر ان سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) در سالهای ۱۹۷۳ و ۱۹۷۴ به دوران انرژی ارزان خاتمه داد، و قیمت نفت را چندین برابر اضافه کرد. این وقایع سیستم اقتصاد جهانی را شدیدا تکان داد، اما سنگینی اصلی این نابسامانی بر کشورهای فقیر جهان سوم تحمیل شد، که از ذخایر لازم و امکانات تولید برخوردار نبودند تا بتوانند به مقابله با انرژی گران شده بروند. حتی کشورهای غنی نیز گرفتار دورانی شدند که در آن رشد اقتصادی متوقف شده بود، و پی آمد آن افزایش قیمتها و افزایش بیکاری بود.

تکان ناشی از افزایش ماجرای قیمت نفت رهبران گروه ۷۷ را هشیار ساخت. آنان مشاهده کردند که برادرانشان در کشورهای تولید کننده نفت نظارت بر منابع طبیعی خود را از شرکتهای چند ملیتی بظاهر صاحب قدرت بیکران باز پس گرفته‌اند، بی آنکه این شرکتهابتوانند کاری علیه این اقدام آنهابکنند. شرایط بازرگانی جهانی که تا ان زمان برای کشورهای تولید کننده نفت رضایت بخش نبود، ناگهان تغییر کرد. زخم ناپذیری مورد ادعای شمال نیز مورد تردید قرار گرفت. کشورهای در حال توسعه، بخصوص آن کشورهائی که کالائی برای عرضه در بازارهای جهانی داشتند، اینک امیدوار شدند که بنابر نمونه (اوپک) آنها نیز می‌توانند سودی عاید خود سازند.

به رهبری رئیس جمهور الجزایره «هواری بومدین»، که در آن زمان رئیس گروه کشورهای غیر متعهد بود، این کشورها در آوریل ۱۹۷۴ تقاضای تشکیل اجلاس ویژه مجمع عمومی سازمان ملل متحد را «برای ایجاد سیستم تازه‌ای در روابط بین کشورها که برابری و تامین علائق جملگی کشورها را موجب گردد» خواستار شدند.

«بومدین» پایداری خود را نمایان ساخت. او شکست استراتژی کمک برای پیشرفت را اعلام داشت، و این شکست را ناشی از فقدان تمایل سیاسی کشورهای صنعتی برای برداشتن گامی مؤثر در جهت رفع بحران، دانست. بومدین در گفتگوئی با من هم، که قبل از شروع کار این ششمین اجلاس ویژه سازمان ملل متحد، در نیویورک انجام شد، بر موضع جنگجویانه خود باقی ماند. او گفت که: «شکل واقعی، سلطه اقتصادی کشورهای غنی بر کشورهای فقیر است. اما نباید توان اقتصادی کشورهای جهان سوم را، بخصوص در زمینه تولید مواد خام کمتر از واقع ارزیابی کرد. برای جلوگیری از هر گونه درگیری دو طرف باید فورا گفتگوئی توام با مسئولیت را آغاز کنند. این وظیفه کشورهای صنعتی است که سیاست خود را تغییر دهند، و تمایل سیاسی خود را برای همکاری به ثبوت رسانند. گروه غیر متعهدها از این اجلاس مجمع عمومی چیزی کمتر از تصمیم در باره نظام اقتصادی جدید انتظار ندارد.»

بومدین بخصوص بر نقش مهمی که در این زمینه بر عهده ایالات متحده آمریکا بود، تاکید می کرد. من به او گفتم که بنابر مذاکراتم با واشنگتن می‌دانم که دولت آمریکا نسبت به این اجلاس ویژه و خواسته شما بسیار خوددار رفتار خواهد کرد.

شخصا اعتقاد داشتم که ایالات متحده بهتر است فعالانه در کارهای این اجلاس ویژه شرکت کند تا نتیجه‌ای عملی و قابل اجرا حاصل گردد. در ضمن برای آمریکا بسیار نامطلوب می‌بود اگر در مجمع عمومی به انزوا رانده می‌شد. این بود که کوشیدم در یک سلسله تماسهای شخصی، واشنگتن را راضی سازم که رفتاری مثبت پیش گیرد. در ضمن به بومدین هم توصیه کردم، در پی سازشی مداوم باشد.

این اجلاس ویژه نمایشی از ملایمت نبود. قطعنامه‌ای را از تصویب گذراند که در آن تغییرات بنیانی در تمامی ساختمان روابط اقتصادی بین المللی خواسته شده بود. این قطعنامه شامل مقرراتی برای نحوه قیمت گذاری مواد خام تضمین خرید مواد خام، تجارت و اجرای برنامه‌های صنعتی می‌شد، و همچنین در باره قیمت مصنوعات صنعتی، اداره منابع طبیعی، در باره مواد غذائی، در باره منابع مالی و شرکتهای چند ملیتی نیز تصمیمهائی را حاوی بود. کشورهای شمال هیچ آمادگی نداشتند که خود را با این پیشنهادهای بیش از حد گسترده مشغول دارند. آنها اگرچه علیه «قطعنامه و برنامه اجرائی برای ایجاد نظام جدید اقتصادی» رای ندادند، اما با ایرادهای متعدد خود فهماندند، که این خواسته‌ها را بر آورد نخواهند کرد.

در پائیز بعد در جریان اجلاس عادی مجمع عمومی همین جو خصمانه حاکم ماند. این بار گروه ۷۷ از «منشور حقوق و تکالیف اقتصادی» پیشنهادی رئیس جمهوری مکزیک «لوئی اشه وَیا» حمایت می کرد. در این منشور آمده بودکه هر کشوری از «حقوق مستقل و غیر مشروط برخوردار است» تا سیستم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی خود را انتخاب کند، و استقلال کامل خود را بر منابع طبیعی و فعالیت اقتصادی خود اعمال کند، و تصمیم بگیرد به چه ترتیب از موسسات خارجی ملی شده جبران خسارت کند.

این خواسته‌ها روابط شمال و جنوب را در سازمان ملل متحد به پائینترین سطح نزول دادند. کشورهای بزرگ صنعتی آمادگی نداشتند که از سیستم اقتصادی موجود صرفنظر کنند. آنها به این نکته اشاره می کردند که قسمت اعظم کمکهای اقتصادی از طرف کشورهای شمال تامین شده است. از آنجا که کشورهای وارد کننده نفت ناچارند مقدار زیادی از منابع مالی خود را به کشورهای (اوپک) انتقال دهند، کشورهای صنعتی شمال می‌خواستند که کشورهای صادر کننده نفت نیز در برنامه‌های کمک برای پیشرفت شرکت جویند. این اجلاس در حالی به پایان رسید که سوء تفاهمها شدیدتر از هر زمان دیگر بود. پیشنهاد صدر اعظم آلمان فدرال، اشمیت، مبنی بر اینکه کشورهای در حال توسعه بهتر است بجای آنکه خواسته‌های غیر عملی خود را عنوان کنند، فهرستی از اولویتها ارائه دهند که امکان مذاکره در باره آنها وجود دارد، از طرف نمایندگان کشورهای جهان سوم بعنوان «سیاست وصله کاری» که هیچ مشکلی را حل نخواهد کرد، رد شد.

برغم تمامی اینها در طول زمان ـ از جمله بعلت بحثهائی که در سازمان ملل متحد انجام شد ـ، هیجان فروکش کرد، و نظرات تا حدی معتدلتر از اهمیت بیشتر برخوردار شد. در نخستین نیمهٔ سپتامبر ۱۹۷۵ یک اجلاس ویژهٔ دیگر، هفتمین اجلاس ویژه مجمع عمومی سازمان ملل متحد تشکیل شد. اختلاف این اجلاس با اجلاسهای قبلی کاملا مشهود بود. کشورهای در حال توسعه و همچنین دولت آمریکا ظاهرا به این نتیجه رسیده بودند که رفتاری کاملا منفی به هیچ کس کمکی نخواهد کرد. هنری کیسینجر در سخنرانی بسیار دوستانه یک سلسله پیشنهاد بسیار نوید دهنده را عنوان کرد، تا مذاکرات را از بن‌بست خارج سازد. وزیر امور خارجهٔ آمریکا کم کم از اهمیت سازمان ملل متحد برای سیاست واشنگتن آگاه می‌شد، و کاملا مشهود در صدد بود رفتاری نمایان سازد، که موجب شود بی‌اعتمادی جهان سوم نسبت به ایالات متحده از بین رود.

او برنامه‌ای جهان گستر را برای کمک مالی در پاسخ به خواسته‌های کشورهای در حال توسعه در مورد قیمت مواد خام، بازرگانی، و منابع مالی، برنامه‌های صنعتی و تولید مواد غذائی، ارائه داد. نمایندگان دیگر هم همین لحن دوستانه را به کار بردند، و مجمع عمومی کوشید تا بنیانی یگانه بیابد. اجلاس ویژه به تصمیمات متفق الرای رسید، و نتیجه کار این مجمع در بهبود روابط اقتصادی بین شمال و جنوب بسیار مؤثر بود.

ادامه دارد

عملیات تطویل باند و توسعه ترمینال فرودگاه «شهید آیت‌الله صدوقی» یزد آغازشد

یزد ـ همزمان با سالروز مبعث حضرت رسول‌اکرم«ص» کارهای مقدماتی اجرای طرح تطویل‌باند و توسعه ترمینال‌و پارکینگ فرودگاه «شهید محراب آیت‌الله صدوقی» یزد با اعتباری بالغ بر ۹۳۰ میلیون ریال از محل‌اعتبارات‌سازمان هواپیمایی کشوری و طرحهای ملی آغاز شد.

آقای نمازی رئیس فرودگاه یزد در گفتگوئی با خبرگزاری جمهوری اسلامی ضمن اعلام این مطلب گفت: کارهای اجرائی این طرح از اول اردیبهشت ماه سال‌جاری شروع می‌شود و براساس قرار داد منعقده باپیمانکاران،طی مدت بیست ماه به‌مرحله بهره‌برداری خواهد رسید.

وی افزود: با انجام طرح یادشده امکان فرود هواپیماهای ایرباس در این فرودگاه فراهم شده‌و انشاء الله در آینده حجاج یزدی ازطریق پروازهای فرودگاه یزد به بیت‌الله‌الحرام مشرف می‌شوند.

وی با اشاره به استقبال مردم استان درزمینه مسافرت با هواپیما گفت: با توسعه فرودگاه یزد و امکان استفاده از هواپیماهای بزرگ، مشکلات موجود در زمینه کمبودجا وبلیط هواپیما در استان مرتفع خواهد شد.

وی در رابطه با فعالیتهای جنبی فرودگاه اظهارداشت: احداث ۲۲واحد مسکونی سازمانی برای پرسنل، احداث ساختمان کلانتری و تعریض و اسفالت جاده فرودگاه‌به‌طول ۶کیلومتر از اقدامات جنبی ورفاهی فرودگاه یزد درچندسال اخیر است.

بررسی مسائل مربوط به اموال توقیفی بنیاد مستضعفان در جلسه شورای عالی قضائی

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی :
مسائل مربوط به اموال و زمین‌های توقیفی که در اختیار بنیاد مستضعفان است در نشست عصرپریروز (یکشنبه) شورایعالی قضائی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در این جلسه همچنین حجت‌اسلام محمد علی صدوقی بعنوان معاون شورایعالی قضائی منصوب‌شد.

جشن سالروز بعثت حضرت رسول در دانشگاه پلیس

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی :درسالروز بعثت حضرت رسول اکرم (ص) عصر دیروز طی مراسم باشکوهی که در محل دانشگاه پلیس انجام شد از مقام شهدای شهربانی تجلیل به‌عمل آمد و لوحه یادبودی‌تقدیم خانواده شهدای شهربانی شد.

دراین مراسم‌رئیس شهربانی، تعدادی ازروحانیون، خانواده شهدای شهربانی‌و عده کثیری‌از پرسنل شهربانی حضور داشتند.

در این جشن پس از نواختن سرود جمهوری اسلامی ایران توسط دسته موزیک دانشگاه پلیس ، حجت‌الاسلام شمس معاون اداره عقیدتی‌سیاسی شهربانی طی سخنان مبسوطی از مقام و والای شهیدان تجلیل‌به‌عمل آورد. و سپس لوحه‌های یادبود توسط رئیس شهربانی به خانواده معظم شهداء تقدیم شد.

رئیس شهربانی همچنین سردوشی پلیس‌های وظیفه شهربانی را به نماینده آنان اهداء کرد.

براساس این گزارش‌همزمان با برگزاری این‌برنامه، مراسم مشابهی در کلیه واحدهای نظامی و انتظامی در سطح کشور نیز برگزار شد.

مراسم تجلیل از شهدای ژاندارمری

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی :
به مناسبت عید سعید مبعث رسول گرامی اسلام مراسم تجلیل از مقام والای‌شهدای به خون خفته ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران عصر دیروز طی‌مراسمی در پادگان ۲۲ بهمن ژاندارمری برگزار شد.

در این مراسم برادر اکرمی وزیر آموزش و پرورش پیرامون مقام‌شهید سخنانی ایراد کرد.

وی حاکمیت جمهوری اسلامی ایران را حاصل خون شهدا دانست وگفت: ملت مسلمان ایران به دنبال پیام رهبر عالیقدر خودبرای حفاظت از جمهوری‌اسلامی سیل‌آسا به سوی جبهه‌های حق علیه‌باطل روانه شده‌اند تا فتنه را ریشه‌کن کنند.

وی از فداکاری و ایثارگری پرسنل ژاندارمری درخدمت به‌جمهوری اسلامی قدردانی کرد.

در پایان این مراسم لوحه یادبود شهدای ژاندارمری به خانواده معظم‌آنان اهداء شد.

در این مراسم فرمانده ژاندارمری و رئیس اداره سیاسی عقیدتی ژاندارمری و جمع کثیری از خانواده های شهداء نیز حضور داشتند.

انتشار تمبر یادبود

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی : دفتر روابط عمومی وزارت پست و تلگراف و تلفن اعلام کرد : بمناسبت مبعث حضرت رسول اکرم (ص) یکسری تمبر یادبود در یک قطعه به ارزش چهل ریال از تاریخ ۱۸ر۱ر۶۵ منتشر و در اختیار علاقمندان‌قرار گرفت.

براثر برخورد شدید اتوبوس و ۲ کامون نمره ترکیه در جاده میانه ـ تبریز

راه‌ترانزیتی تهران‌ـترکیه‌چندساعت بسته‌شد

★ در این حادثه ناگوار پنج تن ازسرنشینان اتوبوس کشته شدند

تبریز- خبرنگار اطلاعات: دربرخوردشدیدیک‌اتوبوس‌با دو کامیون نمره ترکیه در جاده میانه ـ تبریز، ده نفر کشته و زخمی شدند و هر سه‌وسیله نقلیه به کوهی‌از آهن‌پاره تبدیل شد.

حادثه صبح دیروز براثر برخورد اتوبوس‌تعاونی۱۴ به شماره ۷۲۵۱۳ تهران‌الف به رانندگی حبیب فیض‌پور با کامیون های نمره‌ترکیه‌به شماره های ۳۲۴.بی.آـ۴۹ و ۵۲۹.بی.آـ۴۹ حامل شیشه به‌رانندگی نعیم‌اشتون و راک اشتون در منطقه تیکمه‌داش بوقوع پیوست که براثر آن پنج‌تن از سرنشینان اتوبوس جان خود را ازدست دادند و پنج‌نفر دیگر بدشت زخمی شدند. قربانیان حادثه‌عبارت بودند از:

بایرام ملکی ، حسن ایمانی ، بانو گلزار ، علی احمدی و نوجوان ۱۵ ساله‌ای که هویت‌وی هنوز معلوم‌نشده‌است. مجروحین عبارتنداز: محمدمسلم‌خوانی، حسن ملکی،عباد ابراهیمی، حسین فیض‌پور و یکی از رانندگان که توسط گروه‌های امدادی پلیس‌راه به بیمارستان های تبریز انتقال یافتند.

کاردان فنی پلیس‌راه‌علت بروز حادثه را بی‌احتیاطی راننده اتوبوس و انحراف به‌چپ از جانب وی اعلام کرده است. براثر وقوع‌این حادثه،جاده ترانزیتی‌تهران‌ـ ترکیه بمدت چندساعت به کلی مسدود بود و صفی‌به طول تقریبی هشت‌کیلومتر در طرفین محل حادثه از هزاران وسیله‌نقلیه ازجمله کامیون‌ها و تریلر های خارجی تشکیل یافته‌بود که با مساعی پلیس‌راه بعداز انتقال اتومبیل های درهم کوبیده شده به کناره جاده، رفت‌و آمد برقرار شد.

در این‌تصادف قسمت‌اعظم بار هر دو کامیون نیز از بین رفت.

●گزارش خبرنگار ما حاکیست در چند کیلومتری محل حادثه بطرف زنجان یکدستگاه کامیون نمره‌ترکیه به علت نامعلومی از مسیر خود منحرف وبه رودخانه کنار جاده‌سرنگون شد.براثر این حادثه بار کامیون (بشکه های۲۰۰ لیتری‌حامل مواد) بداخل‌رودخانه افتاد و جریان تندآب بشکه‌هارا تا چهار کیلومتری محل وقوع حادثه انتقال‌داد. این بشکه‌هاتاصبح امروزهمچنان شناور برروی آب دیده‌شده است!

پسربچه ۱۲ ساله‌ای در رودخانه حسن‌آباد قم غرق‌شد

مهریز ـخبرنگار اطلاعات:
سرویس حوادث : پسربچه‌ای به رودخانه حسن‌آباد قم افتاد و جان باخت.

همین گزارش حاکیست : پسربچه ۱۲ ساله‌ای به نام محسن آقاباغلو که درحاشیه رودخانه کرج (حسن آبادقم) مشغول بازی بود به داخل رودخانه افتاد و قبل از اینکه والدینش بتوانند وی را نجات دهندجریان تند آب رودخانه او راباخود برد.

بلافاصله والدینش از مامورین نجات و امداد سازمان آتش نشانی تهران‌و پاسگاه ژاندارمری‌حسن‌آباد قم کمک طلبیدند. مامورین به محل اعزام و با تلاش بسیار موفق‌به بیرون کشیدن‌جسد وی‌ازرودخانه شدند.

جریان مرگ این پسربچه از سوی مامورین‌پاسگاه ژاندارمری حسن‌آباد قم تحت بررسی است.

نشست مشترک وزیر فرهنگ و آموزش عالی بادانشجویان ایرانی مقیم اسپانیا

مادریدـخبرگزاری‌جمهوری‌اسلامی: دکترفرهادی‌وزیر فرهنگ و آموزش‌عالی در نشستی باحضور جمعی از دانشجویان ایرانی مقیم اسپانیا شرکت کرد و از نزدیک با مشکلات و مسائل آنان آشنا شد.

در این نشست که‌در محل‌سفارت جمهوری‌اسلامی ایران در مادرید وبه ابتکار نماینده سیاسی کشورمان‌در اسپانیا انجام شد، مشکلات ارزی برخی از دانشجویان، مسئله بیمه‌درمانی و مسائل مربوط به امور تحصیلی دانشجویان مطرح شد و مورد بحث قرار گرفت.

همچنین وزیر فرهنگ و آموزش‌عالی اهداف‌جمهوری اسلامی ایران در توسعه مراکز آموزش‌عالی در داخل کشور، همکاری با دانشگاه های خارجی، مبادله استاد و پی‌ریزی برنامه های تحقیقاتی را تشریح کرد.

در این نشست‌که بیش‌ازدوساعت به‌طول انجامید، در مورد رسیدگی به مسائل به‌حق دانشجویان قول مساعد داده شد.

یادآور می‌شود وزیر آموزش‌عالی کشورمان در راه بازگشت از کنفرانس وزرای امور فرهنگ و آموزش عالی کشور های غیرمتعهد که‌در «هاوانا» برگزار گردید، روز یکشنبه وارد مادرید شد.

عکس بالا محمود رضا کلهری فرزند حبیب اله سن ۱۲ از تاریخ ۲۰ اسفند از منزل خارج و تاکنون مراجعت نکرده است کسانیکه از نامبرده اطلاعی دارند به آدرس تهران میدان رسالت خیابان نیروی دریایی خیابان مسعودی پلاک ۹۶ حبیب اله کلهری تماس و خانواده‌اش را خوشحال سازند.

این عکس متعلق به اقای ناصر قبیطی فرزند حسین ازتاریخ ۵۲/۷/۷ از منزل خارج شده و تاکنون مراجعه نکرده است از کلیه کسانی که از نامبرده اطلاعی دارند با اهواز شماره تلفن ۲۹۱۳۷ اطلاع دهند و یا به کلانتریهای محل.
اـ ۱۲۹۴

دنیای ورزش شنبه ها منتشر می‌شود

عکس بالا ریحان (اعظم) نژاد مقدم فرزند حسینعلی سن ۲۴ سال از تاریخ ۱۳۶۵/۱/۴ از منزل خارج و تاکنون مراجعت نکرده است کسانیکه از نامبرده اطلاعی دارند لطفا با تلفن تهران ۸۹۴۸۸۶ مطب ۶۳۷۵۹۴ منزل ۶۴۰۸۲۲ صفر کاظمی تماس و خانواده اش را خوشحال سازند.
اـ ۱۴۵

صاحب عکس حسن داودی فرزند غلامرضا مدت ۱۵ روز است از منزل خارج و تاکنون مراجعت ننموده وی ۲۰ ساله و دارای عقب افتادگی ذهنی که ارادهٔ تکلم نیز ندارد و رنگ موشکی و کوتاه می باشد هر کس اطلاعی از شخص نامبرده دارد به تلفن های ۴۵۵۶، ۴۱۹۴، ۸۷۴۷ گنبدکاوس اطلاع داده و خانواده اش را از نگرانی خارج سازند.
اـ ۱۳۰۲

برنامه امروز سینماهای
بخش فرهنگی بنیاد مستضعفان

★ اتوبوس‌ـهادی‌اسلامی‌ـ حمید طاعتی
آزادی (شهر فرنگ ۶۲۷۶۲۸) ۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷ـ ۴۵ر۸

★ ساتورنن در دهکده دوستی (رنگی)
قیام (سینه‌موند ۶۴۸۳۲۱) ۳۰ر۱۱ـ۱۲ـ۲ـ ۳۰ر۳ـ ۵ـ ۳۰ر۶

سینما تئاتر کوچک تهران (۲۲۵۸۶۰) ۳۰ر۱۰ـ ۱۵ر۱۲ـ ۲ـ ۴۵ر۳ـ ۵
کوچ (۷۵۹۶۲۴) ۱۰ـ ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶ـ ۸

★ کفشهای میرزا نوروز
استقلال (امپایر ۸۹۳۹۴۲) ۱۰ـ ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶ـ ۴۵ر۷
لاله (رکس ۳۱۸۲۴۲) ۸ـ۱۰ـ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶

★ گولاگ
افریقا (۸۹۷۱۷۱) ۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷ـ ۳۰ر۸
شهر قصه (۶۲۷۲۹۰) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
انقلاب (رویال ۸۲۹۷۸۱) ۱۰ـ ۳۰ر۱۱ـ۱ـ ۳۰ر۲ـ۴ـ ۳۰ر۵ـ۷

برنامه امروز سینماها

★ پدر بزرگ ـ با شرکت: جمشید مشایخی ـ جهانگیر الماسی
قدس (پولیدور ۸۹۴۵۸۵) ۱۰ـ ۴۵ر۱۱ـ ۳۰ر۱ـ ۱۵ر۳ـ ۵ـ ۴۵ر۶
پارس (اونیورسال ۹۲۶۹۵۳) ۱۰ ـ ۱۲ ـ ۲ ـ ۴ـ ۶
تهران (میامی ۷۵۴۳۲۹) ۹ـ ۳۰ر۱۰ـ ۱۲ـ ۳۰ر۱ـ ۳ـ ۳۰ر۴ـ ۶
سپیده (دیانا ۶۴۷۳۶۵) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
جمهوری (نیاگارا ۶۶۵۳۰۷) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
پیوند (میدان خراسان ۳۵۴۰۴۰) ۹ـ ۳۰ر۱۰ـ ۱۲ـ ۳۰ر۱ـ ۳ـ ۳۰ر۴ـ ۶
اروپا (۳۰۳۱۷۹) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
دروازه طلائی (۳۵۲۱۶۰) ۹ـ۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷
آرام (پاسفیک ۷۵۳۳۱۱) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
ری (۵۲۶۲۶۵) ۱۰ـ ۱۲ـ ۲ـ۴ـ۶
پیروزی (۳۴۴۵۷۰) ۱۰ـ ۳۰ر۱۱ـ ۱ـ ۳۰ر۲ـ ۴ـ ۳۰ر۵ـ ۷
جامجم (لیدو ۵۴۱۲۸۲) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶

★ بخاطر بنجی
سعدی (ماژستیک ۶۶۸۴۶۱) ۱۰ـ ۳۰ر۱۱ـ ۱ـ ۳۰ر۲ـ ۴ـ ۳۰ر۵ـ ۷
گریز (یوسف‌آباد ۶۲۸۷۱۳) ۱۰ـ ۳۰ر۱۱ـ ۱ـ ۳۰ر۲ـ ۴ـ ۳۰ر۵ـ ۷

★ اتوبوس‌ـهادی‌اسلامی‌ـ حمیدطاعتی
مرکزی (سانترال ۹۲۸۶۸۶) ۱۰ـ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶
آسیا (۶۴۲۹۰۹) ۱۰ـ ۴۵ر۱۱ـ ۳۰ر۱ـ ۱۵ر۳ـ ۵ـ ۴۵ر۶
فلسطین (۶۶۳۲۶۹) ۹ـ۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷
ایران (۳۱۶۳۵۴) ۱۰ـ ۳۰ر۱۱ـ ۱ـ ۳۰ر۲ـ ۴ـ ۳۰ر۵ـ ۷
اورانوس (۵۲۷۹۷۱) ۱۰ـ ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶
سایه (ساینا ۲۵۲۴۴۲) ۹ـ

۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷
ماندانا (۷۹۰۹۸۲) ۹ـ ۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷
توسکا (۵۵۳۸۳۶) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
رنگین‌کمان (۳۴۶۷۶۰) ۱۰ـ ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶
ادئون (۳۱۸۱۱۸) ۹ـ ۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷
آستارا (تجریش ۲۷۴۰۲۲) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶

★ فیترکارالدو
عصر جدید سالن شماره یک (۶۵۲۵۵۰) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶ـ ۳۰ر۸
کریستال (لاله‌زارنو ۳۱۷۶۷۵) ۹ـ ۱۱ ـ ۱ ـ۳ـ ۵ ـ ۷

★ سیرک توسیرک
عصر جدید سالن شماره دو (۶۵۲۵۵۰) ۱۰ ـ ۱۲ ـ ۲ ـ ۴ ـ ۶ ـ ۸

★ کفشهای میرزا نوروز
بهمن (کاپری ۹۲۸۴۰۱) ۱۰ـ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶
بولوار (۶۵۵۲۹۲) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
ملت (۳۱۳۷۱۸) ۱۰ ـ ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶
مراد (۷۵۳۳۸۲) ۹ ـ ۱۱ـ ۱ـ۳ـ ۴۵ر۴ـ ۳۰ر۶
شهرهنر (۳۸۵۳۸۴۶) ۹ـ ۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷
سروش (مولن‌روژ ۷۵۲۹۲۹) ۹ـ ۳۰ر۹ـ ۱۵ر۱۱ـ ۱ـ ۴۵ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۱۵ر۶
حافظ (۳۹۱۰۷۴) ۱۰ـ ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶
تیسفون (۵۴۱۲۸۲) ۹ـ ۱۱ـ۱ـ۳ـ ۳۰ر۵ـ ۳۰ر۶
شهر قشنگ سینمای خانوادگی (۶۴۷۷۷۷) ۳۰ر۱۰ـ ۱۲ـ ۳۰ر۱ـ ۳ـ ۳۰ر۴ـ ۶

★ شب شکن
آرش (۵۳۸۰۶۶) ۸ـ ۱۲ـ ۲ـ۴ـ۶

★ ماموریت در وین
زرین (۳۵۳۶۶۷) ۹ـ ۱۱ـ ۱ـ۳ـ۵ـ۷

★ جعبه عوضی
گریز کوچک (۶۲۸۷۱۴) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۲ ـ ۳۰ر۳ـ ۵ـ ۳۰ر۶

★ گولاگ

شهر تماشا (۹۲۲۵۴۸) ۳۰ر۹ـ ۱۵ر۱۱ـ ۱ ـ ۴۵ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۱۵ر۶
فرهنگ (۲۶۱۲۰۵) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
صحرا (ریولی ۷۵۷۷۷۷) ۳۰ر۱۰ـ ۱۲ـ ۳۰ر۱ـ ۳ ـ ۳۰ر۴ـ ۱۵ر۶
ارم (سهیلا ۳۱۴۴۲۴) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴

★ سیرک توسیرک
فرهنگسرای نیاوران (۲ـ۲۸۷۰۸۱) شروع ۵بعد ازظهر.

★ مرد تنها
برلیان (۳۹۳۵۳۵) ۹ـ ۱۱ـ ۱ـ۳ـ۵ـ۷

★ ایوانهو
شهلا (۵۵۰۹۵۳) ۱۰ ـ ۳۰ر۱۱ـ ۱ـ ۳۰ر۲ـ ۴ ـ ۳۰ر۵ـ ۷

★ بخاطر بنجی
نادر (۳۱۴۷۹۵) ۸ـ ۱۰ـ ۱۲ـ۲ـ۴ـ۶

★ فرار بسوی پیروزی
ونوس (۳۱۴۹۱۵) ۱۰ـ ۱۲ ـ۲ـ ۴ ـ ۶
شاهد (موناکو ۷۳۵۵۷۶) ۳۰ر۱۰ـ ۳۰ر۱۲ـ ۳۰ر۲ـ ۳۰ر۴ـ ۳۰ر۶
ستاره (۵۳۹۷۲۱) ۱۰ـ ۱۲ ـ ۲ ـ ۴ ـ ۶

★ عملیات مرداب
رودکی (متروپل ۳۱۹۴۱۰) ۹ـ ۱۱ـ۱ـ۳ـ۵ـ۷

برنامه تئاترها

★ یک لحظه تا جدائی (نمایشنامه کمدی اجتماعی) با شرکت: مجید میرزایان نوشته : امیر اسماعیلی ـ کارگردان : رشید بهنام ـ هتل بستان شروع ۳۰ر۶ جمعه‌ها ۳۰ر۴ ـ ۳۰ر۶ تلفن ۵ـ۸۹۵۶۶۱

★ خاطره دودوشنبه
نویسنده: آرتور میلر کارگردان: مجید
سالن اصلی تئاتر شهر شروع ۵بعداز ظهر

بسمه تعالی

آگهی دعوت جهت واگذاری زمین

شرکت برق منطقه‌ای تهران با استفاده از اختیارات حاصل از لایحه قانونی نحوه خرید و تملك اراضی و املاك برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت مصوب ۵۸/۱۱/۱۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران و قانون اراضی شهری و آئین نامه اجرائی مربوط به آن ۱۱ قطعه زمین جهت احداث ساختمان پست ترانسفورماتور انتخاب نموده است که به لحاظ اینکه هویت و نشانی مالکین آنها معلوم نیست، لذا بدینوسیله اعلام و از مالکین ۱۱ قطعه زمین دعوت بعمل می‌آید که ظرف یکماه پس از نشر این آگهی جهت مذاکره در مورد واگذاری قطعه زمینهای مورد نیاز با در دست داشتن سند مالکیت بدفتر حقوقی اینشرکت واقع در ساختمان مرکزی میدان شهداء مراجعه نمایند.

۱ـ یك قطعه زمین بابعاد ۲۴/۸۰×۴/۴۰متر واقع در خیابان سید خندان کوچه عطار بفاصله ۱۴/۴۰ متر از ابتدای کوچه جنب محل انتخابی بطرف غرب تا انتهای زمین طبق نقشه شماره ۴۲۸۲

۲ـ یك قطعه زمین بابعاد ۶×۶ متر واقع در خیابان فدائیان اسلام خیابان شهرداری (قباد سابق) جبهه غربی خیابان روبروی تقریبی کوچه شهید دامغاتی نسب بفاصله ۳۷ متر از ابتدای خیابان شهید عابدینی بطرف شمال تا انتهای زمین طبق نقشه شماره ۵۳۰۰

۳ـ یك قطعه زمین بابعاد ۶×۶ متر واقع در جاده تهران ـ کرج (جاده سوم) جبهه شمالی خیابان بفاصله ۱۹۴ متر از ابتدای خیابان سی متری طالقانی بطرف غرب تا انتهای زمین طبق نقشه شماره ۵۲۹۳

۴ـ یك قطعه زمین بابعاد ۶×۶ متر واقع در خیابان ۱۳متری حاجیان کوچه شهیدمحمدابراهیم امامی جبهه غربی کوچه بفاصله ۱۴ متر از ابتدای خیابان حاجیان بطرف جنوب تا ابتدای زمین طبق نقشه شماره ۵۲۸۰

۵ـ یك قطعه زمین بابعاد ۶×۶/۲۰×۸×۶متر واقع در ده ونك، میدان ده ونك بطرف بزرگراه چمران جبهه جنوبی خیابان نرسیده به کوچه باغچه حصار خیابان موجود طبق نقشه شماره ۴۲۹۴

۶ـ یك قطعه زمین بابعاد ۶×۶ متر واقع در شهرك شهداء خیابان آسفالته پادگان کهریزك خیابان بطرف چاه آب تقاطع جنوبشرقی خیابان موجود طبق نقشه شماره ۶۱۱۲

۷ـ یك قطعه زمین بابعاد ۹/۵×۴/۷۵×۹/۵×۵/۵ متر واقع در خیابان خاوران خیابان باغ رئیسی (محمدرضا اعظم نظامی) خیابان شهید کمالیان جبهه شرقی خیابان بفاصله ۲۵ متر از ابتدای کوی شهید مالکی بطرف جنوب تا انتهای زمین طبق نقشه شماره ۶۲۵۷

۸ـ یك قطعه زمین بابعاد ۸×۶ متر واقع در خیابان بزرگراه مدرس خیابان نونهالان جبهه غربی خیابان بفاصله ۲۵/۳۰ متر از ابتدای کوچه بهزاد به طرف جنوب تا انتهای زمین طبق نقشه شماره ۳۱۳۸

۹ـ یك قطعه زمین بابعاد ۶×۶ متر واقع در اتوبان جدیدالاحداث آهنگ خیابان شکیب جبهه شرقی خیابان بفاصله ۲۲متر از ابتدای خیابان آهنگ بطرف جنوب تا ابتدای زمین طبق نقشه شماره ۶۲۹۸

۱۰ـ یك قطعه زمین بابعاد ۶×۶ متر واقع در ده دارآباد خیابان دارآباد جبهه شرقی خیابان کوچه بن بست موجود جبهه شمالی کوچه بفاصله ۱۷/۲۰ متر از ابتدای خیابان بطرف شرق تا انتهای زمین طبق نقشه شماره ۳۴۵۲

۱۱ـ یك قطعه زمین بابعاد ۶×۶ متر واقع در اتوبان هجرت (اتوبان افسریه) خیابان ۱۵متری اول افسریه جبهه غربی خیابان بفاصله ۲۰ متر از ابتدای خیابان ۴۴(شهید عین‌اله حقیقت) بطرف جنوب تا ابتدای زمین طبق نقشه شماره ۶۲۹۰

/م الف ۸۲۵

شرکت برق منطقه‌ای تهران

«بسمه تعالی»

بدینوسیله باطلاع میرساند، چنانچه شخص یا اشخاصی ادعای مالکیت اتومبیل پیکان کارلوکس برنگ و شمارهٔ موتور ۱۴۱۶۰۳۱۰۱۲ و شماره شاسی ۱۲۹۳۳۷ـ۱۳ و شمارهٔ شهربانی ۲۳۱۱۵ تهران ـ۲۷ را دارند، می توانند با در دست داشتن اسناد اتومبیل و شناسنامه به دادیاری اجرای احکام دادستانی انقلاب اسلامی تهران ـ اوین مراجعه نمایند

روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی تهران

بسمه تعالی

اطلاعیه سازمان میادین میوه و تره بار شهرداری تهران

بدینوسیله باطلاع تولید کنندگان محصولات کشاورزی (فقط سبزیجات) میرساند: که در صورت تمایل به استفاده از امکانات میادین میوه و تره بار شهرداری تهران برای عرضه مستقیم محصولات تولیدی خود به مصرف کنندگان میتوانند مدارك مورد نیاز را تا تاریخ ۶۵/۱/۳۱ به دفتر این سازمان تحویل و رسید دریافت نمایند.

سازمان از قبول مدارك ناقص معذور است و مدارك کامل با رعایت نوبت از اول اردیبهشت ماه مورد رسیدگی شورای واگذاری قرار خواهد گرفت بدیهی است مدارکی که بعد از تاریخ ذکر شده ارائه گردد مورد رسیدگی قرار نخواهد گرفت

لطفا برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفنهای ۶۶۱۸۰۳ ـ۶۶۳۰۸۸ سازمان میادین تماس حاصل فرمایند.

اطلاعیه نهضت سوادآموزی

«تعلیم و تعلم عبادت است»
(امام‌خمینی)

نظر به اهمیت سوادآموزی درجهت تحقق اهداف ارزشمند انقلاب اسلامی و تاثیر آن در رشد و شکوفائی کشور و اعتلای فرهنگی جامعه و به منظور لبیک به فرمان مقدس حضرت امام مدظله‌العالی نهضت‌سوادآموزی کلیه‌برادران‌وخواهران ایمانی علاقمند به امر تدریس را برای نیمه دوم سال ۶۵ به همکاری دعوت می‌نماید لذا کلیه داوطلبین می‌توانند با در دست داشتن مدارك‌زیر ازتاریخ شنبه ۱۶ر۱ر۶۵ لغایت ۱ر۲ر۶۵ به نزدیکترین دفاتر نهضت سوادآموزی مراجعه و ثبت‌نام نمایند.

۱ـ فتوکپی آخرین مدرک تحصیلی یک برگ.
۲ـ فتوکپی برگ پایان خدمت یامعافیت یکبرگ (درصورت گرفتن دفترچه آماده به خدمت ۶ ماه مهلت از اول مهرماه به بعد).
۳ـ دو قطعه عکس
۴ـ فتوکپی صفحه اول شناسنامه یک برگ.

در ضمن کلیه آموزشیارانی که با نهضت همکاری می‌نمایند طبق شرایطی از امتیاز خاص این نهاد (سهمیه کنکور و تربیت معلم و احتساب سنوات خدمت در دوایر دولتی و...) بهره‌مند خواهند شد.

روابط عمومی دفتر مرکزی نهضت سواد آموزی

آگهی تشکیل و ثبت اتحادیه صنفی

بدینوسیله جهت اطلاع عموم اعلام میدارد باستناد مقررات قانون نظام صنفی و آئین‌نامه انتخابات اتحادیه‌های صنفی اتحادیه‌ای بنام اتحادیه صنف تاسیسات و لوله‌کش ساختمان شهرستان بیرجند تشکیل و در تاریخ ۶۴/۹/۲۴ تحت شماره ۳۰ در اداره کار و امور اجتماعی بیرجند به ثبت رسیده است

اعضاء هیئت مدیره اتحادیه مزبور عبارتند از آقایان عبدالمجید عظیم‌زاده ـ حسین مهران ـ محمدعلی صادقی

اعضاء هیئت رئیسه عبارتند از آقایان عبدالمجید عظیم زاده ـ حسین مهران

ضمناً مدت اعتبار اعضاء هیئت مدیره و بازرسان اتحادیه مزبور ۲ سال از تاریخ ۶۴/۴/۳۱ خواهد بود توضیح اینکه بموجب ماده ۲۶ اساسنامه اسناد مالی اتحادیه با امضاء رئیس و خزانه‌دار و در غیاب رئیس با امضاء نایب رئیس و خزانه‌دار و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود.

کریم بلوکیان رودسری رئیس اداره کار و امور اجتماعی بیرجند

آگهی تشکیل و ثبت اتحادیه صنفی

بدینوسیله جهت اطلاع عموم اعلام میدارد باستناد مقررات قانون نظام صنفی و آئین‌نامه انتخابات اتحادیه‌های صنفی اتحادیه‌ای بنام اتحادیه صنف ریخته‌گر و تراشکار شهرستان بیرجند تشکیل و در تاریخ ۶۴/۹/۲۴ تحت شماره ۳۱ در اداره کار و امور اجتماعی بیرجند به ثبت رسیده است

اعضاء هیئت مدیره اتحادیه مزبور عبارتنداز آقایان مصیب هاشمی ـ سیدهادی محمدی ـ حسن ناصری

اعضاء هیئت رئیسه عبارتند از آقایان مصیب هاشمی ـ سید هادی محمدی

ضمناً مدت اعتبار اعضاء هیئت مدیره و بازرسان اتحادیه مزبور سه سال از تاریخ ۶۴/۵/۱۴ خواهد بود توضیح اینکه بموجب ماده ۲۶ اساسنامه، اسناد مالی اتحادیه با امضاء رئیس و خزانه‌دار و در غیاب رئیس با امضاء نایب رئیس و خزانه‌دار و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود.

کریم بلوکیان رودسری رئیس اداره کار و امور اجتماعی بیرجند

بسمه تعالی

فیض عظمای شهادت را انسانهائی بهره خواهندبرد که شجره طوبای معرفت الهی از صمیم قلبشان ریشه گرفته و با خون دلشان آبیاری شده باشد، و بلوغ میوه آن سری سرخ‌خواهد بود که لیاقت تقدیم محضر الله را پیدا می‌کند.

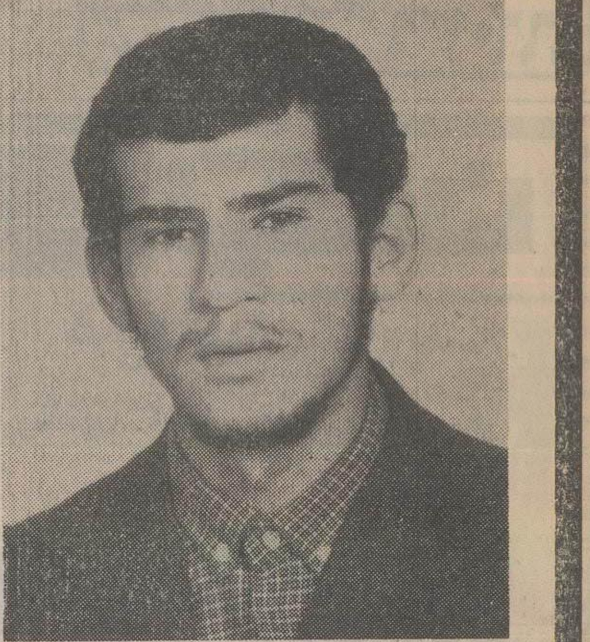
شهید علی ناطق نوری از این باغستان عشق بود که به میهمانی پدر شهید خویش **عباسعلی ناطق‌نوری** به جوار رحمت الهی باریافت.

روز چهارشنبه ۲۰ر۱ر۶۵ ساعت ۳الی۵ بعدازظهر در مسجد ارک یادش را گرامی می‌داریم و پیمان خویش رابا امام بزرگوارمان تجدید می‌نمائیم که تا نابودی صدامیان‌از پای ننشینیم.

خانواده‌های: ناطق نوری ـ رسولی محلاتی ـ مهدیان ـ حبیب‌نوری ـ گیاک ـ معزی ـ حصارکی ـ نادعلی ـ ساقیان ـ شامحسینی ـ جلیلی

آ ـ ۱۰۴۴۱

بسم رب‌الشهداء و الصدیقین

با تشکر از تشریف‌فرمائی کلیه خواهران و برادرانی که در مراسم تشییع جنازه، ختم و شب هفت سردار رشید اسلام **حاج محمود (عبدالله) نوریان**شرکت‌نموده‌اند. باطلاع میرساند بمناسبت اربعین عروج خونین این‌شهیدعزیزمراسم بزرگداشتی در حسینیه‌رستم‌آبادبالاواقع‌درخیابان‌پاسداران ـ خیابان شهید کلاهدوز (دولت سابق) خیابان شهید دیباجی به‌تاریخ ۲۱ فروردین ماه از ساعت ۳الی۵ بعدازظهر منعقد میگردد.

خانواده شهید
آ ـ ۱۰۴۵۸

بسمرب‌الشهداء و الصدیقین

دومین سالگرد شهادت سردار رشید ارتش اسلام **سرتیپ سیدپرویز مدنی‌مبارکه**

در مراسم گرامیداشت دومین سالگرد شهادت شهید عزیزمان روز پنجشنبه ۲۱ر۱ر۶۵ از ساعت ۲تا۵ بعدازظهر در گلزار شهدای مبارکه اصفهان جمع خواهیم شد تا اشکی نثار و تربت پاک آن شهیدرا گلباران نمائیم. ضمناهمانروز ظهر آماده پذیرائی از دوستان و سروران محترم در منزل عموی شهید سعید آقای‌میرزا آقامدنی واقع در مبارکه خیابان بهداری پلاک ۵۰ می‌باشیم.

منصوره ایناللو ـ فریبرز ـ فرامرز و مریم مدنی
آ ـ ۱۴۳

بسمرب‌الشهداء و الصدیقین

ما مثل حسین(ع) در جنگ وارد شده‌ایم و مثل‌حسین (ع) باید به شهادت برسیم

امام خمینی

چه‌خوش لحظه‌ای است لحظه دیدار معشوق و چه زیباست‌پرواز خونین‌عاشقان حضرت‌دوست‌در اوج‌ملکوت چه گواراست شهد شیرین شهادت نوشیدن.

بمناسبت تجدید میثاق با راه شهید بسیجی **محمد ـ مهدی تهرانی** دانشجوی دانشگاه مشهد و طلبه‌حوزه علمیه سلمانیه مشهد که در ۱۱ر۱ر۶۵ در غرب کشور به لقاء اللهپیوست مراسم بزرگداشتی روز سه‌شنبه(امروز) ۱۹ر۱ر۶۵ از ساعت ۳الی۵ بعدازظهر در مسجد حوری همدانیها واقع در ده‌متری اول جوادیه منعقد خواهد شد. و نیز شب‌هفت آن شهید روز جمعه از ساعت ۳الی۵ در سرمزار آن شهید در بهشت‌زهرا قطعه۵۳ برگزار می‌شود. ضمنا وسیله ایاب‌وذهاب راس ساعت ۲از منزل آن شهید واقع‌در ۲۰متری جوادیه جنب‌بانک‌سپه آماده حرکت می‌باشد.

(خانواده شهید)
آ ـ ۱۰۴۶۲

بسم‌رب‌الشهداء و الصدیقین

ای حریفان مجلس‌آرایی کنید
تا زمان باقیست شیدائی کنید
آخرین دم در قفس چون پرزدم
پرزنان بامن هم‌آوائی کنید

با درود فراوان بروان پاک تمامی شهدای اسلام اربعین خونین پاسدار رشید اسلام **داود غلامی‌ابقاء** که در عملیات پیروزمندانه والفجرـ۸ به شهادت رسید را گرامی می‌داریم. بدین مناسبت مراسم بزرگداشتی بعدازظهرپنجشنبه ۲۱ر۱ر۶۵ در بهشت‌زهرا قطعه ۵۳ برگزار می‌گردد. وسیله ایاب‌وذهاب راس ساعت ۲بعدازظهر از منزل شهید واقع در خزانه‌بخارائی شهرک بعثت کوچه امام خمینی پلاک۱۵ آماده حرکت به سوی بهشت‌زهرا می‌باشد.

«از طرف خانواده شهید»
آ ـ ۱۰۳۹۸

مجالس ترحیم

اناالله و اناالیه راجعون

بانهایت تاثر و تاسف درگذشت ناگهانی‌و غم‌انگیز شادروان **آذرمیدخت منفرد** (همسر سرهنگ علی‌اکبر زرشناس) را باطلاع دوستان و آشنایان می‌رساند، بهمین مناسبت مجلس ختم مردانه و زنانه آن مرحومه روز چهارشنبه ۲۰ر۱ر۶۵ از ساعت ۳الی۵ بعدازظهر در مسجد آیت‌الله صدراراکی واقع در تهران خیابان شهید تامجو (گرگان سابق) ایستگاه روشنائی برگزار خواهد شد.

به‌همین مناسبت مجلس ختمی نیز روز پنجشنبه۲۱ر۱ر۶۵ از ساعت ۳الی۵ بعدازظهر در مسجد اسک در آمل برگزار می‌گردد.

شرکت درمراسم مذکور باعث شادی‌روح آن‌شادروان و تسلی‌خاطر بازماندگان خواهد بود.

خانواده‌های: منفرد ـ زرشناس ـ کوهی ـ پرتوی ـ زرگرباشی ـ فیروزی ـ طوسی ـ رهنما ـ عباسپور ـ ایاز ـ خوشبین ـ طهماسبی و سایر بستگان

آ ـ ۱۰۴۶۱

اناللهو اناالیه‌راجعون

بانهایت تاسف و تاثردرگذشت **دکتر امیرحسن‌یزدگردی** استاد دانشکده الهیات و ادبیات دانشگاه تهران و مرحوم **دکتر علی یزدگردی** را در سوئیس باطلاع کلیه اقوام و دوستان و آشنایان محترم می‌رساند مجلس یادبود زنانه و مردانه فقیدان سعید در دارالتبلیغ حضرت امیرالمومنین (ع) (خانقاه صفی‌علیشاه) در روز چهارشنبه ۲۰ر۱ر۶۵ از ساعت ۱۳تا۱۵ منعقد می‌باشد حضور شما در مجلس مزبور موجب شادی روح نامبردگان خواهد شد.

قاسم یزدگردی ـ امیراحمد یزدگردی ـ فهیمه یزدگردی ـ ویدا یزدگردی ـ بیژن یزدگردی ـ بهروز یزدگردی ـ بهداد یزدگردی ـ مصطفی مولانا ـ دکتررضااوژن ـ مهدی ناصری.

خانواده‌های سوگوار: پیشوازاده ـ مولانا ـ دری ـ ملکان ـ دهناد ـ موسوی ـ آئینه‌چی و سایر خانواده‌های وابسته.

آ ـ ۱۳۱۶

باندوهی بی‌پایان و غمی جانگداز درگذشت ناگهانی مادر عزیزمان **بانومهین جاوید (ایروانی)** را به اطلاع کلیه بستگان و آشنایان می‌رسانیم مجلس ختم آن مرحومه روز چهارشنبه ۲۰ر۱ر۱۳۶۵ از ساعت ۱۲ الی ۲ بعداز ظهر در مسجدالجواد واقع درمیدان هفت‌تیر (۲۵شهریور سابق) برگزار و شب هفت آن شادروان روز جمعه ۲۲ر۱ر۶۵ از ساعت ٤ الی ٦ بعداز ظهر برمزار آن مرحومه واقع در ابن‌بابویه آرامگاه پورحیدری منعقد می‌گردد. ضمنا وسیله ایاب و ذهاب برای شب هفت راس ساعت ۳ بعداز ظهر در مقابل بیمارستان جم آماده است.

محمدناصر ـ نرگس ـ امیر منصور ایروانی .
خانواده های : ایروانی ـ پورحیدری ـ حسینی ـ عالمی ـ عباسپور ـ جاوید ـ بروجردی ـ یکتا ـ هاشم‌زاده ـ زند ـ خورشیدی ـ برخورداری ـ شیرزاد ـ رواسی‌پور ـ ذبیح‌زاده .

آ ـ ۱۳٦

باکمال تاسف درگذشت همکار گرامی **بانومهین‌جاوید (ایروانی)** را به اطلاع دوستان و آشنایان می‌رساند.

دکترکمال‌الدین آرمین ـ دکترمعزی ـ دکترجواد پناهنده ـ دکتر رضا نفیسی ـ دکتررضا عدل ـ دکتر ثریاکامیاب ـ بهبهانی ـ کریمی ـ طباطبائی ـ کلانی ـ آبادانی ـ رزین ـ خونانی ـ عالیخانی ـ کامبخش ـ دادفر (رجبیانی) ـ فرهاد ـ عبدلی ـ عزیززاده ـ قریشی ـ امیرلطیفی وسایر همکاران آن مرحومه در بیمارستان وزیری سابق ومرکز آسیب‌شناسی دانشگاه تهران و گروه آزمایشگاه بالینی بیمارستان دکتر شریعتی .

مسجدالجواد : از پذیرفتن بانوان بدون حجاب کامل اسلامی معذور است .

آ ـ ۱۳٦

با نهایت تاثر و تالم درگذشت **مهندس جمشید انصاری** را در شهر سین‌سیناتی آمریکا به‌اطلاع بستگان و آشنایان میرساند مجلس ختم مردانه و زنانه آن شادروان درروز ۵شنبه ۲۱ر۱ر۶۵ از ساعت ٤تا٦ بعدازظهر در مسجد حجت‌ابن‌الحسن (عج) واقع در خیابان سهروردی شمالی جنب کلانتری٤ منعقد میباشد. با تشریف فرمائی خود روح آن مرحوم را شاد و موجب تسلی‌خاطر بازماندگان‌رافراهم فرمائید.

انصاری ـ شریف‌زاده ـ افخمی ـ پارسا ـ باتمانقلیچ ـ آیرم ـ مهران و خانواده‌های وابسته

آ ـ ۱۰٤۳٦

بانهایت تاثر و تالم درگذشت همسر و برادر و دائی عزیزمان شادروان **مهندس جمشید انصاری** را در شهر سین‌سیناتی آمریکا به‌اطلاع بستگان و دوستان میرساند و بدین مناسبت مجلس ختم مردانه و زنانه آن شادروان در روز ۵شنبه ۲۱ر۱ر۶۵ از ساعت ٤تا٦ بعدازظهر در مسجد حجت‌ابن‌الحسن (عج) واقع در خیابان سهروردی شمالی جنب کلانتری٤ منعقد میباشد. با تشریف فرمائی خودروح آن مرحوم را شاد و موجب تسلی‌خاطر بازماندگان‌رافراهم فرمائید.

عادله شریف‌زاده ـ صفرعلی‌انصاری ـ نصرت‌الله‌انصاری ـ محمدولی انصاری ـ اسماعیل انصاری ـ زری پارسا ـ مریم مهران ـ پری انصاری ـ فاطمه باتمانقلیچ
آ ـ ۱۰٤۳٦

بانهایت تاثر و تالم درگذشت **مهندس جمشیدانصاری** را در شهر سین‌سیناتی آمریکا به‌اطلاع همکاران‌ودوستان و بستگان میرساند و بدین مناسبت مجلس ختم مردانه و زنانه آن شادروان در روز ۵شنبه ۲۱ر۱ر۶۵ از ساعت٤تا٦ بعدازظهر در مسجد حجت‌ابن‌الحسن(عج) واقع در خیابان سهروردی شمالی جنب کلانتری٤ منعقد میباشد. با تشریف فرمائی خود روح آن مرحوم را شاد و موجب تسلی‌خاطر بازماندگان را فراهم فرمائید

شرکت ساختمانی اردیبهشت

آ ـ ۱۰٤۳٦

خانواده‌های: گرانطبع ـ استاد حاجی ـ قادرخانی ـ بختیاری ـ لطیفی ـ حق‌بین ـ مشکینی‌آذریان ـ عباسی ـ امامی‌آل‌آقا ـ کیارشی ـ جوادی‌اصل ـ اشرافی ـ دوامی ـ میرهادی ـ رمزی ـ مزینی ـ بصیریان و دهقان

با اندوه فراوان درگذشت شادروان **عباس گرانطبع** را باطلاع خویشاوندان ـ دوستان و آشنایان محترم می‌رسانند مراسم ختم و شب هفت آن مرحوم (زنانه و مردانه) روز پنجشنبه ۲۱ر۱ر۶۵ از ساعت ۱۲ تا۲ بعدازظهر در مسجدالجواد واقع در میدان ۷تیر برگزار خواهد شد.

توران استاد حاجی ـ قاسم ـ مریم ـ ناصر ـ گیتی ـ همایون و هما گرانطبع

آ ـ ۱۳۰۷

با نهایت تاثر و تاسف درگذشت مرحومان مغفور **حاج علی اصغر شاهسون بغدادی** و فرزندانش **محمدرضاو عبدالله‌شاهسون و منصور امیربیگی** و همسرش **خانم‌اکرم‌شاهسون** و فرزندش **سمیه امیربیگی** را در اثر سانحه اتومبیل به‌اطلاع کلیه دوستان و آشنایان میرساند

مجالس ختمی به‌شرح‌زیر برقرار میشود.

روز چهارشنبه ۲۰ر۱ر۶۵ از ساعت ۲ر۵ الی ٤ر۵ بعدازظهر در مسجد خاتم‌الانبیاء ورامین

روز پنجشنبه ۲۱ر۱ر۶۵ از ساعت ۲ر۵ الی ٤ر۵بعداز ظهر در مسجد سجاد میدان راه‌آهن ورامین

در ضمن شب هفت آن مرحومان روز جمعه ۲۲ر۱ر۶۵ از ساعت ۱ر۵ الی ۲ر۵ بعدازظهر در گلستان حسین‌رضاو مسجد جامع ولی‌عصر باقرآباد برقرار میباشد.

خانواده‌های شاهسوی بغدادی ـ امیربیگی وکلیه خانواده‌های وابسته

آ ـ ۱۰٤۵٦

بازگشت همه بسوی خداست

باکمال تاسف درگذشت‌شادروان‌بانوی‌محترمه**فخرالحاجیه ترقی** متعلقه مرحوم حاج محمدعلی ترقی موسس کتابخانه خیام و رئیس اسبق این اتحادیه و والده گرامی آقایان بیژن و شاهرخ ترقی مدیران موسسه انتشارات خیام رابه اطلاع جامعه فرهنگیان و همکاران محترم میرساند مجلس ترحیم و بزرگداشت زنانه و مردانه آن فقیده سعیده روز چهارشنبه ۲۰ر۱ر۶۵ از ساعت ۵تا۷ بعدازظهر دردارالتبلغ حضرت امیرالمومنین (ع) (خانقاه صفی علیشاه) برگزار می‌گردد

اتحادیه ناشران و کتابفروشان

هو الباقی

باکمال تاسف و تالم درگذشت مادر عزیزمان شادروان **خانم فخرالحاجیه ترقی** همسر مرحوم محمدعلی ترقی مدیر سابق کتابخانه خیام را بااطلاع اقوام، دوستان و آشنایان محترم میرساند مجلس ترحیم و گرامیداشت زنانه و مردانه آن روانشاد روز چهارشنبه ۲۰ر۱ر۶۵ از ساعت ۵تا۷ بعدازظهر در دارالتبلیغ حضرت امیرالمومنین (ع) (خانقاه صفی‌علیشاه) منعقد می‌گردد

بیژن ترقی ـ شاهرخ ترقی ـ مهین دخت‌ترقی ـ آذردخت ترقی و گیتی ترقی

خانواده‌های سوگوار: ترقی ـ یزدان‌منش ـ ایرج‌نایب ـ گلزارمقدم ـ پرویز ـ جلالی ـ نصیری امینی ـ لشگری ـ رفیع‌جمال ـ رقابی ـ شمشیری ـ اخوان‌ترقی ـ تابنده ـ بدیع ـ کرمی ـ رحمانی ـ موسوی ـ رهبرنیا ـ یوسفی ـ علی‌الله ـ طوسی ـ عظیمی ـ آدمیت ـ اسکوئی ـ ضیافت ـ شبرازیان ـ پدرامی ـ الماسی‌زاده ـ یزدانی ـ پیروزان ـ پناهخواه ـ کاشانی و سایر خانواده‌های وابسته

تذکر: شرکت بانوان محترم با چادر ضخیم الزامی‌است

آ ـ ۱۳۱۳

هو الباقی

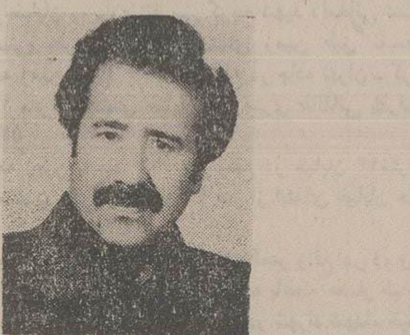
با کمال تاثر و تاسف درگذشت ناگهانی شادروان **حسین آخوندزاده** بزرگ خاندان آخوندزاده را باطلاع می‌رساند بهمین مناسبت مجلس یادبودی در روز ۵شنبه ۲۱ فروردین ماه از ساعت ۳الی۵ بعدازظهر در مسجد کاسه‌فروشان رشت منعقد می‌باشد. امید است‌با شرکت درمجلس مذکور و تلاوت قرآن مجید روح آن مرحوم را شاد و تسلی‌خاطر بازماندگان را فراهم نمائید.

خانواده‌های: آخوندزاده ـ کاظم‌زاده ـ امینی ـ مختاری ـ سرافراز ـ محبوبی ـ ناطقی ـ شکارچی ـ چاوشی ـ سماکچی ـ سرشاد ـ صبحانی‌پور ـ مشکوة ـ جعفری ـ افشاریان ـ نوبخت ـ نیکجو ـ صحیه‌گر ـ آذین‌فر ـ نظری ـ صدیقی ـ حدائقی ـ پوراسحق ـ نوروززاده ـ مبارکی ـ صابری ـ بردبار ـ ثانی ـ چکوسری ـ علی‌نژاد ـ نیکویه ـ فرشادیان‌پور و سایر وابستگان

آ ـ ۱۳۰۵

یادبود

اناالله و اناالیه راجعون

بدینوسیله یکمین سالگرد درگذشت مرحوم مغفور شادروان **غلامرضا صحرائی** را به‌اطلاع اقوام ، دوستان‌و آشنایان محترم می‌رساند بهمین مناسبت مجلس یادبودی‌روز چهارشنبه ۲۰ر۱ر۶۵ از ساعت ٤الی٦ بعدازظهر در حسینیه تفرشیها واقع در میدان وحدت اسلامی (شاهپور) خیابان مهدیخانی منعقد می‌باشد.

امید است با شرکت خود در این مجلس روح آن مرحوم مغفور را شادو تسلی‌بخش دل بازماندگانش باشید.

از طرف بازماندگان آن‌مرحوم
آ ـ ۱۰٤۱۷

اناالله و اناالیه راجعون

بانهایت تاسف و تاثر درگذشت مرحوم مغفور **حاج‌آقا طیبان همدانی** را به اطلاع کلیه دوستان، بستگان و آشنایان می‌رساند به همین مناسبت مجلس شب هفت آن مرحوم روز سه‌شنبه ۱۹ر۱ر۶۵ از ساعت ۵تا۷ بعداز ظهر در منزل شخصی آن مرحوم واقع در خیابان آزادی خیابان استاد معین کوچه دوستدار پلاک ٤۳ برگزار می‌گردد. حضور دوستان و آشنایان موجب شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.

خانواده های : طیبان ـ طلائی ـ سلیم ـ اکبری ـ نوح‌پیشه ـ جاوید ـ قندیل ـ توفیق ـ کفائی ـ خورشیدی و سایر بستگان .

آ ـ ۱۰٤۲۸

یکسال گذشت.
گرچه طوفان حوادث شمع تو خاموش کرد
لیک یادت تابد در خاطر محزون ماست

به مناسبت یکمین سال درگذشت‌پدری مهربان‌و همسری وفادار انسانی شایسته مرحوم مغفور **سیدحسین حسام** مراسم یادبودی در مسجد قائمیه کاشان منعقد می‌باشد. به همین مناسبت روز پنجشنبه ۲۱ فروردین ماه ۱۳۶۵ برای ذکر فاتحه‌خانی دورهم گرد می‌آئیم و روح پرفتوحش را گرامی می‌داریم شرکت عموم‌سروران‌معظم بالاخص‌فرهنگیان محترم سبب‌شادی روح آن مرحوم و تسلی‌بخش بازماندگان خواهد بود.

خاندان نظام ـ حسام ـ فرزندان آن مرحوم
مجلس زنانه همزمان در آن مکان برقرار است.
آ ـ ۱۳۱۱

تسلیت

برادر ارجمند جناب آقای عظیم شریفی

شهادت پرافتخار برادر بزرگوارتان را در نبرد با بعثیان کافر تبریک و تسلیت عرض نموده و برای جنابعالی و خانواده محترمتان صبر و اجر مسئلت داریم.

بهداری موسسه اطلاعات و شرکت‌ایرانچاپ
آ ـ ۱۰٤٤۰

جناب آقای رضا ارباب و خانواده محترم خونبانی

بانهایت تاثر و تاسف درگذشت جانگداز مرحومه مغفوره رفعت خونبانی را تسلیت عرض نموده و تداوم تندرستی شما و خانواده محترمتان را از خداوند متعال خواستاریم .

یوسف مقدم ـ شرکت حمل و نقل بین‌المللی شنل
آ ـ ۱۰٤۲۹

جناب آقای مهندس محمدحسن سعیدپور

درگذشت آقای احمد سعیدی را به جنابعالی‌و خانواده محترم تسلیت عرض می‌نماید

مدیریت شرکت به‌آوران
آ ـ ۱۰٤۲۷

آقای مهندس محسن جهان‌فر

ضایعه اسفناک درگذشت برادر ارجمندتان موجب تاسف و تاثر شدید گردیده است این مصیبت را به‌جنابعالی و دیگر افراد خانواده تسلیت میگوئیم

هیئت مدیره و کارکنان شرکت سهامی خاص‌ملاوی
آ ـ ۱۰٤٤٤

سرکار علیه خانم دکتر فرشته فرهی و جناب‌آقای دکتر فرید فرهی

بدینوسیله فوت پدر بزرگتان را تسلیت‌گفته بقاء عمر و سلامت شما و خانواده محترمتان را از خداوند متعال خواستاریم.

پزشکان و کارمندان آزمایشگاه بیمارستان‌پارس

بسمه تعالی

درگذشت ناگهانی استاد و همکار ارجمند مرحوم **علی‌اصغر دهقانی** را به خانواده محترم و بستگان ان فقید تسلیت گفته از درگاه ایزد توانا برایش آمرزش می‌طلبیم

کارکنان دانشگاه علامه طباطبائی مرکز آباده
آ ـ ۱۳۰۹

جناب آقای مهندس یزدگردی

بانهایت تاسف مصیبت وارده را بشما و خانواده محترم تسلیت عرض کرده بقای عمر شما و خانواده‌وفامیل محترم را تمنی دارم

محمدرضا حجت‌الاسلامی
آ ـ ۱۳۰٤

برادر مجدآراء معاونت امور محلی وعمرانی وزارت کشور

با نهایت تاثر و تاسف با قلبی آکنده از غم و اندوه درگذشت پدر ارجمندتان را به آن جناب تسلیت‌عرض‌نموده و خود را در غم شما شریک می‌دانیم از خداوند متعال صبر و شکیبائی برای بازماندگان آرزو داریم

سرپرست و معاونین استانداری ـ فرمانداران ـ شهرداران ـ بخشداران استان مازندران
آ ـ ۱۳۰۸

سرکار خانم آذریان

درگذشت مادر گرامیتان را تسلیت گفته ما را در غم خود شریک بدانید.

کارکنان دفتر مرکزی چوکا
آ ـ ۱۰٤٦۳

همکار عزیز برادر نورالله قاسم‌کاشی

درگذشت پدر گرامیتان را تسلیت گفته از خداوند منان طول‌عمر و صبرجمیل برای بازماندگان آن مرحوم مسئلت داریم.

کارکنان دفتر مرکزی چوکا
آ ـ ۱۰٤٦٤

سپاسگزاری

بسمرب‌الشهداء و الصالحین

بدینوسیله‌از کلیه‌سروران گرام، بنیاد شهید ـ ارگان‌ها و سازمان های دولتی شهرستان آباده ودوستان عزیزی که از راه دورو نزدیک در مراسم تشییع و تدفین و مجالس ترحیم شهید **سیدمحمود یدالهی** شرکت فرموده‌و یا بوسیله ارسال تلگرام و درج آگهی در مطبوعات ما را مورد لطف و تفقد قرارداده و تسلی‌بخش خاطرمان شده‌اند نهایت سپاسگزاری و امتنان را داریم. از اینکه به علت تالمات‌روحی قادر به شرفیابی به حضور فردفرد این عزیزان نیستیم عاجزانه از همگی پوزش طلبیده ، خدای بزرگ به همه اجر عنایت فرماید.

خانواده یدالهی
آ ـ ۱۳۱۰۱

سپاسگزاری

از کلیه عزیزان ، دوستان و آشنایانیکه در غم مرگ نابهنگام فرزند ، همسر، داماد و برادرمان **مهندس‌ابراهیم یزدانیار** با ارسال تلگرام یا تلفن و با حضور در مراسم تشییع جنازه ، ختم و هفت در تهران ، گرگان ، برغان از نقاط مختلف کشور باعث تسلایمان شدند سپاسگزاری می‌نمائیم .

خانواده های : یزدانیار ـ شاهمرادی
آ ـ ۱٤۱

بسمه تعالی
تشکر و سپاسگزاری

بدینوسیله از امت شهیدپرور و امام جمعه محترم و روحانیت معظم ساری که در مراسم پرشکوه تشییع پیکر شهید **مهران متولی** شرکت و همیاری نموده‌اند تقدیروتشکر بعمل می‌آید

خانواده شهید (متولی و معمائی)
آ ـ ۱۰٤۵۲

سپاسگزاری و پوزش‌خواهی

بدینوسیله از کلیه بستگان، دوستان و آشنایان‌عزیزی که از راه دور و نزدیک در مراسم تدفین و ختم و هفتمین روز شادروان **حاج‌عباس حقیقت** برادر عزیزمان حضورایا بوسیله تلگراف، تلفن از خارج و داخل و آگهی در جراید ابراز همدردی نموده و حتی مراسم ختم برپا داشته‌اند و بدین مناسبت موجب تسلی خاطر بازماندگان‌را فراهم‌آورده صمیمانه سپاسگزاری می‌نمائیم قلبا مایل بودیم که حضورا مراتب تشکرات خود را تقدیم بداریم متاسفانه بعلت تالمات روحی و دوری مسافت بین شهرستانهاباین‌حالت‌افسردگی برای ما مقدور و میسر نبوده و فرصت زیارت و سپاس حضوری از یکایک سروران معظم را از ما سلب نموده‌از این جهت پوزش طلبیده و مراتب تشکرات قلبی خود را تقدیم می‌داریم بقاء عمر و شادکامی همگی را از خداوند منان مسئلت داریم با تقدیم احترام

برادران حقیقت
آ ـ ۱۰٤۵۱

تشکر و امتنان

از همه خانمها و آقایان محترمی‌که با تشریف‌فرمائی و شرکت خود در مراسم تشییع ، تدفین ،ختم، شب‌هفت‌و چهلم شادروان **شهید کامران زندی** (که در ستیزباصدامیان کافر شربت شهادت نوشید و به ملکوت‌اعلی پیوست) با خانواده ما اظهار همدردی و محبت فرمودند و یا به‌وسیله تلفن و ارسال نامه‌و تلگرام مارا در این غم تسلی دادند صمیمانه تشکر و سپاسگزاری می‌کنیم و از درگاه خداوند متعال برای یکایک سروران گرامی سعادت و سلامت‌آرزو می‌نمائیم.

خانواده شهید ـ زندی
آ ـ ۱۰٤٦۵

با پی‌گیری مسئولان دادسرای عمومی تهران

کلیه‌اعضای باندجعل احکام‌حاکم‌شرع‌سابق دادگاه‌مستقردرشهرداری تهران‌دستگیرشدند

سرویس حوادث : با تلاش‌پی‌گیر و مداوم‌مسئولین دادسرای عمومی تهران کلیه اعضای باند جعل و توزیع احکام دادگاه سابق مستقر در شهرداری تهران به دام افتادند و روانه زندان شدند .

رئیس دادگاه‌های سابق‌شهرداری خواستار مجازات مجرمین شد.

تیموری مسئول دایره خبر دفتر دادستان عمومی تهران طی تماسی با خبرنگار ما اعلام کرد: با همکاری امت حزب‌الله‌وباتحقیقات‌دامنه‌داری که از سوی‌شعبه ۲۱ بازپرسی‌دادسرای‌عمومی‌تهران‌انجام‌گرفت‌شبکه‌حساس‌ومهم توزیع کنندگان جاعلین احکام دادگاه سابق مستقر در شهرداری تهران شناسایی و متلاشی گردید ، و عاملین اصلی آن دستگیر شدند و در بازداشت به‌سر می‌برند .

متهمین زمین‌های زیادی را در منطقه سعادت‌آباد و جنت‌آباد و سایر مناطق تهران با ارائه کپی جعلی احکام حاکم شرع شهرداری دراختیار متقاضیان قرار می‌دادند و از این راه مبالغ کلانی به جیب زده‌اند .

وی افزود : جعل احکام بسیار زیرکانه صورت می‌گرفته است. باند مذکور کپی یک لیست اصلی را کاملا پاک می‌کردند و اسامی اشخاص مورد نظر را با ترسیم نقشه‌هایی از اراضی بایر و موات مناطق مختلف تهران در آن تایپ کرده و برای اینکه به متقاضیان نشان دهند این احکام جعلی نیست این فتوکپی را به تصدیق‌دادگاه‌های صلح سابق می‌رساندند و صاحبان احکام نیز در اظهارات اولیه خوداعلام نموده بودند که احکم را در سال ٦۲ از دادگاه شهرداری تحویل گرفته‌اند .

درحالیکه در تحقیقات بعدی محرز گردیدکلیه احکام جعلی است و در سال ٦۳ و ٦٤ از اعضای باند مذکور گرفته‌اند که جزئیات امر پس ازتحقیقات‌از متهمین‌مشروح آن متعاقبا به‌اطلاع شهروندان خواهد رسید .

وی متن نامه حجت‌الاسلام سید مهدی طباطبایی رئیس سابق دادگاه‌های شهرداری را به دادستان تهران‌را بدین شرح در اختیار خبرنگار ما قرار داد .

بسمه تعالی

ریاست محترم دادسرای عمومی تهران

احتراما ، با عرض سلام بدوا به حکم حق‌شناسی بر خود لازم می‌دانم از مساعی جمیله شخص جنابعالی و زحمات بی‌دریغ و شبانه‌روزی کارکنان محترم دادسرای تهران عموما و بازپرس محترم شعبه ۲۱خصوصاقدردانی و تشکر بنمایند که با صبر و شکیبائی و بردباری خاص توفیق کشف احکام مجعول و استفاده کنندگان از آنها را یافته و پرده از اعمال خلاف شرع و قانون عده‌ای سودجو و فرصت‌طلب برداشته و سیمای مجرمین را به مردم مسلمان کشور شناسانید و دست‌آنان را ازحیف‌ومیل بیت‌المال و چپاول و غارت آن کوتاه نمودند .

ثانیا به منظور جلوگیری از اتلاف وقت مقامات قضائی و اجرائی و سایر دست‌اندرکاران امور به‌عرض می‌رساند :

۱ـ نظر به اینکه جعلیت بعضی از احکام دادگاه انقلاب اسلامی مستقر در شهرداری برای آن دادسرا محرز و مسلم گردیده ، لذا کلیه فتوکپی‌های احکام‌دادگاه مذکور که به عنوان پیروی از حکمی و یا مستقلا ممهور به مهر دادگاه و ظاهرا بعضی به امضاء اینجانب باشد فاقد اعتبار و ارزش قانونی و شرعی است . درصورت ارائه اصل حکم از طرف دارندگان رونوشت یا فتوکپی و تطبیق آن با سوابق موجود در پرونده‌ها و دفاتر دادگاه انقلاب با نظر مقامات قضائی می‌تواند دارای ارزش حقوقی باشد .

۲ـ نظر به اینکه هیاتی از طرف شورای محترم عالی قضائی به صلاحیت کسانی که نامی از آنان‌در احکام دادگاه انقلاب مستقر در شهرداری برده شده رسیدگی و اسامی و اجدین شرایط واگذاری زمین‌را در جراید اعلام نموده‌اند در غیر موارد یاد شده هرگاه فرد یا افراد غیر واجدالشرطی به استناد احکام فوق درصددتصرف‌اراضی دولت برآید قابل تعقیب خواهد بود و این احکام ازدرجه اعتبار ساقط است .

با عرض مطالب فوق تصورمی‌رود ابهامی از نظر احکام صادره ابرازی باقی نباشد ضمن استدعای تعقیب جاعلین و استفاده کنندگان از اسناد و احکام مجعول و سودجویان و توطئه‌گران در جهت غارت‌بیت‌المال‌مسلمین تقاضای درج مراتب بالا را در جراید و مطبوعات کشور نیز دارم .

سید مهدی طباطبائی ، نماینده مجلس شورای اسلامی

شاخص بهای خرده‌فروشی کالاهاوخدمات‌مصرفی‌خانوارهای روستایی در پائیز ۱۳٦٤

شاخص بهای خرده‌فروشی کالاها وخدمات مورد مصرف خانوار های روستائی در فصل پائیز ٦٤ نسبت به‌فصل‌قبل۲ر۲درصد افزایش یافته و به ۵ر۱۲٤ (سال ۱۳٦۱=۱۰۰) رسیده است‌به‌گزارش دفتر روابط عمومی مرکز آمار ایران این شاخص درمقایسه باشاخص فصل پائیز ٦۳ رشدی معادل ۲ر۳ درصد را نشان می‌دهد . افزایش فصلی ۲ر۲ درصد شاخص کل در پائیز٦٤ناشی ازترقی شاخص خوراکیها، آشامیدنی‌هاو دخانیات‌بمقدار ۲ر۳درصد وشاخص‌مجموع کالاهای غیرخوراکی‌وخدمات به‌میزان ۱ر۱ درصد می‌باشد

درگروه خوراکی‌ها آشامیدنی‌ها ودخانیات بیشترین میزان افزایش فصلی‌راشاخص میوه‌ها وسبزی‌ها با٤ر۱٦ درصد افزایش دارا می‌باشد که عمدتا بعلت عوامل‌فصلی وبالارفتن شاخص سبزی‌ها رخ داده است بیشترین‌مقدار کاهش را شاخص دخانیات با ۹ر۰ درصد کاهش نشان می‌دهد وگروه دیگری که دارای کاهش فصلی است ، خشکبار وحبوبات با ۱ر۰ درصد کاهش می‌باشد. سایر گروههای خوراکی وآشامیدنی از افزایشی حداکثرمعادل ٦ر۲ درصد (ادویه وچاشنی‌ها) وحداقل ۹ر۰ درصد (آشامیدنی‌ها) برخوردار می‌باشند ، در گروههای غیرخوراکی بیشترین میزان افزایش نسبت به‌فصل قبل را شاخص بهداشت ودرمان با٦ر۹ درصد دارا می‌باشد که سهم عمده این افزایش را بالا رفتن هزینه خدمات‌پزشکی ودرمانی در تعدادی ازاستان‌ها ناشی شده است.شاخص مسکن، سوخت وروشنائی برای دومین فصل متوالی‌تنزل یافته ومیزان کاهش آن دراین فصل یک درصد می‌باشد ودر گروه پوشاک وکفش نیز بدنبال کاهش مداوم آن‌طی چند فصل اخیر کاهشی برابر با ٦ر۰ درصد رخ داده است. سایر گروههای غیرخوراکی ازرشدی حداکثربرابر با۸ر٦درصدازتفریحات، سرگرمیهاوتحصیل) وحداقل٤ر۰ درصد (حمل ونقل وارتباطات) برخوردار می‌باشند.

جوانی بر اثر سقوط از کوه کشته شد

سرویس حوادث: جوان ۲۷ ساله‌ای براثر سقوط از کوه‌جان باخت.

گزارش خبرنگارما حاکیست: جوان ۲۷ ساله‌ای به نام محمدقلی‌زاده انصاری که برای کوهپیمایی به‌ارتفاعات البرز صعود نموده بود به علت عدم آشنایی به فن کوهنوردی وعدم تجهیزات کافی‌به عمق دره‌ای سقوط کرد و کشته شد.

جسد وی توسط ماموزین ژاندارمری «اوین»به«سربند» منتقل شدوبرای‌طی‌تشریفات‌قانونی به پزشکی قانونی تهران انتقال یافت جریان مرگ وی تحت بررسی‌است.

نیروهای اسلام در یک نبرد سنگین ۳ روزه ۸ گردان کماندویی عراق را در منطقه «دربندی‌خان» منهدم کردند

★ سرویس سیاسی- نیروهای ایران در ۳ روزنبرد سنگین‌باقوای‌بعثی درمنطقه «دربندی‌خان»، بیش‌از ۳۰۰تن از نیروهای دشمن را به هلاکت رسانده وخسارات جبران‌ناپذیری به ۸گردان از نیروهای ارتش عراق وارد ساختند.

همچنین سپاهیان اسلام بامداد دیروز بادفع حمله دشمن‌درمنطقه «شرهانی» درجبهه‌های‌جنوب، ضربات قابل‌توجهی‌به‌نیروهای عراقی واردآوردند.

تاسیسات صنعتی واقتصادی شهرک «بانمیل» و «نفتخانه» عراق طی ۴۸ ساعت گذشته همچنان زیر آتش سنگین نیرو های ایران قرار داشت.

گزارش نبردهای ۴۸ ساعت اخیر نیروهای اسلام باقوای بعثی درپی می‌آید:

★★★

درگیریهای شدید در منطقه عملیاتی دربندی‌خان

رزمندگان اسلام طی نبردهای سنگینی در منطقه عملیاتی «دربندی‌خان»، ۳۲۰ تن از نیروهای بعثی عراق را بهلاکت رساندند.

طی درگیری‌های ۳روز اخیر منطقه «دربندی‌خان» رزمندگان اسلام همچنین موفق شدند بین‌ده‌تا سی درصد از تجهیزات ونیروهای کماندویی گردان‌های «الکفا»، «المعتصم»، «نهاوند»، «شیبانی»، «فلسطین»، «عقبه»، «یدوک» و«تمیم» از لشکرهای ۷، ۳۵ و۳۷ تحت‌امر سپاه یکم ودوم ارتش بعث عراق را منهدم سازند.

اسارت چندتن از قوای‌بعثی

عملیات گشتی نفوذی دشمن زبون در منطقه «شیخ‌سله» منجر به‌اسارت وهلاکت جمعی از مزدوران بعثی‌عراق‌شد.

به‌گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی طی شبانه روز گذشته درسایر جبهه‌های باختران و ایلام نبرد بصورت تبادل‌آتش سلاحهای سنگین با برتری نیرو های اسلام ادامه داشت.

نیروهای اسلام دراین جبهه‌ها موفق شدند ضمن انهدام ۵سنگر انفرادی اجتماعی و دیده‌بانی، یک انبار مهمات، یک دستگاه خودرو، ۱۲تن از نظامیان عراق را به‌هلاکت رسانند.

اطلاعیه شماره ۲۴۳۳ ستاد مشترک ارتش

اطلاعیه شماره ۲۴۳۳ ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران عصر دیروز در سالروز بعثت خاتم‌الانبیاء حضرت محمد مصطفی (ص) به‌این شرح منتشرشد:

«بسمه تعالی»

در گرامی‌روز بعثت پیامبر اکرم (ص) قسمتی از رویدادهای جبهه‌های جنگ تحمیلی به آگاهی هموطنان عزیز می‌رسد:

در شبانه روز گذشته درگیری وتبادل‌آتش درجبهه های جنوبی کشور به‌شدت جریان داشت و در مناطق عملیاتی «شرهانی» و جزایر «مجنون» شدت آتش‌بیشتر از دیگر مناطق بود.

ظفرمندان اسلام دراین‌جبهه‌ها، علاوه‌برادامه‌تحکیم مواضع دفاعی خود، بااجرای آتش مداوم پدافندی از هرگونه فعالیت دشمن جلوگیری بعمل آوردند. بطوری‌که درساعت ۴بامداد امروز (جمعه) نیروهای روبه‌زوال‌بعثی عراق در منطقه عملیاتی «شرهانی» تک مذبوحانه خودرا آغاز کردند که با عکس‌العمل نیروهای پیاده وزرهی ظفرمندان اسلام واقدامات پدافندی موثر نیروهای‌ماروبرو شدند و ضربات سنگین و قابل توجهی به آنان‌واردشد.

درمناطق عملیاتی «فکه» و «نهر عنبر» حرکات و جابجایی تانکها،خودروهای تدارکاتی صدامیان‌تحت‌کنترل وزیرآتش نیروهای‌ما قرارداشت. درجبهه‌های غربی‌کشور، نیروهای توانمند اسلام ضمن حراست ازمواضع پدافندی مربوطه واجرای آتش متقابل برروی مواضع‌واستحکامات دشمن، تاسیسات نفتی واقتصادی شهرک «بانمیل» و «نفتخانه» عراق‌را متناوبا زیر آتش سنگین توپخانه‌قرار داده، خسارات جبران‌ناپذیری به دشمن واردآوردند.

درمنطقه مقابل «کانی‌شیخ» حرکت وفعالیت یک‌واحد گشتی دشمن توسط ظفرمندان اسلام سرکوب شد ودر منطقه عملیاتی «هلاله» نیز از فعالیت مهندسی دشمن جلوگیری بعمل آمد.

در جبهه‌های عملیاتی شمالغرب، فعالیت های گشتی رزمندگان اسلام همچنان ادامه داشت ودرمنطقه عملیاتی «پیرانشهر» و «حاج عمران» حرکات محدود تدارکاتی دشمن نیز تحت کنترل وشناسایی ظفرمندان اسلام قرار داشت. روز گذشته شهر آبادان براثر آتش سلاحهای دوربرد صدامیان خساراتی‌رامتحمل شد.

«ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران»

اطلاعیه شماره ۲۴۳۲ ستاد مشترک ارتش

ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران عصردوشنبه نیز اطلاعیه شماره ۲۴۳۲ خود را به این شرح صادر کرد:

«بسمه تعالی»

ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران ضمن‌عرض تبریک و تهنیت بمناسبت سالروز خجسته عید سعید مبعث رسول‌اکرم(ص)و گرامیداشت۱۸فروردین،روزبزرگداشت شهدای ارتش و آرزوی پیروزی‌نهائی رزمندگان جان برکف جبهه های نبرد، چگونگی وضع جبهه های جنگ تحمیلی در ۲۴ ساعت گذشته را به اطلاع میرساند:

در جبهه های شمال غرب، تبادل آتش سلاح سنگین‌و توپخانه ادامه داشت که شدت آتش در منطقه پنجوین بیشتر بود. و در نتیجه این تبادل آتش، یک پارک موتوری‌دشمن به آتش کشیده شد و چندین سنگر اجتماعی آنان منهدم و تعدادی از افراد عراقی کشته و یا مجروح شدند. در ساعت دو و سی دقیقه بامداد روز گذشته (یکشنبه)یک گروه گشتی دشمن قصد نفوذ به مواضع نیرو های ما در منطقه‌پنجوین را داشت که با هوشیاری و اجرای آتش بموقع، تعدادی‌از آنان کشته و مجروح و بقیه نیز متواری شدند.

در جبهه های غرب، تبادل آتش سلاح سنگین بطور پراکنده ادامه داشت و شدت آتش در منطقه «شیخ‌سله» و «مهران» بیشتر از سایر مناطق بودکه درنتیجه چهار پست دیده‌بانی، سه سنگر اجتماعی‌و دو موضع تانک ودودستگاه خودرو دشمن منهدم و حدود ۳۰ نفر از افراد عراقی کشته و یا مجروح شدند.

همچنین در جبهه« شیخ‌سله» نبرد و رزم نزدیک بین رزمندگان اسلام و قوای بعثی ادامه داشت.

روز گذشته تاسیسات اقتصادی شهرک «بانمیل» و «نفت‌خانه» عراق زیر آتش توپخانه ما قرار داشت و خساراتی‌به آنها وارد شد. در جبهه های جنوب، تبادل آتش‌توپخانه ادامه داشت که شدت آن در مناطق شرهانی، زبیدات ،جزایر مجنون و حسینیه بیشتر بود.

در ساعت ۱۹ وده دقیقه روز گذشته (یکشنبه) چند فروند شناور دشمن در آب های « خورعبدالله » قصدنزدیک شدن به مواضع رزمندگان اسلام در منطقه فاو را داشتند که با اجرای آتش نیرو های خودی مجبور به فـرارشدند. روز گذشته شهر آبادان زیر آتش سلاح های سنگین دشمن قرار داشت که به چند خانه و مغازه خساراتی وارد شد.

« ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران »

از سوی واحد بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

نحوه مراجعه کلیه نیروهای داوطلب اعزام به جبهه‌ها اعلام شد

★ **کلیه نیروهای متخصص داوطلب ادارات، کارخانه‌هاومشاغل آزاد برای تعیین تاریخ‌اعزام، درتهران به‌دفتر مرکزی جذب نیروهای متخصص بسیج مستضعفین مراجعه نمایند.**

● نحوه مراجعه کلیه نیروهای متخصص جهت اعزام به جبهه‌های نبرد اعلام شد

واحد بسیج مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی دراین رابطه اعلام کرد: کلیه نیروهای‌متخصص داوطلب ادارات، کارخانه‌ها و مشاغل آزاد برای تعیین تاریخ اعزام، درتهران به دفتر مرکزی جذب نیروهای متخصص بسیج مستضعفین مراجعه نمایند. این دفتردر خیابان صبای جنوبی جنب بیمارستان مدائن قرار دارد.

داوطلبین همچنین میتوانند در مراکز کارخود به پایگاههای مقاومت مستقر درادارات و کارخانه‌ها و درشهرستانها به واحدهای بسیج سپاه مراجعه کنند.

دانش‌آموزان عضو طرح «لبیک یاخمینی» وکادر آموزش دیده قسمتهای آموزش و اداری آموزش و پرورش نیزبا مراجعه‌به ستاد امداد و پشتیبانی آموزش وپرورش میتوانند ضمن دریافت فرم مخصوص، به پایگاههای مقاومت مستقر در مدارس مراجعه نمایند.

همچنین جهت اعزام و بکارگیری نیروهای عضو طرح «مالک اشتر» که قبولی آنها اعلام شده، برنامه جداگانه‌ای پیش‌بینی شده است که بعدا از طریق واحد بسیج وپایگاههای سپاه درسراسر کشور اعلام خواهد شد.

کلیه کسانیکه داوطلب حضور درجبهه‌ها هستند، میتوانند فرمهای «تعیین وضعیت» رابا مراجعه به نواحی و پایگاه‌های محل‌کار یا زندگی خودو یا واحدهای‌بسیج مستضعفین سپاه در سراسر کشور دریافت دارند.

گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی بنقل‌ازواحد بسیج مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حاکی است: کلیه‌پایگاهها ونواحی مقاومت شهری ،روستایی، عشایری، اداری، کارگری و دانشگاهی بطور تمام‌وقت آماده پاسخگویی به‌مراجعه کنندگان میباشند.

همچنین واحد بسیج اعلام کرد: مراکز پذیرش پایگاهها ونواحی مقاومت بسیج مستضعفین باتوجه به روش جاری موظفند تاریخ دقیق‌اعزام نیروهای داوطلب را به آنان اعلام نموده و درتابلوی اعلانات درسطح‌شهر نیز نصب نمایند.

اطلاعیه سپاه منطقه یك در مورد تاریخ اعزام به‌جبهه

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منطقه یک ثارالله با صدور اطلاعیه‌ای از کلیه لبیک‌گویان به ندای فرمانده کل قوا رهبر کبیر انقلاب اسلامی که در سومین کاروان‌راهیان کربلای استان تهران ثبت‌نام کرده‌اند، خواست‌صبح‌روز چهارشنبه بیستم فروردینماه به‌پایگاه‌های‌سپاه‌درشهرهای تهران، کرج، اسلامشهر، شهرری،ورامین فیروزکوه، دماوند، شمیرانات مراجعه نمایند.

ضمنا داوطلبینی که تاکنون موفق به‌ثبت‌نام نشده‌اند، می‌توانند تا تاریخ یاد شده جهت ثبت‌نام و اعزام به مناطق عملیاتی به مراکز فوق‌الذکر مراجعه کنند.

اعلام‌آمادگی‌روحانیون «جبل‌عامل» برای حضور در جبهه‌های نبرد

تهران خبرگزاری جمهوری اسلامی: چهل وهفت تن از علمای شیعه واهل سنت منطقه «جبل عامل» در جنوب لبنان با امضای طوماری آمادگی خود را برای حضور در جبهه‌های جنك باکفر صدامی اعلام کردند.

در این طومار همچنین تاکید شده است که کلیه اهالی جبل‌عامل وهمپای آنان روحانیت این منطقه، تمامی امکانات ووسائلی را که دراختیار دارند درخدمت جمهوری اسلامی ایران جهت دفاع از انقلاب اسلامی خود قرار می‌دهند.

با ارسال تلگرامهائی به‌محضر امام امت فرمانده کل‌قوا

فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی آمادگی خودرا برای اجرای تمامی مأموریت‌های محوله اعلام کردند

تهران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: درپی بیانات تاریخی امام امت مبنی‌بر حضور گسترده‌تر امت حزب‌الله‌در جبهه‌ها و تداوم جنگ تا پیروزی‌و استقامت درجبهه های‌نبرد، فرمانده لشگر ۲۵ کربلاسپاه پاسداران‌انقلاب اسلامی با ارسال پیامی از شهر آزاد شده فاو در منطقه عملیاتی والفجر ـ ۸ به‌محضر مبارک فرمانده‌کل قوا حضرت امام خمینی، آمادگی واحدهای خودرا برای‌انجام تمامی ماموریت های محوله اعلام کرد. در قسمتهائی از پیام فرمانده لشگر ۲۵ کربلا آمده است: لشگریان اسلام در ادامه جهاد تدافعی‌و تعقیب‌دشمن تا نابودی قوای کفر و تسلیم و تادیب آن به‌شهر کفرگرفته فاو وارد شده و پس از نصب پرچم مقدس لا اله الاالله وبلند کردن صدای اذان‌و قرآن، اقدام به‌پاکسازی آثارطاغوت‌بغداد از پایگاههای فتح شده نمودند. مادر این سنگرها به جهانیان اعلام می‌کنیم تا مرز شهادت در سنگرها می‌مانیم و از حریم اسلام و قرآن و کیان اسلام دفاع می‌نمائیم و هرگز به دشمن پشت نخواهیم کرد. ما به خانواده‌های معظم شهداء و اسراء قول داده‌ایم تا گشایش راه‌بسته شده‌کربلا و آزادی قدس‌شریف و رفع فتنه‌و فساد درعالم، لحظه‌ای درنگ و کوتاهی نکرده و از پای نخواهیم نشست.

به گزارش خبرگزاری جمهوری‌اسلامی، همچنین فرمانده تیپ مستقل سید ـ الشهداء درسپاه پاسداران درپیام جداگانه‌ای به‌محضر امام خمینی‌اعلام کرد: پیرو فرمایشات پیامبرگونه و روح‌بخش آن‌امام بزرگوار مبنی بر استقامت در جبهه های‌حق‌علیه باطل، رزمندگان اسلام در تیپ ده مستقل سیدالشهداء بااراده‌ای‌راسخ مصممند تابا اطاعت از دستورات‌امام‌عزیز و فرمانده کل قوا جنگ تا پیروزی نهائی‌علیه صدامیان وکفار را ادامه دهند و نماز را در بیت‌المقدس به امامت روح خدا خمینی کبیر برگزار نمایند.

ومن نصرالامن عندالله العزیز الحکیم

خبرنگاران، عکاسان و فیلمبرداران خارجی از مناطق بمباران شده شهر پاوه دیدن کردند

★ **گروهی از خبرنگاران، عکاسان و فیلمبرداران‌خارجی به‌دعوت ستاد تبلیغات جنگ، صبح دیروز (دوشنبه) از محل های بمباران شده شهر«پاوه»در جریان حمله‌هوایی‌روز جمعه (۱۵ فروردین ماه جاری) جنگنده های رژیم جنایتکار صدام بازدید و گزارش، عکس وفیلم تهیه کردند.**

خبرنگاران ،عکاسان و فیلمبرداران تلویزیون«ان.اچ‌کا» ژاپن، خبرگزاری های رویتر انگلستان‌و تانیوگ یوگسلاوی آژانس فولکتیو فرانسه و روزنامه های پرتیراژ « داگنس-نیهتر» سوئد و «سانکئی‌ماینچی»، «یومیوری» و « توکیو-شیمبون» پس از بازدید از محل های بمباران شده باگروهی از مردم مقاوم و شهید پرور پاوه ملا قادر قادری‌امام جمعه این شهر و ملاعبدالرحمن رحیمی نماینده مردم پاوه‌درمجلس شورای اسلامی به گفتگو پرداختند.

امام جمعه پاوه طی گزارشی گفت :شهر مقاوم پاوه و روستا های اطراف آن از سال ۱۳۶۰ تا پانزدهم فروردین ماه سال جاری متوالیا هدف حملات هوایی و بمباران های ددمنشانه رژیم حاکم عراق قرار گرفته است که در جریان این بمباران ها ۷۱ تن از اهالی بیگناه این‌شهرشهید شده‌و ۱۶۰ نفر مجروح شدند.

وی افزود : در ۱۵ فروردین ماه سال جاری هواپیما های ارتش عراق در ساعت های ۹٫۱۵ و ۱۲٫۴۵ دوبار شهر پاوه را بمباران کردند که براثر آن ۸ نفر شهید و ۲۰ تن مجروح شدند.

امام جمعه پاوه گفت: ۸شهید این‌دو حمله‌ناجوانمردانه اعضای سه خانواده میباشند.

ملاقادر قادری باتاکید براینکه رژیم صدام نشان داده است که هیچگونه ارزشی برای قوانین بین‌المللی و اصول انسانی قائل نیست، گفت :رژیم حاکم بر عراق علیرغم اینکه‌در ۱۲ ژوئن گذشته به دبیر کل‌سازمان ملل تعهد داد که‌ازحملات به شهر ها و زدن مناطق غیر نظامی خودداری کند، از آن زمان تاکنون بار ها شهر پاوه را هدف حملات ددمنشانه‌خود قرار داده است.

این گزارش حاکی است، خبرنگاران، عکاسان وفیلم-برداران رسانه های گروهی خارجی پس از تهیه گزارش، عکس و فیلم از ۱۲۰ واحد مسکونی‌و مغازه در این شهر که در جریان بمباران ۱۵فروردین‌آسیب‌دیده‌اند،در بیمارستان شهر پاوه با مجروحین این حملات هوایی دیدار و گفتگو کردند.

دهها هزار تن از نیروهای مردمی از ۳۵ شهر کشورمان راهی جبهه‌های نبرد شدند

★ **سرویس سیاسی- درادامه عزیمت نیرو های مردمی به‌صحنه‌های نبرد حق علیه باطل، طی ۲ روز گذشته دهها هزار تن دیگر از رزمندگان اسلام با بدرقه گرم وشعارهای «جنگ، جنگ تا پیروزی» مردم انقلابی کشورمان راهی میادین نبرد باقوای بعثی شدند.**

گزارش زیر مربوط به‌اعزام رزمندگان مردمی از بیش از ۳۵ شهر کشورمان است که‌باهم می‌خوانیم:

★★★

● خرم‌آباد: درپی فرمایشهای اخیر امام امت مبنی‌برلزوم حضور گسترده ویکپارچه اقشار مختلف مردم مسلمان ومتعهد سراسر میهن اسلامی‌مان در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل، یک گردان از نیروهای مردمی‌شهر های خرم‌آباد، الیگودرز، بروجرد وبخشهای پلدختر، الشتر وکوهدشت درمیان بدرقه پرشکوه امت حزب‌الله وخانواده‌هایشان عازم جبهه‌های نبرد شدند.

همچنین جمعی از نیروهای متخصص شهرستان بروجرد نیز درمیان بدرقه پرشور مردم ایثارگر این شهر به جبهه‌های نبرد نور علیه ظلمت عزیمت کردند.

● کازرون: بمنظور تقویت هرچه بیشتر جبهه‌های نبرد، یک گردان رزمی متشکل از رزمندگان بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی کازرون درمیان بدرقه گرم و پرشور امت حزب‌الله این شهر باشعارهای جنگ جنگ‌تا پیروزی عازم جبهه‌های نبرد شدند.

● بجنورد: بمنظور یاری رساندن به مدافعان اسلام، صدهانیروی تازه نفس بسیجی متشکل در کاروان‌راهیان کربلای چهار از شهرهای قاین، تایباد، کلات، بجنورد، گناباد، کاخک، فردوس، بجستان، بیرجند و شیروان در میان بدرقه گرم مردم حزب‌الله وخانواده‌هایشان رهسپار جبهه‌های نور علیه ظلمت شدند.

● قم: بدنبال بیانات تاریخی وحرکت‌آفرین رهبر کبیرانقلاب‌اسلامی مبنی‌برشرکت گسترده مردم‌درجبهه‌ها، بیش‌از یکهزارتن از نیروهای‌رزمنده‌داوطلب بسیجی‌همراه باگروه زیادی ازروحانیون حوزه علمیه قم تحت عنوان «کاروان ویژه» از شهرستان‌قم‌درمیان بدرقه گرم‌خانواده های خود ومردم همیشه درصحنه این شهر درحالی که شعارهای «جنگ، جنگ تاپیروزی» می‌دادند، از محل بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قم عازم میدان‌های نبرد شدند.

● خمین: عصردیروز کاروان «راهیان کربلای-۴»، شهرستان خمین متشکل از نیروهای داوطلب مردمی، اعزام مجدد وطرح‌لبیک درمیان‌بدرقه پرشور مردم‌مسلمان وشهیدپرور این شهرستان عازم جبهه‌های نبرد حق علیه باطل شدند.

● شهرکرد: گروهی از جان‌برکفان واحد بسیج سپاه پاسداران ناحیه استان چهارمحال و بختیاری از شهرها و روستاهای تابعه عازم جبهه‌های نور علیه ظلمت شدند.

بنابرهمین گزارش، به همراه این کاروان، چهار دستگاه وانت نیسان حامل دارو و وسایل پزشکی که از محل کمکهای نقدی کارکنان اداره کل بهداری استان خریداری شده است، به جبهه های جنگ ارسال شد.

● دامغان ـ همزمان با پیروزیهای غرورآفرین سپاهیان اسلام و استقبال پرشکوه دلیرمردان توحید برای اعزام به مناطق جنگی، گروهان سوم از گردان یکم مهندسی رزمی جهاد سازندگی شهرستان دامغان متشکل از ۷۰ نفر با تخصصهای مختلف به همراه هدایای مردمی امت حزب‌الله در میان بدرقه پرشور مردم مسلمان و شهیدپرور دامغان توسط ستادپشتیبانی جنگ جهاد سازندگی شهرستان دامغان به جبهه های جنگ اعزام شدند.

● اسلام‌آباد غرب: در آستانه مبعث پیامبر گرامی اسلام حضرت رسول اکرم (ص) و در پاسخ به ندای رهبر کبیر انقلاب اسلامی امام‌خمینی، چهارمین کاروان «راهیان کربلا»ی شهرستان اسلام‌آباد غرب متشکل از: جمع کثیری از پاسداران و بسیجیان جان برکف این شهرستان، جهت پیوستن به دیگر رزمندگان اسلام طی مراسمی از محل واحد بسیج سپاه پاسداران اسلام‌آباد غرب عازم جبهه های نور علیه ظلمت شدند.

● مشهد: یک لشگر از نیروهای داوطلب مردمی از شهرهای جنوبی استان خراسان که در تربت حیدریه گردآمده بودند، پیش از ظهر دیروز پس از اجرای مراسمی این شهر را به قصد شرکت در چهارمین کاروان استان خراسان و عزیمت به جبهه های جنگ تحمیلی ترک کردند.

● باختران: یک تیپ از نیروهای آموزش‌دیده بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی باختران همزمان بابعثت یگانه‌منجی عالم‌بشریت حضرت محمدمصطفی(ص) صبح دیروز عازم جبهه‌های نبرد حق علیه باطل شد.

● تبریز ـ در پاسخ به ندای امام امت و فرمانده کل قوا، گروهی از اعضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی میانه و نیز اولین کاروان «لبیک یا امام» متشکل از روحانیون، فرهنگیان و اعضای بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شهرستان «اهر» و همچنین اولین کاروان «لبیک یا امام» گرمی و مغان در میان بدرقه گرم و پرشور امت همیشه در صحنه این شهرها راهی جبهه‌های نبرد شدند.

همچنین صدها تن‌از نیروهای آموزش دیده رزمنده و متخصص از شهرهای اردبیل، بیله سوار، پارس آباد و خلخال بانام کاروان فجر نوروزی و با شعارهای «جنگ، جنگ تا پیروزی» و «لبیک یاخمینی» به جبهه‌های حق علیه باطل اعزام شدند.

● بندرعباس: همزمان با سالروز بعثت پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد (ص) و درپی فرمایشات امام امت مبنی‌بر حضور هرچه گسترده‌تر اقشارمختلف مردم‌در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل، سومین کاروان «راهیان کربلا»از استان هرمزگان متشکل از: یک‌لشگر مستقل مرکب‌ازنیروهای اعزام مجدد، رزمی تخصصی، قایقران، امدادگر و جهادگر از شهرهای بندرعباس، بندرلنگه، میناب، جزیره هرمز و بخش‌های تابعه در میان بدرقه گرم و پرشور مردم شهیدپرور بندرعباس عازم جبهه‌های حق علیه باطل شدند.

همچنین از سوی واحد امدادجبهه‌جمعیت‌هلال‌احمر بندرعباس، یک اکیپ امدادپزشکی شامل پزشک،بهیار، کمک‌بهیار، امدادگر حمل مجروح و راننده آمبولانس عازم صحنه‌های نبرد نور علیه ظلمت گردیدند.

● یاسوج: در پاسخ به ندای فرمانده کل قوا مبنی‌بر حضور گسترده‌تر امت حزب‌الله میهن‌مان در جبهه‌ها و درادامه عزیمت بی‌وقفه جوانمردان عشایر استان کهکیلویه و بویراحمد به مناطق جنگی، یک اکیپ از امدادگران حزب‌الله شهرستان بویر احمد که دوره امدادگری خود رادر جمعیت هلال‌احمر یاسوج گذرانده بودند، بمنظور یاری رساندن به رزمندگان ـ اسلام از یاسوج رهسپار جبهه‌های جنگ شدند.

● سمنان: تعداد ۲۲ نفر از نیروهای جهادگر و مردمی شهرستان سمنان با تخصصهای مختلف ونیز نیروهای تدارکاتی درمیان بدرقه گرم خانواده‌هایشان از طریق ستاد پشتیبانی جنگ جهاد سازندگی‌شهرستان سمنان به جبهه‌های جنوب اعزام شدند.

● یزد: بمنظور یاری دلاور مردان اسلام در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل، از سوی ستاد جبهه‌و جنگ سازمان منطقه‌ای بهداشت و درمان و آموزش پزشکی استان یزد یک اکیپ پزشکی متشکل از ۱۲نفر پرستار، بهیار، کمک بهیار و بهداشتیار عازم مناطق جنگی کشور شدند.

● شاهرود: در پی اعلام آمادگی اقشار امت حزب‌الله برای حضور در جبهه‌های جنگ تحمیلی، کاروان مهندسی جهاد سازندگی شاهرود تحت‌عنوان کاروان مسافران کربلا متشکل از: ۱۴۰ تن از کارکنان و کارمندان ادارات و ارگانها و نیروهای داوطلب مردمی شاهرود با تخصصهای راننده لودر، بولدوزر، گریدر، پایه یکم، جوشکار،مکانیک و نیروهای خدماتی و ساده طی مراسمی‌در میان شعارهای کوبنده «مرگ بر امریکا» و «جنگ، جنگ تاپیروزی» امت شهیدپرور شاهرود عازم ستاد پشتیبانی کربلا مستقر در جبهه-های جنوب کشور شدند.

بازرسی تانکر های حامل نفت عراق در مرز ترکیه برای جلوگیری از اقدامات خرابکارانه آغاز شد

● آنکارا- خبرگزاری جمهوری اسلامی: در پی دریافت گزارش‌هایی‌مبنی‌براحتمال خرابکاری‌درپالایشگاه شرکت نفت‌ترکیه واقع درجنوب شرقی این کشور،تدابیر شدید امنیتی دراین منطقه اتخاذ گردیده است.

خبرگزاری آناتولی در بولتن خبری روز یکشنبه خود ضمن اعلام این‌خبر، نوشت: کلیه تریلرهای‌تانکردار حامل نفت عراق قبل‌از نزدیک شدن به پالایشگاه‌شرکت نفت ترکیه، توسط مامورین انتظامی بازرسی و کنترل می‌شوند.

به گزارش این خبرگزاری، درحالی‌که تلاش برای دستگیری جدایی‌طلبان درمناطق‌جنوب‌شرقی ترکیه‌همچنان ادامه دارد، اطلاع حاصل شد که نیروهای نظامی منطقه به‌دلیل احتمال وقوع‌حملات انتحاری توسط جدایی‌طلبان، تدابیر امنیتی درمنطقه را تشدید کرده‌اند.

کاروان غنایم جنگی عملیات «والفجر ـ۸» وارد تبریز شد

● همزمان با گرامی‌ترین ایام تاریخ بشریت، مبعث حضرت ختمی‌مرتبت محمد بن‌عبدالله (ص) پیام‌آور نور و رحمت، مقارن ظهر دیروز کاروان غنایم جنگی که توسط لشگر همیشه پیروز « عاشورا» درمنطقه عملیاتی «والفجر-۸» به غنیمت ظفرمندان اسلام درآمده است، وارد شهرستان تبریز شد.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، امت‌سلحشور شهرستان تبریز که از ساعت ها پیش در مسیر های تعیین‌شده برای تماشای دلاوری های فرزندان خود صف کشیده بودند، با ورود کاروان به شهر با شور و شوق وصف ناپذیری‌به ستایش از جانبازی های لشکر توحید پرداختند.

این گزارش حاکی است: غنایم این کاروان شامل‌توپها ومسلسل های‌ضد هوایی، لاشه هواپیماهای سرنگون شده دشمن، نفربرهای زرهی وسایر ماشین آلات و ادوات‌نظامی وراهسازی بود.

مجاهدین عراقی ۲تن ازمزدوران رژیم بعثی را به هلاکت رساندند

● باختران- خبرگزاری جمهوری اسلامی: مجاهدین مسلمان عراقی طی یک ماه گذشته دو تن از مزدوران رژیم بعثی حاکم برعراق را به هلاکت رساندند.

به‌گزارش‌خبرگزاری‌جمهوری اسلامی، مجاهدین مسلمان عراقی در روز ۲۸ اسفندماه گذشته با کمین در جاده نجف- کوفه «شاکر دلیمی» افسر امنیتی سازمان امنیت شهر نجف اشرف را اعدام انقلابی کردند.

براساس این گزارش، مجاهدین عراقی همچنین در روز ۲۹ اسفند ماه گذشته با شلیک چند گلوله «ابراهیم محمد شکر» معاون سازمان امنیت استان کربلا را به هلاکت رساندند.

صاحب عکس فوق خانم فاطمه کمالی همسر تقی رشوند صالحی از تاریخ ۱۶ر۴ر۱۳۶۴ از منزل‌خارج و تاکنون مراجعه نکرده است از کسانیکه ازنامبرده اطلاع دارند به آدرس ـ تهران ـ شمیران ـ خیابان حکمت ـ روبروی مسجد صاحب‌الامر ـ کوی فرتاش پلاک ۱۵ مراجعه نمایندیابا تلفن ۲۷۸۹۷۹ تماس بگیرید

آ-۱۵۲

دعوت عمومی سپاه پاسداران ومجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق برای آموزش نیروهای عراقی

باختران ـ خبرگزاری جمهوری اسلامی: ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مجلس اعلای انقلاب‌اسلامی عراق با صدور اطلاعیه‌ای از کلیه‌ی برادران مسلمان و معاودین عراقی دعوت کردند تا جهت آموزش و اعزام‌مجدد به مناطق آزاد شده، خود را به دفاتر بسیج مجلس اعلا در شهر های مختلف کشور معرفی نمایند.

در این اطلاعیه، تاریخ اعزام نیرو های مسلمان‌عراقی به جبهه های نبرد، روز دوشنبه‌ی آینده (۲۵ فروردین ماه) ذکر شده‌است. متن اطلاعیه بدین شرح است:

بسمه تعالی

« دفاع از ملت مسلمان عراق، دفاع از اسلام‌و مسلمین است.»

(امام خمینی)

باتوجه به فرموده های مرجع عالیقدر و رهبر کبیر انقلاب اسلامی مبنی برحضور کلیه‌ی آحاد مردم مسلمان در جبهه های حق علیه باطل و در آستانه‌ی سرنگونی رژیم بعث عراق و لبیک گفتن به ندای امام امت از زندان های رژیم‌بعث صدام، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مجلس اعلای‌انقلاب اسلامی عراق، آمادگی خود را جهت آموزش و اعزام‌مجدد برادران عراقی به مناطق آزاد شده اعلام می‌نمایند. بهمین-منظور، از کلیه‌ی برادران مسلمان عراقی و معاودین محترم عراقی دعوت میشود جهت ثبت نام، هرچه سریعتر به دفاتر بسیج مجلس اعلاء و حسینیه‌ی عراقی ها در شهر های‌کرج، قزوین، تبریز، باختران، ایلام، اهواز، اصفهان، قم، کاشان، اراک ،یزد ،جهرم، شیراز ،کرمان، مشهد و در تهران به پایگاه های مالک اشتر، شهرری و مجلس اعلاء مراجعه نموده تا ترتیب اعزام این عزیزان داده شود.

تاریخ اعزام نیرو های مسلمان عراقی‌به جبهه های‌نبرد، روز دوشنبه‌ی آینده، ۲۵ فروردین ماه میباشد.

ان‌تنصرالله بنصرکم و یثبت اقدامکم

ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مجلس اعلای انقلاب اسلامی

تظاهرات دانشجویان عراقی مقیم واشنگتن علیه رژیم صدام

تهران- واحد مرکزی خبر: دانشجویان مسلمان عراقی مقیم آمریکا روز یکشنبه بابرگزاری تظاهرات پرشکوهی در «واشنگتن» به‌مناسبت سالگرد شهادت آیت‌الله صدر، سیاستهای فاشیستی رژیم صهیونیستی عراق را محکوم کرده وبرادامه مبارزه تا سرنگونی رژیم صدام تاکید نمودند.

به‌گزارش واحد مرکزی خبر، تظاهرکنندگان‌بااجتماع درمقابل سفارت رژیم صدام در واشنگتن به سخنان‌یکی از روحانیون مبارز عراق پیرامون ابعاد گسترده جنایات صدامیان گوش فرادادند. در پایان این مراسم توسط تظاهرکنندگان مدارک متعدد وگوناگونی دال برجنایات وحشیانه بعثیون درحق ملت مظلوم عراق بین اعضای چندین سفارتخانه درواشنگتن توزیع شد.

اطلاعات
سال شصتم
محل اداره: خیابان خیام
ساختمان اطلاعات
تهران کد پستی ۱۱۱۴۴
تلگرافی: اطلاعات
تلکس ۲۱۲۳۳۶
تلفن ۳۲۸۱

تقویم اطلاعات

ساعات شرعی
استخراج مرکز تقویم موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران
سه‌شنبه ۱۹فروردین ماه ۱۳۶۵
۲۸رجب ۱۴۰۶ - ۸آوریل ۱۹۸۶

غروب آفتاب	۶و ۳۱دقیقه‌و ۲۲ثانیه
اذان‌مغرب	۶و ۵۱دقیقه‌و ۳۸ثانیه
اذان‌صبح (فردا)	۴و ۴دقیقه‌و ۲۴ثانیه
طلوع آفتاب (فردا)	۵و ۴۰دقیقه‌و ۱۹ثانیه
ظهرشرعی (فردا)	۱۲و ۵دقیقه‌و ۵۸ثانیه

شرکت «نئونازی‌ها» در قتل «پالمه»

یک مقام شوروی امروزاز مقامات سوئدی نقل قول کرد که‌قتل اولاف پالمه‌باهمکاری «نئونازیها» که در مونیخ مستقر هستند صورت گرفته است.

به گزارش واحدمرکزی خبربه نقل از رویتر اناتولی پتروویچ مووچان، کارشناس شوروی در کمیته حقوق بشر سازمان ملل که این اظهارات رابیان داشت‌هیات اعزامی‌جمهوری فدرال آلمان را متهم کرد که‌به‌سئوالات مختلفی که توسط اعضای کمیته حقوق بشر مطرح‌شده پاسخ نداده است.

وی گفت: «بن» قول‌داده است که اطلاعات اضافی در باره فعالیتهای نئونازیها‌ارائه دهدلیکن چنین نکرده‌است. وی از جمله این فعالیتهاقتل پالمه را در استکهلم مثال آورد.

«جورج بوش»: آمریکا بهای نفت را به عربستان یا سایر کشورها «دیکته» نمی‌کند!

★ معاون رئیس جمهور آمریکا مذاکرات خود باسران عربستان را بی‌نتیجه خواند.

★ بوش: قیمت‌های پایین نفت تهدیدی برای اقتصاد و امنیت ملی آمریکا است.

★ در مذاکرات بوش و فهد، جنگ ایران و عراق و فروش اسلحه به‌سعودی مورد بررسی قرار گرفت.

★ آمریکا و عربستان در باره قیمت‌های نفت اختلاف نظر دارند.

ظهران - عربستان - یونایتدپرس:
جورج‌بوش معاون رئیس جمهوری آمریکا روز گذشته با اعلام این مطلب که آمریکا بهای نفت را به عربستان یا سایر کشورها دیکته نمی‌کند، به سفر خود به عربستان پایان داد.

بوش گفت: در مذاکراتش با فهد وسایر مقام های بلندپایه‌ی عربستان برای اعاده ثبات به بازار جهانی که به تازگی در اثر کاهش قیمت‌ها به سبب تولید اضافی نفت توسط عربستان، دستخوش آشفتگی شده است، اشتراک نظری نداشته است.

بوش پیش‌از پرواز به «منامه» به خبرنگاران گفت: به‌طور قطع اتفاق‌نظری حاصل نشده است. سفر بوش‌به بحرین در دومین مرحله از دیدار معاون رئیس جمهور آمریکا از چهار کشور شبه‌جزیره عربستان صورت می‌گیرد. وی گفت:

هیچگونه اتفاق‌نظری پیرامون تبیین مساله حاصل نکرده است.

کاهش قیمت های نفت و شکست تلاش های صلح خاورمیانه جنبه های خصوصی و علنی ملاقات دوونیم ساعته روز یکشنبه بوش و فهد را که تاساعت یک‌بامداد روز دوشنبه ادامه یافت، دربر می‌گرفت.

پس‌از ابهام‌ها و جنجالی‌که به مدت یک‌هفته برسر موضع آمریکادر مورد سیاست های عربستان‌در زمینه‌ی تولید نفت پدیدار گردید، بوش این ملاقات را بسیار آگاه‌کننده و دوستانه خواند.

وی گفت: ما با سعودی‌ها اختلاف‌نظر داریم، زیرا به عقیده‌ی من در نظر آنان هرچه قیمت‌ها محکم‌ترباشد، برای شهروندان عربستان و اقتصاد این کشور بهتر است و این نظر در غایت باعلائق آمریکا هماهنگی‌ندارد.

بوش ضمن ابراز نگرانی نسبت به اثرات کاهش قیمت نفت بر صنعت‌نفت آمریکا گفت:

مشکل می‌توان عربستان سعودی را در رابطه با کاهش قیمت‌ها بدلیل افزایش اخیر تولیدنفت این‌کشور مورد سرزنش قرارداد. وی بااین همه اعتراف کرد، که عربستان به عنوان بزرگترین کشور تولیدکننده‌ی نفت در جهان نقش مهمی در تحت‌الشعاع قراردادن سطح قیمت‌های نفت دارد.

از سوی دیگر به‌گزارش خبرگزاری اوپک از واشنگتن، بوش در مصاحبه‌ای که روز شنبه بانشریه‌ی اخبار آمریکا و گزارش های جهان داشت گفت:

قیمت های‌پائین نفت تهدیدی برای اقتصادو امنیت ملی آمریکا بحساب می‌آید.

وی در این مصاحبه افزود: چنانچه قیمت نفت در زیر دوازده دلار برای هربشکه تثبیت شود، نهاد های مالی زیادی در این کشور آسیب خواهند دید.

بااین‌حال وی طی آن مصاحبه گفته بود، که درنظر نداردردر سفرش به‌کشور های‌حوزه خلیج(فارس) به تعیین قیمت های نفت بپردازد، چه به عقیده‌ی‌او بازار می‌بایست در این مورد تعیین‌کننده باشد.

در مذاکرات بوش و فهد، شاه عربستان به وی اطمینان داد که ۳۵۴ میلیون دلار موشک هایی که قرار است عربستان از آمریکا خریداری کند، صرفا برای‌دفاع از این کشور به‌کار گرفته خواهد شد. بوش نیز اظهار داشت، که فروش پیشنهادی نمایانگر سیاست توام با حزم‌و احتیاط در زمینه‌ی کمک به کشور های دوست آمریکا و نیز افزایش امکانات احتراز از بی‌ثباتی در منطقه است. بوش پس‌از ملاقات با فهد، راهی بحرین شد.

رئیس ستاد ارتش مصر: «خارطوم» مختار است از تسلیحات ارسالی مصر، به‌هر نحو استفاده کند

«ابراهیم العورابی» رئیس ستاد ارتش مصر تلویحا خاطرنشان کرد، تسلیحات ارسالی قاهره به سودان در هفتهٔ گذشته می‌تواند علیه شورشیان طرفدار گرانک مورد استفاده قرار گیرد و افزود: خرطوم مختار است که از آنها به هر نحو استفاده کند و ما در این مورد هیچ محدودیت و شرایطی برای‌سودان قائل نمی‌شویم.

به گزارش رویتر، مصر که در ۱۹۷۶ با سودان یک پیمان مشترک دفاعی به‌امضاء رساند، روز شنبه تسلیحاتی به ارزش هفت میلیون دلار به سودان ارسال کرد.

این محموله شامل توپهای صحرایی و توپهای ضد هوایی‌است. مصرسال گذشته محمولهٔ بزرگتری به‌سودان ارسال نمود.

همزمان با ارسال‌تسلیحات گزارش می‌رسد، حملات شورشیان ارتش آزادی‌بخش خلق سودان که موردحمایت اتیوپی است، حملات خود را علیه سربازخانه‌های دولتی‌در جنوب افزایش داده‌اند.

جان گرانک رهبر این ارتش یکشنبهٔ گذشته گفت: ارسال این محموله مصائب کشور را افزایش خواهد داد و به خونریزی‌ها دامن خواهد زد.

یک مقام شوروی اعلام کرد

روابط شوروی و مصر توسعه‌می‌یابد

تهران- واحد مرکزی خبر:
«ولادیمیر پولیاکوف» رئیس بخش وزارت خارجهٔ شوروی در امور خاور نزدیک که از قاهره دیدن می کند امروز گفت: روابط بین مسکو و قاهره که متحدآمریکااست به نحو رضایت بخشی‌توسعه می‌یابد.

به گزارش واحد مرکزی خبر به نقل از رویتر، وی پس از ملاقات با «عصمت عبدالمجید» وزیر خارجهٔ مصر به خبرنگاران گفت: مسکو همچنین اماده است نقشی را در تلاشها برای یافتن یک حل و فصل خاورمیانه ایفا کند.

«پولیاکوف» گفت: ازنتایج مذاکراتش که عمدتادربارهٔ روابط دو جانبه و خاورمیانه بوده خشنود است.

به گفتهٔ دیپلماتها، دیدار «پولیاکوف» نشان دهندهٔ توسعهٔ روابط بین مسکو و قاهره است که در ۱۹۸۴با مبادلهٔ سفیر به سه سال روابط تیره پایان داد.

هشدار معاون وزارت امور خارجه کوبا در مورد عدم بازپرداخت بدهیهای کشورهای آمریکای لاتین به کشورهای‌غربی

تهران - واحد مرکزی خبر: یک مقام ارشد دولت کوبا روز دوشنبه هشدار داد که اگر کشورهای طلبکار غربی نسبت به وضع مالی رو به‌وخامت کشورهای بدهکار آمریکای لاتین تجاهل کنند، فاجعه‌ای به‌وقوع خواهد پیوست.

به‌گزارش واحد مرکزی خبر بنقل‌ازرویتر: «جورج بولانوس» معاون وزیر خارجه کوبا در نطقی گفت: ما اعلام می‌داریم تحت شرایط فعلی این قروض غیرقابل پرداخت‌اند و ما مطمئن هستیم که طلبکارو بدهکار هردو دیر یا زود به‌یک نتیجه خواهند رسید. وی افزود: واقعا امیدواریم که از طریق گفتگو و نه از طریق یک روش فاجعه‌آمیز به نتیجه برسیم.

«فیدل کاسترو» رهبر کوبا در یک کنفرانس در اوت ۱۹۸۵ در «هاوانا» از کشورهای آمریکای لاتین خواست که وام خود به غرب را نپذیرند. او گفت: این وامها سرطانی است که باید ریشه‌کن شود.

«بولانوس» همچنین خطاب‌به موسسه سلطنتی‌امور بین‌المللی گفت که موانع مربوط‌به‌سیستم حمایت‌بازرگانی و اقتصادی جامعه اروپا مسائلی را برای کوبا و دیگر کشورهای جهان سوم ایجاد کرده است. وی ازاروگوئه به‌عنوان کشوری نام برد که کالای صادراتی اصلی آن یعنی گوشت، دیگر در بازارهای جهان قابل رقابت نیست و ادعا کرد که این وضع را بازار مشترک بوجود آورده است.

انفجار در دفتر یک کمپانی آمریکائی در «استکهلم»

تهران - واحد مرکزی خبر
پلیس سوئد اعلام کرد در ساعت بیست‌ویک‌دیروز بوقت محلی برابر با بیست ودو وسی دقیقه بوقت‌تهران، یک انفجار درمرکز استکهلم نزدیک دفتر شرکت هوائی آمریکائی «نورث وست اورینت» صورت گرفت...

به‌گزارش واحد مرکزی خبر به‌نقل از خبرگزاری فرانسه این انفجار که‌در یک محله مهم پایتخت سوئد اتفاق افتاد خسارات مادی ببار آورد. دراین محله‌دفاتر مرکزی شرکت‌های بزرگ و سفارتخانه‌ها قرارگرفته‌اند. محافل پلیس اظهار داشتند این‌سوء قصد درحالی‌صورت می‌گیرد که درحدود هزار تن بازرس وپلیس همچنان مشغول تحقیق درباره قتل اولاف پالمه، نخست‌وزیر فقید سوئد هستند. پالمه در بیست وهشتم ماه فوریه‌به‌هنگامی که از یک سینما خارج می‌شد بضرب گلوله کشته‌شد.

استکهلم تاحال هدف سوء قصد قرار نگرفته بودو تنها درسال ۱۹۷۵ درجریان یک گروگان‌گیری درسفارت جمهوری فدرال آلمان، چند دیپلمات و تروریست آلمان غربی کشته شدند.

وزیر جنگ اسرائیل:

حمله سوریه به‌شهرهای اسرائیل، پاسخی صدبرابر شدیدتر به‌دنبال خواهد داشت

تهران، واحد مرکزی خبر:
به‌گزارش رویتر، «اسحاق رابین» وزیر دفاع اسرائیل امروز گفت: هرگونه حمله‌ی سوریه به شهرهای اسرائیل، پاسخی به دنبال خواهد داشت‌که صد برابر بزرگتر خواهد بود. «رابین» به دانش آموزان دبیرستانی در «رمله» - شهرکی واقع در نزدیکی تل‌اویو - گفت: موشک‌های زمین به زمین‌می‌توانند به مراکز جمعیتی‌اسرائیل ضربه زنند. هفته‌ی گذشته معاون و رئیس ستاد اسرائیل گفت: «سوریه میداند که جنگ را نمی‌تواند ببرد، لیکن ممکن است باوجود این علیه اسرائیل دست به اقدام محدودی زند که منجر به جنگ تمام عیار شود». وی افزود: «اسرائیل انتظارجنگ تمام عیاری را با همسایگان عرب خود در سال جاری ندارد.»

«جلود» دریافت پیامی رسمی از سوی واشنگتن را تائید کرد

سرگرد «عبدالسلام جلود» مردشماره‌ی۲ لیبی دیروز تاکید کرد، کشورش یک‌نامه‌ی رسمی دریافت داشته که در آن سیاست دولت آمریکا و دلیل مخالفت آن با لیبی توضیح داده شده است.

به‌گزارش خبرگزاری فرانسه، جلودکه در یک‌اجتماع‌مهم‌دانشجویی‌سخن می‌گفت، اظهار داشت: مخالفت آمریکابالیبی به‌دنبال سوء قصدهای وین و رم بوجود نیامده است، بلکه به‌علت تهدیداتی است که از سوی لیبی علیه منافع آمریکا در منطقه می‌شود.

به گفته‌ی جانا خبرگزاری لیبی، «سرگرد جلود» به بخشی از نامه‌ی آمریکا اشاره کرد، که در آن اظهار شده بود: ماازنفوذ لیبی بر تونس پس از «حبیب بورقیبه» و همچنین مصر وسودان پس از سقوط «نمیری» (آوریل ۱۹۸۵) بیمناک هستیم.

جلود پس از قرائت این قسمت از نامه رسمی آمریکا اظهار داشت: این نامه خود دلیل سیاست تهاجمی آمریکا نسبت به لیبی است، زیرا لیبی سلطه‌ی آمریکا را مطرود می‌داند.

جانا در گزارش خود به مقام صادر کننده‌ی نامه و تاریخ ارسال آن اشاره نکرد.

قاهره - خبرگزاری رویتر ۱۸ر۱ر۱۳۶۵
اباابان، وزیرخارجه سابق رژیم صهیونیستی در ملاقات با حسنی‌مبارک، رئیس جمهوری مصر پیامی‌از شیمون‌پرز، نخست‌وزیر رژیم اشغالگر قدس را تسلیم وی کرد. ابان در محل سکونت مبارک با وی ملاقات کرد.
(عکس رادیوئی اطلاعات)

خلاصه‌ی اخبار لبنان

- آتش بس‌دراردوگاه «شتیلا» نقض شد و نبرد از سر گرفته شد.
- جنبش ناراضیان امل: حمله‌ی اسرائیل، مبارزه علیه دشمن را تشدید خواهد کرد.
- ساف: حمله‌ی اسرائیل تصمیم رزمندگان‌فلسطینی را به گسترش نبرد مسلحانه علیه صهیونیسم راسخ‌تر خواهد کرد.
- خالد الحسن: «الفتح» همچنان یک «مکتب مبارزه» برای جوانان لبنانی باقی خواهد ماند.
- دو کمونیست در جنوب لبنان به قتل رسیدند.
- امل و فلسطین یکدیگر را به نقض آتش بس‌متهم کردند.
- نخست وزیر لبنان از حضور نیرو های سوری در لبنان دفاع کرد.
- نبیه‌بری، راهی‌دمشق‌شد.
- شیعیان بنیادگرای لبنان خواستار تاسیس یک کشور اسلامی در لبنان هستند.
- لبنانی های عضو صلیب سرخ دست به‌اعتصاب زدند.

هشت هواپیمای اسرائیلی، پنج موضع «الفتح» را در حومه صیدا بمباران کردند

★ در جریان این حمله، شش تن زخمی شدند.

★ عملیات ضد اسرائیلی، همچنان در جنوب لبنان ادامه دارد.

صیدا - خبرگزاری‌فرانسه:
هواپیما های اسرائیل‌روز دوشنبه پنج موضع «الفتح» در تپه های اطراف شهر صیدا را بمباران کردند.

به گزارش خبرنگاران محلی، هشت هواپیمای اسرائیل، درساعت یک‌ونیم بعدازظهر (به وقت تهران) به مدت ۲۵دقیقه اردوگاه «میه‌میه» در جنوب شرقی صیدا را با بمب های پانصد کیلوئی هدف قرار دادند.

یکساعت پس‌از حمله، هنوز ستون دود غلیظی از اطراف اردوگاه به‌هوا بلند می‌شد. یکمنبع نظامی‌لبنان اظهار داشت که شلیک آتشبار های ضدهوایی فلسطینی‌ها هواپیما های مهاجم را ناچار کرد که در ارتفاع زیادی پرواز کنند و به‌همین جهت‌بمب‌ها درست به‌هدف اصابت نکرد. در جریان این حمله فقط شش نفر زخمی شدندکه بلافاصله دربیمارستان بستری‌گردیدند.

به گزارش رادیو لبنان، در این حمله دو نفر کشته شده و ۱۲ تن دیگر زخمی گردیدند. براساس گزارش خبرنگاران مقیم صیدا، در حمله‌ی هوایی اسرائیل پنج رزمنده‌ی الفتح و یک‌جوان ۱۴ساله لبنانی به‌شدت زخمی شده‌اند.

چندین ساختمان وابسته به الفتح مورد اصابت بمب قرار گرفته‌است امارزمندگان فلسطینی به موقع این ساختمان‌ها را تخلیه کرده بودند. چونکه هواپیماهای اسرائیل قبل‌از بمباران مواضع فلسطینی‌ها چندین بار برفراز شهر صیداپرواز کردند. علاوه‌بر پنج موضع الفتح، یک موضع ارتش خلق آزادیبخش (چریک‌های مسلمان و چپگرا) در تپه‌ی «سروپ» مورداصابت بمب قرار گرفته است. در همین حال خبرنگاران مقیم جنوب لبنان گزارش دادند، حملات مقاومت لبنان علیه نیروهای‌اسرائیل درمنطقه‌ی امنیت همچنان ادامه دارد.

بامداد روز دوشنبه یک موضع ارتش جنوب لبنان در ۷کیلومتری«حصبیه» دو بار با موشک و سلاح‌های خودکار مورد حمله قرار گرفت. در همین هنگام یک موضع دیگر ارتش جنوب لبنان در ۶کیلومتری مغرب «مرجعیون» با موشک های کاتیوشا درهم کوبیده شد. از سوی دیگر دیروز یک واحد گشتی اسرائیل وارد یک روستای جنوب لبنان شده و به مدت یک ساعت تمام خانه های روستا را بازرسی کرده و عده‌ای از روستائیان را دستگیر کردند. یک واحد گشتی دیگر اسرائیل مرکب از یک خودروزرهی و دو جیب نظامی نیز چهارکیلومتر در داخل «منطقه‌ی آزاد شده» پیشروی کرده و پس‌از یکساعت‌ونیم به مواضع خود بازگشتند.

«الهدف»: اردن میخواهد در داخل «الفتح» جدائی بیاندازد

دمشق- خبرگزاری‌فرانسه:
هفته‌نامه«الهدف»ارگان‌جبهه خلق آزادیبخش فلسطین، رژیم اردن را به تلاش‌برای ایجادجدائی‌درداخل«الفتح» متهم کرد.

«الهدف» در شماره روز دوشنبه خود نوشت: رژیم اردن برای رسیدن به این هدف از کمک جاسوسان‌و طرفداران خود در داخل «الفتح» به ویژه یازده افسر ارشد فلسطینی‌ازجمله«ژنرال عبدالعظیم» و «ژنرال نعیم الخطیب»، فرمانده نیرو های «بدر» ارتش آزادی بخش فلسطین و ژنرال بازنشسته «فایز جابر» و فرمانده نیرو های هوائی استفاده‌می‌کند.

به نوشته «الهدف»، اردن می‌کوشد یک«کادر نظامی» مرکب از عده‌ای از افسران به‌وجود بیاورد تا درصورتی، که‌میانجیگری«حسنی‌مبارک» بین ساف و امان شکست بخورد، دفاتر و تاسیسات سازمان آزادیبخش فلسطین در امان را اشغال کنند.

در آغاز یک سفر اروپائی

رئیس جمهوری کره‌جنوبی وارد «لندن» شد

لندن - واحدمرکزی‌خبر:
«چون دوهوان» رئیس جمهوری کره جنوبی‌دیروز وارد انگلیس شد.

به‌گزارش واحد مرکزی خبر از لندن وی در آغاز یک سفر رسمی به چهار کشور اروپایی ابتدا از انگلیس و سپس از آلمان، فرانسه و بلژیک دیدن خواهد کرد.

این اولین سفر «هوان» به اروپا دردوران‌زمامداری خود در این کشور می‌باشد. کره جنوبی که‌بطور سنتی متکی به ژاپن و امریکا بوده، ظاهرا درحال حاضر علاقه‌ای به نگرش تازه‌ای به سمت اروپا پیدا کرده است.

بسیاری از محافل خبری اروپایی معتقدند که زنگهای خطر برای «چون‌دوهوان» مدتی است که‌به‌صدادرآمده و سرنوشت فردیناند مارکوس رئیس جمهوری سابق فیلیپین، «چون دوهوان» را برآن داشت که نسبت به آینده‌سیاسی‌خود بیمناک باشد. براساس نظر این کارشناسان وی درحال حاضر امریکا را متحد نامطمئنی می‌داند بخصوص که «کیم‌دای جونم» رهبر مخالفان وی در حال کسب محبوبیت و قدرت بیشتر است و مقامات امریکایی خواستار ادامه توسل به خشونت علیه وی و طرفداران وی شده‌اند. درست همان سیاستی که مارکوس در برابر «اکینو» مجبور به اتخاذ شده بود. لذا «چون دوهوان» برای کسب متحدان بیشتر و مطمئن‌تر در آستانه اجلاس سران هفت کشور صنعتی که به زودی‌درتوکیو تشکیل خواهد شد به غرب اروپا متوسل شده است.

«مارگارت تاچر» نخست‌وزیر انگلیس از هم‌اکنون اعلام کرده است که سال آینده رسماز «سئول»دیدن کند که شاید اظهاراطمینان بیشتری از سوی لندن به «چون دوهوان» قبل از سفر وی به لندن باشد. از همه مهم‌تر اینکه «چون‌دوهوان» در داخل کشور با انتخابات ریاست جمهوری روبروست و مایل است به مردم خود نشان دهد که رهبران اروپایی که در نظر مردم کره‌جنوبی حامیان معتبری خواهندبود درکنار وی می‌ایستند و از وی حمایت می‌کنند و هیچ نشانه‌ای از ضعف وی وجود ندارد.

سفر «چون دو هوان» به لندن در حالی آغاز شد که دانشجویان کره جنوبی در تظاهرات وسیعی که‌در آستانه این سفر برپاکردند، خواستار اعاده دموکراسی در کشورشان شده‌اند. در این تظاهرات علیرغم سفارشات رهبران مخالف مبنی‌بر خویشتن‌داری و احتراز از درگیری زد و خورد های متعددی گزارش شده است و صدو چهل نفر از تظاهر کنندگان به دست پلیس دستگیر شده‌اند. شاید مخالفان «چون‌دوهوان» هم از نظرات وی آگاه شده باشند و قصد دارند در این مدت به رهبران اروپایی نشان دهند که «چون‌دوهوان» در داخل کشور از حمایت کافی برخوردار نیست و هرگونه سرمایه گذاری دولت های اروپایی روی دوستی با او «عبث» خواهد بود.

مطبوعات انگلیس نیز خبر تظاهرات اخیر دانشجویان‌در کره جنوبی را چاپ کرده‌اند و از نقض حقوق بشر و زیر پا گذاشته شدن دموکراسی‌در کره جنوبی‌به وسیله «چون‌دوهوان» سخن رانده‌اند.

«کیم‌دای‌چونگ»رهبر مخالفان «چون‌دوهوان»که‌درسال۱۹۷۱ توانست در انتخابات ریاست جمهوری چهل و شش درصد آراء را به خود اختصاص دهد در مصاحبه‌ای‌با روزنامه تایمز چاپ لندن اعلام کرده است که ازمشی دولت‌انگلیس دراستقبال‌از«چون‌دوهوان» راضی نیست. وی افزوده است من ازاینکه مارگارت‌تاچر از «چون‌دوهوان» استقبال خواهد کرد خرسند نیستم،اما باید بدانید که مردم ما تحت تاثیر این ملاقات ها دست از مخالفت با «چون‌دوهوان» برنخواهد داشت.

وی نه تنها با مارگارت‌تاچر اگر با ملکه الیزابت هم ملاقات کند در نظر ما تغییری حاصل نخواهد شد.

مگر وی دوبار با ریگان ملاقات نکرده است ولی‌دیدید که درروند مبارزات علیه وی تغییری صورت نپذیرفت.

در آخرین دور از «نبرد اردوگاهها» حداقل ۴۲ تن کشته و ۱۲۱ تن مجروح شدند

★ «امل» اعلام‌کردکه‌هرگونه حمله‌به‌اسرائیلی‌ها، باید ابتدا به‌اطلاع دفتر عملیات «امل» برسد.

بیروت- یونایتدپرس:
شبه نظامیان امل و مردان مسلح فلسطینی اوایل وقت امروزدربیروت‌باتک‌تیراندازی بروی یکدیگر به مبادله آتش پرداختند واقدامهای صلحی را که با پشتیبانی سوریه دنبال می‌شود در پی حمله جنگنده‌های اسرائیل به‌هدف های فلسطینی درجنوب لبنان به‌مخاطره افکندند.

منابع امنیتی لبنان گفتند شلیک پراکنده مسلسل و راکت بین فلسطینی‌ها وشبه نظامیان امل به‌تک‌تیراندازی هایی در بامداد امروز در اردوگاههای«صبرا»و«شتیلا» درجنوب‌بیروت‌منتهی‌گردید.

به گزارش پلیس لبنان در آخرین دور نبردها بین دو طرف حداقل ۴۲ تن کشته‌و ۱۲۱ تن مجروح شدند. شبه نظامیان امل و نیروهای فلسطینی در مه‌گذشته به مدت یکماه در اردوگاه های صبرو شتیلا واردوگاه «برج‌البراجنه» با یکدیگر به نبرد پرداختند که در جریان آن در مجموع ۶۰۰ تن‌کشته و ۲٫۳۰۰ تن مجروح‌شدند.

از سوی دیگر به گزارش یونایتدپرس ازبیروت جنبش امل روز گذشته اعلام کرد هرگروه فلسطینی که‌درصدد حمله به نیروهای اسرائیل در جنوب لبنان باشد می‌بایست ابتدا این عملیات را بتصویب دفتر عملیات شبه نظامیان امل برساند.

این‌موضوع ازجمله‌مصوبات چندگانه‌ششمین کنگره‌جنبش امل در زمینه استراتژی نظامی و سیاسی است شبه نظامیان امل می گویند هیچ گروه ضد اسرائیلی حق حمله در جنوب لبنان را بدون موافقت قبلی دفتر عملیات مشترک نظامی که بتازگی به‌اتفاق چند جنبش کماندویی دیگرتاسیس شده است ندارند.

براساس مصوبه کنگره امل این‌جنبش تنها گروهی است که حق دارد امنیت را در جنوب برقرار سازد.

سفر یک هیات چینی به «مسکو»

مسکو - خبرگزاری‌یوگسلاوی
معاون وزیر امورخارجه‌ی چین «کیان‌کای‌چن» بعد از ظهر روز یکشنبه وارد مسکو شد. وی ریاست یک هیات چینی را در مذاکرات سیاسی چین و شوروی که دیروز آغاز شد برعهده دارد.

معاون وزیر امور خارجه‌ی شوروی «لئونیدایلی چوی» که‌ریاست هیات روسی را در این مذاکرات برعهده دارد، برای خوش آمد گویی‌به‌هیات چینی درفرودگاه‌مسکو حضور داشت.

اقدامات جدید رژیم صهیونیستی در نوار «غزه»

امان - خبرگزاری کویت:
به گزارش منابع اسرائیلی، مقام های رژیم‌اشغالگر اقدامات مقدماتی‌جهت خودمختاری‌دادن به‌منطقه‌ی نوار غزه را آغاز نموده‌اند و جهت سرکوب ناآرامی های شدید منطقه، نیرو های کمکی به این ناحیه اعزام‌کرده‌اند. باوجودمخالفت اعراب بااین اقدام، مقام های رژیم اشغالگر عده‌ای از اعراب را که خود برگزیده‌اند جهت بکار گماردن آنها در مناصب مهم این سیستم خودمختاری، آموزش‌می‌دهند. شیمون‌پرز نخست وزیراسرائیل دراوایل سال جاری گفت: دولت او براساس نیات صلح دوستانه به سرزمین های اعراب‌خودمختاری اعطا خواهد کرد.

گزارش های رسیده حاکی است: گردانی از ارتش اسراییل به غزه فرستاده شده است و سربازان در اطراف اردوگاه‌های‌آوارگان فلسطینی در نوار غزه‌که در سال۱۹۶۷ به‌اشغال اسراییل‌درآمده‌است، مستقر شده‌اند. سربازان اسراییلی در تلاش برای ترساندن اعرابی که بااین طرح مخالفند، ساکنین اردوگاه‌ها را مورد بازجویی های جزیی قرار می‌دهند. اردن‌و ساف نیز با طرح خودمختاری نوار غزه مخالفت نموده‌اند.

وزرای دفاع هند و پاکستان در «دهلی نو» ملاقات خواهند کرد

دهلی‌نو - خبرگزاری‌ها:
مقامات مسئول روزدوشنبه گفتند: وزرای دائمی دفاع دو کشور هند و پاکستان قرار است تا آخر ماه‌جاری در دهلی‌نو ملاقات کنند

آنها قرار است بررسی برسر ناحیه‌ی مورداختلاف «سیاچن» را در ناحیه‌ی کشمیر که در اوایل سال جاری در اسلام‌آباد آغاز شده بود، ازسر گیرند.

۱۷۱ نفر طی یک‌ماه در آفریقای جنوبی کشته‌شدند

موسسه‌ی روابط نژادی آفریقای جنوبی اعلام کرد: ۱۷۱ نفر در خشونت های سیاسی در ماه مارس کشته شده‌اند.

بگزارش رویتر: این موسسه‌ی تحقیقاتی اضافه کرد، شمار کشته شدگان‌اززمانی که «بوتا» رئیس‌جمهور کشور حالت فوق‌العاده‌را یک ماه پیش برداشت،افزایش یافته است.

طبق محاسبات این موسسه، ۱۴۴۲ نفر از زمان شروع ناآرامی‌های ضد دولتی در فوریه ۱۹۸۴ کشته شده‌اند.

به‌نوشته «پاتریوت»

«سیکها»ی تندرو از خارج کمک دریافت‌می کنند

دهلی‌نو - واحد مرکزی خبر:
براساس گزارشات رسیده بیست تن از افراطیون سیک، یک پایگاه عملیاتی در معبد طلائی «امریتسار» در ایالت پنجاب تشکیل داده و پنج اطاق این معبد را جهت انباشته کردن بیش از ۳۰ مسلسل و صدها نارنجک به منظور پایداری در مقابل هرگونه حمله به داخل معبد در اختیار خود گرفته‌اند.

به گزارش واحد مرکزی خبر از دهلی‌نو روزنامه انگلیسی زبان «پاتریوت» در شماره دیروز خود در این مورد نوشت: بررسی و تحقیقات اخیر علیه افراطیون سیک در پنجاب نشان میدهد که «باباجوگیندرسینگ» رهبر حزب متحد «اکالی» جهت ادامه عملیات تروریستی و تبلیغات ضد رهبران اکالی «حزب حاکم‌ایالت پنجاب» کمکهای مالی از دولت پاکستان دریافت می‌کند.

این روزنامه در ادامه نوشت، همزمان فدراسیون سراسری دانشجویان سیک توسط کشورهای آمریکای شمالی کمک مالی می‌شوند و این کمکها از طریق کانادا انجام می‌گیرد. این فدراسیون موظف است تا معبد طلائی و دیگر معابد سیکها را تحت تسلط کامل خود درآورده و تاکنون هشت معبد در بخش های مختلف پنجاب به تصرف افراد مسلح سیک درآمده است.

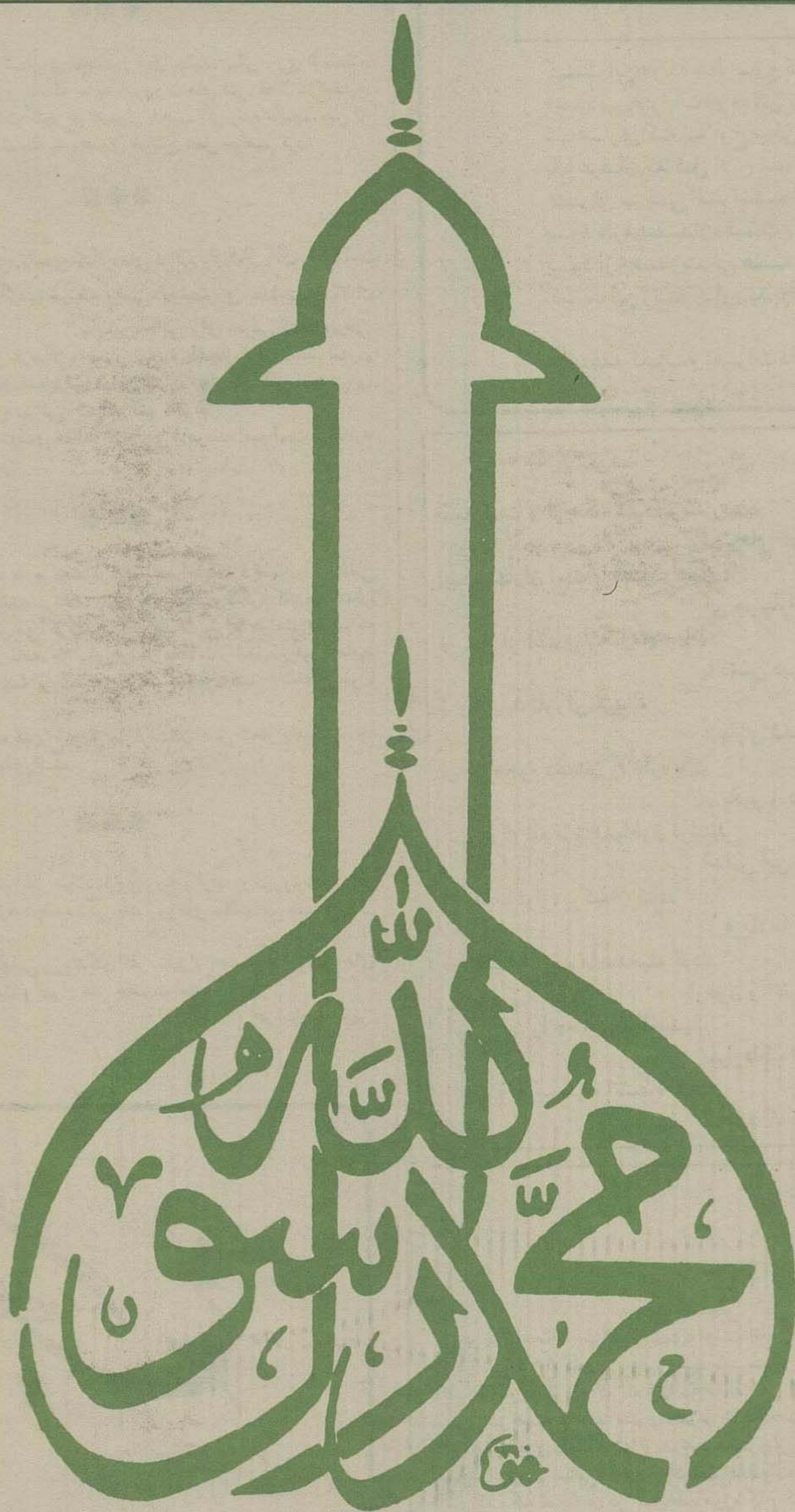
بیشترین سلاح هائی که تندروهای سیک مورد استفاده قرار می‌دهند از نوع سلاح‌هائی است که از پلیس پنجاب به غنیمت گرفته شده است، اما بخش اعظم این سلاح‌ها که سیکها دراختیار دارند توسط پاکستان فراهم شده است.

نیروهای گشتی هند در مرز دو کشور اگرچه تاثیر بسزائی در مورد کنترل سیکها داشته‌اند، اما مقامات نظامی هند می‌دانند که کنترل کردن مرز پنجاب بطور کامل غیرممکن است و با قراردادن یک تیم گشتی پلیس برای هردو کیلومتر از مرز به سختی می‌توان مرز را کنترل کرد زیرا افراطیون سیک تاکتیک های ورود خود را تغییر داده و برخلاف پیش هرنوبت یک یاحداکثر دو تن‌از آنان‌وارد مرزهای هند می‌شوند.

این روزنامه در پایان نوشت با این حال «بارنالا» وزیر اعظم پنجاب اعلام کرد دولت پاکستان مسئول آشوب و ترور افراد نظامی و عادی در ایالت پنجاب می‌باشد. این در حالیست که «ارجون سینگ» فرماندار پیشین پنجاب ومعاون کنونی حزب راجیو گاندی گفته است که حوادث و رویدادهای اخیر پنجاب قسمتی از «طرح بی‌ثبات کردن هند» می‌باشد و در واقع جنگی که در پنجاب آغاز شده جنگی است علیه یکپارچگی کشور. لازم به تذکر است که از دیدگاه مقامات رسمی وضع کنونی پنجاب به مراتب آشفته‌تر از عملیات ستاره آبی است. شاید بتوان گفت که: تاقبل و بعداز عملیات مذکور جنگ میان دولت مرکزی و سیکهای افراطی بوده ولی اکنون با اوج آشوبها جنگ به میان هردو فرقه هندو و سیک کشیده شده است. امری که زنگ خطری است برای گاندی و حزبش و این دامنه جنگ همزمان با فعال شدن احزاب متعصب هندو همچون «ار- اس- اس» و «شیوسنا» در این ایالت می‌باشد.

اطلاعات
سه شنبه نوزدهم فروردینماه ۱۳۶۵
سال دوم شماره‌ی ۱
ویژهٔ ادبیات و هنر

ویژه‌ی کنگره های غزالی واقبال

فرخنده بعثت خاتم النبیین، محمد مصطفی
صلی الله علیه وآله وسلم برهمگان مبارک باد

چندکلمه...

بسم الله الرحمن الرحیم

خواننده‌ی ارجمند گلچرخ!

طلوع شکوفگان بهار را برشاخساران باغ وطن تهنیت و بالیدن دوباره‌ی شقایقهای ارغوانی شرف و شهامت را بردشتهای گلگون میهن مستقل اسلامی، شادباش می گویم.

***

چنانکه می‌بینید، شماره‌ی نخستین سال جدید، پیش روی شماست. همراه با پوزش از سوی ما، که بنا به ضرورت های فنی، فعلا نتوانستیم، درقطع و فرم و صفحات گلچرخ، تغییری بدهیم، اگر زنده ماندیم، پس از رفع محذورات فنی، انشاءالله به وعده‌ی خویش عمل خواهیم کرد.

***

این شماره تقریباً ویژه نامه‌ی کنگره های غزالی واقبال از کاردرآمده است مطالب مربوط به کنگره‌ی شریف رضی، درشماره‌ی بعدانشاءالله، ارائه خواهد شد.

بنابراین، جایی برای معرفی کتاب، برخی نامه‌های رسیده، اخبار فرهنگی، صور بیان و اعجاز قرآن نماند. ستون پرخواننده‌ی «مجمع المضامین» نیز دراین شماره دچار کم لطفی نویسنده‌ی ارجمند آن برادر حسن تهرانی شد که نمی‌دانم چرا

از ارسال تتمه‌ی مقاله، خودداری فرمودند، امید است درشماره های بعد، محروم ننمانیم.

***

تقاضای صمیمانه دارم که درارسال نامه امساک فرمایید، اگرمطلبی رابا تلفن می توانید گفت، درنامه، ننویسید. استقبال دلگرم کننده‌ی شمارا ارج می نهیم و سپاس می گوییم و پاس می داریم اما خواهش داریم که حتی المقدور ازارسال نامه، جز برای ارسال مقالات واشعار، پرهیز فرمایید واین دو رانیز حتما بریکسوی کاغذ، ماشین کنید یاباخطی خوانا بنویسید.

نیز یادآور شوم که گلچرخ ازبازپس فرستادن اصل اشعار یامقالات، چه چاپ شوند یانشوند معذوراست.

***

بهار نورسیده ات، آغاز میلاد تازه‌ی روح و اراده، و نوروزت، روزی نو در عزم و گامی تازه، درهمبستگی باد، روزهای سالت، بی خستگی باد.

به امید پیروزی نهایی رزمندگان کفر ستیز و حماسه آفرین جبهه های نورو بادعا برای سلامت و طول عمر حضرت امام.

دوستار، سردبیر.

گلچرخ

■ ویژه‌ی ادبیّات و هنر
■ از گروه انتشارات اطّلاعات
■ هر پانزده روز یکبار، سه شنبه همراه روزنامه منتشر می شود.
■ سال دوم شماره‌ی ۱
■ سه شنبه بیست وهفتم اسفند ۱۳۶۴
■ به کوشش: سیّدعلی موسوی گرمارودی

به جان برکفان جنگِ اسلام برضدالحاد

- اوج کمال -

ای خدا و بنده راضی از کرامات شما
پاکبازان جمله مرهون عنایات شما
ای بدریا داده دل تارؤیت فجرامید
درفلک پیچیده امواج مناجات شما
شاعران را هر شعاری از شما الهام بخش
نقش بر لوح جهان آمد عبارات شما
سوخت هرخاروخس الحاد و جانبخش امده است
مزرع سرسبز ایثار و عبادات شما
جانفشانید و مباهی درطریق عاشقی
شدزمین و آسمان شاد ازمباهات شما
کی حدیثی غافل است از آن مقام ارجمند
کنز تحت‌العرش بخشی از مقامات شما
قافیت گرشایگان شد نیست باکی زانکه من
مست جام عشقم و مفتون حالات شما

از: مهدی حدیثی قمی - تهران اسفند ۱۳۶۴

«دراندوه سوختن»

از: جلال قیامی میرحسینی

چه شد که شبنم خون بازبرچمن بنشست
بنفشه غمزده درسوگ یاسمن بنشست
به گاه صبح، شقایق، شراب خون نوشید
بهارخسته دراندوه سوختن بنشست
دوباره بلبل عاشق، سرود غم سرداد
غبارغم به رخ پاک نسترن بنشست
نسیم همره خود بوی عشق بازآورد
به بوی عشق بخون یاس سیمتن بنشست
هزارسرو برومند مابخاک افتاد
فضای جنگل خاموش درمحن بنشست
سپهرآبی این خاک رنگ خون بگرفت
دلم به داغ شهید ره وطن بنشست

مشهد - ۶۴/۶/۲۹

مرغ باغ ملکوت

کیست این «رند» «نظرباز» که دلها براوست
«بندهٔ پیر خرابات» و «دلش زنده به عشق»
شاهبازی که به اوج سخن افراشته بال
باغ عرفان که گل آذین شده اینگونه زشعر
هنرش پرچمی افراشته تا اوج سپهر
بود «ازمعتقدان» لیك برغم حاسد
بود اززهدریائی همه اوقات ملول
کیست این زندهٔ جاوید بجز «حافظ» ما

لطف «مجموعهٔ گل»(۱) درورق دفتر اوست
«عشق ورزی» که پر ازبادهٔ غم ساغر اوست
سرزمین غزل ناب به زیرپراوست
برگی از شاخهٔ بشکفته جانپرور اوست
ملك تا ملك جهان، تشنهٔ «شعرتر» اوست
نقش میخواری ورندی هنر دیگراوست
پرده برداشتن ازروی ریا باور اوست
تاجهان هست، سخن، ازسخن برتر اوست

قدرت اله شریفی ـشیروان

«۱»ـ همهٔ کلمات و تعبیرات داخل گیومه ازخود حافظ است

از: اکبر شعبانی

«صبح»

صبح است و ازچنگ شب دیرینه رستیم
زنجیرهای کهنه را یکجا گسستیم
اینک بهاران است و فصل واشدن ها
ای جویباران موسم دریا شدن ها
فریادی از اعماق تنگ سینه باید
با دشمن دیرینه خشم و کینه باید
پرواز باید تاورای آشیانه
جاری شدن دربستر سرخ زمانه
اینک هجوم دشمنان را چاره باید
بادیو و ددپیکار ماهمواره باید
گویی که نام مرز ما باخون نوشتند
از اندلس این نامه تاجیحون نوشتند
از نام ما آوازه برکیهان فتاده
فریاد ما در خرگه شیطان فتاده
دژخیمیان از بیم ماصدحیله کردند
ازخون و آتش بی محابا پیله کردند
آئین احمد را چه زیبا برکشیدیم
سرازفلک از آسمان برتر کشیدیم
باید که چاک سینه آتشگاه گردد
باید که دنیا با علی همراه گردد

به راهیان کربلا

ای نور نورد عرصهٔ جنگ
وی کرده زمان به خصم خودتنگ
برخیز وحماسه‌ای دگر ساز
پیکار عظیم خود بیاغاز
بگشای دوبال خویشتن، باز
بنما هنر و شکوه پرواز
دربیشهٔ عشق نعره‌ای زن
تا لرزه فتدبه جان دشمن
از هیبت رزم پرشکوهت
وزقامت و قدهمچو کوهت
افتاده به جان خصم کافر
آتش، زتو وزلطف داور
بازاتش خشم خود بباران
تاسوزد از آن سپاه شیطان
آشفته شما خیال شب را
با حکم «سحر» صفی بیارا
برگیر سلاح آتشین باز
تامطلع فجر بی امان تاز
دستت چو ز«پیر» بوسه نوشید
ازبازوی تو، شکوفه جوشید
ایزد زازل ترا ثناگوست
مهدی (عج) همه شب ترا دعاگوست

از: ع. شهاب

یک توضیح

باسمه تعالی

در تکمله مقاله «غزالی مشهدی» نوشته آقای یدالله عاطفی کرمانشاهی که در شماره ۱۰ گلچرخ بچاپ رسید باید متذکر شد که غزالی مشهدی علاوه برآثار منظومی که نام آنها درآن مقاله آمده دارای منظومه‌های دیگری نیز هست از جمله مثنوی «قدرت آثار» که میکروفیلم و عکس آن در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران موجود است. و از آن مهمتر دیوانی شامل قصاید، غزلیات، ساقی نامه‌ها، ترکیبات، مقطعات و رباعیات از وی بجا مانده که یک نسخهٔ آن در کتابخانهٔ موزهٔ کاخ گلستان (سلطنتی سابق) موجود می باشد. این دیوان با ارزش «آثارالشباب» نام دارد که با بیت:

بسم الله الرحمن الرحیم
هست شهاب از پی دیو رجیم

آغاز گشته و به این بیت خاتمه می یابد:

ذرات جهان در نظر همت من
میدان بیقین که کمتر از خشخاش است

در مقدمه در سبب نظم و تسمیه آمده است: «... اما نظمی چند بترتیب حروف تهجی که دواوین استادان برآن نهج مربوط و مضبوط است موسوم به «آثارالشباب» کرده برسم کتابخانه حضرت خدیو جهان گشای... ابوالمظفر پادشاه جلال الدین محمد اکبر... مسوده شد و انتظام این گوهرهای رخشان برکنار عمان در سنه ست وستین وتسعمائه واقع شد»

این نسخه در سال ۱۲۸۲ ازنظر ناصرالدین شاه گذشته و در حاشیه صفحه اول مهر اوست.

ضمنا لازم به یادآوری است که یک نسخه از همین کتاب در کتابخانه بنگال هند موجود می‌باشد و این دو نسخه تنها نسخ موجود از این کتاب است بد نیست بدانیم که از مثنوی «نقش بدیع» که نسخه اصلی آن در کتابخانه ملی پاریس است عکس و میکروفیلم تهیه شده که در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران موجود می باشد.

و اما از دیگر آثاری که در مقاله فوق ذکری از آن به میان نیامده بود منثورات غزالی مشهدی است که شامل اسرار المکتوم، رشحات الحیات و مرآت الکاینات می باشد.

در پایان باید به این نکته اشاره کرد که کلیات اشعار غزالی مشهدی به صراحت اغلب تذکره نویسان به ۷۰ هزار بیت می رسد.

والسلام

جواد محقق نیشابوری

مآخذ:

- بیانی، مهدی - فهرست ناتمام تعدادی از کتابهای کتابخانه سلطنتی (سابق).
- احوال و آثار ملک الشعرا غزالی مشهدی - گلچین معانی، احمد - مجله دانشکده ادبیات مشهد شماره سوم سال چهارم پائیز ۱۳۴۷.
- فهرست میکروفیلمهای کتابخانه دانشگاه تهران - جلد اول.

ترجمه‌ی نهج البلاغه

از: استاد دکتر سید جعفر شهیدی

از خطبه های آن حضرت است که هنگام بیرون شدن برای جنگ بصره خواند:

عبدالله بن عباس گوید در «ذوقار»(۱) نزد امیرالمؤمنین علیه السلام رفتم واو نعلین خود را پینه می زد. پرسید بهای این نعلین چند است؟ گفتم بهائی ندارد. فرمود بخدا این نعل را از حکومت شما دوستر دارم مگر آنکه حقی را برپا سازم یا باطلی را براندازم. سپس برای خطبه بیرون شد و فرمود:

هنگامی که خدا محمد(ص) را برانگیخت ، از عرب کسی کتابی نخوانده بود، (۲) و دعوی پیمبری نکرده بود، محمد(ص) مردم را براهی که بایست کشاند و در جائی که باید نشاند. و برستگاری رساند. تا آنکه کارشان استوار و جمعیتشان پایدار گردید(۳)

بخدا که من در آن صف پیکار بودم تا (سپاه جاهلیت)(۴) درماند و یکباره روی بگرداند، نه ناتوان بودم و نه ترسان امروز هم من همانم و آنان همان. باطل را می شکافم تا حق از کنار آن بدرآید، مرا چه بیم است اگر قریش با من بجنگ برآید. بخدا سوگند آنروز که کافر بودند با آنان پیکار نمودم، و اکنون هم که فریفته‌اند آماده کارزارم. دیروز جنگیدم امروز هم پای، پس نمیگذارم.

بخدا قریش با ما درنیفتاد مگر برای آنکه خدا ما را برتری داد. ما آنانرا پروردیم و در زمرهٔ خویش درآوردیم و چنان شدند که شاعر گوید:

بجانم سوگند که بامدادان پیوسته شیربی آمیغ نوشیدی(۵)
ما تو را با اسب و شمشیر به برتری رساندیم و تو برترنبودی.

از خطبه های آن حضرت است که مردم را برای رفتن به پیکار شامیان خوانده است:

نفرین برشما که از سرزنشتان بستوه آمدم. آیا به زندگانی این جهان بجای زندگانی جاودان خرسندید؟ و خواری را بهتر از سالاری می پسندید؟ هرگاه شما را به جهاد با دشمنان می خوانم چشمانتان در کاسه میگردد(۶) که گوئی بگرداب مرگ اندرید، و یا در فراموشی ومستی بسر می برید. در پاسخ سخنانم درمی مانید، حیران و سرگردانید، گوئی دیو در دلتان جای گرفته(۷) و دیوانه‌اید. نمیدانید و از خرد بیگانه‌اید. من دیگر هیچگاه بشما اطمینان ندارم(۸) و شما را پشتوانهٔ خود نأنگارم، و در شمار یار و مدد گار(۹) نه پندارم. شتران بی شبان را مانید که چون از سویی فراهم آیند ازدیگر سو بپرا کنند. شما افروختن آتش جنگ کجا توانید؟ که فریب می خورید و فریب دادن نمیدانید. پیاپی سرزمین هاتان را می گیرند و پروا ندارید. دیده ها بر شما دوخته‌اند و از خواب غفلت سربر نمی دارید. بخدامغلوب و خوارند، آنانکه یکدیگر را فرو گذارند. بخدا می بینم اگر آسیای رزم بگردش درآید، و اژدهای مرگ دندان گشاید، پسر ابوطالب رابگذارید و هریک به سوئی روآرید! بخدا آنکه دشمن را فرصت دهد تا گوشت وی را بخورد واستخوانش را بگدازد، و پوست ازتنش جدا سازد مردی است، ناتوان و زبون، با دلی چون دل گنجشك در سینه درون. تو نیز(۱۰) اگر خواهی چنین باش که من نیستم. بخدا پای پس نگذارم وبایستم! تا شمشیر مَشْرَفی ازنیام برآید، و سرها از تن بپرد ودست وپاها این سو و آن سو افتد و از آن پس خدا هرچه خواهد کند.

مردم! مرا برشما حقی است و شما را برمن حقی. برمن است که خیر خواهی از شما دریغ ندارم، و حقی را که از بیت المال دارید بگذارم! شما را تعلیم دهم تا نادان نمانید، و ادب آموزم تا بدانید. اما حق من برشما اینست که به بیعت وفا کنید و در نهان و آشکارا حق خیرخواهی ادا کنید. چون شما را بخوانم بیایید و چون فرمان دهم به پذیرید و از عهده برآیید.

پانویس ها:

(۱) ـ جائی است میان کوفه و واسط. یَوْمُ ذِي قار، یکی از روزهای عرب در جاهلیت است، که در آن روز میان بنی‌شیبان و فرستادگان خسروپرویز جنگی درگرفت، و شیبانیان پیروزشدند و برای آن پیروزی حماسه ها سرودند. علی علیه‌السلام بهنگام آمدن به عراق دراین موضع توقف کرد تا سپاهیان کوفه بنزد او آمدند.

(۲) ـ این فقره از خطبه پاسخی است غیر مستقیم بآنان که می گفتند محمد (ص) آنچه می گوید از کتابهای پیشین فراگرفته و قرآن کریم از آنان حکایت کند (الفرقان:۵) علی علیه‌السلام می فرماید پیغمبر (ص) ازمیان مردم اُمی برخاست که خواندن نمی‌دانستند و تا آن روز، پیغمبری ازمیان آنان برنخاسته بود.

(۳) ـ قناة نیزه است و نیزهٔ راست، کارگر بود. صَفاة سنگ سخت است و بنانهادن برسنگ سخت پایدار میماند و هردو تعبیر استعاره است، از سروسامان یافتن کارپریشان عرب باآمدن اسلام.

(۴) ـ ضمیر مؤنث در کلمهٔ (ساقتها) را بعض شارحان به جاهلیت بازگردانده‌اند که در معنی ذکر آن رفته است. و گویند امام آنرا به سپاه = کتیبه.یا عجاجه = گردْ باد همانند کرده.

ابن میثم مرجع آنرا لشکر کفار گرفته.

درارشاد عبارت چنین است: «فَساقَ النّاسَ إلی مَنْجاتِهِمْ. أمْ وَاللهِ مازِلْتُ فی ساقَتِها».

که باز مرجع ضمیر در ساقتها مذکورنیست. ولی اگر إن شرطیه گرفته شود، ترجمهٔ چنین باشد:

اگر من درساقهٔ لشکر اسلام بودم و آن لشکرپشت میکرد من درجای خود ثابت میماندم، نه میترسیدم و نه ناتوان بودم و در خطبه‌ای دیگر که خواهد آمد عبارت چنین است: ...وَأسْتَقامَتْ قَناتُهُمْ وَأيْمُ اللهِ لَقَدْ كُنْتُ مِنْ ساقَتِها حَتی تَوَلَّتْ بِحَذا فِيرِها...

(۵) ـ در ارشاد بجای بُجْرتَمر، آمده و آن باکلمهٔ زبد مناسب تر است.

(۶) ـ تَدُورُأعْيُنُهُمْ كَالَّذِی یُغْشَی عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ (احزاب:۱۹).

(۷) ـ مألوسة، جن زده.

(۸) ـ سَجِيسُ اللَّيالی : برای همیشه.

(۹) ـ زوافر، جمع زافرة، یار.

(۱۰) ـ ممکن است خطاب به یك یك حاضران باشد و محتمل است امام اشعث‌بن قیس را مخاطب ساخته باشد که گفت چرا بروش عثمان نمی‌روی.

تعهد در شعر اقبال

از: دکتر جلیل تجلیل

باسمه تعالی

سبحان الله علی اقبال النهار سبحان الله علی ادبار النهار سبحان الله علی ادبارالليل واقبال النهار و له الحمدو المجدو العظمة والکبریاء مع کل نفس و کل طرفة عین والصلوة علی خیر خلقه و خاتم انبیائه محمد(ص) و علی آله الامجاد.

اینك که حدود پنجاه سال از درگذشت شاعری می گذرد که مشعل جان وفروغ کلامش بآتش عشق الهی روشن و به طراوت تعهد اسلامی و تفکر دینی و عرفانی عطرآگین و گلشن است و ما که در دانشکدهٔ ادبیات دانشگاه تهران کلام پرفروغ این شاعر زندهٔ ارزنده را ارج می نهیم بانگیزهٔ صیت کلام و صوت اسلام اوست که از پس مرگش کشورهای اسلامی را به سوی بیداری و اتحاد و عزت و افتخار فراخوانده است. شاعری که چشم خویش از جهان بربسته و چشم جهانی بگشاده است:

ای خوش آن شاعر که بعد از مرگ زاد
چشم خود بربست و چشم ما گشاد

شعر اقبال، همواره ببال هدایت و تعهد اسلامی برآسمانهای کمال انسانی اوج می گیرد و مسلمانان را به بیزاری از اسارت نفس و زبونی دربرابر فریبندگی و بندگی باطل فرا خوانده است او که مدام به نغمه توحید و ایمان مترنم است آثاری از خود بجای گذاشته که می‌تواند الهام بخش و رموز آموز شاعران متعهد و مبلغان وحدت و عزت اسلامی باشد آثاری مانند «اسرار و رموز» و «بال جبرئیل» و «بانگ درا» و «پیام مشرق» و «جاویدنامه» و «زبور عجم» و «ارمغان حجاز» نمودگاری راستین از بها و اعتلای سخن عرفانی و شعر اسلامی اوست و معرف تربیت و تعهد الهی و در این گفتار بخواست خدانموداری از شعر او را که مبین این جهان است بررسی و تحلیل می کنیم. اقبال لاهوری گذشته از تبلیغ بازگشت به خویشتن، خویشتن پاك فطرة الهی و رهایی از تقلید و تباهی غرب که سخنرانان پیش از بنده در آن باره سخن گفتند در منظومه خود بنام «پیام مشرق» آنجا که از زبان اختران تحت عنوان «سرود انجم» سخن می راند نگرش ستارگان برعالم هستی و سرود و ترنم آگهی زای و هشدار عبرت بار آنها را برزمینیان فرو می‌خواند ستارگان بزبان بی زبانی با زمینیان چه می گویند؟: می‌گویند گردش بی مقام وشور و مستی و خرام ما را به بینید جلوه گه شهود و بتکدهٔ نمود شما را می بینیم و می گذریم رزم نبود و بود و کشمکش وجود و عالم دیروزود شما در نظام وجود ما خللی بارنیاورده و ما بفرمان آفریدگار جهان به راه خود ادامه می دهیم ما ناظر گرمی کارزاران و خامی پخته کاران و خوی و خواری شهریاران بوده ایم پیشی های مادی که در پهنه زمین کافران خود باخته را بخود مشغول ساخته پیش ما کمی است و در نظر شما دریا و یمی: ما بتلاش عالمی و شما ساختگان به شبنمی... می نگریم و می رویم:

هستی ما نظام ما
مستی ما خرام ما
گزدش بی مقام ما
زندگی و دوام ما
دور فلك بکام ما می‌نگریم و می‌رویم
جلوه گه شهود را
بتکدهٔ نمود را
رزم نبود و بود را
کشمکش وجود را
عالم دیروزود را می‌نگریم و می‌رویم
گرمی کارزارها
خامی پخته کارها
تاج و سریر و دارها
خواری شهریارها
بازی روزگارها می‌نگریم و می‌رویم
پیش تو نزد ما کمی
سال تو پیش ما دمی
ای بکنار تو یمی
ساخته‌ای به شبنمی!
ما بتلاش عالمی می‌نگریم و می‌رویم (۱)

(ص ۱۱۲ پیام مشرق)

این برداشت توحیدی ورای برداشتی مبتذل و گفتگوی عشاق زمینی است که برخی شاعران در خطاب به ستارگان داشته‌اند

آری شاعران متعهد که گوش حقیقت نیوش به سروش عالم توحید گشوده‌اند از زمزمهٔ جانبخش ستارگان که از آسمان بر زمینیان جاری است غافل نتوانند بود و چقدر بجا است که این بیان اقبال لاهوری را با «حدیث سیاحان افلاك» که ازشعر نظامی گنجوی درخسرو و شیرین بلند است مقایسه کنیم:

خبر داری که سیاحان افلاك
چرا گردند گرد مرکز خاك
در این محرابگه معبودشان کیست
وزین آمد شدن مقصودشان چیست
چه می‌خواهند از این محمل کشیدن
چه می‌جویند از این منزل بریدن
قبا بسته چو گل در تازه رویی
پرستش را کمر بستند گویی
از این گردنده گنبدهای پرنور
بجز گردش چه شاید دیدن از دور...
بلی در طبع هر داننده‌ای هست
که با گردنده گرداننده‌ای هست(۲)

او در شعر خویش عقلی جهان سوز را که جلوهٔ بی باکش اینهمه شهرت و اشتهار بهم کرده شاگرد مکتب هستی به عشق الهی می‌داند و بر آن است که عقل آیین جهان تابی را در مکتب عشق آموخته است:

عقلی که جهان سوزد یك جلوهٔ بی‌باکش
ازعشق بیاموزد آیین جهان تابی
این حرف نشاط آور می گویم و می‌رقصم
از عشق، دل آساید با اینهمه بی‌تابی

بقیه درصفحه ۱۴

فضائح الباطنیهٔ غزالی و دامغ الباطل علی بن الولید

از: استاد دکتر مهدی محقق

اسماعیلیان و فاطمیان که از جهت توجه آنان به باطن شریعت «باطنیه» خوانده می‌شوند باانتساب خود به خاندان علی(ع) و برگزیدن مذهب تشیع ازیك سوی و تقبیح و تشنیع خلفای بنی عباس ازسوی دیگر توانستند جای محکمی در قلمرو حوزه تمدن اسلامی برای خود استوار سازند و به رقابت باخلفای بنی‌عباس برخیزند. قاهره و بغداد دو قطب متمایز در سیاست حکومت اسلامی و دو مرکز فعالیت تبلیغی گردید.

به موازات اینکه فاطمیان وداعیان و مبلغان آنان حکومت بغداد را حکومتی نامشروع و خلفای بنی‌عباس راغاصب می‌خواندند و با افشای اعمال زشت وارائه فساد حکومت آنان، پایه‌های معنویت آن را سست جلوه می‌دادند، عباسیان و دانشمندان وابسته بدربار آنان می‌کوشیدند که طعن درنسب فاطمیان کنند و فضائح و نادرستیهای مذهب آنان را برمَلا سازند تامتقابلاً اساس معنویت و مشروعیّت حکومت شیعی اسماعیلی را تضعیف نمایند. از این جهت است که دانشمندان بسیاری در صدد ردّ و نقض و طعن مذهب اسماعیلیه وباطنیّه برآمدند که از میان آنان به چند مورد زیر اشاره می‌کنیم:

ابوعبدالله بن رزَام در حوالی قرن چهارم هجری ردی بر اسماعیلیه نوشته است وسعدبن محمدابوعثمان غسّانی قیروانی نحوی در اواخر قرن چهارم کتابی دررَدّ برملحدان تالیف کرده و قاضی ابوبکر باقلانی متوفی ۴۰۳ کتابی تحت عنوان کشف الاسرار و هتك الاستار در ردّ بر باطنیه نگاشته، و علی بن سعید اصطخری معتزلی ردی بر باطنیه نوشته و آن را به خلیفه القادربالله تقدیم کرده، واسماعیل بن احمد بُستی کتابی بنام کشف اسرار الباطنیه نگاشته و نیز ثابت بن اسلم شیعی که در کتابخانهٔ حلَب کار می‌کرده دربارهٔ آغاز دعوت اسماعیلیه و قبائح آن فرقه مطالبی را برشتهٔ تحریر درآورده است.(۱)

پس از این گروه از کسانی که بیش از همه همّت بر ردّ و نقض باطنیهٔ گمارده، ابوحامد محمدبن احمد غزالی دانشمند بزرگ اسلام است. او کتابهای متعددی در رد بر آنان نوشت و در بسیاری ازکتابهای خود بخشی را اختصاص به ردّ برخی از عقائد آنان قرار داد که از میان این کتابها می‌توان کتب زیر را نام برد:

قواصم الباطنیه و الدرج المرقوم بالجداول و حجة الحق و جواب المسائل الاربع التی سالها الباطنیه بهمدان و قسطاس المستقیم و المُنقذ من الضّلال.(۲)

از میان کتابهای مستقلی که غزالی در رد باطنیه نوشته کتاب المستظهری فی الرد علی الباطنیه است که تحت عنوان فضائح الباطنیه بامقدمه و تحقیق عبدالرحمن بدوی برای نخستین بار چاپ شده است.(۳)

غزالی این کتاب رابخواهش خلیفهٔ وقت المستظهر بالله خلیفه عباسی متوفی ۵۱۲ تالیف کرد و از همین جهت است که نام کامل آن المستظهری فی فضائح الباطنیه و فضائل المستظهریه است.(۴)

او در تدوین این کتاب از آثار پیش از خود از جمله الفرق بین الفرق ابومنصور بغدادی متوفی ۴۲۵ و الملل والنحل شهرستانی متوفی ۵۴۸ استفاده کرده است.

و چنانکه خود گوید او تفتیش بسیار از شبهات خصم کرده تا قادر بر قمع آنان باشد و برای توجیه این منظور بدین دو بیت استناد می‌جوید:

عَرَفتُ الشَّرَ لا لِلشَّرِ لٰکِنْ لِتَوَقِّیه
وَ مَنْ لایَعرِف الشَّرَّ مِنَ النّاسِ یَقَعْ فیه(۵)

غزالی درباره انگیزه تالیف این کتاب چنین گوید:

«من در هنگام اقامتم در مدینة‌السلام (=بغداد) پیوسته شائق بودم که خدمتی به آستان مقدس نبوی امامی مستظهری ـ خداوند بزرگی آن را دو چندان کناد و سایه‌اش را بر طبقات مردم گسترده گرداناد ـ بنمایم تا بدان وسیله شکر نعمت گزارده و رسم خدمت بپای داشته باشم و با دشواری این امر میوه‌هاي پذیرش و نزدیکی آن درگاه را بچینم ولی همواره در این امر سستی می‌ورزیدم زیرا در تعیین علمی که قصد تالیف در آن رادارم و تخصیص فنی که مورد رضایت رای نبوی شریف باشد حیران بودم، و این حیرانی چهره مراد را تیره می‌ساخت و قریحه راااز اذعان و انقیاد باز می‌داشت تا اینکه اوامر شریفه مقدسه نبویه مستظهریه صدور یافت که اشارت داشت باینکه این خادم کتابی در رد باطنیه تصنیف کند که مشتمل باشد بر کشف از بدعت‌ها و گمراهی‌ها و فنون مکرها و حیله‌های آنان و چگونگی فریفتن عوام و جُهّال مردم و روشن ساختن تلبیس‌ها و خدعه‌ها و خروج آنان از ربقهٔ اسلام»(۶)

او کتاب خود را در ده باب قرار داده و مطالب هر باب را بصورت اختصار بدین ترتیب بیان کرده است:

باب اول، در باز نمودن روشی که من آن را در این کتاب برگزیده‌ام.

باب دوم، در بیان القاب آنان و آشکار نمودن انگیزهٔ آنان در این دعوت.

باب سوم، در مراتب حیله‌های آنان و سبب اینکه مردم فریفتهٔ آنان شده‌اند، با آشکار بودن فساد عقیدهٔ آنان.

باب چهارم، در نقل اجمالی و تفصیلی مذهب آنان.

باب پنجم، در باز نمودن فساد تاویلات آنان از ظواهر جلیه و استدلال آنان به امور عددیه.

باب ششم، در آشکار ساختن تلبیسات آنان که بگمان خود بصورت برهان آراسته‌اند که با آن نظر عقلی را ابطال و وجوب تعلیم از امام معصوم را اثبات کنند.

باب هفتم، درابطال تمسك آنان به نص در اثبات امامت و عصمت.

باب هشتم، در باز نمودن فتوای شرع در حق آنان و تکفیر و ریختن خونشان

باب نهم، دراقامهٔ برهان‌های شرعی بر اینکه امام قائم بحق درزمان ما که طاعتش بر خلق واجب است امام المستظهر بالله است.

باب دهم، در وظایف دینی که بامواظبت بر آنها استحقاق امامت پایدار می‌ماند.(۷)

او پس از فکر ابواب دهگانه چنین گوید:

«رای شریف نبوی بر این قرار گرفته که همگی کتاب خوانده شود و برای آنکه پی جوی حقیقت است باب نهم و دهم را باید به مطالعه مخصوص گرداند تا اینکه با خواندن باب نهم قدر نعمت خدای بزرگ را برخود بشناسد و ازمطالعه باب دهم طریق قیام به شکر آن نعمت را دریابد.»(۸)

غزالی کتاب خود را درزمانی تالیف کرد که فرهنگ فکری و عقلی اسماعیلیان در نهایت درجه درخشندگی و اوج قدرت خود بوده است و مسلماً چنین کتابی بر متفکران اسماعیلیه بسیار گران آمده و می‌باید مورد رد و نقض قرار گیرد از این روی داعی مطلق علی بن محمدبن الولید الانف القرشی متوفی ۶۱۲ که از دعاة بزرگ یمن و پس از داعی مطلق علی بن حاتم حامدی متقلّد ریاست دعوت اسماعیلیه در آن نواحی گردیده بود در کتابی بنام «دامغ الباطل وحتف المناضل»(۹) فصل به فصل بردّ و نقض فضائح الباطنیه پرداخت.علی بن الولید مانند سایر داعیان اسماعیلی به قرآن، حدیث وفن مناظره و جدل تسلطی کافی داشته و دارای تالیفات متعددی بوده است.(۱۰)

علی بن الولید کتاب دامغ الباطل را در دوازده باب قرار داده که باب سوم تا دوازدهم مستقیماً رد باب‌های اول تا دهم فضائح الباطنیه است و درباب اول به شرح حال غزالی و مُرُوق (=خروج) او از دین وتلوّن او در پذیرش مذاهب گوناگون می‌پردازد و می گوید حتی کلمهٔ مروق ازاسلام و ارتداد لایق او نیست و باید کلمهٔ «تشیطن» و «الحاد» را درباره او بکار برد. و در همین باب می گوید که غزالی بنابر حدیث نبوی: «کل مولود یولد علی فطرته» بر ملت اسلام زائیده شد ولی از آن بیرون آمد و به «تفلسف» گرائید و وسائط را که عبارت از نبی یا وحی یا امام باشد نفی کرد و بر آنچه که هوای او بود اعتماد نمود و سپس بهر عقیده‌ای که معتقد شد آن را بعد از ابرام نقض کرد از این روی است که او گاهی فلسفی و زمانی معتزلی ومدتی اشعری و در برخی احیان شبه حشوی است.(۱۱)

شاید علی بن الولید. در این تعبیر اخیر تحت تاثیر ابن رشد واقع شده که در فصل المقال دربارهٔ غزالی گفته است: «انهّ لم یلزم مذهبا فی کتبه بل هو مع الاشعریة اشعری، ومع الصوفیة صوفی، و مع الفلاسفة فیلسوف، حتی انه کماقیل: یوماً یمانٍ اذا لاقیتَ ذایمن/و ان لقیتَ مَعَدیاً فعَدنان.[۱۲]

او سپس قسمتی از کتاب النّکت والعیون غزالی را در مورد نقش عقل فعّال در افاضهٔ صور به مواد و کیفیت ترتّب و تدرّج عقول نقل می کند و سپس نتیجه می گیرد که عقیده به واهب الصور بودن عقل فعّال، شرك محض است زیرا خالق باری مصوّر، خداوند بزرگ است.[۱۳]

مولف درباب دوم بردّ تحمید غزالی در آغاز کتابش می‌پردازد و می‌گوید غزالی خود را در آغاز کتاب «الامام ابوحامد محمدبن محمد الغزالی» خوانده و بسیاری از تابعین او نیز او را با همین عنوان خوانده‌اند او سپس می گوید: امامت بر دو قسم است امامت هُدیٰ و امامت ضلال؛امام هُدیٰ کسی است که به مصداق: «وجعلنا هم ائمة یهدون بامرنا واوحینا الیهم فعل الخیرات»[۱۴] امامتش از امر خدا باشد و او چنین نیست بلکه او امام ضلال و مقتدای اشرار است که خداوند درباره آنان فرموده: «وجعلناهم ائمة یدعون الی النار»[۱۵]

از ظاهر کلام صاحب دامغ الباطل چنین بر می‌آید که غزالی کتاب خود را به منظور تقرب به درگاه المستظهر خلیفه نوشته و در آن خلوصی برای دفاع از حق و حقیقت نداشته است البته این موضوع بهیچ‌وجه درست بنظر نمی‌آید زیرا ما می‌بینیم دو گروه مهم دیگر که مورد بغض دستگاه خلیفه بغداد بودند یعنی شیعهٔ اثنا عشریة و شیعه زیدیه، بردّ و نقض باطنیه پرداخته‌اند. مولف کتاب النقض می گوید: «کتابهائی که شیعهٔ اصولیهٔ امامیه کرده‌اند در نقض قاعده ملاحده از مختصر و مطول آن را نهایتی نیست».[۱۶]

دانشمندان زیدی که در یمن از امنیت بیشتری برخوردار بودند نیز کتابهای فراوانی در رد باطنیه برشته تحریر درآوردند که در این گفتار فقط به برخی از آنها اشاره می‌کنیم:

امام یحیی بن حمزة العلوی متوفیّ ۷۴۵ که دو کتاب یکی بنام الافحام لافئدة الباطنیة الطغام و دیگری بنام مشکاة الانوار الهادمة لقواعد الباطنیة الاشرار تالیف کرده است.[۱۷]

محمد بن حسن دیلمی در سال ۷۰۷ کتابی تحت عنوان قواعد عقائد آل محمد نوشته که قسمتی از آن را به عنوان بیان مذهب الباطنیة و بطلانه موسوم ساخته است و او بسیاری از مطالب خود را از کتاب دانشمند زیدی دیگر یعنی فقیه حمیدالمحلّی متوفی ۶۵۳ موسوم به الحسام البتّار فی الرّد علی القرامطة الکفّار اخذ کرده است.[۱۸]

در این گفتار مجال نیست که همهٔ ایرادات غزالی در فضائح الباطنیه و پاسخ و نقض علی‌بن الولید در دامغ الباطل نقل شود زیرا نقل همهٔ مطالب سه کتاب بزرگ را تشکیل می‌دهد لذا فقط بحث دربارهٔ مسألهٔ «تاویل» را بصورت اختصار ذکر می‌کنیم:

غزالی می‌گوید که باطنیان معتقدند که هر چه در ظواهر شرع آمده از امور تکلیفی و حشر و نشر و امور الهی همه آنها مثل و رمز است که معانی باطنی آن مراد است، او سپس موارد زیر را یاد و معانی باطنی آن را ازقول باطنیه نقل می‌کند:

طهارت نظافت و پاکي از اعتقاد بهر مذهب جز مبایعت امام است. روزه امساك از کشف سرّ است. کعبه پیغمبر و باب علی و صفا نبی و مروه علی و میقات اساس و تلبیه اجابت داعی است و هفت بار طواف بیت همان طواف به محمد و امامان هفتگانه است. نمازهای پنجگانه دلیل بر اصول چهارگانه و امام است یعنی فجر دلیل سابق و ظهر دلیل تالی و عصر دلیل اساس و مغرب دلیل ناطق و عشا دلیل امام است. حرام عبارت از اشرار از مردم است که باید از آنان اجتناب کرد و عبادت، اخیار از مردم هستند که ما مامور به پیروی از آنان هستیم.[۱۹]

غزالی دربارهٔ معاد و تاویل آن از قول باطنیه چنین نقل می‌کند: آتش و زنجیر عبارت از اوامر و تکالیف الهی است که جهال را موظف به علم باطن می‌کند پس تا وقتی که در این حال استمرار دارند معذب‌اند و وقتی به علم باطن برسند زنجیرهای تکلیف از آنان برداشته می‌شود.

او دربارهٔ معجزات تاویلات زیر را از آنان نقل می‌کند:

طوفان به معنای طوفان علم است که آنان که متمسکان به سنت‌اند با آن غرق می‌شوند و آتش ابراهیم عبارت از غضب نمرود است. وذبح اسحق گرفتن پیمان بر اوست. عصای موسی حجت اوست که شبهه‌ها را فرو می‌برد و آن از چوب نیست. و تسبیح جبال معنای آن تسبیح مردانی است که در دین سخت و در یقین راسخ هستند.[۲۰]

غزالی می گوید این نمونه‌ای از هذیانات آنان در تاویلات است و ما برای مضحکه آنها را یاد کردیم و با سه روش ابطال و معارضه و تحقیق آنها را رد می‌کنیم:

در روش ابطال، ما می‌گوئیم شما از کجا دانستید که مراد از این الفاظ آن معانی است که شما یاد کردید اگر آن را از طریق عقل آموختید شما که خود نظر عقل را باطل می‌دانید و اگر از طریق سمع که لفظ امامتان باشد دانستید لفظ امامتان که صراحتش بیش‌تر از این الفاظی که شما تاویل آن را یاد کردید نیست؛شاید مراد او از این الفاظ امری دیگر باشد که بطون آن شدیدتر است از باطنی که شما ذکر کردید، ولی او از ظاهر به یك درجه تجاوز کرده و پنداشته که جبال رجال است.سخن بر سر رجال می‌آید که مقصود از آن چیست وشاید مراد از آن امری دیگر باشد پس اگر جبال به رجال مُأوّل شود و رجال به چیز دیگر، پس آن باطن ثالث، به باطن رابعی مأوّل می‌شود و به تسلسل می‌انجامد و تفاهُم و تفهیم باطل می‌گردد.[۲۱]

در روش معارضه، ما فاسد را با فاسد معارضه می‌کنیم بطوری که همهٔ اخبار و احادیث را ما بر خلاف مذهب آنان تاویل می‌کنیم مثلا در حدیث: «لاتدخل الملائکة بیتا فیه صورة» گوئیم یعنی عقل وارد مغزی نمی‌شود که او تصدیق به امام معصوم (مقصود امام [illegible] است) داشته باشد یا در عبارت:

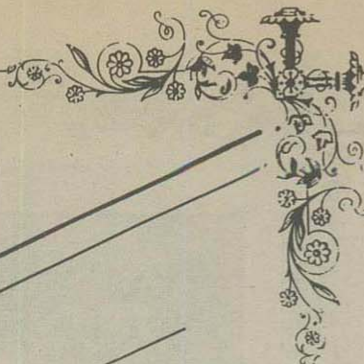
«کل نکاح لایحضره اربعة فهو سفاح» گوئیم معنی آن اینست که هر اعتقادی که آن راخلفای چهارگانه ابوبکر و عمر و عثمان و علی (ع) گواهی نکرده باشند باطل است و بدین طریق ما می‌توانیم هر لفظی از کتاب و سنت را برضد مذهب آنان تاویل کنیم.[۲۲]

در روش تحقیق، گوئیم این بواطن و تاویلاتی که شما یاد کردید هرگاه با مسامحه آنها را بپذیریم پرسش پیش می‌آید که حکم شرعی آن چیست آیا واجب است که اخفا گردد و یا واجب است که افشا گردد. اگر بگوئید باید افشا گردد و هر کس آن را بداند گوئیم پس چرا محمد (ص) آن را از صحابه و عامه مردم پنهان کرد و چه گونه کتمان دین تجویز می‌شود درحالی خداوند بزرگ فرموده: «لَتبیننهَ للناس ولاتکتمونه»[۲۳] و اگر می‌پندارید که اخفاء آن واجب است گوئیم آنچه که بر رسول خدا (ص) از اسرار دین اخفاء آن واجب بوده چه گونه برای شما افشای آن جایز است.[۲۴]

علی بن الولید اعتراض غزالی را چنین پاسخ می‌دهد:

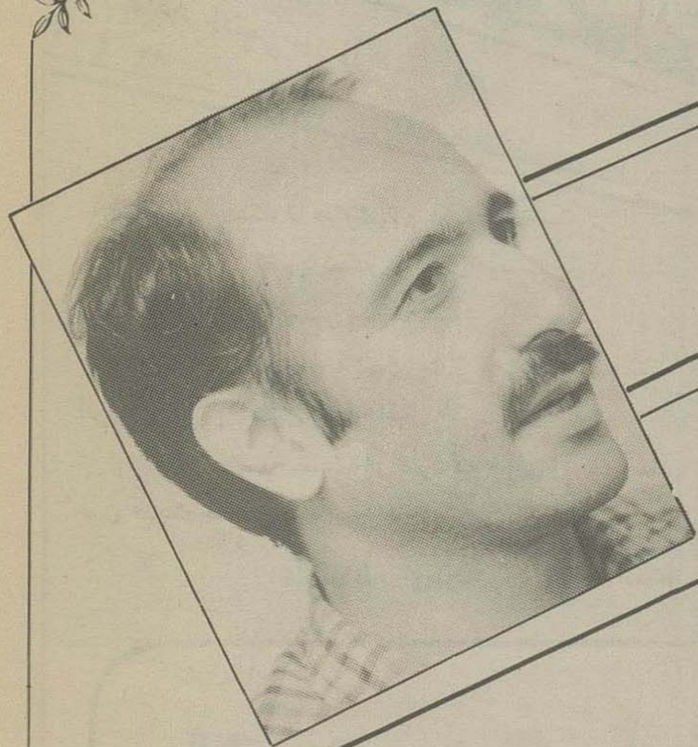
تاویلاتی را که این مارق یاد کرده اگر کسی بآنها معتقد باشد یعنی این ظواهر را ابطال کند و اوامر شرع کریم را کنار افکند چنین کسی مبطل قرآن و از اسلام خارج است زیرا خداوند بزرگ در قرآن ما را فرمان داده که آنچه را که رسول (ص) او آورده بپذیریم: «ما اتاکم الرسول فخذوه و مانهاکم عنه فانتهوا»[۲۵] و آنچه را که رسول (ص) از جانب خداوند آورده مشتمل است. براعمالی که برای حواس ظاهر است و بر علوم و معارف باطنی که از رسول و جانشینان او رسیده که بوسیله عقل دریافته می‌شوند و هر کس یکی از این دو [illegible] علمی

بقیه درصفحه ۱۲

حافظ و شطح و طامات

از: بهاءالدین خرمشاهی

شَطْح: ابونصر سراج گوید شطح در لغت عرب به معنی حرکت است. شَطَحَ - یَشْطَحُ یعنی بجنبید.... شطح (عُرَفا) هم از شطح به معنی حرکت گرفته شده، چه این نیز جنبش رازهای نهان اهل وجد است به هنگامی که وجدشان بالا گیرد.... مگر نبینی که آب بسیار وقتی که از جوی تنگ می گذرد به طرفین آن سرریز می کند و گفته می شود شَطَحَ الماءُ فی النّهر.... (اللمع، ص ۳۷۵-۳۷۶). احمدعلی رجائی همین معنی را نقل و ترجمه کرده و افزوده است: «.... و این چنین است حال مرید درغلیان وجد و سخنانی که از سربی خبری دراین حالت گوید. پس شطح دراصطلاح صوفیان عبارتست از حرکت و بیقراری دل هنگام غلبهٔ وجد و بیان آن حالت به عباراتی که گاه باشد ظاهر آن کلمات ناپسندیده و حتی خلاف ادب و حتی شریعت به نظر آید. درحالیکه باطن آن گفتار مستقیم است و گوینده بانیّتِ صافی چنان بیان کرده که بیگانه از سرّاو آگاه نگردد» (فرهنگ اشعار حافظ، ص ۲۹۴)

دکتر عباس زریاب خوئی براین هستند (در افاضهٔ شفاهی به نگارندهٔ این سطور) که کلمهٔ شطح به وزن و معنای سطح است ودراصل کلمه ای سریانی است و معنای آن بسط وانبساط است.

یکی از عرفان شناسان به نام روزبهان بقلی شیرازی(متوفای ۶۰۶ق) می گوید چون از «هرکلمه ای (از شطحیات عرفا)جهانی از اهل علم به همدیگر برامده بودند» مصمم به شرح و تفسیر کلمات شطح امیز انان می گردد و کتابی مفرد در «غرایب علم شطح» تصنیف می کند که موسوم به شرح شطحیات است (وبارها چاپ شده است). اوج اغازین شطح و شطحیات یکی «اناالحق» حلاج است و دیگر «لیس فی جُبّتی (فی الجّبة) سوی الله» یا «سبحانی ما اعظم شانی» با یزید بسطامی که هردو از بزرگترین شطّاحان اهل سکراند. بدیهی است مراد آنان از این اقوال بیخودانه و تکان دهنده، اثبات خودوانا نیّت نبوده است، چه اصولاً برای ما سوی اللهٔ از جمله خودشان، دربرابر حق تعالی،وجودی قائل نبوده اند، نه اینکه العیاذبالله خود را خدا می شمرده اند. مرادشان بیشتر معنای کل شی ء هالک الاوجهه (سوره قصص، ۸۸) و «لیس فی الدار غیره دیّار»آمنتها به زبانی گستاخانه. معروف است که ذکر حلقه پیروان ابن سبعین «لیس الا الله» (جز خدا هیچ نیست) بوده است. وقتی حضرت پیامبر (ص) شعر لبید را شنید که می گفت الا کل شی ء ماخلی الله باطل (هرچه جز خداست بی پایه و ناپایدار است) فرمود این راست ترین سخنی است که عرب گفته است (اللمع، ص ۳۸۷).

راستی چرا حلاج بجای اناالحق، هوالحق نمی گفته است. این سخن چندین جواب دارد، نخست اینکه می توان پرسید چرا طریقت، تبدیل به شریعت و با آن یگانه نمی شود؟ طریقت برای خود زبانی است جدا - ولی نه مخالف - باشریعت و هردو به قول عرفا، بویژه حلاج، گویا و جویای حقیقت اند. دیگر اینکه اناالحق بیان اتحاد است و دراتحاد گوناگونی نیست، اما هوالحق بیان توحید است و درتوحید بینونت بین خدا و بنده ملحوظ است. پس از این مقدمات بهتراست به گفت و گویی که با خود حلاج دراین زمینه به میان آمده و عطار نقل کرده است توجه کنیم:

«جمله بر قتل او اتفاق کردند از آن که می گفت اناالحق. گفتند بگو هو الحق. گفت: بلی، همه اوست شما می گوئید که گم شده است؟ بلی که حسین [=حلاج] گم شده است. بحر محیط گم نشود و کم نگردد (تذکرة الاولیاء، ص ۵۸۹). شیخ محمود شبستری (متوفای ۷۲۰ ق) دراین باره گوید:

انا الحق کشف اسرارست مطلق
جز ازحق کیست تا گوید اناالحق
رواباشد اناالحق از درختی
چرا نبود روا از نیکبختی
جناب حضرت حق را دوئی نیست
درآن حضرت من و ما و تونی نیست
جز از حق نیست دیگر هستی الحق
هو الحق گو تو خواهی، خواه اناالحق
(گلشن راز، ص ۳۰-۳۲)

سنائی عارف بزرگ قرن پنجم و ششم در دفاع از حلاج و بایزید و شطحیات شهر آشوبشان می گوید:

اگر راه حقت باید زخود خود را مجردکن
ازایرا خلق و حق نبود به هم در راه ربانی
زبهر این چنین راهی دو عیار از سرپاکی
یکی زیشان اناالحق گفت و دیگر گفت سبحانی
(دیوان سنائی، ص ۶۸۶)

عطار هم اتفاقاً به همین وزن و قافیه و گویی به اقتفای سنائی گفته است:

چنان بیخود شدند از خود که اندر وادی وحدت
یکی مست اناالحق گشت دیگر غرق سبحانی
(دیوان عطار، ص ۸۳۱)

حافظ هم به لفظ شطح اشاره کرده است، و اشارات او تائید آمیز نیست، سهل است حاکی از انکار و تخطئه است:

طامات و شطح دره آهنگ چنگ نه
تسبیح و طیلسان به می و میگسار بخش
خیز تا خرقهٔ صوفی به خرابات بریم
شطح وطامات به بازار خرافات بریم

آری حافظ شطح و طامات و خرافات را در یک سطح می داند ولی مراد او گزافگوئیهای مدعیانهٔ صوفیان بیصفاست وگرنه درمورد شطحیات حلاج می گوید:

گفت آن یار کزو گشت سَردار بلند
جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد
حلاج سردار این نکته خوش سراید
از شافعی نپرسند، امثال این مسائل
رموز سراناالحق چه داند آن غافل
که منجذب نشد از جذبه های سبحانی

مهم این است که حافظ خودش هم شطاحی می کند. پیش از ارائه نمونه های شطاحی حافظ باید گفت شطح بر دو قسم است:

۱) سخنان پر شور و بی محابا وگزاف که به ان طامات نیز می گویند (نگاه کنید به طامات که در ذیل همین مطلب خواهد آمد) که بعضی نمونه هایش در حافظ عبارتست از:

- فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم
- چرخ برهم زنم ارغیر مرادم گردد غلمان ز روضه حور ز جنت بدرکشیم
- در خرابات مغان نور خدا می بینم

۲) سخنانی که تناقض یا تعارض منطقی دارد و اگر هم واقعاً متناقض نباشد، متناقض نماست بعضی از نمونه هایش در حافظ از این قرار است:

در خلاف آمد عادت بطلب کام که من
کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم
گنج در آستین و کیسه تهی
بحر توحید و غرقهٔ گنهیم
آشنایان ره عشق در این بحر عمیق
غرقه گشتند و نگشتند به آب آلوده
یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر
کز آب هفت بحر به یک موی ترشوی
بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود
دردل مدار هیچ که زیر و زبر شوی
گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد
گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید
خشت زیرسرو برتارک هفت اختر پای
دست قدرت نگر و منصب صاحب جاهی
سرماودر میخانه که طرف بامش
به فلک برشد و دیوار بدین کوتاهی
گدای میکده ام لیک وقت مستی بین
که ناز بر فلک و حکم بر ستاره کنم
در روی خود تفرج صنع خدای کن
کائینهٔ خدای نما می فرستمت

واوج شطاحی او این بیت است:

پیرما گفت خطا برقلم صنع نرفت
آفرین برنظر پاک خطا پوشش باد

آری شطح به معنای اخیرقولی است که متضمن خلف منطقی است و پیشینهٔ کهن و نمونه باستانی فراوان دارد از جمله فی المثل شبهات (= پارادوکسهای) زنون یا ابن کمونه. شطحیه یا شبهه یا پارادوکس دوقول یا قضیه متناقض یا متناقض نما را در کنار یکدیگر بیان یا با یکدیگر ترکیب می کند: گنج در آستین و کیسه تهی که ظاهرا نمی شود کسی هم در آستین گنج داشته باشد و هم کیسه اش خالی یعنی درویش و بی چیز باشد. حل تناقض در این است که گنجش گنج مادی نیست، بلکه معنوی است چنانکه در ساقی نامه می گوید: خرابم کن و گنج حکمت ببین.

باری متون عرفانی قدیم و جدید فارسی و عربی آکنده از شطح است (از جمله با یزید و حلاج و ابن عربی و مولوی) برای مثال عبارت معروف و نغز موتوا قبل ان تموتوا (پیش از مرگ بمیرید) را در نظر بگیرید. به قول و ترجمهٔ منظوم سنائی: بمیرای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی. این قول از کلمات مشهور عرفاست و قائلش معلوم نیست. بعضی از جمله مولوی آن را حدیث شمرده اند ولی تحقیق استاد فروزانفر نشان می دهد که حدیث نیست (حواشی کتاب فیه مافیه. چاپ سوم، ص ۲۴۷). عطار گوید:

گربمیری درمیان زندگی عطاروار
چون در آید مرگ عین زندگانی با شدت
(دیوان عطار، ص ۱۳)

کمال الدین اسماعیل رباعی نغزی از این قول ساخته است:

چون هست بلای زندگی بیش از مرگ
چندین چه کنی رنجه دل خویش از مرگ
گرزندگی اینست میندیش از مرگ
جهدی بکن وبمیر خود پیش از مرگ
(دیوان، ص ۸۸۰)

باری مراد از موتوا قبل ان تموتوا این است که موت اختیاری اخلاقی پیشه کنیم، وحول و قوهٔ خویش را ترک کنیم و خودی و خودبینی نداشته باشیم وهرگونه حرص و هراس را پیش از مرگ در خود از بین ببریم، وگرنه «مردن پیش از مردن»متناقض می نماید.

اصولا منطق عرفان یک نوع منطق جدلی ومتناقض نماست که با منطق عادی فرق دارد. فی المثل یکی از مبادی عرفان ملاحظه «وحدت در عین کثرت» است ونهایتش «فنافی الله» و «بقابالله». حال آنکه علی الظاهر بین وحدت و کثرت و فنا وبقا تقابل و تضادی برقرار است. در کتب مقدس از جمله در قرآن کریم نیز کلماتی هست که معنای عادی ظاهری ندارد و به انها متشابهات می گویند. در خود قرآن مجید تصریح به وجود این گونه ایات گردیده است که تاویل انها را فقط خدا - و یا به قول شیعه خدا وراسخان درعلم - می دانند. (آل عمران، آیهٔ ۷): بعضی از احادیث، بویژه احادیث قدسی نیز از سنخ متشابهات وحتی شطح گونه اند.

طامات:غالب محققان این کلمه را جمع طامّة می شمارند که کلمه ای قرآنی است وکنایه از قیامت است: فاذا جاءت الطامّة الکبری (النازعات، ۳۴)، طامّه لغتا یعنی بلای بزرگ، فتنهٔ فراگیر و امر عظیمی که غالب و قاهر برهمه چیز باشد و حوادث دیگر را تحت الشعاع قرار دهد. بعضی از محققان در عربی بودن طامات و ربط آن به طامّة تردید دارند (از جمله آقای احمد علی رجائی در فرهنگ اشعار حافظ) و اصطلاحا یعنی «ادعاهای بزرگ و دعوی کرامتها و خوارق عادات که سخت عجیب و نادر نماید» (فرهنگ اشعار حافظ، ص ۴۲۲).

حافظ شطح و طامات را مترادف با خرافات و به معنی گزافگوئیهای بی حقیقت صوفیان یا صوفیان بی حقیقت به کار می برد:

- طامات و شطح در ره آهنگ چنگ نه
- یکی از عقل می لافد یکی طامات می بافد
- سوی رندان قلندر به ره اورد سفر
دلق بسطامی و سجادهٔ طامات بریم
- ما مرد زهد و توبه و طامات نیستیم
- طامات تا به چند و خرافات تا به کی.

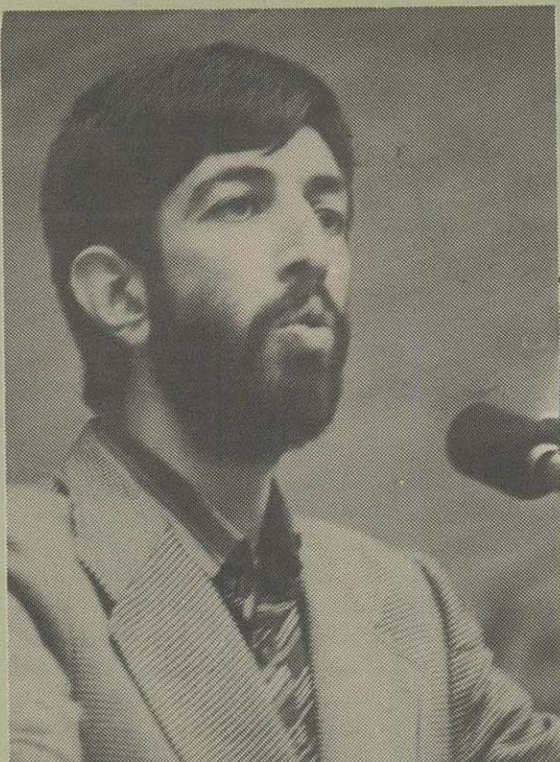
خالی از طنز نیست که خود حافظ هم شطح و طامات می گوید:

چرخ برهم زنم ار غیر مرادم گردد
من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک
آدمی درعالم خاکی نمی آید به دست
عالمی از نو بباید ساخت وزنو آدمی
بیا تا گل برافشانیم و می درساغر اندازیم
فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم
فردا اگر نه روضهٔ رضوان به ما دهند
غلمان ز روضه حور زجنّت به درکشیم
سرّ خدا که در تتق غیب منزویست
مستانه اش نقاب ز رخسار برکشیم
گدای میکده ام لیک وقت مستی بین
که ناز بر فلک و حکم بر ستاره کنم
در خرابات مغان نور خدا می بینم
این عجب بین که چه نوری زکجا می بینم
جلوه برمن مفروش ای ملک الحاج که تو
خانه می بینی و من خانه خدا می بینم

به بعضی شطحیات او نیز پیشتر اشاره شد.

مرگ را در حضرت اقبال هرگز راه نیست

از: دکتر غلامعلی حدادّ عادل

تا جهان باقی است، تا خورشید و مه تابنده است
بین پاکستان و ایران دوستی پاینده است
رشتهٔ پیوند ما حبل المتین دین ماست،
زان سبب دلهای ما از مهر هم آکنده است
آفرین برخلق پاکستان که از اقبال خویش
چشمهٔ اندیشه ای دارد که خوش زاینده است
چون حدیث عاشقی را پارسی باید سرود
جامهٔ لفظ دری برشعر وی زیبنده است،
آن چراغ لاله در باغ جوانان عجم
آنکه شعرش مژدهٔ پیروزی آینده است
آب را شعرِتَرِ او آبرو بخشیده است
آتش از داغ دل سوزان او سوزنده است
مرگ را در حضرت اقبال هرگز راه نیست
تا زبان فارسی زنده است او هم زنده است

تضمین غزل علّامه اقبال لاهوری

از: عبدالرّفیع حقیقت (رفیع)

عاشقان مژده که شوریده سری پیدا شد — از طربخانهٔ جان نغمه گری پیدا شد
عقل در شبهه که پیغامبری پیدا شد — «نعره زد عشق که خونین جگری پیدا شد»
«حُسن لرزید که صاحبنظری پیدا شد»

شوق پیکار زبیداد محیط دیجور — در تلاش شرری بود به شهر لاهُور
کرد از طالع فیروز چو اقبال ظهور — «فطرت آشفت که از خاك جهان مجبور»
«خود گری، خودشکنی، خودنگری پیدا شد»

عقل در دید نهان بود گرفتار جَدَل — فکر در وهم در افتاد و نشد مسئله حلّ
شهپر عشق چو شد ره سپر دشت امل — «خبری رفت زگردون به شبستان ازل»
«حذر ای پردگیان پرده دری پیدا شد»

شوق تکوین و تکامل بدرون ذرّات — جنبش پُر شرری کرد به جولانگه ذات
تا عیان شد رُخ پیکار بدشت ظلمات — «آرزو بی خبر از خویش به آغوش حیات»
«چشم وا کرد و جهان دگری پیدا شد»

شاعری گفت که باشوق دویدم همه عمر — از ره ذوق در اندیشه چمیدم همه عمر
عاشقی گفت که با سوز جهیدم همه عمر — «زندگی گفت که در خاك تپیدم همه عمر»
«تا ازاین گنبد دیرینه دری پیدا شد»

محقّق نامدار استاد دکتر یزدگردی درگذشت

با دریغ و تأسف بسیار، آگاه شدیم که در روزهای آغازین بهار امسال، عمر استاد دکتر امیرحسن یزدگردی، با خزان اجل، بپایان آمد و در بیمارستان ایرانمهر با بیماری «تشمّع کبدی» رخت از جهان بربست و به دیدار دوست شتافت رضوان الله علیه

درتماسی با حضرت استاد دکتر سیدجعفر شهیدی در مورد آن روانشاد فرمودند: روانشاد استاد دکتر یزدگردی، سالیانی از جوانی را در قم گذراند سپس به دانشکده‌ی الهیات دانشگاه تهران منتقل شد.

دکتر یزدگردی، در دوستی تا مرز تعشق، صمیمی و به همان نسبت، از دوست متوقع و به همین روی چندان زودرنج بود که با کوچکترین اشارت یا حرکت نامنتظر چون گلهای تُرد و حسّاس؛ می‌پژمرید و از دوستان می‌رنجید.

نیز تا سرحد امکان مبادی آداب و در عزت نفس و امتناع براستی نمونه بود. از ویژگیهای بارز او، علاقه‌ی بسیار و به نهایت به کار و دقت درحد وسواس در کار علمی بود.

از استاد دکتر شهیدی درمورد آثار ایشان می‌پرسیم؛ می‌فرمایند: ازآثار چاپ شده‌ی آن روانشاد، باید:

۱ ـ مقابله و تصحیح دیوان شمس با همکاری دکتر کریمان و به اشراف استاد فروزانفر را نام برد

۲ ـ تألیفی در باب ترکیب نادر و شگرف «میاوری حواصل» که در تاریخ بیهقی آمده است؛ این تألیف در چاپخانه‌ی دانشگاه تهران، به چاپ رسیده است.

۳ ـ تصحیح انتقادی نفثة‌المصدور زیدری با شرح کلمات مشکل و تعلیقات است که مهمترین کار او و به حق کار مهم و نیز مشکلی است که آن مرحوم در کمال دقت عمل و با مشکلات بسیار، با برازندگی و فرهیختگی انجام داده است.

و اما کار چاپ نشده‌ی او تا آنجا که من می‌دانم، تنها یك اثر و عبارتست از تصحیح انتقادی دیوان ظهیر فاریابی از روی قدیمیترین نسخه که امید است هرچه زودتر از سوی ناشری فرهنگدوست و یا بهتر از آن، از سوی دانشگاه تهران، چاپ شود.

استاد دکتر شهیدی، درپایان بیانات خود، ضمن ابراز تأسف عمیق از درگذشت این محقق عالیقدر، اضافه می‌فرمایند:
توغّل او درکارهای تحقیقی و تحاشی او از هرگونه اشتغالی جز اشتغالات علمی و روحیّهٔ امتناع و مناعت روحی او، اورا در زاویه‌ی ناشناختگی، چندان فرو برده بود که می‌توان گفت، این مرد دانشمند و محقق بزرگ، علیرغم والاییِ مقام خویش، درواقع درغربت زیست و در غربت مرد.

***

درتماس با تنها بازمانده‌ی آن روانشاد فرزندشان آقای امیر احمد یزدگردی، در تتمیم فهرست آثار پدرشان یادآور شدند که: پدر خاطرات روزانه و نیز نکته‌های برجسته‌ای که در ضمن مطالعات بدان بر می‌خوردند یا به ذهنشان می‌رسید همه را مرتبا و هر روز یادداشت می‌کردند که همه منظم و آمادهٔ چاپ است. نیز گفتند که آن روانشاد، رساله‌ی کوتاهی درمورد نفثة‌المصدور به چاپ رسانده است؛

به نام: «بدیده‌ی انصاف بنگریم» و نیز: برای چاپ دوم نفثة‌المصدور مقدمه‌ی جدیدی نوشته‌اند که شامل آخرین دیدگاهها و تحقیقات ایشان درمورد این کتاب می‌گردد.

درتماسی با دوست نزدیك آن روانشاد: جلال فاید؛ درمورد استاد یزدگردی پرسیدیم و ایشان گفتند:
مهمترین اثر استاد را باید درواقع کتاب مهم تحقیقی «حواصل، بوتیمار» دانست که آن استاد به تفاریق طی بیست سال در سطرسطر آن دقیقترین پژوهشها را بکار برده‌اند.

وخوشبختانه از سوی دانشگاه تهران درحدود چهارصد صفحه چاپ شده و امید است تا یکهفته‌ی دیگر در دسترس مردم قرار گیرد.

می‌پرسیم: درحوزه‌های تحقیقات شعری، استاد چه کرده‌اند:
ایشان می‌گویند: مرحوم یزدگردی علاقه‌ی وافری به حافظ داشتند و در زمینه‌ی شعر وی، تحقیقات و تتبعات و تعلیقات مفصلی دارند که اگر روزی چاپ شود، دانسته خواهد شد که یکی از بهترین کارهایی‌ست که تاکنون درمورد حافظ شده است
آن روانشاد اصولا در تحقیق روش علامه محمد قزوینی را می‌پسندیدند.

***

گلچرخ رحلت این محقق عالیقدر و استاد ارجمند را به دوستاران ادب و سخن پارسی و جامعه‌ی دانشگاهی کشور و به همه‌ی اساتید ارجمند و همکاران آن گرامی یاد تسلیت می‌گوید و غفران و رحمت گسترده‌ی ایزدی را درکنار ارواح پاك ائمه‌ی معصومین سلام‌الله علیهم اجمعین برای روح او، از خداوند خواستار است.

نظر غزالی درباره شعر ونگاهی به اشعار فارسی او

دکتر اسماعیل حاکمی

به نام خدا

اسلام شاعران مؤمن را ارج نهاده و هنر آنان را مورد تایید قرار داده است. درقرآن کریم درچند آیه آخر سوره (الشعراء)، ازشاعران، مذمت و نکوهش شده است: الشعراء یتبعهم الغاوون الم ترانهم فی کل واد یهیمون... یعنی گمراهان و کسانی که ازراه حق منحرف هستند از شاعران پیروی می کنند، آیا نمی بینی که آنها درهر وادیی سرگردانند؟ الی آخر.

آیه الشعرا چنانکه مفسران اهل سنت وشیعه، گفته اند بدون شک درباره چندتن ازشاعران معاصر پیغمبر اکرم (ص) است که اشعار زشت درهجو آن حضرت گفته بودند، مانند: مسافع بن عبدمناف، امیّة بن ابی الصلت ثقفی وابوعزه عمربن عبدالله ومنظور آیه این است که حضرت محمد (ص) ازسنخ این قبیل شاعران نمی باشد و قرآن کریم نیز ازمقوله اشعار آنان نیست، ومراد از (غاوون) سفها وگمراهان است.

قرآن کریم پس از مذمت آن شاعران معهود، عده ای دیگر ازشاعران را ازاینکه مشمول آن مذمت بشوند استثناء می کند و می گوید: الاالذین امنوا وعملو الصالحات و ذکروالله کثیرا. خاقانی شروانی به همین مطلب اشاره کرده و درضمن قصیوه ای گفته است:

مرا به منزل الاالذین فرودآور
فروگشای زمن طمطراقِ اَلشُّعَراء

مقصود ازشعرای مؤمن، شاعرانی چون حسان بن ثابت انصاری وکعب بن زهیر است که اشعارشان درزمینه توحید وحکمت واندرز وزهد و اداب نیکو ومدح پیامبر اکرم (ص) ونیکان امت است.

اسلام هجو وقدح و آبروریزیهای ناروا وتملقهای نابجا را طرد کرده و براشعار حکمت آموز وعبرت امیز مهرتأیید زده است و دربارهٔ این نوع اشعار است که پیغمبر اکرم (ص) می فرماید: (ان من الشعر لحکمة.) طبری در (مجمع البیان) آورده است که: نظر رسول اکرم (ص) را درباره شعر وشاعری پرسیدند، فرمود «مؤمن هم باشمشیر جهاد می کند، هم با زبان». و درحدیثی فرمود: الشعراء امراء الکلام.

نظامی درمخزن الاسرار می گوید:

تانکند شرع ترا نامدار
نامزد شعر مشو زینهار
شعر تو ازشرع بدانجا رسد
کزکمرت سایه به جوزارسد
شعر برآرد به امیریت نام
کالشعراءامراء الکلام

شیخ عطار می گوید:

شعر وعرش وشرع ازهم خاستند
تا که عالم زین سه حرف آراستند

همانگونه که درصدر اسلام وبعدازآن شعر عربی درخدمت تبلیغ وترویج دین اسلام وزهد وتقوی بکار می رفت، درزبان فارسی نیز بسیاری ازشاعران ازسرودن غزل ومضامین عاشقانه وخمریات اعراض نمودند و به زهدیات روی آوردند که ازآن میان می توان به ناصر خسروقبادیانی، قوامی رازی، حکیم سنایی غزنوی، وعده ای دیگر اشاره کرد.

نظامی گنجوی درباره ارزش شعر وشاعری ومقام شاعر گوید:

قافیه سنجان که سخن برکشند
گنج دوعالم به سخن درکشند
خاصه کلیدی که درگنج راست
زیرزبان مرد سخن سنج راست
پرده رازی که سخن پروری است
سایه‌ای ازپرده پیغمبری است
پیش وپسی بست صف کبریا
پس شعرا آمد و پیش انبیا

بیشتر شاعران ایرانی وعرب به سائقه نیروی ایمان درجهت تبلیغ وترویج دین واشاعهٔ زهد و تزکیه نفس گام برداشته و دراین راه موفقیتهای چشمگیری کسب نموده‌اند. متاسفانه دردوره خلفای اموی وعباسی وبعد ازآن، شعر توسط برخی ازشاعران، وسیله‌ای شد برای تبلیغ مقاصد خلفا ومداحی ووصف مجالس لهو ولعب وغیره.

هجویری صاحب کشف المحجوب گوید:

«شنیدن شعر مباح است و پیغامبر (ص) شنیدست وصحابه گفته‌اند و شنیده. قال النبی (ع) اِنَّ مِنَ الشِّعْرِ لَحِکْمَة. ازشعر، شعری است که بحق حکمت باشد. گروهی گفته‌اند که شَنیدن جمله اشعار حرام است و روز و شب غیبت مسلمانان می گویند، وگروهی جمله آنرا حلال دارند وروز و شب غزل وصفت زلف وخال بشنوند وبریکدیگر حجج آرند.»(۱)

غزالی درکیمیای سعادت درمبحث سماع گوید:

«سماع برسه قسم است:

قسم اول ـ آنکه به غفلت شنود وبرطریق بازی، این کار اهل غفلت بود.

قسم دوم ـ آنکه دردل صفتی مذموم بود، سماع کند، تاشوق زیادت شود یا سرودی شنود که در وی حدیث زلف وخال و جمال باشد...

قسمت سوم ـ آنکه دردل صفتی محمود باشد که سماع آنرا قوت دهد، واین ازچهار نوع بود: نوع اول ـ سرود واشعار حاجیان بود درصفت کعبه وبادیه که آتش شوق خانه خدای را دردل بجنباند... و بدین نزدیک بود سرود غازیان و سماع ایشان که خلق را به غزاوجنگ کردن با دشمنان خدای تعالی و جان برکف نهادن بردوستی وی آرزومند کند. و همچنین اشعاری که عادتست که درمصاف بگویند تامرد دلیر شود و جنگ کند و دلاوری را زیادت کند.

نوع دوم ـ سرود نوحه گر بود که به گریستن آرد و اندوه زیادت کند.

نوع سوم ـ آنکه دردل شادی باشد، وخواهد که آن زیادت کند به سماع، چنانکه درعروسی وولیمه وعقیقه وبازرسیدن ازسفر، چنانکه رسول ـ علیه السلام ـ به مدینه رسید پیش بازشدند وشادی می کردند وشعر می گفتند که:

طلع البدر علینامن ثنیات الوداع
وجب الشکر علینامادعی لله داع

نوع چهارم ـ آنکه کسی را که دوستی حق تعالی بر دل غالب شده باشد، سماع ویرا مهم بود.

غزالی مواردی را که سماع شعر حرام می‌باشد بر می شمارد و از جمله گوید:

«آنکه درسرود فحش باشد، یا هجا باشد، یا طعن بود در اهل دین...

اما شعری که در وی صفت زلف و خال و جمال بود و حدیث وصال و فراق...

کسانی که ایشان به دوستی حق تعالی مستغرق، باشند و سماع بر آن کنند، این بیتها ایشان را زیان ندارد، که ایشان از هر یکی معنیی فهم کنند که درخور حال ایشان باشد: تا باشد که از زلف سلسلهٔ اشکال حضرت الهیت فهم کنند، چنانکه شاعر گوید:

گفتم بشمارم سر یک حلقه زلفش
تا بو که به تفصیل سرجمله برآرم
خندید به من بر سرزلفینک مشکین
یک پیچ بپیچید و غلط کرد شمارم

وچون حدیث شراب و مستی بود در شعر، نه آن ظاهر فهم کنند، مثلا چون شاعر گوید

گرمی دو هزار رطل بر پیمایی
تا می نخوری نباشدت شیدایی

آن فهم کنند که اگر بسیاری حدیث محبت و عشق و زهد و توکل و دیگر معانی بگویی و در این، کتاب تصنیف کنی، هیچ سودت نکند تا بدان صفت نگردی.

و آنچه از بیتهای خرابات گویند هم چیزی دیگر فهم کنند، مثلا چون گویند:

هرکوبه خرابات نشد بی دین است
زیرا که خرابات اصول دین است

ایشان از این خرابات، خرابی صفات بشریت فهم کنند، که اصول دین آنست که این صفات که آبادانست خراب شده تا آنکه پیداست در گوهر آدمی پیدا آید و آبادان شود. و شرح و فهم آن دراز بود، که هر کسی را درخور نظر خود فهم دیگر باشد (۲)

وی همچنین در رکن سوم از (کیمیای سعادت) در آفتهای زبان گوید: «آفت هفتم شعر است و سرود. و اندر کتاب سماع شرح کردیم که این حرام نیست که اندر پیش رسول (ص) شعر خوانده اند. اما آنچه دروغ بود یا هجاء مسلمانی باشد یا دروغی بود اندر مدح، آن نشاید...

✻

غزالی خود طبع شعر داشت و به فارسی و عربی شعر می‌سرود. البته اشعار زیادی از وی برجای نمانده است، ولی همین تعداد ابیات اندک از ذوق لطیف و صفای قریحهٔ او حکایت می کند.

همچنین کمتر کتاب و نامه‌ای از او داریم که بیش و کم به اشعار فارسی و عربی دیگران استناد نشده باشد. از میان اشعار عربی غزالی این دو بیت درخور ذکر است:

حلت عقارب صدغه فی خده
قمرا فجل بها عن التشبیه
ولقد عهدناه یحل ببرجها
ومن العجائب کیف حلت فیه

این دو بیت را مرحوم استاد جلال همائی اینگونه به فارسی ترجمه کرده است:

برگرد روی، چون سرگیسوی او خمید
با خویش گفتم اینت شگفتی که شد پدید
مه را به برج عقرب، منزل بود ولیک
برروی ماه خانهٔ عقرب کسی ندید

مرحوم استاد همایی دیگر قطعات عربی غزالی را نیز از منابع مختلف به دست آورده و در کتاب (غزالی نامه) نقل کرده است.

در اشعار اندکی که از غزالی به زبان فارسی برجای مانده است مطالب کلامی و فقهی و فلسفی و اندیشهٔ عرفانی از قبیل: قضا و قدر ـ پاکی، تیمم و مناعت طبع به چشم می‌خورد. از اشعار فارسی غزالی یکی این رباعی است:

کس را پس پرده قضا راه نشد
وزسِرِّقَدَر هیچکس آگاه نشد
هر کس زسرقیاس چیزی گفتند
معلوم نگشت و قصه کوتاه نشد

غزالی در این رباعی مساله قضا و قدر و سرنوشت انسان را مطرح می کند. جا دارد در اینجا به قضا و قدر از دیدگاه غزالی اشاره کنیم. مساله قضا و قدر و جبر و اختیار از مهمترین مسائل کلام اسلامی بشمار می رود و دانشمندان و نویسندگان و شاعران نیز برخی جبری و برخی دیگر قدری بوده اند. اشاعره و معتزله در بسیاری از مسائل با یکدیگر اختلاف دارند و شاید بتوان گفت که مهمترین مساله مورد اختلاف میان آنان یکی مساله جبر و قدر و دیگری مساله خلق قرآن است. از میان متکلمان اهل سنت، غزالی کوشیده است که در عقیدهٔ جبر و اختیار حالت میانین یعنی اقتصاد در اعتقاد را برگزیند. او در کتاب (الاقتصاد فی الاعتقاد) خود می گوید که جبریان قدرت عبد را انکار می کنند، آنان فرق میان حرکت مرتعش و حرکت اختیاری قائل نیستند و ثانیا با سلب قدرت از عبد تکالیف شرعی باطل می گردد....

ضمنا شیعه حد فاصل میان آن دو یعنی امر بین الامرین را برگزیده و به حدیث معروفی از امام جعفر صادق (ع) استناد جسته است. البته دانشمندان شیعه امر بین امرین را به طرق مختلف تبیین و توجیه کرده اند.(۳)

ضمنا رباعی مذکور تا حدودی اندیشه خیامی را تداعی می کند که گفت:

در پرده اسرار کسی را ره نیست
زین تعبیه جان هیچکس آگه نیست
جز دردل خاک هیچ منزلگه نیست
می خور که چنین فسانه ها کوته نیست

رباعی دیگری که به نام وی ثبت و نقل شده است این رباعی معروف است:

ما جامه نمازی بسر خم کردیم
وزخاک خرابات تیمم کردیم
شاید که در این میکده ها دریابیم
آن عمر که در مدرسه ها گم کردیم

جامه نمازی کردن کنایه از شستن و پاک کردن است. غزالی خود، چنانکه قبلا اشارت رفت در معنی خرابات گوید: «ایشان (عارفان) از این خرابات، خرابی صفات بشریت فهم کنند.... و شرح و فهم آن دراز بود.»

در این رباعی فکر و اندیشهٔ حافظ به ذهن تداعی می شود که:

به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید
که سالک بی خبر نبود ز راه و رسم منزلها

ویا:

از قیل و قال مدرسه حالی دلم گرفت
یک چند نیز خدمت معشوق و می کنم

بنظر می‌رسد که در برخی موارد وجوه تشابهی میان افکار غزالی و حافظ وجود دارد، از اینرو گمان می‌رود که حافظ نیز همانند بسیاری از شاعران و دانشمندان دیگر با آثار غزالی آشنایی داشته است.

اما از آنجا که غزالی گذشته از مقام بلند فقهی، در عرفان نیز سالک طریق و مردی صاحبنظر است تواند بود که به گفتهٔ خویش از خرابات و خم می ومیکده، خرابی صفات بشریت، و چشیدن می معرفت حق و محل مناجات بنده با حق را اراده کرده باشد.

رباعی دیگری که از وی نقل شده این رباعی است:

ای کان بقا در چه بقائی که نه ای
درجای نه ای کدام جایی که نه ای؟
ای ذات تو از جا و جهت مستغنی
آخر تو کجایی و کجایی که نه ای؟

که مانند همهٔ موحدین قائل به این نکته است که ذات حق بقای محض است و در همه جا هست و از جا وجهت مستغنی است. حضرت علی (ع) در نهج البلاغه در این معنی به بهترین وجهی داد سخن داده است: «و من اشاراليه فقد حده، و من حده فقد عده، و من قال فیم؟ فقد ضمنه و من قال عَلیٰ مَ؟ فقد اخلی منه. کائن لاعن حدث، موجود لاعن عدم، مع کل شیء لا بمقارنة وغیر کل شیء لابمزایلة...».(۴)

حکیم نظامی گنجوی در همین باب در مثنوی خسرو و شیرین گوید:

نگه دارندهٔ بالا و پستی
گوا برهستی او جمله هستی
وجودش بر همه موجود قاهر
نشانش بر همه بیننده ظاهر
ورای هر چه درگیتی اساسیست
برون از هر چه در فکرت قیاسیست
شناسائیش برکس نیست دشوار
ولیکن هم به حیرت می کشد کار
مبّرا حکمش از زودیّ و دیری
منزّه ذاتش از بالا وزیری
چو دانستی که معبودی تراهست
بدار از جستجوی چون وچه دست (۵)

ودر این باره چه نیکو سروده است عبرت نائینی شاعر عارف در گذشته به سال ۱۲۶۴ هجری:

چون نور که از مهر جدا هست و جدانیست
عالم همه انوار خدا هست و خدا نیست

بقیه در صفحه ۱۵

علامه اقبال و حافظ شیرازی

از: دکتر شهیندخت کامرانی مقدم

شعر را مقصود اگر آدم گری است
شاعری هم وارث پیغمبری است
(جاوید نامه)

من در مقابل استادان بزرگ اقبال شناس جهانی نه ادعای اقبال شناسی و نه ادعای حافظ شناسی دارم شوق تحقیق برانم داشت که قلم بدست گیرم و از هر دوی این بزرگان شعر و ادب فارسی یاد کنم و اگر آن دو را در مقابل یکدیگر قرار دادم بخاطر عشق و علاقه‌ای است که بهر دو دارم. و دیگر آنکه چه در سبک و اسلوب و چه در معانی بیان اقبال در اشعار بسیار به حافظ تأسی جسته است. حال که سخن از حافظ و اقبال است بی مورد نمیباشد به اشعار اقبال که نشانگر اشتیاق زائد الوصف وی نسبت به بیت بیت و مصرع مصرع شعر حافظ از خود بروز می‌دهد استناد نمائیم و این کلام اقبال است که تاکید در تتبع اشعار حافظ دارد.

حافظ. ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما
آب روی خوبی از چاه زنخدان شما

اقبال. چون چراغ لاله سوزم در خیابان شما
ای جوانان عجم جان من و جان شما
(زبور عجم)

حافظ. سرم خوشست و ببانگ بلند می گویم
که من نسیم حیات از پیاله می‌جویم

اقبال. باین بهانه در این بزم محرمی جویم
غزل سرایم و پیغام آشنا گویم

بسبب برداشت از کلام حافظ، اقبال در پیام مشرق و زبور عجم خویش در حدود ۲۴ غزل را با حفظ وزن و سبک به استقبال حافظ می‌رود. البته این شامل اشعاری نیست که طبق قوافی حافظ سروده است.

حافظ. بیا که قصر امل سخت سست بنیادست
بیار باده که بنیاد عمر بر بادست

اقبال. بیا که ساز فرنگ از نوابر افتاده است
درون پرده او نغمه نیست فریاد است

حافظ. ما بدین در نه پی حشمت و جاه آمده‌ایم
از بد حادثه اینجا به پناه آمده‌ایم

اقبال. ما که افتنده‌تر از پرتو مه آمده‌ایم
کس چه داند که چسان این همه ره آمده‌ایم

حافظ. در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد

اقبال. عقل چون پای در این راه خم اندر خم زد
شعله در آب دوانید و جهان برهم زد

استفاضه و استعانت از دیوان حافظ شیراز مختص به مساله و موضوع خاصی نیست. بلکه همه مسائل موجود را در برمی گیرد و از تعابیری که حافظ در اشعار خود بکار برده استفاده می کند. و از اوزانی که حافظ در آنها بسرایش غزل پرداخته نظیره می‌سازد. و با توجه به مضامین بکر لسان الغیب تسلیم سلیقه شعری وی می گردد. و در این مسیر صریحا مقام حافظ را گوشزد می کند.

حافظ. ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟
منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست؟

اقبال. عرب که باز دهد محفل شبانه کجاست؟
عجم که زنده کند رود عاشقانه کجاست؟
(پیام مشرق)

حافظ. شاه شمشاد قدان خسرو شیرین دهنان
که بمژگان شکند قلب همه صف شکنان

اقبال. حلقه بستند سر تربت من نوحه گران
دلبران، زهره و شان، گلبدنان، سیم بران
(پیام مشرق)

در دیوان اقبال شاهد غزلهائی هستیم که در آنها به تحلیل و تأویل بیتی از حافظ دست زده و یا مصرعی از آنرا بکار برده است.

حافظ. گوش کن پند ای پسر و زبهر دنیا غم مخور
گفتمت چون در حدیثی گر توانی دارگوش

اقبال. در غم دیگر بسوز و دیگران را هم بسوز
«گفتمت روشن حدیثی گر توانی دارگوش»
(بانگ درا)

حافظ. تا ز میخانه و می نام و نشان خواهد بود
سر ما خاک ره پیر مغان خواهد بود

اقبال. زندگی جوی روان است و روان خواهد بود
این می کهنه جوان است و جوان خواهد بود
(پیام مشرق)

اقبال واصف بی نظیر حافظ بوده است. بنظر می‌آید که اولین بار با حافظ از طریق کتاب «حیات حافظ» (اردو) نوشته محمد اسلم جیراجپوری و ترجمه انگلیسی دیوان حافظ (مترجم کلارک) و ترجمه آلمانی شرح شعر حافظ (شرح ترکی دیوان نوشته محمد افندی سودی) آشنا شده است.

اما بنا بر تحقیقاتیکه درباره شعر فارسی اقبال انجام داده‌ام، اولین کسی که اقبال را با شعر و سخن فارسی آشنا کرد سید میر حسن معلم و مربی بزرگ او می باشد که در یک خانواده ایرانی چشم بجهان گشوده بود، وی به اقبال زبان فارسی آموخت و او را با اشعار شعرای بزرگ پارسی گوی از آنجمله حافظ شیرازی آشنا ساخت.

ناگفته نماند که شعر فارسی در شبه قاره اغلب در خانه‌ها خوانده می‌شد و پدر علامه اقبال شیخ نور محمد خود از علاقمندان عرفا و شعرای بزرگ فارسی گو بود.

اقبال از محتویات کتب لطیفه غیبی نوشته، میرزا محمد دارابی، لطائف اشرفی در بیان طوایف صوفیان و نفحات الانس جامی درباره حافظ آشنا بود. او عاشق سمبولیزم شعر حافظ بود و گوید:

برهنه حرف نگفتن کمال گویائی است
حدیث خلوتیان جز به رمز و ایما نیست

اقبال در موارد مختلف آثار خود چه فارسی چه اردو به نقل و تضمین و توصیف اشعار حافظ پرداخته است.

حافظ: بملازمان سلطان که رساند این دعارا
که بشکر پادشاهی زنظر مران گدا را

اقبال: بملازمان سلطان خبری دهم زرازی
که جهان توان گرفتن بنوای دلنوازی

حافظ از جمله کسانی است که حجاب دنیا را با شجاعتی بی مانند دریده و برترفندهای بی‌شمار آن سبقت جسته و کمتر آرایه و پیرایه‌ای چشم حق بین وی را می فریبد و از تأمل درحقیقت دنیا و احوال گذران آن باز می‌دارد و اقبال حقیقت بین واله و شیدای این حقیقت است. حقیقی که درخشش بیداری دارد و عقل و دین حاکم بران است.

شاهد سخن درکنار گرفت و پربار آنرا بطریقی آراست تا با جمال دلاویزی دیده بی اعتنائی مردمان را که به عادات و آداب ظاهری غربی متمایل گشته بودند به معانی حکیمانه که درشعر خود بکار می برد، متوجه سازد. زیرا زبان حافظ اوج پختگی زبان شعر فارسی درپایان قرن هشتم است. شعری که اوج ظرافت معنوی را در قرن هفتم در هنر سعدی طی کرد و درقرن هشتم به دست حافظ به معراج ظرایف لفظی دست یافت.......

حافظ. اگر آن ترک شیرازی بدست آرد دل ما را
بخال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را

اقبال. بدست ما نه سمرقند ونی بخارائیست
دعا بگو زفقیران به ترک شیرازی

حقیقت اینستکه اثر حسن بیان، حسن اختراع، حسن ترکیب و حسن آهنگ حافظ همه عمر بر علامه محمد اقبال مستولی بوده است. گرچه که دراسرار خودی اشعاری مخالف با نظریات حافظ امده بود، ولی ناگفته نماند که این مخالفت با اثرات سکرآور و معانی ظاهری بعضی از الفاظ و بیانات حافظ بوده است.

متناقص گوئی عارفانه بویژه شعرای عارف حدیثی تازه نیست. نه از حافظ شروع شده و نه به او خاتمه یافته است. رمز آمیزی و چند جانبی کلی، بعضی اشعار او را قابل انواع تعبیرات گوناگون کرده است. البته باید دانست که حافظ در ازاء هر بیت که درترک دنیا و امثالهم سروده، چند برابر آن ابیاتی درعشق به دنیا و حقیقت و حقانیت و کوشش و تلاش و انتقاد به زاهدان ریاکار دارد.

حافظ. زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست
درحق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست

اقبال. از نوا برمن قیامت رفت و کس آگاه نیست
پیش محفل جزبم وزیر و مقام و راه نیست

درحقیقت نباید آزاد اندیشی او را با لاقیدی اشتباه کرد.

حافظ. دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیرما
چیست یاران طریقت بعد از این تدبیرما

اقبال. چیست یاران بعد از این تدبیرما؟
رخ سوی میخانه دارد پیرما

بررسی اوضاع تاریخی که حافظ مقارن آن عمر گذاشته است روشن می سازد که این سالک روشن ضمیر سنگینی چه شرایط اجتماعی و اخلاقی را بردل احساس کرده آنگونه که دراشعارش منعکس شده است. درهر حال سخن حافظ آئینه تمام نمائی است که از خلال آن میتوان جامعه آن روز ایران را بررسی کرد.

حافظ. شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها

اقبال. شب تاریک و راه پیچ پیچ و بی یقین راهی
دلیل کاروان را مشکل اندر مشکل افتادست

بهمین ترتیب هنگامی که درسال ۱۹۱۹ میلادی درامر تسرو لاهور حکومت نظامی اعلام شد علامه اقبال نیز با اشعار حافظ وسیله ای برای تسکین خویش می‌جست، چنانکه این حالت خود را درنامه‌ای خطاب به مهاراجه سرکشن پرشاد چنین بیان می کند:

«امروز هشتمین روزی است که حکومت نظامی می‌باشد..... خداوند فضل و کرم نماید من از اشعار حافظ تسکین گرفتم.»

هان مشو نومید چون واقف نئی زاسرار غیب
باشد اندرپرده بازیهای پنهان غم مخور

عطیه بیگم (۱) درباره ملاقاتی که درسال ۱۹۰۷ میلادی درانگلستان با علامه اقبال داشته چنین می‌نویسد:

«وقت صحبت سخن از حافظ بمیان آمد و نظر به اینکه من علاقه زیادی به این شاعر بزرگ داشتم شعرهائی از او را خواندم.

اقبال نیز حافظ را بی اندازه ستایش کرد و گفت: «وقتی دررنگ حافظ هستم روح او در بدن من حلول می کند و شخصیت من درشخصیت او گم می‌شود و من خود حافظ می‌شوم»

خلیفه عبدالحکیم می‌نویسد: بعضی از غزلهای فارسی اقبال چنان هستند که اگر آنها را در دیوان حافظ بیاوریم خواننده نمی تواند فرق بین آنها و کلام حافظ بگذارد.(۲) [گلچرخ: البته شاید نه آنست که خلیفه حافظ شناس بوده اند!]

و پروفسور محمد منور گوید. «برخی از غزلهای فارسی اقبال آنچنان هستند که می توان بیشتر ابیات آنها را دردیوان حافظ شامل کرد. (۳) [گلچرخ: پرفسور نیز!]

حافظ: نه هرکه چهره برافروخت دلبری داند
نه هرکه آینه سازد سکندری داند
هزار نکته باریکتر زمو اینجاست
نه هرکه سر بتراشد قلندری داند

اقبال: جهان عشق نه میری نه سروری داند
همین بس است که آئین چاکری داند
بیا به مجلس اقبال ویک دوساغرکش
اگرچه سرنتراشد قلندری داند

مثال های فراوانی وجود دارد که علامه اقبال چه قبل از انتشار اسرار خودی وچه بعد از آن تحسین بسیار برحافظ نموده است. ودلیل مخالفت او براثرات منفی آن اشعاری بود که برقلوب واذهان افراد سطحی وزوال پذیر گذاشت.

عجب مدار زسر مستیم که پیرمغان
قبای رندی حافظ بقامت من دوخت
صبابمولد حافظ سلام مابرسان
که چشم نکته وران خاک آن دیار افروخت

اقبال خدمت غزل سرای شیراز سلام وارادت ارسال داشته وبه آن شیرازی که از روشنائی چشم نکته وران فروزان است وبدیهی است که خواجه حافظ مهمترین شمع فروزان شیراز است.

اقبال می خواست که روح مقاومت در مردم ایجاد نماید. در چنین موقعی خواندن اشعار خواجه حافظ در خانقاه ها وعزلتکده‌ها مرسوم بود. قوالان مردم را به قناعت وسازش با زمانه تشویق می کردند.

واینجاست که اقبال با استناد به گفته حافظ داد سخن می دهد:

در کوی نیک نامی مارا گذر ندادند
گرتو نمی پسندی تغییر کن قضا را

تأثیر عظیم اشعار حافظ در تشکیل وتکمیل شخصیت های عرفانی براستی امری کتمان ناپذیر است. در راستای توجه به علل این تأثیر پذیری وتحلیل شرایط آن جذبه های شدید دیوان لسان الغیب است که متکلمین ومفسرین ومتصوفین وشعرای مشهور را به وادی سلوک کشانده ودر اقلیم عرفان گامزن میدارد.

سینه شاعر تجلی زارحسن
خیزد از سینای او انوار حسن

علامه اقبال در کتاب خود به زبان انگلیسی بنام

The Development of Metaphysics in Persia

(فلسفهٔ ماوراء الطبیعه در ایران) دراین باره می نویسد که دلیل نظریات تحسین آمیز او می باشد.

ولی مقدمه اسرار خودی اقبال را می توان سرآغاز نظر جدید او درباره مخالفت کلی یا جزئی او با تصوف پنداشت. بطور کلی تصوف یا به عبارت دیگر نظریات وافکار واعمال صوفیان پشمینه پوش را مانع تحرک وپیشرفت امت مسلمان می پندارد. با این همه بیشتر اشعارش نه فقط مملو از اصطلاحات صوفیانه است بلکه بیمورد نیست اگر بگوئیم در آنها کلمات صوفیانه نسبت به کلمات فلسفی ومذهبی بسیار بکار برده شده است.

از مطالعه آثار اقبال می توان استنباط کرد که آثار علامه گویا جزوی از آثار صوفیان بزرگ است. وقتی علامه اقبال در خلال خطبات خود از شعور نبوت وشعور ولایت صحبت می کند در آنجا نیز برای شعور اولیاء اهمیت شایانی قائل است (۴)

اگرچه سیاق سخن در کلیات دیوان اقبال به فخامت واستحکام کلام در دیوان لسان الغیب نیست ولی این شاعر و حکیم الامة، بزرگ در طیفی از شیفتگی وبدور از هرگونه خودنمائی وخودپسندی سخن خود را بیان می کند.

نه بینی خیر از آن مرد فرودست
که برمن تهمت شعر وسخن بست

جانمایه اساسی سخن اقبال را پند واندرز تشکیل می دهد وبرهر سخنی که سروده پند وجنبش وحرکت همچون سپند می سوزد وعطرافشانی می کند.

نغمه گر معنی ندارد مرده است
سوز او از آتش افسرده است
(زبور عجم)

بی شک در میدان غزل که اقبال بیشتر اشعارش را در بیان آراء وعقاید خویش بکار بسته است، نمی باید توقع آنچنان نازک خیالی به معنای معمول کلمه را داشت. توصیفات اقبال پیوسته آمرانه وقاطعانه می نماید. اما این مطلب پیش از آنکه به شیوه واسلوب سخنگویی وبیان شاعرانه او بازگردد وبه آنها لطمه بزند، ریشه در مسائلی دارد که در فرادید مخاطبان عرضه می دارد ونیز به دیدگاه شاعر از تبیین اندیشمندانه مسائل مربوط می شود.

شعر را سوز از کجا آید بگوی
از خودی یا از خدا آید بگوی
(جاوید نامه)

اما آنچه به شعراورنگ وبوی خاصی می دهد وقابل بررسی ومطالعه است، آراء وافکار دینی ـ سیاسی اقبال سخت کوش است که به این نحو

بقیه در صفحه بعد

گفتار در صبر

از: شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی

اگــر در جهــان از جهــان رَستــه ای است،
کس از دستِ جــورِ زبــانهــانــرست
اگــر بــر پــری چــون مَـلَك زآسمــان
بــه کــوشش تــوان دجله را پیش بست
فــراهــم نــشیـنــنـد تــر دامــنــان
تــو روی از پــرستیــدنِ حــق مپیــچ
چــو راضی شــد از بنــده یــزدانِ پــاك
بــدانــدیشِ خلق از حق آگــاه نیست
ازان ره بــه جــایــی نیــاورده انــد
دو کس بــر حــدیثی گمــارنــد گــوش
یکــی پنــد گیــرد دگــر نــاپسنــد
فــرومــانــده در کُنــج تــاریــك جــای
مپنــدار اگــر شیــر و گــر روبهــی
اگــرِ کُنــج خلوت گــزینــد کسی
مــذمّت کننــدش کــه زَرق است وریــو
وگــر خنــده روی است و آمیــزگــار
غنی را بــه غیبت بکــاونــد پــوست
وگــر بینــوایی بگــریــد بســوز
وگــر کــامــرانی در آیــد زپــای
کــه تــا چنــد از این جاه و گــردن کشی؟
وگــر تنــگــدستــی تُنــك مــایــه ای
بخــاینــدش از کینــه دنــدان بــزَهــر
چــو بیننــد کــاری بــه دستت دَرَست
وگــر دستِ همّــت بــداری زکــار
اگــرِ نــاطُقــی طبــلِ پُــر یــاوه ای
تحمّــل کُنــانِ را نخــواننــد مــرد
وگِــر در سرش هَــول و مــردانگی است
تعَنت کننــدش گــرانــدك خــوری است
وگــر نغز و پــاکیزه بــاشــد خــورَش
وگــر بــی تکــلّف زیَــد مــالــدار
زبــان در نهنــدش بــه ایــذا چــو تیــغ
وگــر کــاخ و ایــوان منــقش کنــد
بــجــان آیــد از طعنــه بَــروی زنــان
اگــر پــارسایی سیــاحت نکــرد
کــه نــارفتــه بیــرونِ زآغــوش زن
جهــانــدیــده را هم بــدرّنــد پــوست
گــرش حَظ از اقبــال بــودیّ و بهــر
عــزَب را نکــوهش کنــد خــرده بیــن
وگــر زن کنــد گــویــد از دستِ دل
نــه از جــورِ مــردم رهــد زشت روی
گــرت بــر کَنــد خشم روزی زجــای
وگــر بــردبــاری کنــی از کسی
سخــی را بــانــدرز گــوینــد بس
وگــر قــانــع و خــویشتــن دار گشت
کــه همچــون پــدرِ خــواهــد این سِفله مُــرد
کــه یــارد بــه کنــج سلامت نشست؟
خــدا را کــه مــاننــد و انبــاز وخفت
رهــایــی نیــابــد کس از دستِ کس

دَر از خلق بــر خــویشتن بستــه ای است
اگــر خــود نمــای است وگــر حق پــرست
بــه دامــن در آویــزدت بــد گمــان
نــشایــد زبــانِ بــدانــدیش بست
کــه این زهد خشك است و آن دامِ نــان
بهــل تــا نگیــرنــد خلقت بــه هیــچ
گــر اینهــا نگــردنــد راضی چــه بــاك؟
زغــوغــای خلقش بــه حق راه نیست
کــه اوّل قــدم پــی غــلط کــرده انــد
ازاین تــا بــدان، زاهــرمن تــا ســروش
نپــردازد از حــرف گیــری بــه پنــد
چــه دریــابــد از جــامِ گیتــی نمــای؟
کــزاینــان بــه مــردیّ و حیــلت رهــی
کــه پــروای صحبت نــدارد بسی
زمــردم چنــان می گــریــزد کــه دیــو
عفیفش نــداننــد و پــرهیــزگــار
کــه فرعــون اگــر هست در عــالَم اوست
نگــون بخت خــواننــدش و تیــره روز
غنیمت شمــارنــد و فضــلِ خــدای
خــوشی را بــود در قفــا نــاخــوشی
ســعــادت بلنــدش کنــد پــایــه ای
کــه دون پــرورست این فــرومــایــه دهــر
حــریصت شمــارنــد و دنیــا پــرست
گــدا پیشه خــواننــدت و پختــه خــوار
وگــر خــامشی نقشِ گــر مــاوِدای
کــه بیچــاره از بیم سر بــر نکــرد
گــریزنــد از او کاین چــه دیــوانگی است؟!
کــه مــالش مگــر روزیِ دیگــری است
شکم بنــده خــواننــد و تن پــرورَش
کــه زینت بــراهــلِ تمیــزست عــار:
کــه بــدبخت زر دارد از خــود دریــغ
تنِ خــویش را کســوتی خــوش کنــد:
کــه خود را بیــاراست همچــون زنــان
سفــر کــردگــانش نخــواننــد مــرد
کــدامش هنــر بــاشــد و رای وفــن؟
کــه سرگشتــهٔ بخت بــرگشتــه اوست
زمــانــه نــرانــدیِ زشهــرش بــه شهــر
کــه می رنجــد از خفت و خیــزش زمیــن
بگــردن در افتــاد چــون خــر بــه گــل
نــه شــاهــد زنــامــردمِ زشت گــوی
ســراسیمــه خــواننــدت و تیــره رای
بــگــوینــد غیــرت نــدارد بسی
کــه فــردا دو دستت بــود پیش و پس
بــه تشنیــعِ خلقی گــرفتــار گشت
کــه نعمت رهــا کــرد و حســرت ببــرد
کــه پیغمبــر از خبثِ ایشــان نــرست
نــدارد، شنیــدی کــه تــرســا چــه گفت؟
گــرفتــار را چــاره صبــرست و بس

به نقل از: بوستان سعدی
تصحیح و توضیح: استاد دکتر غلامحسین یوسفی
چاپ اول / ۱۳۵۹ ص ۱۶۴ تا ۱۶۶

علامه اقبال و حافظ شیرازی

بقیه از صفحه قبل

بارز وتا این درجه صمیمانه در کمتر شاعری دیده می شود. خاصه اگر به پایگاه والای مسؤولیتی که اقبال نسبت به حقیقت شعر اختیار کرده است. توجه کنیم ارزش و اهمیت اقدام شجاعانه وی را در پاسداری از زبان شعر به نیکوترین وجهی در می یابیم.

نغمه مردی که دارد بوی دوست
ملتی را می برد تا کوی دوست

اقبالِ حق گو و حق جو، شعر را دستمایهٔ حیات قرار داده و شاهین بلند پرواز را به پرواز در می‌آورد و برایشان با بیداری و شجاعت فرمان پرواز شاهینی می‌دهد. آنگاه با سینه‌ای شکافته آدمیت را که اصل آدمی است گوشزد می کند و همه چیز و از جمله شعر را در خدمت نیات و مقاصد انسانی قرار می‌دهد.

قبای زندگانی چاک تا کی!
چو موران آشیان در خاک تا کی!
به پرواز آی و شاهینی بیاموز
تلاش دانه در خاشاک تا کی!

شعر اقبال تنها عنصر خیال و ادبیات محض نیست و فقط به بیان مضامین ادبی اکتفا نمی کند بلکه سرشار از حکمت، فلسفه، عرفان، اخلاق، دین، تلمیحات تاریخی و قرآنی و همراه آن پیام اوست که خطوط اصلی آنرا با استدلال فکر و فلسفه و عقیده و علم درهم آمیخته و از همه مهمتر ظرافت بیان اوست که میتوان از جهان بینی و حتی ایدئولوژی او بدست آورد.

از نوا تشکیل تقدیر امم
از نوا تخریب و تعمیر امم

در حقیقت بین فکر اقبال و دیگران تفاوت‌های عظیم و آشکاری می‌بینیم و در می‌یابیم که نگرش و منش و خلق و خوی و نگاه او به جهان و زندگی با دیگران فرق دارد.

اهمیت اقبال از جهات مختلف محتاج هیچ تفسیر و توضیح نیست. او شاعری بزرگ و انقلابی و معمار واقعی پاکستان است.

هزاران نفر از دوستداران او بیشتر ابیاتش را از بر دارند ناگفته نماند که اقبال در حدود ۱۵ هزار بیت شعر دارد که نه هزار آن بفارسی و بقیه به اردو می‌باشد. و این از افتخارات شعر فارسی است که مصلحی این چنین زبان فارسی را برای گفتن راز دل و درون، بهتر و کامل‌تر تشخیص داده است. در آثار فارسی و اردو و انگلیسی اقبال بیش از ۶۰ شاعر فارسی گوی با نقد و تبصره‌های گوناگون مذکور افتاده اند. اقبال مصرع‌ها و ابیات سرایندگان متعددی را تضمین نموده، اوزان، بحور، قوافی و ردیف‌های بسیاری از ناموران شعر فارسی را عیناً و یا با تصرفاتی نقل کرده است و روشن است که تحقیق و تتبع اقبال و گامزدن در دواوین شعر ای فارسی کاری سهل نبوده و این قدرت هنر مبتکرانه اقبال است که توانسته آن گونه از همه این سخنوران استفاده نماید که در نوع خود کم نظیر باشند و کوشش و پژوهشی ارزنده و قابل تحسین است و آن چنان که سبک تازه‌ای ابلاغ نموده که ناقدان سخن آنرا «سبک اقبال» نام نهاده اند.

کس نداند در جهان شاعر کجا است!
پرده او از بم و زیر نواست
آن دل گرمی که دارد در کنار
پیش یزدان هم نمی گیرد قرار
جان ما را لذت اندر جستجوست
شعر را سوز از مقام آرزوست

من به دریافتی قابل توجه درباره[4] اشعار اقبال و هم‌آهنگی و نزدیکی آن به حافظ دست یافتم استنباطی آنچنان که براستی میتواند در شناخت اقبال و دیگر ناموران سخن فارسی و شناخت معانی مختلف در آنها سودمند و گره گشا باشد.

اقبال شاعر به معنای نظم آرا و قافیه سنج که مشابه آن در تاریخ ادب و فرهنگ بسیار باشد نیست. او حکیمی متفکر و تفکرانگیز است. فرزانه‌ای است دارای اندیشه‌های عمیق عرفانی و عواطف ژرف انسانی. شعر او عصاره حکمت عملی اسلاف ماست. همانطور که شعر حافظ اوج اعتلای حکمت نظری می باشد.

پس از من شعر من خوانند و دریابند و می گویند
جهانی را دگرگون کرد یک مرد خودآگاهی

(پایان)

پانویس ها:
۱ ـ عطیه بیگم ترجمه از برنی، چاپ اکادمی اقبال کراچی، صفحه ۱۱ ـ ۱۰
۲ ـ خلیفه عبدالحکیم ـ فکر اقبال صفحه ۳۷۴
۳ ـ علامه اقبال کی فارسی غزل، صفحه ۵۸
۴ ـ رجوع شود به مقاله اول از مجموعه مقالات اقبال بنام احیاء فکر دینی در اسلام ترجمه احمد آرام

«قرآن و اقبال»

از: دکتر علوی مقدم استاد دانشکده ادبیات مشهد

بسم الله الرحمن الرحیم

گر تو می‌خواهی مسلمان زیستن
نیست ممکن جز به قرآن زیستن

اقبال هم شاعر است و هم فیلسوف و شاید بتوان گفت: متفکری است که جهان اسلام کمتر نظیر او را دیده است. اقبال دانشمندی است که علم مغرب زمین ـ نه ظواهر تمدن غربی ـ و فلسفه و عرفان مشرق زمین را، بدون تعصبات جاهلانه و کوته نظرانه، درهم آمیخت و به مشرق زمینی‌ها گفت: تمدن اروپا، درخور تقلید نیست و تمدنی است نارسا. تمدن فرنگ از ادارهٔ جامعهٔ فرنگیان، عاجز است پس چگونه می‌تواند شرقیان را رهبری کند؟!

جوامع اسلامی باید به اقبال ببالد و به وجود او افتخار کند؛ زیرا اقبال کسی بود که می‌گفت: مسلمانها باید متحد شوند (۱)؛ زیرا به اعتقاد او، امت اسلامی، دارای نظام واحد و قوانین و سنن و آداب واحدی می‌باشند، پس باید اختلاف را کنار بگذارند و همبستگی کامل داشته باشند.

اصل حق را حجت و دعوا یکی است
خیمه‌های ما جدا دلها یکی است

اقبال، جوهر عقیدهٔ اسلام را که یگانگی و وحدت است و اعتصام به حبل الله و چنگ زدن به ریسمان خدا که وسیلهٔ این وحدت است، چنین بیان کرده و گفته است:

ما همه خاک و دل آگاه اوست
اعتصامش کن که حبل الله اوست
رموزبی خودی/۱۱۹

که اشارتی است به آیهٔ:
«واعتصموا بحبل الله جمیعا و لاتفرقوا واذکروا نعمةالله علیکم اذکنتم اعداءا فالف بین قلوبکم فاصبحتم بنعمته اخوانا»
سورهٔ آل عمران/۱۰۳

«واعتصموا(۲)»یعنی: متمسک شوید، خطاب جمع است و مورد خطاب، ملت اسلام، باتوجه به آیات قبل که سخن از فتنه انگیزی یهود و پراکنده کردن مسلمانها بوده، علی القاعده باید منظور از «حبل الله» اسلام باشد که یک دین مطابق عقل و فطرت انسانی است.

«حبل الله» خواه اسلام باشد و خواه قرآن، مقید به زمان و مکان نمی‌باشد و این خود، یک استعارهٔ تمثیلیه است؛ زیرا حالت و موقعیت مسلمانان در تمسک آنان به کتاب الله و یا در متحد بودن و همپشت یکدیگر بودن، تشبیه شده به حالت چنگ زدن کسی از مکان بلندی به ریسمانی محکم که در آن امنیت است و از سقوطش جلوگیری می کند.

البته آن کس که به «کتاب الله» چنگ زند « کان آخذا بالاسلام» است(۳)

فعل نهی «لاتفرقوا» هم به ما می‌فهماند که مسلمانها نباید به راههای مختلف بروند بلکه باید به قبلهٔ واحدی، توجه کنند، هدف واحدی داشته باشند، به راهی بروند که قرآن دستور داده و پیامبر اکرم «ص» امر فرموده است.

سپس قرآن، گفته است: فالف بین قلوبکم» که نکته‌ای بس لطیف دارد یعنی الفت باید، باطنی باشد میان دلها که مرکز احساسات است، باشد، الفت ظاهری چندان ارزشی ندارد.(۴)

شهرت اقبال بیشتر از لحاظ شعر و شاعری اوست ولی باید دانست که او کتاب بسیار نفیس «احیای فکردینی در اسلام» را نیز برای ما به یادگار گذاشته است.

اقبال، هشت مجموعهٔ شعر فارسی، اشاعه داده و از این جهت باعث رونق ادب فارسی نیز گردیده و بازار زبان فارسی را، در شبه قاره، از نو گرم گردانیده است.

اقبال شعر را وسیلهٔ راهنمایی مردم می‌داند و برآنست که هدف شاعر باید نشر حکمت باشد و انسان سازی کند

شعر را مقصود اگر آدم گری است
شاعری هم وارث پیغمبری است.

اقبال عقیده دارد که شاعر خفتگان را با ساز شعر، برمی‌انگیزد ولی اگر شاعری افکار پست و بدآموزی در مردم جامعه، تبلیغ کند، سخنانش مانند افیون مخدر است و توده‌ها را از راه سعادت، باز می‌دارد.

اشعار اقبال، گاه از لحاظ ترکیب الفاظ زیبا و استوار، نیست، لیکن از لحاظ مضمون بسیار عالی است، مثلاً در همین قطعهٔ معروف که اقبال گفته است:

ساحل افتاده گفت: «گرچه بسی زیستم
هیچ نه معلوم شد، آه: که من چیستم»
موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت:
«هستم اگر می‌روم، گر نروم نیستم»

که مضمون، بسیار خوبست و در واقع گفته است:

ساحل، چون ساکن و بیکاره است، هیچ است و موج چون دائم در جنب و جوش است، موجود می‌باشد و وجود دارد، ولی ترکیب الفاظ، زیاد استوار، نیست؛ زیرا «خرامیدن» به معنای راه رفتن بتانی و آهستگی است. «تیز خرامید» در واقع، اجتماع ضدین است، اما مضمون بسیار عالی است و باید دقت کرد؛ زیرا او گفته است:

ساحل، چون نمی‌جنبد و حرکت ندارد، از هست و نیست خود خبر ندارد اما موج که در جنبش است، لذت هستی را می‌چشد. (۵)

البته باید توجه داشت که مهم‌ترین جنبهٔ شاعری اقبال، معانی و مقاصدی است که در شعر او هست و نه جنبهٔ لفظی. و ما نباید مضمون و معنای بسیار عالی را فدای لفظ کنیم. و نیز باید بدانیم که زبان مادری اقبال زبان اردو بوده است و زبان فارسی را وسیلهٔ بیان مقاصد فلسفی و علمی خود قرار داده و بدین زبان افکار بلند خود را باز گفته است؛ اینست که نباید الفاظ و تعبیرات او را مورد عیبجوئی و خرده گیری قرار دهیم. اقبال از زمانی که زبان فارسی را فرا گرفت و در این زبان تبحر یافت، فارسی را برای شعر گفتن برگزید و شعر را هم وسیله‌ای برای پیشبرد مقاصد خود به کار برد.

اقبال، در منظومه‌های «اسرار خودی» و «رموز بیخودی» پیامی را که برای بشریت داشت، تشریح کرد. اقبال در مثنوی «اسرار خودی» به مسلمانها اندرز می‌دهد که باید قبل از هر چیز مسلمانها خود را بشناسند و به خود تکیه کنند. خود فراموشی باید از میان مسلمانان ریشه کن گردد.

رسالهٔ «پیام مشرق» اقبال، حاوی مجموعهٔ اشعار اوست به زبان فارسی «ز بور عجم» اقبال، حاوی اشعاری است، عرفانی و دارای مضامین عالی در شرافت انسان و اهمیت انسان

«جاوید نامهٔ» اقبال را عالی‌ترین آثار منظوم او دانسته‌اند و این منظومه، دربارهٔ مسائل گوناگونی است که انسان، در زندگی روزانه‌اش با آنها روبروست.

اقبال، علاوه براینکه شاعر بود و فیلسوف، مسلمانی بود بزرگ و قرآن شناسی که جهان اسلام، نظیر او را کمتر دیده است.

به قرنی آسمان فضل و دانش
فروزان، اختری زاید چو اقبال
بهار

عظمت اقبال از لحاظ شعری، در آنست که به زبانی شعر سروده که زبان مادری او، نیست و آن را به درس آموخته است. اقبال نه تنها با تعالیم عالیهٔ خود بر گردن مسلمانها، حق دارد بلکه به گردن زبان فارسی نیز حق بزرگی دارد، زیرا زبان فارسی که بادسائس استعمار، نزدیک بود، درشبه قاره ازیادها برود، اقبال دوباره، زنده کرد و روح آزادگی و استغناء را با زبان فارسی و به شعر فارسی درکالبد مرده هند و پاکستان دمید، اینست که‌باید گفت:

اقبال، خدمتی ارزنده به زبان فارسی نیز کرده است و زبان نیم مرده فارسی را درشبه قاره زنده کردو درنتیجه رابطه ادبی وسیاسی ایران وهندو پاکستان مسلما ن را احیاء کرد و زمینه را برای همبستگی اسلامی و تشکیل اتحادیه های سیاسی و اقتصادی، فراهم آورد (۶)

و شاید بی مناسبت نگفته باشند:

عصر حاضر، خاصه اقبال گشت
واحدی کز صدهزاران برگذشت.

اقبال برآنست که هر جامعه‌ای باید قانونی داشته باشد و جامعه، بدون داشتن قانون، حیات اجتماعیش در هم و برهم خواهد شد و آشفتگی پیش خواهد آورد، زیرا این قانون به منزله لنگر کشتی است، این قانون به منزله نورافکنی است که اجتماع را به ساحل نجات رهبری می کند. برای مسلمانها این قانون، همان قرآن است و به قول خود او:

نقش قران چونکه برعالم نشست
نقشه هایش پاپ و کاهن را شکست

تا اینکه درباره اهمیت قرآن و تاثیر این قانون آسمانی، چنین گفته است:

چونکه درجان رفت، جان دیگر شود
جان چو دیگر شد، جهان دیگر شود
(۷)

از اشعار و نوشته ها و خطابه‌های اقبال چنین استنباط می‌شود که وی، احاطه کامل به معارف اسلامی داشته و درقران مجید مطالعه عمیق کرده و دوران عمرش را به مطالعه قران، گذرانده بوده است.

اقبال درشعری بیان کرده که مسلمانان با تمسک به قرآن و اعتصام بدان، استوار خواهند شد و رشته اتصال آنان به یکدیگر قرآن است که «لاریب فیه» می‌باشد و تبدیل و تحریف درآن راه ندارد.

آن کتاب زنده قران کریم
حکمت او لایزال است و قدیم
نسخه اسرار تکوین حیات
بی ثبات از قوتش گیرد ثبات
حرف او را ریب نی تبدیل نی
آیه‌اش شرمنده تاویل نی

رک: رموز بی خودی ص ۱۱۵

که این اشعار اشارتی به دو آیهٔ:
«ذلک الکتاب لاریب فیه....» سوره بقره ص ۳
«ذلک لاتبدیل لکلمات الله ذلک هوالفوز العظیم» می‌باشد.
سورهٔ یونس ص ۶۴

اقبال قرآن مجید را، «نسخه اسرار تکوین حیات» خوانده و سپس به آیه قرآن اشاره کرده و گفته است این کتاب با عظمت، از اعوجاج و پیچیدگی بدور است و جای شک و تردید دران نیست و برای راهنمایی بشر، نازل شده است.

و آنجا که اقبال گفته است: «حرف او را ریب نی تبدیل نی» مقتبس از آیهٔ ۶۴ سورهٔ یونس می باشد که درصدرآیه، قرآن مجید، برای «اولیاء الله» درزندگی دنیا و زندگی جهان واپسین بشارت است «لهم البشری فی الحیوة الدنیا وفی الاخرة....»

صدرآیه ۶۴ / یونس

ودراین وعده ها، تبدیل و تغییر راه ندارد و خدا به این وعده ها، وفا می کند «لاتبدیل لکلمات الله» و این یک سعادت بزرگی است.

قران، در شعر اقبال بخوبی جلوه گر است و پیداست که اقبال در شعر خود، از قرآن بهره برده مثلا انجا که خواسته است، رحمت پیامبر اکرم «ص» را بیان کند، چنین گفته است:

آن که بر اعداء در رحمت گشاد
مکه را پیغام «لاتثریب» داد
مثنوی اسرار خودی ص ۲۳

که از روز فتح مکه و رحمت و بخشایش آن حضرت بر اسرای قریش که مرگ خود را حتمی می دانستند یاد کرده که تلمیحی است به آیه
«قال لاتثریب علیکم الیوم یغفرالله لکم و هوارحم الراحمین»
سوره یوسف ۹۲

که آیه در اصل در باب یوسف است که به برادران گناهکار امنیت خاطر داده و گفته است امروز هیچ گونه توبیخ و سرزنشی بر شما نخواهد بود، آسوده باشید و یوسف بزرگوار نه تنها از حق خود صرفنظر کرده بلکه افزوده است که خدا نیز شما رامی بخشد؛ زیرا او «ارحم الراحمین» است.

اقبال، پراکندگی و تفرقه را نکوهش می کند و برانست که مسلمانها باید متحد شوند و متشتت نباشند وچنانچه با یکدیگر پیوند داشته باشند، قدرتی بزرگ در جهان خواهند بود. اقبال در این باره گفته است:

در جماعت فرد را بینیم ما
ازچمن او را چو گل چینیم ما
رموز بی خودی ص ۹۱

و نیز گفته است:

در نبرد زندگی یار همند
مثل همکاران گرفتار همند
رموز بی خودی ص ۹۱

ونیز اقبال، انس و الفت جماعات بشری را، چنین بیان کرده است:

مردمان خو گر به یکدیگر شوند
سفته در یک رشته چون گوهر شوند
رموز بی خودی ص ۹۱

که تمام اینها مقتبس از آیه:
«واعتصموا بحبل الله جمیعا و لا تفرقوا....»
سوره آل عمران ص ۱۰۳
می باشد.

محمد جواد مغنیه، ضمن اینکه در بحث از آیه مزبور، کلمات آیه را توضیح داده، در معنای کلی آیه، گفته است (۸)

مسلمانان باید پیرو دین واحد و رسول واحد و کتاب واحد باشند، زیراخدا نیز فوائد اعتصام به «حبل الله» را بیان کرده است. وضع عربهای مسلمان اولیه که گرفتار اختلاف بودند و سالها میان دو قبیله «اوس» و «خزرج» جنگ و نزاع بود و به برکت اسلام با یکدیگر برادر شدند، بهترین نمونه است.

اقبال، بخش پایانی آیه مورد بحث را، چنین در شعر گنجانده است:

ما زنعمتهای او اخوان شدیم
یک زبان و یک دل و یک جان شدیم

که اشارتی است به «.... فاصبحتم بنعمته اخوانا....»

اقبال بر آنست که در سایه کلمه توحید، انسانها می توانند به سر منزل هدایت برسند و کلمه توحید سبب گسلانیدن بند های دست و پا گیر است؛ زیرا مسلمانها باید بدانند که اهل اسلام همه یک قبله و یک هدف دارند و توحید و ایمان وجه مشترک همه مسلمانها می باشد و مسلمین باید بندهای دیگر را پاره کنند و از پا بگشایند تا به آزادی رسند.

بندها از پا گشاید بنده را
از خداوندان رباید بنده را
رموز بی خودی ص ۹۳

این همان چیزی است که قرآن مجید در آیه:

«... و یضع عنهم اصرهم والاغلال التی کانت علیهم...» آمده است.
سورهٔ اعراف/۱۵۷

در بخش نخستین آیه، قرآن مجید گفته است.

این پیامبر بزرگوار، هدف اصلیش به زنجیر کشیدن توده‌های مردم و استثمار و استعمار آنها نیست، بلکه می‌خواهد بارهای گران را از دوش آنان بردارد و غل و زنجیرهائی که بر دست و پا و گردن آنان می‌باشد، در هم شکند

بقیه درصفحه ۱۱

«قرآن واقبال»

بقیه از صفحه ۱۰

و بندها را گشاید و انها را از جهل و بی خبری برهاند و زنجیر جهل و نادانی و خرافات را از دست و پای بشر بت بگشاید.

اقبال، طلوع اسلام و زادن پیامبر اکرم «ص» را سبب حریت و آزادگی و مساوات وبرابری و اخوت و برادری نوع بشر دانسته و چنین گفته است:

زادن او مرگ دنیای کهن

مرگ آتشخانه و دیر وشمن

حریت زاد از ضمیر پاک او

این می‌نوشین چکید از تاک او

عصر نوکاین صدچراغ آورده است

چشم درآغوش او واکرده است

کل مومن اخوة اندردلش

حریت سرمایهٔ آب و گلش

رک: ۶۹، ۷۰ اقبال شناسی

و در اشاره به خاتمیت نبی اکرم و پیامبر مکرم که خاتم پیامبران است، چنین سروده:

ای ترا حق خاتم اقوام کرد

برتو هر آغاز را انجام کرد

مثنوی رموز بی خودی ص ۸۷

که ناظر به آیه:

ماکان محمد اباًاحد من رجالکم و لکن رسول الله و خاتم النبیین

سورهٔ احزاب/۳۳

برخی از قرآنها، کلمهٔ «خاتم» را به کسرتاء ضبط کرده‌اند. درتفسیر کشاف، چاپ بیروت، علاوه بر اینکه به روایت «ابوعمروبصری» خاتم به کسرتاء ضبط شده، زمخشری خود نیز توضیح داده که او خاتم پیامبران است(۹).

ابوحیان اندلسی، متوفی به سال ۷۵۴ هـ در تفسیر بحرالمحیط، ذیل آیهٔ مزبور نوشته است (۱۰): «و قرءالجمهور خاتم بکسرالتاء بمعنی انه ختمهم ای جاء آخرهم»

اقبال، به انسانها توصیه می کند که رنگ ایمان و توحید و اسلام را بپذیرید و رنگهای غیرخدایی را از خود دور کنید و بشویید.

قلب را از صبغةالله رنگ ده

عشق را ناموس و نام و ننگ ده

مثنوی اسرار خودی/۵۹

که اشارتی است به آیهٔ:

صبغة الله و من احسن من الله صبغة

سورهٔ بقره/۱۳۸

و خواسته است بگوید: مردم باید رنگ خدایی بپذیرند یعنی رنگ وحدت، رنگ تقوا رنگ عدالت و مساوات، رنگ برادری و برابری که در نتیجهٔ پذیرفتن این رنگ خدایی، می توانند نزاعها و کشمکش‌ها را از میان بردارند و ریشه‌های نفاق را برکنند؛ زیرا اگر انسانها رنگ خدایی بپذیرند، روح و جان آنها از آلودگی پاک خواهد شد، اگر انسانها رنگ خدایی بپذیرند، رنگهای خرافی و موهوم را از خود دور خواهند کرد.

اقبال، پیروی از احکام شرع را ضروری دانسته و گفته است:

توهم از بار فرائض رومتاب

برخوری از «عنده حسن المآب»

مثنوی اسرارخودی/۴۱

که اشارتی است به آیهٔ:

«... ذلک متاع الحیوة الدنیا والله عنده حسن مآب»

سورهٔ آل عمران /۱۴

در صدر آیه قرآن مجید گفته است: «زین للناس حب الشهوات من النساء والبنین والقناطیر المقنطرة من الذهب والفضة والخیل المسوّمة والانعام والحرث...» و این علاقه به زن و فرزند و اموال و ثروت و دیگر چیزهای مادی را قرآن، حیات دنیا و زندگی پست و پایین دانسته و از آن به «متاع الحیوة الدنیا» تعبیر کرده و در پایان آیه به زندگی عالی‌تر که در انتظار بشر است، اشاره کرده و گفته است «والله عنده حسن الماب» یعنی سرانجام نیک در نزد خداست.

اقبال، برای پرورش خودی، علاوه بر اطاعت از احکام شرع، ضبط نفس و خودداری از محرمات و انچه منافی شوؤن انسانیت است، ضروری دانسته و چنین گفته است:

نفس تو مثل شتر خود پرور است

خود پرست و خود سوار و خود سر است

مرد شو، آور زمام او به کف

تا شوی گوهر اگر باشی خزف

هر که بر خود نیست، فرمانش روان

می‌شود فرمان پذیر از دیگران

مثنوی اسرار خودی/۴۲

تا آنجا که می گوید:

خوف را در سینهٔ او راه نیست

خاطرش مرعوب غیرالله نیست

مثنوی اسرار خودی/۴۳

و گویا اقبال، به بخش پایانی تمام (۱۱) آیاتی که عبارت

«... ولاخوف علیهم ولاهم یحزنون» دارد، توجه داشته است.

در آیهٔ ۱۱۲/ سورهٔ بقره، قرآن مجید گفته است:

«بلی من اسلم وجهه لله و هو محسن فله اجره عند ربه ولاخوف علیهم ولاهم یحزنون» که قرآن، شرط ورود به بهشت را «قالوا لن یدخل الجنة...» آیهٔ، ۱۱۱/بقره

تسلیم محض در برابر خدا و انجام عمل نیک دانسته است و اهمیت عمل صالح را بیان کرده و بر انست که کار خوب در پی ریزی کاخ سعادت انسان موثر است.

اقبال، اعلای کلمهٔ «الله» و فداکاری در راه حق و ایجاد وحدت و همبستگی میان همهٔ مسلمانان را، قطع نظر از اقلیم و نژاد و وطن و رنگ و زبان، توصیه می کند و برآنست که وطن جغرافیائی، موجب تفرقه است و وطن ایمانی است که کثرت را به وحدت، تبدیل می کند.

ما که از قید وطن بیگانه‌ایم

چون نگه نور دو چشمیم و یکیم

از حجاز و چین و ایرانیم ما

شبنم یک صبح خندانیم ما

مثنوی اسرارخودی/۲۳

به اعتقاد اقبال، مسلمانها از انتساب به محمد«ص» به وجود امده اند و نه از جهت نژاد معین و رنگ و اقلیم خاص؛ زیرا اقبال گفته است:

ما زحکم نسبت او ملتیم

اهل عالم را پیام رحمتیم

که در واقع در نظر اقبال، مرز ایمان و اسلام است که مسلمانان را از کافران، جدا می کند و ملت اسلام همه از انتساب به محمد«ص» درست می شود، همان کسی که رحمت عالمیان بود و خدا درباره‌اش گفته است:

«و ما ارسلناک الا رحمة للعالمین»

سورهٔ انبیاء/۱۰۷

پیامبر، رحمت برای جهانیان است؛ زیرانشرآیینی را به عهده گرفته است که سبب نجات همگان می تواند باشد و این پیامبر برنامه‌ای اورده که عمل بدان می تواند به تمام بدبختیها و نابسامانی‌ها و سیه روزیهای بشر، خاتمه بدهد، اینست که او خود رحمت است و برنامه‌اش هم رحمت است.

اقبال برآنست که اسلام، دین ابراهیم می باشد و ابراهیم است که از دیر باز، مارا مسلم نامیده است.

ما مسلمانیم واولاد خلیل

از ابیکم گیر اگر خواهی دلیل

مثنوی رموز بی خودی /۹۵

که اشارتی است به کلام خدا در سورهٔ حج آیهٔ ۷۸

«... مله ابیکم ابراهیم هو سماکم المسلمین من قبل و فی هذا....»

یعنی: اسلام، دین پدر شما ابراهیم است و اوست که از دیر باز، شمارا مسلم نامیده است. و این همان آیین پدر شما، ابراهیم، است و او شمارا در کتب پیشین مسلمان نامید و همچنین در این کتاب آسمانی (=قرآن).

اقبال، آنان را که در راه عقیده و برای اعلای کلمهٔ «الله» جهاد کنند ستوده و برآنست که هدف اصلی مرد مجاهد باید نشر کلمهٔ توحید باشد و اعلای کلمهٔ حق ولی جهادی که برای کشور گشایی و تصرف زمینهای دیگران باشد، اقبال می نکوهد و می گوید:

هر که خنجر بهر غیر الله کشید

تیغ او در سینهٔ او آرمید

مثنوی اسرار خودی ۶۱

و این همانست که قرآن مجید گفته است:

«وجاهدوافی الله حق جهاده...»

سورهٔ حج ۷۸

اکثر مفسران، جهاد را در این آیه، همان طوری که از مفهوم لغوی آن استفاده می شود به معنای هرگونه جهاد و کوشش گرفته‌اند خواه مبارزه با هوسهای سرکش باشد که جهاد اکبر است و خواه پیکار با دشمنان ظالم و ستمگر باشد که جهاد اصغر است و باید خلوص نیت و انجام دادن عمل برای خدا باشد و اینست معنای «حق جهاده» (۱۲).

اقبال، امید را زندگی و نا امیدی را مرگ دانسته و برآنست که انسانها نباید در زندگی نا امید باشند و نا امیدی نامرادی است و این مفهوم را چنین بیان کرده و گفته است:

مرگ را سامان زقطع آرزوست

زندگانی محکم از لاتقنطوا است

مثنوی رموز بی خودی ۹۶

که این خود اشارتی است به آیهٔ:

« قل یاعبادی الذین اسرفوا علی انفسهم لاتقنطوا من رحمة الله انّ الله یغفرالذنوب جمیعا انه هوالغفور الرحیم.»

سورهٔ زمر ۵۳

که به قول قرطبی (۱۳) «و قال علی بن ابی طالب: ما فی القرآن آیة اوسع من هذه الایة» شمول و گستردگی این ایه به حدی است که امام علی علیه السلام گفته است: در تمام قران آیه‌ای، وسیع تر (از لحاظ شمول رحمت) از این آیه، نیست، زیرا چنانچه به کلمات موجود دراین آیه بدقت بنگریم، به اعجاز کلمات پی خواهیم برد بویژه که در بخش پایانی قرآن گفته است: «ان الله یغفرالذنوب جمیعا» و جمله را با حرف تأکید «انّ» آغاز کرده و سپس کلمهٔ «الذنوب» که جمع مُحلّیٰ به الف و لام آمده است و افادهٔ عموم می کند و آن گاه کلمهٔ «جمعیا» هم به عنوان تأکید آمده و در پایان هم دو کلمهٔ «غفور» و «رحیم» که از اوصاف امید بخش است آورده شده، بنابراین جایی برای یأس و نا امیدی نخواهد بود (۱۴).

اقبال، فرمان خدایی را دربارهٔ فراگرفتن دانش و خواندن و نوشتن که خدا، در قرآن مجید نیز بدان دستور داده، چنین در شعر گنجانده است:

حرف «اقرا» حق به ما تعلیم کرد

رزق خویش از دست ما تقسیم کرد

که اشارتی است به اینکه خدای بزرگ به ما مسلمانان فرمان داده که بخوانیم و بیاموزیم و دانش فرا گیریم ولی او، علم رسمی، که آفل است و غروب می کند و از ذوق و عشق عاری است، نمی پسندد.

سوز عشق از دانش حاضر مجوی

کیف حق از جام این کافر مجوی

که خواسته است بگوید: علوم مادی حال و ذوق و عشق نمی‌آموزد.

مثنوی اسرار خودی / ۶۵

اقبال برآنست که این علم، بیماریهای ظاهری را درمان می کند و از علاج دردهای باطنی و معنوی ناتوان است، اینست که توصیه می کند که مسلمانها باید علوم و سنن خود را احیاء کنند.

آتشی افروز از خاشاک خویش

شعله‌ای تعمیرکن از خاک خویش

علم مسلم کامل از سوز دل است

معنی اسلام، ترک آفل است

چون زبند آفل ابراهیم رست

در میان شعله‌ها نیکو نشست

مثنوی اسرار خودی /۶۴

که اشارتی است به آیهٔ:

فلما جن علیه اللیل و رآی کوکباً قال هذا ربی فلما افل قال لااحب الآفلین

سورهٔ انعام / ۷۶

که ابراهیم در مخاصمهٔ با بت پرستان گفت: من آنچه که آفل باشد و غروب کند، دوست ندارم و خدای یکتا را می‌پرستم که باقی ماست و آن را شایستهٔ عبودیت و ربوبیت می‌دانم که همیشگی است.

و چه زیبا سروده است اقبال انجا که گفته است:

تا رک آفل براهیم خلیل

انبیاء را نقش پای او دلیل

که مصراع نخست، اشارتی است به بخش پایانی آیهٔ ۷۶ سورهٔ انعام «... فلما افل قال لاآحب الآفلین» و مصراع دوم، اشارتی است به آیهٔ ۹۷ سورهٔ آل عمران که خدا گفته است: «فیه آیات بینات مقام ابراهیم...» یعنی: در ان خانه نشانه‌ها و آیات ربوبیت هویداست و جایگاه ابراهیم است «ومن دخله کان آمناً» و هر که به ان، درآید، ایمن باشد. این خانه، نخستین خانهٔ توحید است و نخستین جایگاهی است که برای پرستش خدا ساخته شده و برای انان که به آن خانه، پناه برند، امنیت است، خانه‌ای است پربرکت.

اقبال، فرمان خدایی را به ابراهیم و اسمعیل که خانهٔ کعبه باید براساس تقوا و طهارت بنا شود، چنین بیان کرده است:

جوی اشک از چشم بی خوابش چکید

تا پیام «طهرا بیتی» شنید

مثنوی رموز بی خودی / ۱۰۱

مصراع دوم بیت، اشارتی است به آیهٔ:

«... و عهدنا الی ابراهیم و اسمعیل ان طهّرا بیتی للطائفین و العاکفین والرکّع السجود»

سورهٔ بقره / ۱۲۵

و دستور خدایی اینست که خانهٔ کعبه براساس تقوا و طهارت باید بنا شود و در واقع، اضافهٔ بیت به «الله» جنبهٔ سمبلیک دارد تا اشارتی باشد به اینکه ذات مقدس خدایی، در این مکان، حاضر وناظر است و «بیت الله» خانه کسی نیست، خانه هیچ یک ازانسانها نیست، به کشور خاصی تعلق ندارد، از آن دولت مخصوصی نیست، کسی جز خدا مالک آن نمی باشد متعلق به همه مسلمانان است، همه مردم درآن خانه، حق دارند، و کسی نمی تواند، دیگری را مانع شود (۱۶)

این نکته نیز گفتنی است که ضرورت شعری، اقبال را برآن داشته که درمصراع نخستین فعل را مفرد بیاورد «جوی اشک ازچشم بی خوابش چکید» درصورتی که متن پیام به صیغهٔ مثنی می باشد و «... طهرابیتی...» است.

البته باید دانست که این خطاب و پیام درآیه:

«... وطهر بیتی للطائفین والقائمین والرکع السجود»

سوره حج /۲۷

به صورت مفرد آمده؛ زیرا مورد خطاب، ابراهیم است و اسماعیل، عنوان تبعی دارد و درواقع عمل تطهیر به عهده ابراهیم علیه السلام است و اسماعیل، یاری دهنده اوست (۱۷)

اقبال، آیه «واذقال ربک للملائکة انی جاعل فی الارض خلیفه....»

سوره بقره /۳۰

را چنین درشعر گنجانده وگفته است:

تاخدای کعبه بنوازد ترا

شرح انی جاعل سازد ترا

مثنوی اسرار خودی /۲۵

که انسان سرپرست زمین می شود و خلافت آن را به عهده می گیرد و این منصب بس بزرگ به انسان عطا می شود و آدمی تامقام خلیفة اللهی بالا می رود.

اقبال کلمه «امانت» را درآیه:

«انا عرضنا الامانة علی السموات والارض والجبال فابین ان یحملنها و اشفقن منها و حملها الانسان انه کان ظلوما جهولا»

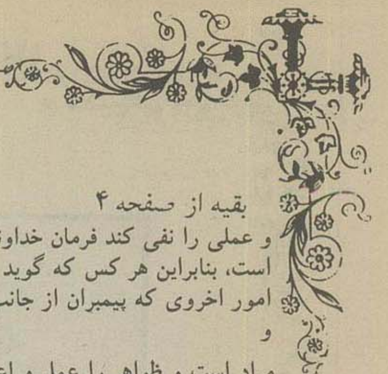
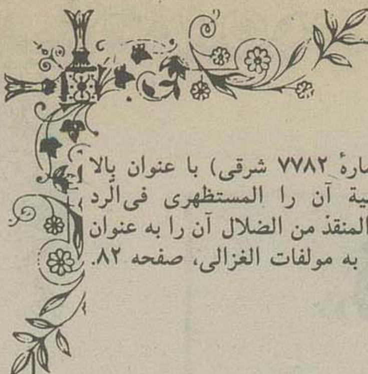
سوره احزاب /۷۲

«قرآن مجید» دانسته وگفته است که قرآن باآن عظمت درسینه اطفال ماجای می گیرد

آن که دوش کوه بارش برنتافت

سطوت اوزهره گردون شکافت

بقیه درصفحه ۱۲

فضائح الباطنیهٔ غزالی و دامغ الباطل علی بن الولید

بقیه از صفحه ۴
و عملی را نفی کند فرمان خداوند را که اخذ از رسول باشد نفی کرده است، بنابراین هر کس که گوید ظواهر و اوامر شرعیه و حشر و نشر و امور اخروی که پیمبران از جانب خداوند خبر داده‌اند رمز و مثل است و بـواطـن مراد است و ظواهر را عمل و اعتقاد واجب نیست،او کتب آسمانی و انبیا و مرسلین راتکذیب کرده است و با این عقیده ازاسلام خارج وخون او حلال و سزاوار و مجازات و مستوجب عذاب الیم درمرجع و مال است و ما خود را از این عقیده مبرّا و برکنار می‌دانیم.

واما اگر کسی قائل باشد باینکه دین خدا را ظاهری و باطنی است و ظاهر همان اعمال محسوس و مُشاهَدی که درِ شرایع شریفه واجب است و پیغمبرانِ آن را از جانب خداوند برای بشر آورده اند و باطن عبارت است از معرفتِ آن اعمال و علم بآنچه که برای فاعل آن ثواب دائم و برای تارك آن عقاب ملازم ببار می آورد و علم به حقیقت توحید و وعد و عید خداوند و مانند این معارف که با ادلّه و براهین از سوی ائمه هداة میامین مستفاد می شود دراین صورت اوامر ظاهری واعمال واجب شرعی مورد عمل قرار می گیرد و معانی باطنی حقیقی آن با تعلم و استفاده از هادیان برمعارف مورد علم و اطلاع واقع می شود، و مراد ما از ظاهر وباطن همین است و هرکس قیام بهردو عبادت علمی و عملی کند به حکمتی دست می یابد که خداوند آن رابا کتاب خود مقرون ساخته و به خیر فراوانی می رسد که خداوند فرموده: «ومن یؤت الحکمة فقد اُوتِیَ خیراً کثیرا» (۲۶) مسلّم است که ما برقائل و معتقد این رای اعتراضی نداریم زیرا او میان عمل و علم جمع کرده و برکسانی که خداوند رابرحرفی ظاهر مجرد بدون معنی و باطن عبادت می کنند مانند حشویه عوام و اهل تقلیدی که اضل من الانعام هستند و همچنین برکسانی که بباطن گرویده و ظاهر راکنار افکنده[۲۷] مانند غلات ملاعین که مارق از اسلام اند برتری دارد و ما این دوگروه یعنی قائل به ظاهر فقط یا باطن فقط را هالك و درزشت ترین وادی ضلال سالك می‌دانیم و اینان هستند که خداوند دربارهٔ آنان فرموده: «الم ترالی الذین اوتوانصیبا من الکتاب.

علی بن الولید باستناد این آیه چنین اظهارمی دارد که ائمه هدات که قرناء کتاب و راسخون درعلم و عالم به معانی تاویلیّه و لُباب قرآن اند؛ بما خبر داده‌اند که این آیهٔ شریفه حال دو گروه را بیان می‌دارد یکی آنکه با ظاهر مجرد شریعت به خداوند نزدیك شده تاویل و معانی باطنی را منکر شده اند و دیگری آنکه بباطن گرویده و چنین پنداشته که اگر معانی اعمال شرعی و ظرفی از حکمت تاویلی را بدانند واجب است اعمال و احکام ظاهر تنزیل را بکنار افکنند؛این دو گروه کسانی اند که نصیبی از کتاب بآنان داده شده یعنی نصیبی را پذیرفته و از پذیرفتن نصیب دیگر خودداری کرده اند و خداوند بزرگ دربارهٔ اینان فرموده:

«ویقولون نؤمن ببعض ونکفر ببعض»(۲۸) و چون هیچکدام کتاب کامل رانپذیرفته و به بعض اکتفاکرده اند مخالفت فرمان خدارا کرده و در درکات اسفل عذاب فرود می‌آیند. (۲۹)

دراینجا سخن خودرا بنا به مقتضیات حال و مقام ختم می، کنیم و چنین نتیجه می گیریم که هدف ازاین گفتار این بوده که اولا یکی از مهمترین کتابهای غزالی که معرف نیروی جدل اوست معرفی شود وسابقهٔ ردونقض براعتقادات اسماعیلیه باطنی که درزمان غزالی باوج خودرسیده بود بیان گردد و نیز نشان داده شود که عالمان وداعیان اسماعیلی دربرابر حملات شدید علمای اهل سنت خاموش ننشسته بلکه با استوارترین صورت و با بهترین روش جدلی از خود دفاع کرده‌اند و بالاخره همهٔ مشاجرات و منازعات دو طرف نشان دهنده اینست که علم و تمدن در آن روزگار چنان گسترش داشته و دامنه اندیشه و تفکر چنان وسیع بوده که دانشمندان بدین گونه درجریان مناقضات علمی و عقیدتی قرار می گرفته اند و گردآوری همین مناقضات و شکوك وایرادات دانشمندان اسلامی فصل مهمی از تاریخ اندیشه و تفکر دراسلام راتشکیل میدهد.

امیداست که این گفتار کوتاه برای علاقه مندان باین بخش از تاریخ اندیشه و عقائد اسلامی مفیدبوده باشد. والسلام علیکم و رحمة الله وبرکاته.

پانویس ها:

۱ـ عبدالرحمن بدوی، مقدمهٔ فضائح‌الباطنیه، صفحه‌های الف و ب

۲ـ برای آگاهی از این کتاب‌ها و نسخ آنها رجوع شود به مولفات الغزالی تالیف عبدالرحمن بدوی (کویت ۱۹۷۷ چاپ دوم) صفحه‌های ۸۶ (قواصم‌الباطنیه) ۱۵۸ (الدرج المرقوم)، ۸۵ (حجةالحق)، ۱۳۲ (جواب المسائل الاربع)، ۱۶۰ (قسطاس المستقیم)، ۲۰۲ (المنقذ من الضلال).

۳ـ این کتاب درسال ۱۳۸۲ هجری قمری درقاهره بوسیلهٔ وزارةالثقافة والارشاد القومی برای نخستین بار چاپ شده وپس ازآن‌فقراتی که یك سوم کتاب را شامل می‌شد درسال ۱۹۱۶ میلادی بوسیله گلدزیهر بامقدمه‌ای دربارهٔ تالیف و سوابق کتاب و همچنین تحلیل مطالب آن بوسیله مطبعه بریل درلیدن ازبلاد هلند بطبع رسیده بود.

۴ـ درنسخه خطی موزهٔ بریتانیا (شمارهٔ ۷۷۸۲ شرقی) با عنوان بالا آمده ولی سبکی درطبقات الشافعیة آن را المستظهری فی‌الرد علی‌الباطنیه خوانده و غزالی خود در المنقذ من الضلال آن را به عنوان المستظهری آورده است. رجوع شود به مولفات الغزالی، صفحه ۸۲.

۵ـ فضائح الباطنیه، ص ۴

۶ـ فضائح الباطنیه، ص ۳

۷ـ فضائح الباطنیه، ص ۶

۸ـ فضائح الباطنیه، ص ۶

۹ـ این کتاب درسال ۱۹۸۲ میلادی بوسیله دکتر مصطفی غالب تصحیح و در دومجلد در موسسة عزالدین للطباعة والنشر بیروت چاپ و منتشر شده است.

۱۰ـ اسماعیل پون والا در کتاب‌شناسی اسماعیلیه (دانشگاه کالیفرنیا ۱۹۷۷ م)، بیست وپنج کتاب و رساله از علی‌بن الولید نقل کرده است.

۱۱ـ دامغ الباطل، ج۱، ص ۳۴

۱۲ـ ابن رشد، فصل المقال وتقریر مابین الشریعة والحکمة من الاتصال (بیروت دارالمشرق ۱۹۶۸)، ص ۴۸.

۱۳ـ دامغ الباطل، ص ۳۵.

۱۴ـ سورهٔ انبیا ۷۳/۲۱.

۱۵ـ سورهٔ القصص ۴۱/۲۸

۱۶ـ عبدالجلیل قزوینی رازی، مثالب‌النواصب فی‌النقض علی بعض فضائح الروافض، (تهران ۱۳۳۸ هجری شمسی)، ص ۷۰.

۱۷ـ مشکاةالانوار الهادمه درسال ۱۹۷۲ میلادی درقاهره بوسیله دارالفکر الحدیث للطباعة والنشر چاپ و منتشر شده و محمد السید جلیند درمقدمه کتاب سی وهشت اثر از یحیی‌بن حمزه یاد می کند که نوزدهمین آنها الافحام است که دربرابر آن آمده، «طبع اخیرا».

۱۸ـ کتاب قواعد عقائد آل محمد درسال ۱۹۳۸ باهتمام ر. شتروتمان در مطبعة الدولة استانبول چاپ شده و در سال ۱۹۵۰ باهتمام محمد زاهدبن الحسن الکوثری بوسیله مکتب نشر الثقافة الاسلامیة درقاهره بطبع رسیده است.

۱۹ـ فضائح الباطنیه، ص ۵۶

۲۰ـ فضائح الباطنیة، ص ۵۷

۲۱ـ فضائح الباطنیة، ص ۵۹

۲۲ـ فضائح الباطنیة، ص ۶۰

۲۳ـ سورهٔ آل عمران ۱۸۷/۳

۲۴ـ فضائح الباطنیه، ص ۶۴

۲۵ـ سورهٔ الحشر ۵۹/۷

۲۶ـسورهٔ البقرة ۲۶۹/۲.

۲۷ـ سورهٔ آل عمران ۲۳/۳

۲۸ـ سورهٔ النساء ۱۵۰/۴

۲۹ـدامغ الباطل، ج ۱ صفحه‌های ۲۱۲ـ۲۰۸ (نقل باختصار).

«قرآن واقبال»

بقیه از صفحه ۱۱

بنگر آن سرمایه آمال ما
گنجداندرسینهٔ اطفال ما

مثنوی رموز بی خودی /۱۱۶

به قول شیخ طبرسی (۱۸)، در معنای «امانت» میان مفسران اختلاف است:

«فقیل هی ماامرالله به من طاعته ونهی عنه من معصیته... وقیل هی الاحکام و الفرائض التی اوجبها الله تعالی علی العباد... و هذان القولان متقاربان....»

پیرامون کلمه «امانت» مفسرانِ سخن بسیار گفته اند ولی بادقت و تامل واز روی قرائن وکلمات موجود درایه، باید بیندیشیم تا دریابیم که معنای صحیح «امانت» چیست؟

و باید دید که آدمی چه دارد؟ که آسمانها و زمین وکوهها فاقد آن هستند، درواقع این امانت الهی، همان تعهد وقبول مسؤولیت است.(۱۹) باداشتن تعهد و قبول مسؤولیت کردن و دارای استعداد فوق العاده بودن است که ادمی می تواند مصداق اَتَمّ «خلیفة اللهی» بشود و می تواند باکسب معرفت وتهذیب روح و پرورش روان به اوج کمالات برسد.

و درجای دیگر به ایه مورد بحث، اشاره کرده و گوهرگرانبهای انسانیت را از دو عالم بهتر وبالاتر دانسته وگفته است:

ای زاداب امانت بی خبر
از دوعالم خویش را بهتر شمر

مثنوی اسرار خودی/۵۰

اقبال، آن جا که می خواهد، انفاق درراه خدا را بستاید و مضمون ایهٔ: «لن تنالوا البرّ حتی تنفقوا مماتحبون...»

سورهٔ آل عمران /۹۲

را درشعر بگنجاند، چنین نغمه سر می‌دهد:

دل ز «حتی تنفقوا» محکم کند
زرفزاید الفت زر کم کند

مثنوی اسرار خودی /۴۳

وشعر پیش از آن، چنین است:

حب دولت را فنا سازد زکوة
هم مساوات آشنا سازد زکوة

کلمهٔ «بر» که معنای وسیعی دارد و به تمام نیکی‌ها اعم از ایمان و اعمال پاک، اطلاق می شود، وقتی ادمی بدان می رسد و نیکوکار خواهد بود که از اموال مورد علاقه اش، درراه خدا، انفاق کند و این خود یک اصل اقتصادی است

برای نماز، اقبال چنین نغمه سرداده است:

لااله باشد صدف گوهر نماز
قلب مسلم را حج اکبر نماز

درکف مسلم مثال خنجر است
قاتل فحشاء وبغی و منکر است

که اشارتی است به آیهٔ:

«اتل ما اوحی الیک من الکتاب و اقم الصلوة ان الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر ولَذِکرُ الله اکبر...»

سورهٔ عنکبوت /۴۵

دربخش نخستین، قرآن مجید، دستور داده که بخوان این ایات را؛ زیرا همه چیز درانها هست، سپس قران، دستور اقامهٔ نماز را داده است؛ زیرا نماز است که ادمی را از زشتیها و منکرات باز می‌داردو نماز است که درادمی اعتقاد به مبداء و معاد به وجود می اورد و تکبیرة الاحرام نماز یعنی «الله اکبر» است که نمازگزار می گوید و خدا را برتر و بالاتر از هرچیز می شمارد وبه یادنعمتهای خدا می گوید: «الحمدلله رب العالمین» وسپاس نعمتهای خدا می گوید و بعد خدا را به صفت رحمانیت و رحیمیت می ستاید و سرانجام فقط و فقط از خدا یاری می‌جوید و از او می خواهدکه صراط مستقیم را به او بنمایاند. نماز علاوه براینکه ادمی را از فحشاء و منکر، باز می‌دارد؛ انسان را به یاد خدا نیز می اندازد و روی همین اصل است که دربخش پایانی ایه گفته شده: «ولذکرالله اکبر» یاد خدا مایهٔ ارامش دلهاست و یاد خدا، بالاتر از هرچیزی است.

اقبال، درپایان مثنوی اسرار خودی، از خدا می‌خواهد که مسلمانان خودشناس شوند و شخصیت خود را بشناسند، شخصیتی که به انان ابرو وعظمت می بخشد و نیز دعا می کند که درمسلمانان، فداکاری به وجود اید و میان انان وحدت ایجاد گردد و قطع نظر از اقلیم و نژاد و وطن و رنگ و زبان با یکدیگر متحد شوند و سرانجام سخن را با دعای بیداری مسلمانان و نجات ایشان پایان می‌دهد و از خدا می طلبد که گردنکشان و زورگویان منکوب و مقهور گردند.

ایتی بنماز ایات مبین
تاشود اعناق اعدا خاضعین

کلیات اشعار اقبال، چاپ احمد سروش، انتشارات سنائی ص /۵۲

که این خود اشارتی است به ایهٔ:

ان نشاننزل علیهم من السماء ایة فظلت اعناقهم لهاخاضعین

سورهٔ شعراء /۴

منظور از خضوع گردنها، خضوع صاحبان انهاست و یا می توان گفت منظور از «اعناق» [۲۰] رؤسا و سران أنها می باشد.

یادداشتها و مشخصات منابع و مآخذ

(۱) پیش از اقبال، فکر وحدت اسلامی را، سیدجمال الدین طرح کرده بود، لیکن اقبال این اندیشه را دنبال کرد و آن را در قالبی تازه ریخت و بدان صورتی مرتب داد.

(۲) درکلمه «اعتصموا» که ریشهٔ آن، عصمت است نکته‌ای بس لطیف وجود دارد یعنی قران می‌خواهد بگوید؛ اساس این «اعتصام» به وسیلهٔ «حبل الله» که همان شریعت الهی، همان کتاب آسمانی است، فراهم می گردد رجوع کنید به مأخذ سابق ج ۲ ص ۲۵

(۳) رک: شیخ محمد عبده، تفسیرالمنار، فراهم آورنده: السید محمد رشید رضا، چاپ دوم افست دارالمعرفة، بیروت، فقط ۱۲ جزء قرآن در ۱۲ جلد ج ۴ ص ۲۰

(۴) رک: سید قطب، فی ظلال القران، الطبعةالخامسة ۱۳۸۶ هـ ـ ۱۹۶۷ م بیروت دار احیاء التراث العربی در ۸ مجلد ج ۲ ص ۲۶

(۵) برای آگاهی بیشتر رجوع شود به: مجتبی مینوی، اقبال لاهوری، شاعر پارسیگوی پاکستان، از انتشارات مجله یغما، طهران، دی ماه ۱۳۲۷ ص ۴ ضمیمهٔ یغما

(۶) برای آگاهی بیشتر دراین باره رجوع شود به: دکتر محمد حسین مشایخ فریدنی، اسرار خودی و رموز بی خودی، مقدمه صفحات هشتاد و پنجاه ـ نود، انتشارات بنیاد فرهنگ ایران.

(۷) برای آگاهی بیشتر رجوع شود به: سید غلامرضا سعیدی، اقبال شناسی، از انتشارات بعثت ص ۹۲

(۸) رک: محمد جواد مغنیه، تفسیرالکاشف، چاپ بیروت در ۷ جلد، الطبعة الثانیة ۱۹۷۸ م ج ۲ ص ۱۲۲ و ۱۲۳

(۹) رک: ابوالقاسم جارالله محمودبن عمرزمخشری، الکشاف عن حقائق التنزیل و عیون الاتاویل فی وجوه التاویل، بیروت، دارالمعرفة ج ۳ ص ۲۶۴

(۱۰) رک: محمد بن یوسف الشهیربابی حیان الاندلسی، تفسیر بحرالمحیط، الطبعةالثانیة ۱۴۰۳ هـ ـ ۱۹۸۳ م، دارالفکر، الجزء السابع ص ۲۳۶

(۱۱) ـ درقرآن مجید ایات ۲۶۲/ بقره و ۲۷۴ و ۲۷۷ بقره و آیهٔ ۱۷۰/ آل عمران و آیهٔ ۶۹/ مائده و ۴۸/ انعام و ۳۵/ اعراف به جملهٔ «ولاخوف علیهم و لاهم یحزنون» ختم می شود.

(۱۲) رک: تفسیر نمونه، زیرنظر استاد ناصر مکارم شیرازی، از انتشارات دارالکتب الاسلامیة ج ۱۴ ص ۱۸۱

(۱۳) رک: ابوعبدالله محمدبن احمد انصاری قرطبی، الجامع لاحکام القرآن، مصر، وزارةالثقافة ۱۳۸۷ هـ ـ ۱۹۶۷ م ۲۰ جلد در ۱۰ مجلد، الجزء الخامس ص ۲۶۹

(۱۴) برای آگاهی بیشتر از بلاغت آیهٔ مزبور، رجوع شود به: تفسیر بحرالمحیط ج ۷ ص ۴۳۴

(۱۵) اشارتی است به آیهٔ: «ان اول بیت وضع للناس للذی ببکة مبارکا و هدی للعالمین»

سورهٔ آل عمران /۹۶

(۱۶) رک: تفسیرالمنار ج ۱ ص ۴۶۰ ـ ۴۶۳

(۱۷) ـ رک: محمد هادی فخرالمحققین، نکته‌هایی از قرآن مجید، شیراز، چاپ مصطفوی ص ۴۶۲

۱۸ـ رک: الشیخ ابی علی الفضل بن الحسن الطبرسی، مجمع البیان فی تفسیرالقران، تصحیح و تعلیق از: سید هاشم رسولی محلاتی، مکتبةالعلمیة الاسلامیة، طهران ج ۴ ص ۳۷۳

۱۹ـ برای آگاهی بیشتر دربارهٔ «امانت» می توان به مآخذ زیر مراجعه کرد:

الف ـ فی ظلال القران ج ۶ ص ۶۱۸

ب ـ شیخ اسماعیل حقی بروسوی، تفسیر روح البیان، بیروت، دارالفکر ج ۷ ص ۲۴۹ ـ ۲۵۲

۲۰ـ اعناق، جمع عنق است و به معنای گردن، از باب ذکر جزء وارادهٔ کل و منظور خود انسان می باشد.

«مضامین قطعه در دیوان انوری»

نوشته: دکتر حسین خالقی راد

گرچه انوری از قصیده سرایان بنام و برجسته زبان فارسی است، ولی بی تردید باید وی را یکی از بزرگترین قطعه سرایان ایران نیز دانست. زیرا هم قطعه های فراوانی ازو بجای مانده و هم درسرودن آنها مهارت و استادی خود را نمایانده است.

انوری اهل دهستان ابیورد خراسان بوده درقرن ششم می زیسته و ابتدا «خاوری» تخلص میکرده است.

ویژگیهای مهم شعر انوری

۱ـ مداحی و ستایشگری ـ درشعر انوری بیش از هرچیز با مدح و ستایشگری برخورد می کنیم و این ویژگی شعر او بیشتر مربوط می شود به طبع شادی طلب و خوشگذران او. مجدالدین همگر درمورد ستایشگری او میگوید:

شعر «ظهیر» اگرچه سرآمد زجنس نظم
با طرز «انوری» نزند لاف همسری
براوج مشتری برسد تیر نظم او
خاصه گه ثناگری و مدح گستری

استاد مدرس رضوی درمقدمهٔ مجلد دوم دیوان انوری نام شصت و شش تن از ممدوحان او را اورده است که تنها همین عدد نمایانگر خوبی است برای میزان و مقدار وابستگی و ستایشگری این شاعر.

از معروفترین فرمانروایان مورد ستایش انوری ـ سلطان سنجر، ملکشاه، اتسنر خوارزمشاه، سلیمانشاه، و ترکان خاتون را می توان نام برد.

۲ـ توجه به باده وساده ـ این ویژگی نیزارتباط مستقیمی باطبع عشرت طلب و خوشگذران انوری دارد. در اکثر قصاید و غزلیات و مقطعات انوری توجه به باده و ساده و راحت طلبی و خوشگذرانی دیده می شود. (۱)

۳ـ شیوه تخاطب (پرسش و پاسخ) ـ درشعر شاعران پیش از انوری به ندرت به این شیوه برخورد می کنیم. انوری نه تنها دربسیاری از قطعه های خود شیوهٔ تخاطب و محاوره را بکار برده، بلکه برای اینکه سخن او دلنشین تر گردد این شیوه را در قالب داستان نیز گنجانده است که هم گیراتر باشد و هم طبیعی تر.

۴ـ هجویه ـ از امتیازات دیگر شعر انوری مذمت و هجو است. خصوصاً درمقطعات. افراد متعددی را به انحاء گوناگون هجو کرده است حتی درمورد برخی از انان از کلمات رکیک نیز استفاده نموده است.

۵ـ تسلط برعلوم و معارف ـ بی تردید یکی از عوامل موفقیت بسیاری از شاعران از جمله انوری تسلط برعلوم و معارف زمان است. انوری از دانشهای متداول زمان خویش آگاهی بسیاری داشته وبرانها مسلط بوده است.همین نکته درآثار او اثر گذاشته وباعث شده است که فهم برخی از ابیات و اصطلاحات و لغاتی که بکار برده است مشکل گردد. به همین جهت از زمانهای قدیم شرحهایی بر دیوان او نوشته‌اند. از جمله شرح محمدبن داودشادی‌ابادی و شرح ابوالحسن فراهانی و شرح جدید و دقیق استاد عالیقدر دکتر سید جعفر شهیدی که اخیراً منتشر شده است.

دراین مقاله ما میخواهیم فقط به بررسی یک قسمت از دیوان انوری بپردازیم و آن مقطعات اوست. انوری دردیوانش حدود پانصد قطعه دارد. این قطعه ها مضامین گوناگونی دارند که مهمترین انها عبارتند از: مدح، هجو، خواهش، پند.

الف ـ مدح

همانگونه که دربالا اشاره شد،انوری شاعریست مداح و ستایشگر و دراین باره پارا از حد متعارف فراتر گذاشته و به افراط گراییده است، تا انجا که می توان گفت که اگر مدح و ستایش را از شعر او بگیریم، حجم دیوان او به یک سوم تقلیل پیدا خواهد کرد.

نکته جالب توجهی که درمقطعات وی بچشم می‌خورد اینستکه دربسیاری از موارد، مدحها و ستایش های انچنانی او را درکنار قطعه های پند امیزی می بینیم که مفهوم کاملاً متضاد با انها دارند! مثلا پس از قطعه معروف «ان شنیدستی که روزی زیرکی با ابلهی.....» که ظنر و هجو شدیدی نسبت به تمام شاهان دربردارد، و دران در و مروارید شاه را اشک طفلان می‌داند، بلافاصله این قطعه با عنوان «قطعه‌ای درمدح مجدالدین ابوطالب» به چشم میخورد:

انکه برسلطان گردون نور رایش غالبست
پادشاه آل یاسین مجددین بوطالبست
آسمان همت خداوندی که همچون آسمان
همتش برطول و عرض آفرینش غالبست
آنکه او تا درسرای آفرینش آمدست
تنگ عیشی از سرای آفرینش غایبست....
دی همی گفتم که از دیوان رای صائبش
افتاب و ماه را هرروز نوری راتبست
آسمان گفتا: چه می گویی؟ که گوید درجهان
پرتو نور نبوت را که رایی صائبست! (۲)

البته در دیوان مصحح استاد سعید نفیسی پس از آن قطعه پندآمیز ضد طاغوت، این قطعه دوبیتی آمده است:

قدر می‌خواست تاکار دوعالم
به یکبار از پی سلطان کند راست
چو او اندیشه برخواستن کرد
فلک گفتا: توبنشین، خواجه برخاست (۳)

همچنین پس از قطعه معروف دیگر او ـ « الوده منت کسان کم شو تایکشنبه درو‌ثاق تونانست....» بلافاصله این قصیده مدحیه را می بینیم:

«درمدح سعدالدین.....»

ای سعد سپهر دین کجایی؟
کاثار سعادتت نهانست
بازم ززمانه کم گرفتی
وین هم زکیادت زمانست... (۴)

حالا این «آثار سعادت» که نهانست چیست؟ و چرا سعدالدین او را کم گرفته است؟ خدا بهتر داند

اینک دونمونه دیگر از مدحیات او. درمدح موتمن سرخسی گوید:

رتبت و تمکین «صدر موتمن»
همچو قدر و همتش بی منتهاست
آفتابش درسخاوت مقتدیست
و آسمان را در کفایت مقتداست
طبع شد بیگانه با آزو نیاز
تا کفش با جودو بخشش آشناست... (۵)

نمونه دیگر

ای به همت برآفتابت دست
آسمان با علو قدر تو پست
بهتر از گوهر تو دست قضا
هیچ پیرایه برزمانه نبست
هیچ دل با تو بدنشد که فلک
آرزوهاش درجگر نشکست
هیچ سرآستان تو بنسود
که کله گوشه برسپهر نخست...
ابر عدل تو نایژه بگشاد
گرد تشویش از جهان بنشست.. (۶)

ب ـ هجو (هجا)

دیگر از مضامینی که در قطعه های انوری فراوان یافت می شود هجو یا نوعی تحقیر شوخی آمیز است. شاعر معمولاً دراین نوع شعربرنقطه ضعف فردی انگشت می گذارد و بهانه قرار میدهد برای مذمت و تحقیر و طرد او. درمقطعات انوری به بیش از چهل قطعه برمیخوریم که درانها افراد گوناگون را هجو کرده است. برخی از این هجویه ها رکیک و غیرقابل نقل است و برخی دیگر فقط طعن و طنز و لطیفه ای دربر دارد.

اینک چند نمونه از هجویه های او.

درمذمت و هجو یک معلم قرآن بدصدا و ناشایسته گوید:

دوش درخواب من پیمبر را
دیدمش کوزامت ازردست
گفتمش ای بزرگ چت بودست؟
طبع پاک تو از چه پژمردست؟
گفت، زین مُقرِیَک همی جوشم
رونق وحی ایزدی بردست
آنچه این مُقرِیَک همی خواند
جبرئیل آن به من نیاوردست (۷)

اطعام و بخشش یکی از خواجگان را اینچنین بیان میکنند ـ هجویست طنز امیز:

دی ازکسان خواجه بکردم یکی سئوال
گفتم به خوان خواجه نشینند چند کس؟
گفتا به خوان خواجه نشیند دوکس مدام
از مهتران فرشته و از کهتران مگس! (۸)

در هجو خواجه ای ممسک از آیه قرآن و اصطلاحات و لغات شرعی بهرد جسته است.

خوان خواجه کعبه است و نان او بیت الحرام
نیک بنگر تا به کعبه جز به رنج تن رسی؟
برنبشته برکنار نان او خطی سیاه
لم تکونوا بالغیه الا بشق الانفس (۹)

دروصف بخشش وصلهٔ امیری زفت و فرومایه چنین می سراید:

گراندک صلتی بخشد امیرت
ازوبستان کزو بسیار باشد
عطای او بود چون ختنه کردن
که اندر عمر خود یکبار باشد (۱۰)

طبیبی را که گویا ناوارد بوده یا اینکه نسبت به درمان او کوتاهی کرده است اینگونه مورد مذمت و هجو قرار می دهد:

مقبلی آنکه روز و شب ادبار
از سروریش او همی ریزد
دست برنبض هرکسی که نهاد
روح او از عروق بگریزد
هرکجا کونشست از پی طب
درزمان بانگ مرگ برخیزد
ملک الموت کوفته دارد
اندر آن دارویی که آمیزد! (۱۱)

مضامین قطعه در دیوان انوری

ج ـ خواهش (درخواست)

خواهش و درخواست در حد معمول و متعارف چیزی است معقول و متداول حتی از جانب شاعران و نویسندگان،اما خواهش ها و تقاضاهای شاعر مورد بحث ما ـ انوری ـ چنین نیست. زیرا اولاً خواهشها و درخواستهای او فراوان و بیش از حد معقول است. ثانیا این خواهشها اکثرا چیزهای سخیف و کم ارزش هستند و درخواست آنها با روح ازادمنشی و استغناء انسان مغایرت و منافات دارند.

انوری حدود پانصد قطعه دارد که نزدیک به نیمی از آنها مربوط است به خواهشها و درخواستهای او و در آنها چیزهای کم ارزش و استحقار آمیزی خواسته است از قبیل خربزه، سکنجبین، یخ، یک جفت موزه (کفش)، پنبه، کاغذ، مرکب، پول گرمابه، هیزم، سرکه، جو، ارزن!

اگر اینگونه تقاضاها در جائی جدا از دیگر مقطعات انوری گرد آید، انسان با خواندن آنها گمان میکند با شاعری درمانده و نیازمند روبروست که حتی به نان شب هم محتاج است و دخل اوکفاف خرجش را نمی دهد. اما چه می شود کرد، در کنار اینگونه درخواستهای سخیف و پست، قطعه های ارزشمند و والایی بچشم میخورند که نه تنها نمی توان آنها رانادیده گرفت، بلکه میتوان گفت خنثی کننده انها نیز هستند، و ما در بخش بعد نمونه های متعددی از آنها را خواهیم اورد.

به هر حال از جهتی می توان انوری را شاعری خواهشگر دانست. خواهشگری که همه چیز خواسته است به ویژه شراب! حدود پنجاه قطعه دارد که در آنها به بهانه های گوناگون از این و از ان طلب شراب و باده کرده است ما نمونه های این بخش از مقاله را با باده خواهی های انوری آغاز می کنیم. از خواجه‌ای اینگونه تقاضای شراب نموده است:

ای خواجه مبارک بر بندگان شفیق
فریاد رس که خون رهی ریخت جاثلیق (۱۲)
لختی زخون بچه تاکم (۱۳) فرست از آنک
هم بوی مشک دارد و هم گونه عقیق
تا ما بیاد خواجه دگر بار پر کنیم
از باده خون اکحل و قیفال و باسلیق (۱۴)

نمونه دیگر که هم در آن درخواست شراب می کند و هم روح مداحی و شاد خواری او را میرساند.

ایا دقیق نظر مهتری که گاه سخا
توانی ار بچکانی همی از آتش آب!
به پیش دست سخی تو از خجالت و شرم
بجای قطره باران عرق چکد زسحاب!
سه کس به زاویه‌ای در نشسته مخموریم
به یاد باده دوشینه هر سه مست و خراب
به ذروه فلک و ماه بر کشیده سرود
زچهره طرب و لهو برگرفته نقاب
امید ما پس از ایزد به جود تست که نیست
زساز مجلس ما هیچ جز کباب و رباب
مصاف عشرت ما بشکند زمانه اگر
تو نشکنی به تفضل خمار ما به شراب

باده خواهی های انوری را با قطعه‌ای که در آن از «خواجه اسفندیار»! شراب خواسته و او را از مارهای هجا ترسانده است پایان میدهیم. ضمنا در این قطعه نام چند تن از قهرمانان شاهنامه فردوسی التزام شده است:

خواجه اسفندیار می دانی
که به رنجم زچرخ روئین تن
من نه سهرابم و ولی با من
رستمی می کند مه بهمن
خرد زال را بپرسیدم
حالتم را چه حیلتست و چه فن؟
گفت افراسیاب وقت شوی
گر به دست آوری از آن دو سه من
باده‌ای چون دم سیاووشان
سرخ، نه تیره چون چه بیژن
گر فرستی تویی فریدونم
ور نه روزی نعوذ بالله من
همچو ضحاک ناگهان پیچم
مارهای هجات برگرد ن (۱۵)

اینک شواهدی از درخواستهای دیگر انوری

قبا از بزرگی خواسته

ای بر قد تو راست قبای سخا وجود
حرفیست در لباس مرا با تو گوش دار
در تن مراست کهنه قبائی که پاره‌اش
دارد زبخیه کاری ادریس یادگار
آدم به دست جود خودش پنبه کاشته
حوا به سعی دوک خودش رشته پود و تار
سوراخهای او کندم وام ریشخند
از هر طرف که پیش گروهی کنم گذار
لطفی نما که هست به راه قبای تو
سوراخها به هر طرفی چشم انتظار (۱۶)

از نجیب الدین کاتب سیاهی (مرکب) خواهد

اگر به رنج ندارد اجل نجیب الدین
ـ که هیچ رنج مبادش زعالم بدکیش ـ
به پاره‌ای سیهی بر سرم نهد منت
به شرط آنکه دگر دردسر نیارم بیش
به وقت خواندن این قطعه دانم این معنی
به گوشه دل او بگذرد که ای درویش،
دل من از سیهی داد ن تو سیر آمد
دل تو سیر نگشت از سپید کاری خویش (۱۷)

در طلب کاه گوید

دعا گو اسبکی دارد که هر روز
زبهر کاه تا شب می خروشد
غزل می گویم و دروی نگیرد
دو بیتی نیز کمتر می نیوشد
توقع دارد از اصطبل مخدوم
که او را کولواری کاه نوشد
وگر که نیست در اصطبل مخدوم
درین همسایه شخصی می فروشد (۱۸)

اخلاقیات و پند و اندرز

شگفت آور اینست که انوری با آنهمه درخواستهای حقیر و ناچیز و دریوزگی های آنچنانی، وقتی می خواهد درس اخلاق بدهد و پند و اندرز بیاموزد چنان داد سخن میدهد که گویی حکیمی است پارسا، نه ان شاعر پر تمنا. مقطعات پند آموز و اخلاقی انوری فراوان است و خود برچند نوع

بقیه درصفحه ۱۵

از: محمد جواد محبت

بیگانه اگر پای نهد خانه‌ی کس
بند تد بر او، به قهر و کین، راهِ نَفَس
دل، خانهٔ توست ای خدای دو جهان
در خانه فقط خانه خدا باید و بس

***

با دست نسیم، ابر رحمت، در کار...
شد چشم جوانه اندك اندك، بیدار...
بر صفحه‌ی کوه و دشت با جوهر سبز
یك حرف نوشته اند امروز: بهار...

***

از غیر خدای، چشم پوشی، مردی
در راه رضای او بکوشی، مردی
عشقت پیاله‌ای لبالب از درد
لاجرعه پیاله را بنوشی، مَردی

از: ایرج اصغری

وضوی خون

مردان خدا به خون وضو ساخته‌اند
باخون عَلَم عشق، برافراخته‌اند
دیدیم که چون صاعقه در سنگرها
برخیل سیه دلانِ شب تاخته‌اند

یک شعر کوتاه

از: تیمور گورگین

این روزگار نیست که دلسرد میکند،
دل را عبوس، صحبت نامرد میکند
دردی بجان خویش ندارم یقین، ولی
فکرم بجای جان و تنم درد میکند!

از: شیدا داوودزاده

«سروده‌ای به مناسبت تولد حضرت فاطمه علیهاسلام»

ای طاهرهٔ قرون و اعصار | ای واقف نکته‌های اسرار
ای مظهر عفت و عبادات | وی جلوهٔ پرشکوه ایثار
ای اسوهٔ مادر مسلمان | ای قدوهٔ مؤمنات بیدار
پروردهٔ مکتب رسالت | سرکرده‌ی رهروان هشیار
زد بوسه به دست نازنینت | آن پاکترین رسول دادار
ای جلوهٔ دولت خدایی | سرحلقهٔ دودمان اخیار
هر رنج و غمی که دردل آید | یادت ببرد زدل به یکبار
ما تشنه لبان سرو معنا | تو آیت چشمه سار انوار
تاریخ حیات باشکوهت | از دل ببرد تمام زنگار
ام الحسنین حیدری تو | سرمایهٔ خاندان اطهار
ذکرت به قلم چگونه گنجد | ذیل تو کجا و دستِ گفتار
دارند تمام خوشه چینان | از درگه تو امید سرشار؛
«شیدا» تو کجا و وصف زهرا | اندیشه نما و حد نگهدار

تعهّد در شعر اقبال

بقیه از صفحه ۳

هر معنی پیچیده در حرف نمی گنجد
یك لحظه به دل در شو شاید که تو دریابی
پیام مشرق(۳)

شاید تحت تأثیر بیان مولوی است که:
گرچه تفسیر زبان روشنگر است
لیك عشق با بیان روشنتر است
پرده بردارد برهنه گو که من
می نگنجم با صنم در پیرهن

چگونه علمی راهبر انسانها است و کدامین دانش رهگشای عزت و شایستهٔ نام حکمت است و آیا اینکه قرآن کریم «خیر کثیر» را در اندرون دانش و حکمت معرفی کرده و فرموده: و من یؤت الحکمة فقد اوتی خیراً کثیراً (۴) وبرکات وخیرات فراوان در دانش و حکمت قرارداده آیا می تواند علم گمراه امروزیان و بیگانگان از حق متعال باشد؟ دانشمند هرگاه بحق متعال دل بندد کارش پیغمبری است و هر گاه بیگانه از حق گردد پیشه اش کافری. علم بی سوز دل دستگاه شر و مایهٔ تاریکی بحر و بر است. علمی که بندهٔ واسیر شهوت باشد قوتش ابلیس را یاری و صحبتش آتش و ناری است و این مسلّم است که کشتن ابلیس کاری مشکل است چرا که او آرمیده در اعماق دل انسانها است، علم بی عشق جانان ره طاغوتیان دارد و علم با عشق، توأمان طریق لاهوتیان است...:

گفت حکمت را خدا علم کثیر
هر کجا این خیر را بینی بگیر
علم و حرف و صوت را شهپر دهد
پاکی گوهر به ناگوهر دهد
علم را بر اوج افلاك است ره
تا زچشم مهر برکند نگه
نسخهٔ او نسخهٔ تفسیر کل
بستهٔ تدبیر او تقدیر کل
دل اگر بندد بحق پیغمبری است
ور زحق بیگانه گردد کافری است
علم را بی سوز دل خوانی، شراست
نور او تاریکی بحر و بر است
سینهٔ افرنگ را ناری از اوست
لذت شبخون و بلغاری از اوست
قوتش ابلیس را یاری شود
نور، نار از صحبت ناری شود
کشتن ابلیس کاری مشکل است
زانکه او گم اندر اعماق دل است
خوشتر آن باشد مسلمانش کنی (۵)
کشتهٔ شمشیر قرانش کنی
علم بی عشق است از طاغوتیان
علم باعشق است از لاهوتیان

بی محبت علم و حکمت مرده‌ای
عقل تیری بر هدف ناخورده‌ای
کور را بیننده از دیدار کن
بولهب را حیدر کرار کن

این ابیات که از جاویدنامه اقبال نقل شد(۶) آیا رهنمودی مناسب برآنانکه جویای علم واقعی هستند نیست علمی که محبت خدا را دردل زنده کند و نور هدایت را درجان روشن و او را از تعلقات آزاد گرداند مطلوب اوست وگرنه از نوع علمی خواهد بود که بقول مولوی:

مکر و تلبیسی که او داند تنید
آن زحیوان دگر ناید پدید
جامه‌های زرکشی را بافتن
دُرها از قعردریا یافتن
خرده کاریهای علم هندسه
یانجوم و علم طب و فلسفه
کان تعلق باهمین و نیستش
ره بهفتم آسمان بر، نیستش
این همه علم بنای آخور است
که عماد بود گاو و اشتر است
علم راه حق و علم منزلش
صاحب دل داند آنرا بادلش...(۷)
(مثنوی مولوی دفتر چهارم)

اقبال لاهوری در یکی از اشعار خود خطاب به مبلغان اسلام بخصوص آنانکه در فرنگ سخن از مسلمانی و فرهنگ می گویند آنانرا از اینکه حدیث عشق براهل هوس می گویند می نکوهد و گوهر مسلمانی را که از عریانی چون آفتاب جهانگیر است در خور ضمیر تورانی نمی شناسد و سرمهٔ سلیمانی را بینایی بخش مورنفسانی، نمی داند و بعبارت دیگر همچون ناصرخسرو است که قیمتی دُرّ لفظِ دَری را درپای خوکان نمی ریخت و یا چون شاعر معاصر که گفت:

شهریارا مفشان گوهر لفظ علوی
کاین بهایم نه بهای زر وگوهر دانند

ویا فراتر از همه اینها بنا به آیت قرآنی که خطاب به پیغمبر می فرماید: ومااَنت بهادی العمی عن ضلالتهم(۸) چنین گفته است:

از پیام مشرق

زمانه باز برافروخت آتش نمرود
که آشکار شود جوهر مسلمانی
بیا که پرده زداغ جگر براندازیم
که آفتاب جهانگیر شد زعریانی!
هزار نکته زدی پیش دلبران فرنگ
گداختی صنمان را به علم برهانی
خبر زشهر سلیمی بده حجازی را
شرار شوق فشان در ضمیر تورانی
ره عراق و خراسان زن ای مقام شناس
به بزم اعجمیان تازه کن غزلخوانی

حدیث عشق به اهل هوس چه می گویی
به چشم مورمکش سرمهٔ سلیمانی(۹)
(پیام مشرق)

آهنگ دعا و مناجات با خدای رب الارباب نیز از کلام اقبال شنیدنی است او دریکی از مناجاتها از خداوند سوز و آهی خانه زاد، می خواهد که همانند نسیم سحری بی آلایش و پاك است و آرزو دارد انسانی باشد که در عین داشتن سکون گوهر، اضطراب و حرکت و پویایی امواج دریا داشته باشد و خاکش به نور نغمه داودی برافروزد و هرذرهٔ وجودش پروبال شرار و شرر پیدا کند...

(زبور عجم)

(نشأهٔ را اقبال نشه بکار برده)

یارب درون سینه دل باخبر بده
درباده نشه را نگرم آن نظر بده
این بنده را که با نفس دیگران نزیست
یك آه خانه زاد مثالِ سحر بده
سیلم مرا به جوی تُنُك مایه‌ای مپیچ
جولانگهی به وادی کوه و کمر بده
سازی اگر حریفِ یَم بیکران مرا
با اضطراب موج، سکون گهر بده
شاهین من به صید پلنگان گذاشتی
همت بلند و چنگلِ از این تیزتر بده
خاکم به نور نغمهٔ داود بر فروز
هرذرهٔ مرا پروبال شرر بده(۱۰)

مآخذ:

(۱) پیام مشرق. ص ۱۱۲ـ (تحت شماره: ۲۱۵ـ د در کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران).
(۲) خسرو وشیرین نظامی گنجوی، به کوشش وحید دستگردی، تهران، ابن سینا، چاپ دوم ۱۳۳۳ ص ۶ و۷.
(۳) پیام مشرق، ص ۱۵۶.
(۴) سوره بقره ۲/ آیه ۲۶۹
(۵) این تعهد فراخوانی به مسلمانی به تعبیر قرانی فرازین سخن است: و من احسن قولاً ممن دعا الی ا... و عمل صالحاً و قال انّنی من المسلمین ۳۳/ فصلت.
(۶) جاوید نامه (تحت شماره های: ۱۷۶د ـ و ۲۲۵د ـ کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.
(۷) مثنوی مولوی، دفترچهارم، کتابفروشی اسلامیه ص ۳۶۱.
(۸) سوره نمل/ ۸۱.
(۹) پیام مشرق، ص ۱۵۹.
(۱۰) زبورعجم ـ (تحت شماره های ۲۲۴ـ د ـ و ۲۰۱د ـ، کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران).

«مضامین قطعه در دیوان انوری»

بقیه از صفحه ۱۳

است. تعدادی از انها همچون کلمات قصار کوتاه و پر معنی است. یعنی دربردارنده یک نکتهٔ اخلاقی یاتربیتی یاپندآموز است.
اینها نمونه هایی از اینگونه قطعه های اوست که اغلب دو بیت دارند.

اعتقادی درست دار چنانک
اعتمادت بدان نباشد سست
بنده را بی شک از عذاب خدای
نرهاند جز اعتقاد درست (۱۹)

***

عاقلا از سرجهان بر خیز
که نه معشوقهٔ وفادار است
گیر کامروز برسر گنجی
پا نه فردات بر دم مار است؟! (۲۰)

***

خواهی که بهین کار جهان کار تو باشد
زین هر دو یکی کار کن از هرچه کنی بس
یا فایده ده آنچه بدانی دگری را
یا فایده گیر آنچه ندانی زدگر کس (۲۱)

***

چنان زندگانی کن ای نیک رای
به وقتی که اقبال دادت خدای
که خایند از بهرت انگشت دست
گرت بر زمین آمد انگشت پای (۲۲)

قطعهٔ اخیر یاد آور این بیت زیبای حافظ است:
دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای
فرشته ات به دو دست دعا نگهدارد

همچنین نزدیکست به مضمونی که در این بیت معروف «عرفی شیرازی» وجود دارد
چنان با نیک و بد خو کن که بعد از مردنت وعرفی
مسلمانت به زمزم شوید وهندو بسوزاند

نوعی دیگر از قطعه های اخلاقی و پند آموز انوری شبیه دسته اول هستند، با این تفاوت که طولانی تر و متنوع ترند و معمولا چند نکتهٔ اخلاقی در بر دارند. در این نوع، خواننده یا شنونده مستقیما مورد خطاب قرار می گیرد و به او پند و اندرز داده می شود. باید اعتراف کرد که در میان شاعران کمتر کسی توانسته است به خوبی او چنین مضامینی را در قالب قطعه بگنجاند. به نمونه های زیر بنگرید

در قناعت و آزادگی و.....

آلودهٔ منت کسان کم شو — تا یکشبه دروثاق تونانست
ای نفس به رستهٔ قناعت شو — کانجا همه چیز نیک ارزانست
تا بتوانی حذرکن از منت — کاین منت خلق کاهش جانست
در عالم تن چه می کنی هستی — چون مرجع تو به عالم جانست
شک نیست که هرکه چیزکی دارد — و آنرا بدهد طریق احسانست
لیکن چو کسی بود که نستاند — احسان آنست و سخت آسانست
چندانکه مروت است در دادن — در ناستدن هزار چندانست (۲۳)

در فضلیت عقل و تقوی

برترین مایه مرد را عقلست
بهترین پایه مرد را تقویست
برجمادات فضل آدمیان
هیچ بیرون ازین دو معنی نیست
چون ازین هردو مرد خالی ماند
آدمی و بهیمه هردو یکیست (۲۴)
کافران را که آدمی نسبند
نص بل هم اضل ازین معنیست (۲۵)

(ویژگیهای مردم هنرمند) (۲۶)

چهار چیزست آیین مردم هنری
که مردم هنری زین چهار نیست بری
یکی سخاوت طبعی چو دستگاه بود
به نیکنامی آنرا ببخشی و بخوری
دو دیگر آنکه دل دوستان نیازاری
که دوست آینه باشد چون اندرونگری
سه دیگر آنکه زبان را به گاه گفتن زشت
نگاهداری تا وقت عذر غم نخوری
چهارم آنکه کسی کو به جای تو بد کرد (۲۷)
چو عذر خواهد نام گناه او نبری (۲۸)

(رادی و راستی و کم آزاری)

عادت کن از جهان سه خصلت را
ای خواجه وقت مستی و هشیاری
زیرا رستگار بدان گردی
امید رستگاری اگر داری
با هیچکس نگشت خرد همره
کان هر سه را نکرد خریداری
در هیچ دین و کیش کسی نشنید
هرگز ازین سه مرتبه بیزاری
دانی که چیست آن بشنو از من
رادی و راستی و کم آزاری (۲۹)

سومین نوع از قطعه‌های اخلاقی انوری نوعی است که میتوان ان را «اخلاقی ـ مناظره‌ای» نامید. یعنی شاعر برای بیان نکته‌های اخلاقی یاپندآموز از روش مناظره و تخاطب استفاده میکند. بیشتر اینگونه قطعه ها در قالب داستان نیز هست. باید گفت که انوری در سرودن این نوع قطعه استعداد و ذوق فراوانی داشته است و از اینجهت او را جزو بزرگترین شاعران قطعه‌سرا برشمرده اند.

اینک نمونه‌هایی از قطعه های «اخلاقی ـ مناظره ای» او

موعظه ـ در رفع امل

نزد طبیب عقل مبارک قدم شدم
حال مزاج خویش بگفتم کماجرا
دل را چو از عفونت اخلاط آرزو
محموم (۳۰) دید و سرعت نبضم برآن گوا،
گفتا: بدن زفضله آمال ممتلی است
سوء المزاج حرص اثر کرده در قوا
بی شک بود مولد تب لرزهٔ نیاز
نامنهضم غذای امل بر سرغذا
ای دل به عون مسهل سقمونیای صبر
وقتست اگر به تنقیه کوشی زامتلا
مقصود ازین میانه اگر حقنهٔ دلست
اول قدم زاکل فضولست احتما (۳۱)

مناظره بوته کدو با درخت چنار

نشنیده ای که زیر چناری کدوبنی
برجست وبردوید براوبر به روزبیست؟
پرسید از چنار که تو چند روزه‌ای؟
گفتا چنار: عمر من افزونتر از دویست
گفتا: به بیست روز من از تو فزون شدم
این کاهلی بگوی که آخر زبهر چیست؟
گفتا چنار: نیست مرا با تو هیچ کار
کاکنون نه روز جنگ و نه هنگام داوریست
فردا که بر من و تو وزد باد مهرگان
آنگه شود پدید که نامردو مرد کیست (۳۲)

(پند و طنز)

دوستی در سمر کتابی داشت
یک دو صفحه به پیش من برخواند
که فلان شخص در فلان تاریخ
به یکی بیت بدره‌ای بفشاند
وان دگر پادشه به یک نکته
عالمی را فراز تخت نشاند
گفتم: ای دوست ترهاتست این
این سخن برزبان نشاید راند
آخر این قوم عادیان بودند
که خود از نسلشان کسی بنماند! (۳۳)

مناظرهٔ زیر که لحن تند و کوبنده ای نسبت به ستمگران و استثمارگران تاریخ دارد نمونهٔ خوب دیگری برای این نوع قطعه‌های انوری است. به احتمال قوی قطعه «اشک یتیم» پروین اعتصامی اقتباسی از همین قطعه است. (۳۴)

آن شنیدستی که روزی زیرکی باابلهی
گفت: کاین والی شهر ما گدایی بی حیاست
گفت: چون باشد گدا آن کز کلاهش تکمه‌ای
صد چو ما را روزها بل سالها برگ و نواست
گفتش ای مسکین غلط اینک از اینجا کرده‌ای
آن همه برگ و نوا دانی که آنجا از کجاست؟
دُرّ و مرواریدِ طوقش اشک طفلان منست
لعل و یاقوت ستامش خون ایتام شماست
او که تا آب سبو پیوسته از ما خواسته است
گر بجوئی تا به مغز استخوانش زان ماست
خواستن (۳۵) کدیه است خواهی عشرخوان خواهی خراج
زانکه گر ده نام باشد یک حقیقت را رواست
چون گدایی چیز دیگر نیست جز خواهندگی
هر که خواهد گر سلیمانست و گرقارون گداست (۳۶)

مضمون و قافیه و ردیف قطعه «اشک یتیم» پروین با قطعهٔ فوق فرقی ندارد ببینید:

روزی گذشت پادشهی از گذرگهی
فریاد شوق بر سر هرکوی و بام خاست
پرسید زان میانه یکی کودک یتیم
کاین تابناک چیست که بر تاج پادشاست؟
آن یک جواب داد چه دانیم ما که چیست؟
پیداست آنقدر که متاعی گرانبهاست
نزدیک رفت پیرزنی گوژپشت و گفت:
این اشک دیدهٔ من و خون دل شماست
ما را به رخت و چوب شبانی فریفته است
این گرگ سالهاست که با گله آشناست
آن پارسا که ده خرد و ملک رهزن است
آن پادشا که مال رعیت خورد گداست
برقطرهٔ سرشک یتیمان نظاره کن
تا بنگری که روشنی گوهر از کجاست
«پروین» به کجروان سخن از راستی چه سود؟
کو آنچنان کسی که نرنجد زحرف راست؟

قطعه زیر که هم پندآموز است و هم طنزآمیز از نمونه‌های خوب شعر اخلاقی مناظره‌ای انوری است که حتی مورد توجه استاد سخن سعدی نیز قرار گرفته و آنرا دز گلستان گنجانده است. با همین قطعه به این بحث خاتمه میدهیم

روبهی می‌دوید از غم جان — روبه دیگرش بدید چنان
گفت: خیر است بازگوی خبر — گفت: خرگیر می کند سلطان
گفت: توخرنئی چه می‌ترسی؟ — گفت: آری ولیک آدمیان،
می‌ندانند و فرق می نکنند — خر و روباهشان بود یکسان
زان همی ترسم ای برادر من — که چو خر برنهندمان پالان
خر زروباه می‌بنشناسند — اینست کار خران و بی خبران (۳۷)

ترجمانی شیخ اجل ـ سعدی ـ چنین است:
«.... حکایت آن روباه مناسب حال تست که دیدندش گریزان و بی خویشتن وافتادن وخیزان، کسی گفتش چه آفتست که موجب چندین مخافتست؟

گفت: شنیده‌ام که شتر را به سخره می گیرند: گفت: ای سفیه شتر را با تو چه مناسبت است و ترا بدو چه مشابهت؟ گفت خاموش که اگر حسودان به غرض گویند که شتر است وگرفتارآیم، که راغم تخلیص من دارد؟ (۳۸)

(۱) ر.ک. به کتاب «باکاروان حله» ـ مقاله پیامبر شاعران از دکتر عبدالحسین زرین کوب.
(۲)ـ دیوان انوری، مصحح مدرس رضوی، ج ۲، ص ۵۲۸
(۳) دیوان انوری مصحح استاد سعید نفیسی، ص ۳۳۹
(۴) ـ دیوان انوری مصحح مدرس رضوی، ج ۲، ص ۵۵۴، و مصحح استاد سعید نفیسی این قطعه بیش از قطعه «آلوده....» در ص ۳۵۱ آمده است
(۵) ـ دیوان، ج ۲ ص ۵۲۷
(۶) ـ دیوان، ج ۲، ص ۵۴۹
(۷) ـ دیوان، ج ۲ ص ۵۳۴
(۸) ـ دیوان، ج ۲، ص ۶۵۷
(۹) ـ دیوان، ج ۲، ص ۷۴۴ ـ لم تکونوا... سورهٔ نحل، آیه ۷
(۱۰) ـ دیوان، ج ۲، ص ۶۰۵
(۱۱) ـ دیوان، ج ۲، ص ۶۰۴
(۱۲) ـ جاثلیق: حجام و خون گیر. به معنی قاضی و حاکم مسیحیان نیز هست (از لغتنامه) دراینجا این کلمه صنعت ایهام دارد.
(۱۳) ـ خون بچه تاک: استعاره و کنایه است از می و باده.
(۱۴) ـ اکحل: رگ تن. قیفال: رگ سر. باسلیق: رگ پشت پا. (مقدمه الادب)
(۱۵) ـ دیوان ـ ج ۲، ص ۷۰۴
(۱۶) ـ دیوان ـ ج ۲، ص ۶۴۸
(۱۷) ـ دیوان، ج ۲، ص ۶۶۱
(۱۸) دیوان، ج ۲، ص ۶۰۶
(۱۹) ـ دیوان، ج ۲، ص ۵۴۶
(۲۰) ـ دیوان، ج ۲، ص ۵۳۸
(۲۱) ـ دیوان، ج ۲، ص ۶۵۷
(۲۲) ـ دیوان، ج ۲، ص ۷۳۲
(۲۳) ـ دیوان، ج ۲، ص ۵۵۳
(۲۴) ـ بل هم اضل: بلکه گمراه‌ترند. ـ (قسمتی از آیه ۷۹ از سورهٔ اعراف)
(۲۵) ـ دیوان، ج ۲، ص ۵۶۸
(۲۶) ـ این عنوان از نگارنده است نه از متن
(۲۷) ـ به جای تو: در حق تو، در مورد تو
(۲۸) ـ دیوان، ج ۲، ص ۷۳۹
(۲۹) ـ دیوان، ج ۲، ص ۷۳۷
(۳۰) ـ محموم: تب دار
(۳۱) ـ احتماء: پرهیز کردن بیمار. ـ دیوان ـ ج ۲، ص ۵۱۲
(۳۲) ـ دیوان، ج ۲، ص ۵۶۵
(۳۳) ـ دیوان، ج ۲، ص ۶۱۸
(۳۴) ـ دیوان پروین، چاپ پنجم، ص ۷۹
(۳۵) ـ کدیه: گدائی، دریوزگی
(۳۶) ـ دیوان، ج ۲، ص ۵۲۸
(۳۷) ـ دیوان، ج ۲، ص ۷۰۱
(۳۸) ـ گلستان، باب اول، ضمن حکایت ۱۶

نظر غزالی درباره شعر ونگاهی به اشعار فارسی او

بقیه از صفحه ۷

ما پرتو حقیم و نه اوئیم و هم اوئیم
چون نور که از مهر جدا هست وجدا نیست
هر جا نگری جلوه گه شاهد غیبی است
او را نتوان گفت کجا هست و کجا نیست
این نیستی هست نما را بحقیقت
در دیدهٔ ما و تو بقا هست و بقا نیست...

***

رباعی دیگر:
خاک در کس مشو که گردت خوانم
گر خود همه آتشی که سردت خوانم
تا تشنه‌تری به خلق محتاج تری
سیر از همه شو تا سره مردت خوانم

که در این رباعی از مناعت طبع و استغنای آدمی سخن می گوید. در اینجا است که کلام حافظ در گوش ما طنین می افکند که:
غلام همت آنم که زیر چرخ کبود
زهرچه رنگ تعلق پذیرد آزاد است

***

یا: ملک آزادگی و کنج قناعت گنجی است
که به شمشیر میسر نشود سلطان را

***

یا: به پادشاهی عالم فرو نیارد سر
اگر ز سرّ قناعت خبر شود درویش

این دو بیت نیز از وی نقل شده است:
گفتم دلا تو چندین بر خویشتن چه پیچی
با یک طبیب محرم این راز در میان نه
گفتا که هم طبیبی فرموده است با من
گر مهر یار داری صد مهر بر زبان نه (۶)

که یاد آور این بیت از حافظ است:
پیش زاهد از رندی دم مزن که نتوان گفت
با طبیب نامحرم حال درد پنهانی

***

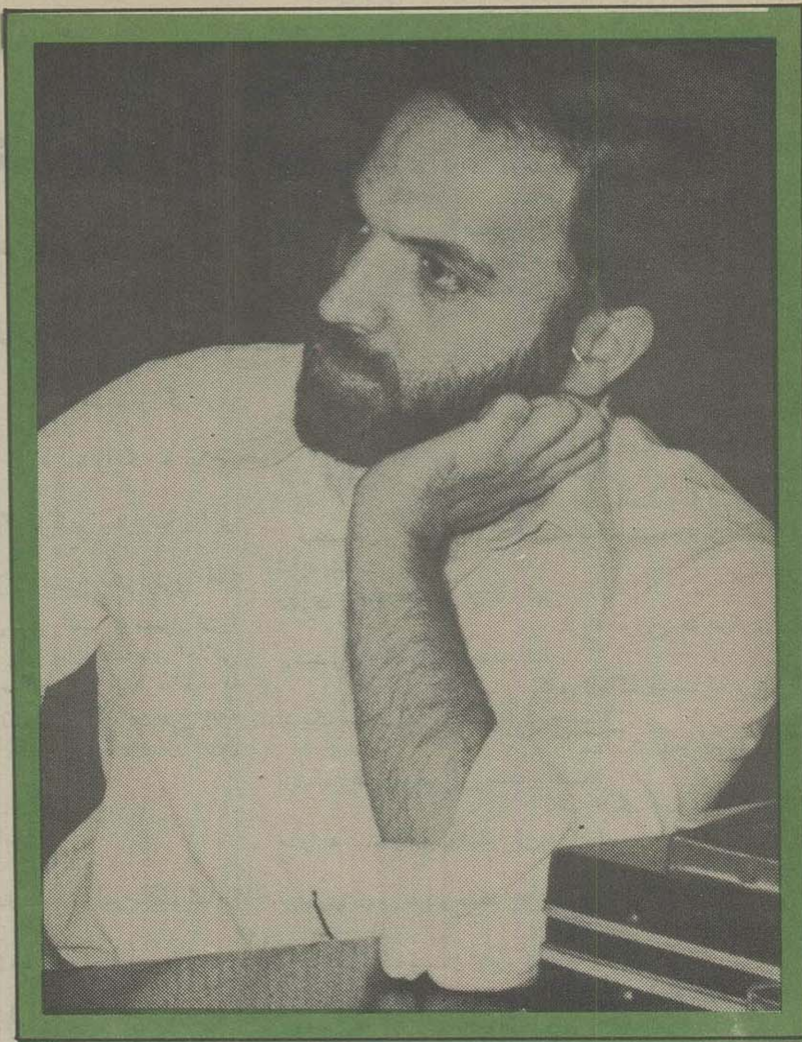
ضمناً بر خوانندگان نکته سنج پوشیده نیست که در همین ابیات معدود، غزالی از صنایع بدیعی مانند: مراعات النظیر، جناس، تضاد، سئوال و جواب و مانند آن استفاده کرده است.

فهرست منابع عمده:

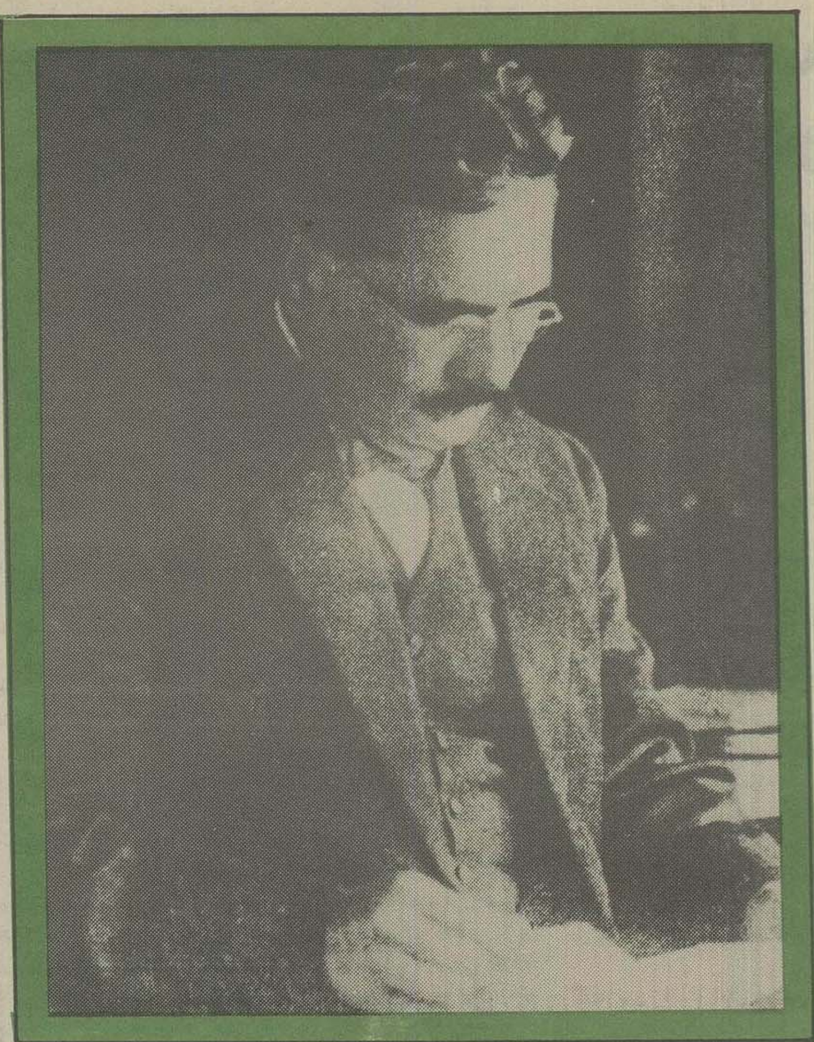
۱ـ نهج البلاغه، ترجمه و شرح فیض الاسلام، ۱۳۶۷ هجری قمری، تهران.
۲ـ غزالی نامه تألیف استادهمائی، ۱۳۱۸ شمسی، تهران.
۳ـ کیمیای سعادت غزالی، به کوشش احمد آرام، ۱۳۳۳ شمسی، تهران.
۴ـ احیاءالعلوم غزالی، طبع مصر.
۵ـ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات، دانشگاه تهران، ۱۳۵۱.
۶ـ مجلهٔ دانشکده، امور فرهنگی دانشگاه تهران، شمارهٔ ۶.

پانویس‌ها:
۱ـ کشف المحجوب، باب سماع.
۲ـ کیمیای سعادت، چاپ آقای احمدآرام، ص ۳۷۷ـ۳۷۹.
۳ـ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات، سعدی و قضا و قدر، دکتر مهدی محقق، ۱۳۵۱.
۴ـ نهج البلاغه، ترجمهٔ فیض الاسلام.
۵ـ خسرو و شیرین نظامی، به تصحیح وحیددستگردی، ۱۳۳۳ تهران.
۶ـ غزالی نامه، تالیف استاد جلال همائی، تهران ۱۳۱۸.

عبدالکریم سروش

اقبال لاهوری

ای چراغ لاله در بزم عجم

از: دکتر عبدالکریم سروش

ای درونت درج رمز ایزدی
بازگو با ما «رموز بیخودی»
ای چراغ لاله در بزم عجم
فیلسوف رزم و سردار قلم
ای بلند اختر خداوند کلام
کوکب تابندهٔ اقبال و نام
نازم آن چشمان که از حق سُرمه یافت
پرده های حال و فردارا شکافت
روزگار ما و فرزندان ما
دیده‌یی از روزن زندان ما
دیدی آن فرزانه مرد چیره دست
آنکه زنجیر غلامان را شکست[1]
آن براهیمی که با «ضرب کلیم»
می شکافد فرق دیوان را دونیم
اینك آن گردِ دلاور آمده است
اینك آن خورشید خاور آمده است
رستخیزی در عجم انداخته
افسر سلطان جم انداخته
آنکه بانگش تا درین ایوان فتاد
لرزه ها بر آدمیخواران فتاد
«آتش است این بانگ نای و نیست باد
هر که این آتش ندارد نیست باد»[2]

* * *

آفتابا سر فرو بُردی به غرب
لیك جز عبرت چه آوردی زغرب[3]
جسم حکمت راستاندی زان دیار
روح حکمت را به «رومی» وامدار
چونکه از رومی گران شد هوشِ تو
هرچه زان پس در کشیدی نوشِ تو!
«خم که از دریا درو راهی بود
پیش او جیحون ها زانو زند»[4]
ای مهینِ پور جلیل مولوی
هم جلالی هم حسام دین توی
سیف حقّی آفتاب روشنی
گرچه از مغرب زمین رو؛ می کُنی
«داد جاروبی به دستت آن نگار
گفت از دریا برانگیزان غبار»[5]
خود تو دریا بودی ای توفان مآب
کی غبار مغربت گردد حجاب؟
بود صدماهت نهان در هر نگاه
کی خسوف مغربت سازد تباه؟
جرعه‌های ناب انوار جلال
باده‌های عافیت سوز زلال
خَمرِ آتشناك، زآتشدان غیب
درکشیدی از کف مردان غیب
«ای فلك پیمای چُستِ چُست خیز
چونکه خوردی جرعه‌یی بر ما بریز»
«خونداریم ای جمالِ مهتری
که لبِ ما خشك و تو تنها خوری»[6]

* * *

چون بهاری در زمستان آمدی
هوش بودی سوی مستان آمدی
چون زاحیاء شریعت دم زدی
آتش اندر جان نامحرم زدی
آن دلیری ها که در بانگ تو بود
کی تواند گوش نامحرم شنود؟
اهل ایمان خفتگان بودند وخام
ظلم و ظلمت سایه گستر بر تمام
زخم صد نامردمی برجان و تن
پرزاغیار و تهی از خویشتن
تلخکامان از ستمکاران دهر
خسروان افتاده در زندان دهر
پیش دریاها نشسته خشك لب
وز درون تبّت یدا گویان و تبّ
رهزنان کفر کیش دیوخو
آدمیخواران مستِ زشترو
دشمن بیرون و دزد خانگی
پنجه در فرهنگ و در فرزانگی
جامه‌یی از نور پوشیدی چو رعد
بر مسلمانان خروشیدی چو رعد
«کای زخود پوشیده خودرا بازیاب
در مسلمانی حرام است این حجاب»[7]
مسلم و بازیچهٔ بازیگران؟
بندهٔ یزدان و بندِ دیگران؟
هین خروش آرید خاموشی بس است
خود فروشی، خود فراموشی بس است
چند نقش دیگران گیرم بخویش
محرمِ بیگانه، نامحرم زخویش؟
کی شوم آیینه کی باشم چو موم؟
من بهارم نقشگر برخاك وبوم
خشمت اندر سینه ها مسکن گرفت
غاصبانرا شعله درخرمن گرفت.

* * *

ای جلال الدین دوران راست خیز!
رستخیزی بین تو پیش از رستخیز
سوختی بهر جوانان لاله وار
لاله ها در سوگشان بین داغدار[8]
غیرت اسلام در خون زنده بین
قصه های عشق مجنون زنده بین
صدهزاران آفرین برجان تو
بر روان پیر معنی‌دانِ تو
ای صبا ای پیك دورافتادگان
شوق ما را تا مزار او رسان[9]

عبدالکریم سروش. بیستم اسفند ماه ۶۴

۱. اشاره و تلمیح به شعر زیبا و مشهور اقبال:
میرسد مردی که زنجیر غلامان بشکند — دیده‌ام از روزن دیوار زندان شما
نیز، «رموز بیخودی» و «ضرب کلیم»، به نام کتابهای اقبال هم اشاره دارد.
۲. این بیت از مثنوی مولانا جلال الدین است
۳. اشاره به این بیت از اقبال:
گرچه دارد شیوه‌های رنگ رنگ — من به جز عبرت نگیرم از فرنگ
۴. از مثنوی مولانا جلال الدین.
۵. از دیوان شمس: داد جاروبی بدستم آن نگار...
۶. این دو بیت از مولانا جلال الدین است.
۷. این بیت از اقبال لاهوری است.
۸. اشاره به این بیت از اقبال:
چون چراغ لاله سوزم در خیابان شما — ای جوانان عجم جان من و جان شما
۹. این بیت با مختصر تصّرفی، از اقبالِ لاهوری است. سخن اقبال دربارهٔ سید شهیدان، حضرت حسین بن علی علیه سلام الله است و بیت چنین است:
ای صبا ای پیك دور افتادگان — اشك ما را برمزار او رسان